Дигитално потписано
Vukosavljević Ružica
издавалац сертификата:
Privredna Komora Srbije
15.08.2025. 15:06:26

"ALTA BANKA" AD, BEOGRAD

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA O IZVRŠENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA NA DAN 30.06.2025. GODINE

MOORE

"ALTA BANKA" AD, BEOGRAD

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA O IZVRŠENOJ REVIZIJI
FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA NA DAN 30.06.2025. GODINE

S A D R Ž A J

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

FINANSIJSKI IZVEŠTAJI:

BILANS USPEHA

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU

BILANS STANJA

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

MOORE STEPHENS Revizija i Računovodstvo d.o.o.
Privredno društvo za reviziju računovodstvo i konsalting
Studentski Trg 4/V, 11000 Beograd, Srbija
Tel: +381 (0) 11 3033 250, 3033 260; Fax: 2181 072
Matični broj/ID: 06974848; PIB/VAT: 100300288
www.moore-serbia.rs

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima "Alta banka" a.d., Beograd

Izveštaj o reviziji finansijskih izveštaja

Mišljenje

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja "Alta banka" a.d., Beograd (dalje u tekstu i: Banka), koji uključuju bilans stanja na dan 30. jun 2025. godine, bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o tokovima gotovine za period završen na taj dan, kao i napomene uz finansijske izveštaje koje uključuju pregled značajnih računovodstvenih politika i druge objašnjavajuće informacije.

Po našem mišljenju, finansijski izveštaji istinito i objektivno po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijsko stanje "Alta banka" a.d., Beograd na dan 30. jun 2025. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za period završen na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (ISA) i Zakonom o reviziji Republike Srbije. Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima su detaljnije opisane u odeljku „Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja". Mi smi nezavisni u odnosu na Banku u skladu etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Srbiji, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima. Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući da obezbede osnovu za naše mišljenje.

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, kao i za ustrojavanje neophodnih internih kontrola koje omogućuju pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže greške, materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja, rukovodstvo Banke je odgovorno za procenu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Banku ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izveštavanja Banke.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naš cilj je sticanje uverenja u razumnoj meri o tome da finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške; i izdavanje revizorskog izveštaja koji sadrži mišljenje revizora. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvek otkriti materijalno pogrešne iskaze, ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Kao deo revizije u skladu sa Međunarodnim standardima revizije, primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom tevizije. Isto tako, mi:

- *Vršimo identifikaciju i procenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizijskih postupaka koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno adekvanih revizorskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.*
- *Stičemo razumevanje internih kontrola koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema interne kontrole Banke.*
- *Vršimo procenu primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.*
- *Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih dokaza, da li postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti entiteta da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u svom izveštaju skrenemo pažnju na povezana obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da Banka prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.*
- *Vršimo procenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, i da li su u finansijskim izveštajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.*

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vreme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje smo identifikovali tokom revizije.

Takođe, dostavljamo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da smo usklađeni sa relevantnim etičkim zahtevima u pogledu nezavisnosti i da ćemo ih obavestiti o svim odnosima i ostalim pitanjima za koja može razumno da se pretpostavi da utiču na našu nezavisnost, i gde je to moguće, o povezaim merama zaštite.

Ostale informacije o godišnjem izveštaju o poslovanju

Rukovodstvo Banke je odgovorno za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju informacije uključene u godišnji izveštaj o poslovanju (čiji je sastavni deo izveštaj o korporativnom upravljanju), ali ne uključuju godišnje finansijske izveštaje i naš izveštaj nezavisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o finansijskim izveštajima ne obuhvata ostale informacije, osim u meri u kojoj je to izričito navedeno u delu našeg izveštaja nezavisnog revizora pod naslovom Izveštaj o drugim zakonskim i regulatornim zahtevima, i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka kojim se pruža uveravanje o njima.

U vezi sa našom revizijom finansijskih izveštaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije i pritom razmotrimo da li postoji materijalna nedoslednost između njih i finansijskih izveštaja, ili da li prema našim saznanjima stečenim tokom revizije ili na drugi način, predstavljaju materijalno pogrešna iskazivanja. Ako, na osnovu rada koji smo obavili, zaključimo da postoji materijalno pogrešno iskazivanje ostalih informacija, od nas se zahteva da tu činjenicu saopštimo u izveštaju. U tom smislu, ne postoji ništa što bi trebalo da saopštimo u izveštaju.

Izveštaj o drugim zakonskim i regulatornim zahtevima

U skladu sa zahtevima koji proističu iz člana 33. Zakona o računovodstvu i člana 39. Zakona o reviziji Republike Srbije izvršili smo zahtevane radnje u vezi sa godišnjim izveštajem o poslovanju (uključujući izveštaj o korporativnom upravljanju- koji čine sastavne njegove delove) u cilju provere usklađenosti godišnjeg izveštaja o poslovanju sa finansijskim izveštajima Banke, kao i provere da li je godišnji izveštaj o poslovanju (uključujući izveštaj o korporativnom upravljanju) sastavljen u skladu sa važećim zakonskim odredbama.

Po našem mišljenju, godišnji izveštaj o poslovanju je:

- *usklađen sa finansijskim izveštajima Banke i*
- *sastavljen u skladu sa važećim zakonskim odredbama u skladu sa članom 34. Zakona o računovodstvu.*

Nefinansijski izveštaj je sastavljen u skladu sa članom 37. Zakona o računovodstvu.

Informacije u izveštaju o korporativnom upravljanju prikazane su u skladu sa stavom 2. tač. 2) i 3) i sadrže informacije iz stava 2. tač. 1), 4) i 5) člana 35. Zakona o računovodstvu.

Na osnovu poznavanja i razumevanja Banke i njegovog okruženja, stečenog tokom revizije ili na drugi način, nismo utvrdili materijalno značajne pogrešne navode u godišnjem izveštaju o poslovanju.

U Beogradu, 15. avgust 2025. godine

„MOORE STEPHENS
Revizija i Računovodstvo" d.o.o., Beograd
Studentski trg 4/V

Ružica Vukosavljević
Licencirani ovlašćeni revizor

„MOORE STEPHENS
Revizija i Računovodstvo" d.o.o., Beograd
Studentski trg 4/V

Bogoljub Aleksić
Direktor

BILANS USPEHA
U periodu od 1. januara do 30. juna 2025. godine

U hiljadama dinara

	Napomena	30.06.2025.	30.06.2024.
Prihodi od kamata		2,845,624	1,891,419
Rashodi od kamata		(1,361,843)	(543,421)
Neto prihod po osnovu kamata	6	**1,483,781**	**1,347,998**
Prihodi od naknada i provizija		2,582,809	1,188,450
Rashodi naknada i provizija		(728,448)	(490,688)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	7	**1,854,361**	**697,762**
Neto gubitak/dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	8	22,170	88,348
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	8	123	4
Neto gubitak po osnovu reklasifikacije finansijskih instrumenata	8	(585)	-
Neto dobitak po osnovu zaštite od rizika			-
Neto prihod/rashod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne kaluzule	9	(3,347)	35,087
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz BU	10	(118,839)	(586,367)
Ostali poslovni prihodi	11	12,989	10,002
UKUPAN NETO POSLOVNI RASHOD/PRIHOD		**3,250,653**	**1,592,834**
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	12	(774,787)	(453,150)
Troškovi amortizacije	13	(120,317)	(59,717)
Ostali prihodi	14	(92,688)	(27,088)
Ostali rashodi	15	(1,228,237)	(704,624)
(GUBITAK)/DOBITAK PRE OPOREZIVANJA		**1,220,000**	**402,431**
POREZ NA DOBITAK	16a	**(200,077)**	-
Gubitak/Dobitak po osnovu odloženih poreza		1,504	-
DOBITAK NAKON OPOREZIVANJA		**1,021,427**	**402,431**
Zarada po akciji		1,732	866

Napomene su sastavni deo ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja

Beograd,15.avgust 2025.godine

Danijela Stanić	Dr Una Sikimić	Tatjana Kuljak
Direktor odeljenja računovodstva i izveštavanja	Predsednica Izvršnog odbora	Član Izvršnog odbora

ALTA BANKA a.d. BEOGRAD

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU
U periodu od 1. januara do 30. juna 2025. godine

U hiljadama dinara

	30.06.2025.	31.12.2024.
DOBITAK PERIODA	**1,021,427**	**1,604,125**
Komponente ostalog rezultata koje ne mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:		
Smanjenje revalorizovanih rezervi po osnovu nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava	-	-
Pozitivni / (negativni) efekti promene vrednosti vlasničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	22,369
Komponente ostalog rezultata koje mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:		
Pozitivni/Negativni efekti promene vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	13,452	31,914
Dobitak po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat period		
Ukupan (negativni) / pozitivni ostali rezultat perioda	**13,452**	**54,283**
UKUPAN NEGATIVAN/POZITIVAN REZULTAT PERIODA	**1,034,879**	**1,658,408**

Napomene su sastavni deo ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja

Beograd, 15.avgust 2025.godine

Danijela Stanić Direktor odeljenja računovodstva i izveštavanja	Dr Una Sikimić Predsednica Izvršnog odbora	Tatjana Kuljak Član Izvršnog odbora

BILANS STANJA
Na dan 30. jun 2025godine

	Napomena	30.06.2025.	31.12.2024.
AKTIVA			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	17	53,253,411	55,666,398
Potraživanja po osnovu derivata		7,077	1,320
Hartije od vrednosti	18	1,098,031	995,739
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	19	14,916,244	13,033,369
Krediti i potraživanja od komitenata	20	63,908,911	48,401,573
Investicije u zavisna društva	21	273,194	273,194
Nematerijalna ulaganja	22	378,766	323,862
Nektretnine,postrojenja i oprema	22	2,149,679	2,114,048
Ivnesticione nekretnine	23a	129,952	129,952
Tekuća poreska sredstva		124,201	0
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja		-	-
Ostala sredstva	24	531,618	524,688
UKUPNO AKTIVA		**136,771,084**	**121,464,143**
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika		9,295	26,002
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	**25**	7,479,255	6,693,428
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	26	110,169,082	96,274,367
Rezervisanja	27	199,006	202,496
Tekuće poreske obaveze		200,077	152,124
Odložene poreske obaveze	16c	110,901	112,405
Ostale obaveze	28	1,640,944	2,075,761
UKUPN0 OBAVEZE		**119,808,560**	**105,536,583**
KAPITAL			
Akcijski kapital	29	12,180,705	12,180,705
Dobitak		1,021,427	1,604,125
Rezerve		3,760,392	2,142,730
UKUPNO KAPITAL		**16,962,524**	**15,927,560**
UKUPNO PASIVA		**136,771,084**	**121,464,143**

Beograd,15.avgust 2025.godine

Napomene su sastavni deo ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja

Danijela Stanić	Dr Una Sikimić	Tatjana Kuljak
Direktor odeljenja računovodstva i izveštavanja	Predsednica Izvršnog odbora	Član Izvršnog odbora

IZVESTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
U periodu od 1.januara do 30. Juna 2025. godine

U hiljadama dinara

	30.06.2025.	30.06.2024.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	**5,006,294**	**3,432,881**
Prilivi od kamata	2,403,831	2,206,959
Prilivi od naknada	2,567,751	1,195,305
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	34,711	30,617
Prilivi od dividendi i učešća u dobitku		
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	**3,878,346**	**2,134,738**
Odlivi po osnovu kamata	(1,176,690)	(470,703)
Odlivi po osnovu naknada	(718,052)	(494,572)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(729,781)	(400,707)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina	(17,422)	(29,532)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(1,236,401)	(739,224)
Neto priliv/odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja u plasmanima i depozitima	**1,127,947**	**1,298,142**
Smanjenje plasmana i povećanje depozita i ostalih obaveza	***19,370,562***	***4,581,920,888***
Smanjenje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	-	3,079,589,591
Smanjenje ostalih hartija od vrednosti koje nisu namenjene investiranju	18,052	18,484
Povećanje depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	19,352,510	1,502,312,813
Povećanje obaveza po osnovu derivata namenjenih zaštiti os rizika i promene fer vrednosti koje su predmet zaštite od rizika	-	-
Povećanje plasmana i smanjenje uzetih depozita i ostalih obaveza	***(17,938,926)***	***(4,580,698,473)***
Povećanje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	(17,938,926)	(3,083,793,827)
Povećanje finasnijskih sredstava koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha,finansijskih sredstava namenjenih trgovanju i ostalih hartija od vrednosti koje nisu namenjene investiranju	-	(10,078)
Smanjenje depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnim bankama i komitentima	-	(1,496,894,569)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit	**2,559,583**	**2,520,558**
Plaćeni porez na dobit	(152,124)	(148,684)
Isplaćene dividende	-	-
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	**2,407,459**	**2,371,874**
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	**237,433**	198,538
Prilivi od ulaganja u investicione hartije od vrednosti	26,845	-
Prilivi od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	210,587	198,538
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(465,174)	(481,855)
Odlivi po osnovu ulaganja u investicione hartije od vrednosti	(139,912)	(3,597)
Odlivi za kupovinu investicija u zavisna i pridružena društva i zajedničke poduhvate		(39,629)
Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja,nekretnina,postrojenja i opreme	(325,262)	(438,354)
Odlivi po osnovu nabavke investicionih nekretnina		(275)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	**(227,741)**	**(283,317)**

IZVESTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
U periodu od 1.januara do 30. Juna 2025. godine

U hiljadama dinara

	30.06.2025.	30.06.2024.
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	**39,635**	138,866,877
Prilivi po osnovu uvećanja kapitala		**2,300,000**
Prilivi po osnovu uzetih kredita	-	136,566,877
Prilivi po osnovu prodaje sopstvenih akcija	-	-
Ostali prilivi iz aktivnosti finansiranja	39,635	-
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	**(63,727)**	**(128,562,308)**
Odlivi gotovine po osnovu uzetih kredita	(63,727)	(128,545,775)
Odlivi gotovine po osnovu otkupa sopstvenih akcija	-	-
Ostali odlivi iz aktivnosti finansiranja	-	(16,533)
Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	**24,092**	**10,304,569**
Svega prilivi gotovine	**24,653,923**	**4,724,419,184**
Svega odlivi gotovine	**22,498,297**	**4,712,026,058**
Neto (smanjenje)/povećanje gotovine	**2,155,626**	**12,393,125**
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku godine	46,541,649	27,823,673
Pozitivne/(negativne) kursne razlike, neto	(3,347)	35,087
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju godine	**48,693,928**	**40,251,885**

Beograd,15.avgust 2025.godine

Napomene su sastavni deo ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja

Danijela Stanić Direktor odeljenja računovodstva i izveštavanja	Dr Una Sikimić Predsednica Izvršnog odbora	Tatjana Kuljak Član Izvršnog odbora

IZVESTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
U periodu od 1. januara do 30. juna 2025. godine

	Akcijski kapital	Emisiona premija	Rezerve iz dobiti	Revalorizacione rezerve i nerealizovani dobici/gubici	Rezultat perioda	Ukupno
Stanje na dan 01. januara 2024.	**4,212,124**	**168,173**	**339,697**	**643,175**	**1,105,575**	**6,468,744**
Ukupan ostali rezultat perioda	-	-	-	54,283	-	**54,283**
Dobit tekuće godine	-	-	-	-	1,604,125	**1,604,125**
Prenos na rezerve	-	-	1,105,575	-	(1,105,575)	-
Ostalo-povećanje	7,800,392	16	-	-	-	**7,800,408**
Stanje na dan 31. decembra 2024.	**12,012,516**	**168,189**	**1,445,272**	**697,458**	**1,604,125**	**15,927,560**
Stanje na dan 01.januara 2025.	**12,012,516**	**168,189**	**1,445,272**	**697,458**	**1,604,125**	**15,927,560**
Ukupan ostali rezultat perioda	-	-	-	13,452	-	**13,452**
Dobit tekuće godine	-	-	-	-	1,021,427	**1,024,427**
Prenos na rezerve	-	-	1,604,125	-	(1,604,125)	-
Ostalo - povećanje	-	-	-	-	-	-
Stanje na dan 30.jun 2025.	**12,012,516**	**168,189**	**3,049,397**	**710,910**	**1,021,427**	**16,962,439**

Beograd,15.avgust 2025.godine

Napomene su sastavni deo ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja

Danijela Stanić
Direktor odeljenja računovodstva
i izveštavanja

Dr Una Sikimić
Predsednica Izvršnog odbora

Tatjana Kuljak
Član Izvršnog odbora

NAPOMENE UZ POLUGODIŠNJE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za 30. jun 2025. godine

1. OSNIVANJE I POSLOVNA POLITIKA BANKE

ALTA banka a.d. Beograd osnovana je 26. juna 1979. godine kao Jugoslovenska banka za međunarodnu ekonomsku saradnju a.d. (u daljem tekstu "Banka"), u skladu sa posebnim saveznim zakonom kao specijalizovana banka za finansiranje i osiguranje izvoznih poslova kojima se podstiče i unapređuje dugoročna ekonomska i finansijska saradnja domaćih preduzeća, kada je i upisana u sudski registar Privrednog suda u Beogradu.

Banka je po posebnom zakonu poslovala do 1997. godine kada je donet Zakon o prestanku važenja Zakona o Jugoslovenskoj banci za međunarodnu ekonomsku saradnju ("Službeni list SRJ" br. 29/97). Ovim zakonom Banka je bila dužna da izvrši usaglašavanje organizacije i poslovanja sa zakonom kojim se uređuje organizacija i poslovanje banaka i drugih finansijskih organizacija. U postupku usaglašavanja organizacije i poslovanja sa Zakonom o bankama i drugim finansijskim organizacijama i pratećim odlukama, osnivači Banke su 15. septembra 1997. godine zaključili Ugovor o osnivanju, a Skupština Banke je donela Statut i druga relevantna akta potrebna za rad Banke. Banka je počela da posluje u skladu sa propisima koji se primenjuju za komercijalne banke od 1. jula 1998. godine.

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa u zemlji i inostranstvu i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu i u skladu sa Zakonom o bankama, dužna je da posluje na principima likvidnosti, sigurnosti plasmana i rentabilnosti, radi ostvarivanja dobiti.

Osnovne aktivnosti Banke su obavljanje platnog prometa u zemlji i inostranstvu, kreditni poslovi, depozitni poslovi i poslovi kupoprodaje deviza. Ostale aktivnosti obuhvataju poslove izdavanja garancija, otvaranja akreditiva i ostale bankarske poslove.

U skladu sa Zakonom o bankama ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 107/2005), Skupština Banke je u 2006. godini usvojila izmene i dopune Ugovora o osnivanju i usvojila novi Statut, kojim je promenjen naziv banke u JUBMES banka a.d., Beograd.

Dana 22.09.2023.godine, rešenjem APR-a broj BD 84229/2023 od 22.09.2023.godine upisana je odluka o povlačenju akcija sa regulisanog tržišta, na osnovu skupštinske odluke o isključenju akcija izdavaoca sa tržišta berze broj 16082/23 od 11.09.2023.godine. Prinudnim otkupom akcija jedini akcionar Alta Banke je ALTA PAY Group doo Beograd, sa vlasništvom od 100%

Dana 30. januara 2020. godine Skupština Banke je usvojila naknadne izmene i dopune Ugovora o osnivanju i usvojila novi Statut, kojim je promenjen naziv banke tako da sada glasi ALTA banka a.d., Beograd. Za usvajanje navedenih akata i izmena Banka je dobila saglasnost od Narodne banke Srbije.

Banka je osnivač Humanitarne fondacije "Za dečje srce". Banka ne vrši konsolidaciju na osnovu člana 32 Zakona o računovodstvu jer je u pitanju zavisno društvo koje pojedinačno ili u konsolidovanom zbiru, sa stanovišta izrade konsolidovanog godišnjeg finansijskog izveštaja materijalno beznačajna.Dana 11. Jula 2024. godine Banka je rešenjem NBS, stekla vlasništvo u kapitalu od 100% u Privrednom društvu Vantage leasing d.o.o. Beograd koje sada posluje pod nazivom ALTA Leasing d.o.o. Beograd. Banka kao najviše matično lice ima obavezu da shodno članu 31 Zakona o računovodstvu izađuje konsolidovane godišnje finansijske izveštaje.

Banka svoje poslovanje obavlja sa sedištem u Novom Beogradu, u ulici Bulevar Zorana Đinđića br. 121, preko svoje Centrale u Beogradu i 14 ekspozitura.

Banka je na dan 30.jun 2025. godine zapošljavala 556 radnika (30. juna 2024. godine 366 zaposlenih). Sedište Banke je u ulici Bulevar Zorana Đinđića 121 u Beogradu. Poreski identifikacioni broj Banke je 100001829.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja

Priloženi finansijski izveštaji Banke za 30.06.2025. godine sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI), izdatim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Službeni glasnik Republike Srbije", 73/2019), banke su obavezne da vode knjige i sastavljaju finansijske izveštaje u skladu sa prevedenim MSFI, dok je Zakonom o bankama ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 107/2005, 91/2010 i 14/2015), član 50. stav 2, propisano da banke pri sastavljanju godišnjih finansijskih izveštaja primenjuju MSFI od dana koji je nadležno međunarodno telo odredilo kao dan početka njihove primene.

MSFI čine Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje, Međunarodni računovodstveni standardi - MRS, Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja - MSFI i sa njima povezana tumačenja, naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, izdata od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (IASB), odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja (IFRIC).

Finansijski izveštaji za 30.06.2025. godine su sastavljeni u skladu sa načelom istorijskog troška, osim hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha i kroz ostali rezultat, kao i nekretnina i investicionih nekretnina koje se naknadno vrednuju po modelu revalorizovane, odnosno fer vrednosti.

Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formi propisanoj Odlukom Narodne banke Srbije o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 93/2020).

Finansijski izveštaji Banke su iskazani u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar (RSD) je zvanična izveštajna i funkcionalna valuta u Republici Srbiji. Sve transakcije u valutama koje nisu funkcionalna valuta, tretiraju se kao transakcije u stranim valutama.

Banka je u sastavljanju priloženih finansijskih izveštaja primenila računovodstvene politike obelodanjene u Napomeni 3.

Računovodstvene politike i procene korišćene prilikom sastavljanja ovih finansijskih izveštaja su konzistentne sa računovodstvenim politikama i procenama primenjenim u sastavljanju godišnjih finansijskih izveštaja Banke za 30.06.2025. godine, izuzev dole navedenih usvojenih novih i izmenjenih MRS, MSFI i tumačenja standarda (IFRIC).

Priloženi finansijski izveštaji odobreni su od strane Izvršnog odbora Banke dana 15. avgusta 2025. godine.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

2.2. Novi i izmenjeni i dopunjeni standardi i tumačenja

Sledeći izmenjeni standardi stupili su na snagu od 1. januara 2024. godine, ali nisu imali materijalnog uticaja na
Banku:

- Dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja"- Klasifikacija obaveza kao kratkoročnih i dugoročnih. Dopuna treba da razjasni zahteve za prezentacijom obaveza kao kratkoročnih i dugoročnih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju nakon 01. januara 2024. godine).

- Dopuna MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja" - Dugoročne obaveze sa klauzulom - dopunom se menja MRS 1 kako bi se pojasnila prezentacija obaveza u Izveštaju o finansijskom položaju kao kraktoročnih i dugoročnih. Prema ovim izmenama, ugovorne klauzule koje treba ispuniti nakon datuma izveštavanja ne utiču na klasifikaciju duga kao kraktoročnog ili dugoročnog. Umesto toga, amandmani zahtevaju od entiteta da obelodani informacije o ovim klauzulama u Napomenama uz finansijske izveštaje. Amandman može biti prevremeno usvojen i u slučaju prevremenog usvajanja, dopune koje se odnose na Klasifikaciju obaveza kao kratkoročnih i dugoročnih, mora biti usvojena na raniji datum ili na datum ove izmene (na snazi za godišnje periode koji počinju nakon 01. januara 2024. godine).

- Dopune MSFI 16 „Lizing" - Lizing obaveza u Sale and Leaseback transakcijama - ovim amandmanom se ažurira MSFI 16 kako bi se razjasnilo da se zahtevi za imovinu sa pravom korišćenja i lizing obaveze u MSFI 16 primenjuju na sale-and-lease back transakcije nakon početnog priznavanja. Takođe pojašnjava da će „plaćanja zakupnine" biti određena na takav način da prodavac-zakupac ne priznaje dobitak ili gubitak koji se odnosi na imovinu sa pravom korišćenja koju zadržava prodavac-zakupac. Ovaj amandman se primenjuje retrospektivno (na snazi za godišnje izveštaje koji počinju na dan ili nakon 1 januara 2024 godine);

- Dopune MRS 7 „Izveštaj o tokovima gotovine" i MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja" Aranžmani za finansiranje dobavljača - Ove izmene MRS 7 i MSFI 7 zahtevaju od entiteta da obezbede dodatna obelodanjivanja o njihovom korišćenju finansijskih aranžmana dobavljača i obezbede da korisnici imaju informacije koje će im omogućiti da procene: a) kako aranžman finansiranja dobavljača utiče na tokove gotovine i obaveze entiteta i b) uticaj koji aranžmani finansiranja dobavljača imaju na rizik likvidnosti. Obelodanjivanja MRS 7 nisu obavezna za uporedni period (na snazi za godišnje izveštaje koji počinju na dan ili nakon 1 januara 2024 godine);

2.3. Standardi koji su izdati ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni

Na dan izdavanja ovih finansijskih izveštaja sledeći standardi, njihove dopune i tumačenja bili su objavljeni, ali nisu još uvek stupili na snagu:

- Dopune MRS 21 „Efekti promena deviznih kurseva" - Nemogućnost utvrđivanja kursa - Ovaj amandman ažurira MRS 21 da zahteva od entiteta da primenjuju konzistentan pristup u proceni da li je valuta zamenljiva i kako da procene devizni kurs ako nije. Potrebna su i dodatna obelodanjivanja o tome kako se procenjuje devizni kurs. Postoje i posledične izmene MSFI 1. Ovaj amandman ne zahteva preračunavanja za uporedni period (na snazi za godišnje izveštaje koji počinju na dan ili nakon 1 januara 2025 godine);

- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji" i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate" - dopuna pojašnjava računovodstveni tretman prodaje ili uloga imovine između investitora i njegovih pridruženih entiteta ili zajedničkih poduhvata (odloženo dok IASB ne kompletira istraživanje na equity metodi).

2.4. Stalnost poslovanja

Priloženi finansijski izveštaji Banke su sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, koje podrazumeva da će Banka nastaviti sa poslovanjem u doglednoj budućnosti, koja obuhvata period od najmanje dvanaest meseci od datuma finansijskih izveštaja.

2.5. Uporedne informacije

Uporedne podatke čine godišnji finansijski izveštaji Banke za 2024. godinu, sastavljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata, uključujući i zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivu, odnosno kamatonosnu pasivu, obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda i uslovima iz obligacionog odnosa, koji su definisani ugovorom između Banke i komitenta.

Prihodi i rashodi po osnovu kamate se priznaju u bilansu uspeha korišćenjem metoda efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se diskontuju budući novčani tokovi tokom očekivanog perioda trajanja finansijskih sredstava ili obaveza (ili, prema potrebi, tokom kraćeg perioda) na njegovu sadašnju vrednost.

Obračun efektivne kamatne stope uključuje sve plaćene ili primljene naknade i troškove, koji su sastavni deo efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa se obračunava kako bi se koristila u procesu utvrđivanja amortizovane vrednosti i prihoda od kamata tokom trajanja finansijskog instrumenta. U primeni metoda efektivne kamate, Banka identifikuje naknade koje su sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog sredstva u skladu sa MSFI 9, paragraf B 5.4.1-B 5.4.7.

Naknada za odobravanje kredita i plasmana, koja čini deo efektivne kamatne stope, evidentira se u okviru prihoda i rashoda od kamata. Naknade za odobravanje kredita se obračunavaju i naplaćuju jednokratno unapred, razgraničavaju se i diskontuju tokom perioda trajanja kredita u skladu sa efektivnom kamatnom stopom.

Rashodi kamata po depozitima razgraničavaju se i priznaju u bilansu uspeha u periodu na koji se odnose.

Prihodi od kamate u skladu sa MSFI 9 “Finansijski instrumenti” priznaju se različito prema statusu finansijskog sredstva u odnosu na očekivane kreditne gubitke.

U skladu sa MSFI 9, paragraf 5.4.1, u slučaju finansijskih sredstava koja nisu kupljena ili pri inicijalnom priznavanju obezvređena, i za koja nema očiglednog dokaza obezvređenja na dan izveštavanja, prihod od kamate se priznaje primenom metode efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva.

U slučaju obezvređenih sredstava uključujući i kupljena finansijska sredstava ili finansijska sredstava koja su pri inicijalnom priznavanju sadržavala objektivne dokaze o obezvređenju, prihodi od kamate se uvek priznaju primenom efektivne kamatne stope na amortizovanu vrednost (neto osnovicu finansijskog sredstva). Efektivna kamatna stopa usklađena za kreditni rizik jeste stopa koja diskontuje procenjene novčane tokove tokom očekivanog veka trajanja finansijskog sredstva na amortizovanu vrednost za ova sredstva.

Banka nastavlja obračun kamate u svrhu evidencije ukupnog potraživanja po osnovu kamata, ali ovako obračunata kamata ne utiče na prihode od kamate već se samo evidentira u vanbilansnoj evidenciji Banke. Evidenciona kamata se, sve do definitivnog regulisanja spornog potraživanja, obračunava i evidentira u okviru vanbilansne evidencije.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.2. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija nastali pružanjem, odnosno korišćenjem bankarskih usluga, priznaju se po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su ostvareni. Naknade i provizije prevashodno čine naknade za usluge platnog prometa, izdate garancije i druge bankarske usluge.

MSFI 9 u paragrafima B 5.4.2 i B 5.4.3 propisuje koje naknade nisu, a koje jesu sastavni deo efektivne kamatne stope.

Naknade i provizije nastale po osnovu izvršenih usluga platnog prometa kao i naknade nastale kao rezultat procesa servisiranja kredita, naknade za administraciju, praćenje, monitoring, održavanje računa i slično, koje Banka naplaćuje na periodičnoj osnovi, ne mogu se smatrati integralnim delom efektivne kamatne stope, i Banka ih evidentira u periodu kada su ostvareni, tj. kada je usluga pružena kao prihod po osnovu naknada i provizija.

U skladu sa MSFI 9 Banka definiše konkretne naknade koje čine integralni deo efektivne kamatne stope koje se evidentiraju kao prihod od kamate kao i metod razgraničenja prihoda od tih naknada.

Integralni deo efektivne kamatne stope su konkretne naknade za odobravanje finansijskog instrumenta i Banka ih prihoduje tokom perioda trajanja plasmana u skladu sa efektivnom kamatnom stopom.

Naknade koje su sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog instrumenta obračunavaju se kao usklađenje s efektivnom kamatnom stopom osim ako se finansijski instrument ne meri po fer vrednosti pri čemu se promena fer vrednosti priznaje u dobiti ili gubitku. U tim slučajevima naknade se priznaju kao prihod ili rashod pri početnom priznavanju instrumenta.

3.3. Prihodi/rashodi po osnovu hartija od vrednosti

U skladu sa MSFI 9, dobici/ gubici po osnovu dužničkih instrumenata kapitala koji se vrednuju kroz ostali rezultat se priznaju kroz ostali rezultat, tj. na računima u okviru kapitala iskazuju se efekti promene njihove fer vrednosti, osim prihoda i rashoda po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kursnih razlika, do trenutka kada prestane priznavanje finansijskog sredstva ili kada se reklasifikuje.

Kada prestane priznavanje finansijskog sredstva, kumulirani dobitak ili gubitak koji je prethodno priznat u ostalom rezultatu se reklasifikuje iz kapitala u bilans uspeha. Kamata obračunata primenom efektivne kamatne stope se priznaje u bilansu uspeha.

Dobici/gubici po osnovu vlasničkih instrumenata kapitala ili finansijskih instrumenata čiji je poslovni model prikupljanje novčanih tokova kroz trgovanje priznaju se u bilansu uspeha. Svi realizovani ili nerealizovani dobici po osnovu promene tržišne vrednosti ovih hartija od vrednosti se priznaju u korist prihoda odnosno na teret rashoda.

Hartije od vrednosti čiji je poslovni model prikupljanje ugovorenih novčanih tokova Banka vrednuje po amortizovanoj vrednosti, koju čini prvobitna nabavna vrednost po kojoj su stečene, uvećana za kamatu za protekli period po efektivnoj kamatnoj stopi i umanjena za eventualne otplate glavnice i kamate. Iznos gubitka, nastalog usled obezvređenja hartija od vrednosti koje se drže do dospeća, obračunava se kao razlika između knjigovodstvene vrednosti i neto sadašnje vrednosti očekivanih budućih tokova gotovine diskontovanih po originalnoj efektivnoj stopi ulaganja, i priznaje se u bilansu uspeha.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.4. Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika i efekata po osnovu valutne klauzule

Stavke uključene u finansijske izveštaje Banke odmeravaju se korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kome Banka posluje (funkcionalna valuta). Finansijski izveštaji prikazani su u hiljadama dinara (RSD), koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Banke.

Sredstva i obaveze iskazani u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije važećem na dan bilansa stanja (Napomena 45).

Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti i prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti (osim menjačkih poslova kod koji se razlika po osnovu kupoprodaje deviza kao posledica razlike između kupovnog/prodajnog i srednjeg kursa evidentira u okviru prihoda/rashoda od naknada), evidentirane su u korist ili na teret bilansa uspeha kao prihodi i rashodi od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule.

Sredstva u dinarima za koje je ugovorena zaštita od rizika primenom valutne klauzule, odnosno vezivanjem za kurs dinara u odnosu na EUR i USD na dan bilansa stanja, preračunati su u dinare po srednjem kursu NBS na taj dan.

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan bilansa stanja.

3.5. Finansijski instrumenti

Finansijska sredstva obuhvataju kredite i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija, kredite i potraživanja od komitenata, sredstva na računima kod centralne banke i drugih banaka, hartije od vrednosti i ostala potraživanja, dok se finansijske obaveze najvećim delom odnose na primljene depozite banaka i drugih finansijskih organizacija i ostale obaveze.

3.5.1. Početno priznavanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija (izuzev finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha kod kojih troškovi transakcija direktno terete bilans uspeha), koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Banke, od momenta kada se Banka ugovornim odredbama vezala za instrument. Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava na "regularan način" priznaje se primenom obračuna na datum poravnanja, odnosno datum kada je sredstvo isporučeno drugoj strani.

3.5.2. Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i obaveza

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada Banka izgubi kontrolu nad ugovorenim pravima nad tim instrumentima, što se dešava kada su prava korišćenja instrumenata realizovana, istekla, napuštena ili ustupljena. Kada je Banka prenela prava na gotovinske prilive po osnovu sredstava ili je sklopila ugovor o prenosu, i pri tom nije niti prenela niti zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, niti je prenela kontrolu nad sredstvom, sredstvo se priznaje u onoj meri koliko je Banka angažovana u pogledu sredstva.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.5.2. Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i obaveza (Nastavak)

Dalje angažovanje Banke, koje ima formu garancije na preneseno sredstvo, se vrednuje u iznosu originalne knjigovodstvene vrednosti sredstva ili iznosu maksimalnog iznosa naknade koju bi Banka morala da isplati, u zavisnosti koji iznos je niži.

Finansijske obaveze prestaju da se priznaju kada je obaveza predviđena ugovorom ispunjena, otkazana ili istekla. U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva zamena ili promena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u bilansu uspeha.

3.5.3. Klasifikacija i naknadno odmeravanje finansijskih sredstava

Klasifikacija finansijskih sredstava vrši sa na osnovu poslovnog modela za upravljanje finansijskim sredstvima i karakteristika ugovorenih novčanih tokova. Zavisno od generisanih novčanih tokova i analize ispunjavanja SPPI kriterijuma (Solely payments of principal and interest) poslovni model može biti: držanje radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova (glavnice i kamate), držanje radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova (glavnice i kamate) i prodaje i držanje radi prodaje/trgovanja.

U zavisnosti od poslovnog modela vrši se klasifikacija finansijskih instrumenata:

- finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti;
- finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (kapital); i
- finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti

Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti su finansijska sredstva koja su pribavljena sa namerom da se drže do fiksnog roka dospeća radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova (glavnice i kamate).

Finansijska sredstva koje se vode po amortizovanoj vrednosti inicijalno se iskazuju po fer vrednosti korigovanoj za transakcione troškove. Naknadna procenjivanja (na dan bilansiranja) vrše se po amortizovanoj vrednosti. Amortizovana vrednost je inicijalno priznata fer vrednost uvećana za obračunate prihode primenom efektivne kamatne stope i umanjena za otplaćenu glavnicu i kamatu i korigovana za obračun očekivanih kreditnih gubitaka. Očekivani kreditni gubici priznaju se evidentiranjem ispravke vrednosti. Efekti promene ispravke vrednosti priznaju se u bilansu uspeha.

Finansijska sredstva koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVOCI)

Finansijska sredstva koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVOCI) su finansijska sredstva koja su pribavljena radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova (glavnice i kamate) i prodaje.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.5.3. Klasifikacija i naknadno odmeravanje finansijskih sredstava (Nastavak)

Finansijska sredstva koje se vode po fer vrednosti kroz ostali rezultat inicijalno se iskazuju po fer vrednosti korigovanoj za transakcione troškove. Naknadno procenjivanje (na dan bilansiranja) vrši se takođe, po fer vrednosti. Efekti promene fer vrednosti evidentiraju se kroz ostali rezultat (revalorizacione rezerve). Nakon prestanka priznavanja sredstva akumulirani efekti promene vrednosti reklasifikuju se iz ostalog rezultata u bilans uspeha. Očekivani kreditni gubici priznaju se u okviru ostalog rezultata, a efekti promene priznaju se u bilansu uspeha.

Finansijska sredstva koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha(FVTPL)

Finansijska sredstva koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha(FVTPL) su sredstva koje su pribavljene radi prodaje/trgovanja i sredstva koja ne zadovoljavaju SPPI kriterijume.

Finansijska sredstva koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha inicijalno se iskazuju po fer vrednosti. Naknadno procenjivanje (na dan bilansiranja) vrši se takođe, po fer vrednosti. Efekti promene fer vrednosti evidentiraju se kroz bilans uspeha.

Reklasifikacija finansijskih sredstava

Reklasifikacija je potrebna samo ako se cilj poslovnog modela menja tako da se njegova prethodna procena modela više ne može primenjivati za finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL), po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVTOCI) i po amortizovanoj vrednosti. Reklasifikacija se vrši samo za dužničke instrumente, dok za vlasničke nije predviđena kao ni reklasifikacija finansijskih obaveza.

Reklasifikacija treba da se primeni prospektivno od datuma reklasifikacije koji se definiše kao prvi dan prvog perioda izveštavanja nakon promene u poslovnom modelu. Ako se finansijska sredstva reklasifikuju iz modela u kome su vrednovana po amortizovanoj vrednosti u kategoriju u kojoj će biti vrednovana po fer vrednosti kroz bilans uspeha tada se na dan reklasifikacije mora utvrditi njihova fer vrednost. Svaki dobitak ili gubitak nastao zbog razlike između amortizovane i fer vrednosti priznaje se u bilansu uspeha.

Ukoliko se reklasifikuje finansijsko sredstvo iz poslovnog modela u kome je vrednovano po fer vrednosti, u poslovni model u kome će biti vrednovano po amortizovanoj vrednosti, tada se poslednja fer vrednost smatra njegovom tekućom vrednošću.

Svaka obavljena reklasifikacija treba da bude objavljena uz navođenje: datuma reklasifikacije i vrednosti reklasifikovanih sredstava u svaku od kategorija, razloga za reklasifikaciju i kvantifikovanje uticaja reklasifikacije na iskazani finansijski i prinosni položaj.

Modifikacija ugovornih tokova gotovine

Kada se ugovorni tokovi gotovine ponovo ugovaraju ili se na drugi način modifikuju i ponovno ugovaranje ili modifikacije ne rezultiraju prestankom priznavanja finansijskog sredstva, potrebno je da se ponovo obračuna bruto knjigovodstvena vrednost finansijskog sredstva i da se prizna dobitak ili gubitak po osnovu modifikacije u bilansu uspeha.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.5.3. Klasifikacija i naknadno odmeravanje finansijskih sredstava (Nastavak)

Bruto knjigovodstvena vrednost finansijskog sredstva se ponovno obračunava kao sadašnja vrednost ponovo ugovorenih ili modifikovanih tokova gotovine koji se diskontuju upotrebom prvobitne efektivne kamatne stope finansijskog sredstva (ili kreditno korigovane efektivne kamatne stope za kupljena ili izdata kreditno obezvređena finansijska sredstva) ili, kada je to primenjivo, revidirane efektivne kamatne stope.

Knjigovodstvena vrednost finansijskog sredstva se koriguje za sve nastale troškove ili naknade koji se amortizuju tokom preostalog perioda modifikovanog finansijskog sredstva.

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

Banka priznaje rezervisanja za očekivane kreditne gubitke za finansijska sredstva koja se mere po amortizovanoj vrednosti ili za dužnička finansijska sredstva koja se evidentiraju po fer vrednosti kroz ostali rezultat, za kreditne obaveze i izdate garancije.

Knjigovodstvena vrednost finansijskih instrumenata koji se mere po amortizovanoj vrednosti, umanjuje se za iznos rezervisanja za očekivane kreditne gubitke. Pretpostavke i procene koje Banka koristi kao input u modelu vrednovanja očekivanih kreditnih gubitaka, kao i ocena o značajnom povećanju kreditnog rizika, obelodanjene su u Napomeni 5.1.

Gubici nastali po osnovu umanjenja vrednosti finansijskih sredstava evidentirani su u bilansu uspeha kao rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koji se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (Napomena 10).

Otpis nenaplativog potraživanja vrši se na osnovu odluka suda, Kreditnog odbora i drugih nadležnih organa Banke, kada nema realne mogućnosti za naplatu i kada su svi instrumenti obezbeđenja naplate kredita aktivirani.

Ukoliko se u narednom periodu iznos gubitka zbog obezvređenja finansijskog sredstva smanji usled događaja koji se odigrao nakon priznavanja umanjenja vrednosti, prethodno priznat gubitak se koriguje promenama na računu ispravke vrednosti, a iznos korekcije se priznaje u bilansu uspeha kao prihod od umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava.

Finansijski instrumenti – obezvređenje (MSFI 9)

MSFI 9 koristi model ošekivanih kreditnih gubitaka (u daljem tekstu: ECL) za priznavanje obezvređenja finansijskih instrumenata. ECL model se primenjuje na dužničke instrumente koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali rezultat, potraživanja po osnovu lizinga, ugovorenih sredstava i preuzete obaveze za nepovučene kredite i izdate finansijske garancije koje se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Postoje tri osnovna pristupa koja se mogu koristiti za obračun ECL i to:
Opšti pristup (za finansijske instrumente kod kojih kreditni rizik nije značajno porastao (nivo 1) – u iznosu očekivanih dvanaestomesečnih kreditnih gubitaka)
Pojednostavljeni pristup (za finansijske instrumente kod kojih je kreditni rizik značajno porastao od početnog priznavanja ili postoji identifikovani dokaz obezvređenja (nivo 2 i 3) – u iznosuočekivanih kreditnih gubitaka tokom životnog veka finansijskog sredstva.)
Kupljena ili plasirana kreditno obezvređena finansijska sredstva (u daljem tekstu: POCI).
POCI
Za finansijska sredstva koja su kreditno obezvređena pri inicijalnom priznavanju, Banka će priznati samo kumulativnu promenu u life-time ECL od inicijalnog priznavanja kao ispravku vrednosti za kupljena ili kreirana kreditno obezvređena finansijska sredstva. Finansijsko sredstvo je kreditno-obezvređeno kada se desio jedan ili više događaja sa negativnim efektom na procenjene buduće tokove gotovine za određeno finansijsko sredstvo.

Restruktuirani krediti

Kada je u mogućnosti, Banka radije restruktuira kredite nego što realizuje sredstva obezbeđenja. To može da podrazumeva produženje roka otplate kao i nove uslove kreditiranja. Rukovodstvo kontinuirano kontroliše restruktuirane kredite kako bi se osiguralo ispunjenje svih kriterijuma, kao i budućih plaćanja. Banka i dalje vrši individualnu ili grupnu procenu obezvređenja.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.5.4. Klasifikacija i naknadno odmeravanje finansijskih obaveza

Finansijske obaveze se klasifikuju kao:

- finansijske obaveze merene po amortizovanoj vrednosti; i
- finansijske obaveze merene po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL).

Obaveze koje se prilikom početnog priznavanja neopozivo klasifikuju kao merene po fer vrednosti kroz bilans uspeha se povezuju sa kreditnim rizikom obaveze u pogledu računovodstvenog tretmana efekata promena u tom kreditnom riziku.

Iznos promene u fer vrednosti finansijske obaveze koja se može pripisati promenama u kreditnom riziku te obaveze može da se prikaže u okviru ostalog ukupnog rezultata a preostali iznos treba da se prikaže u bilansu uspeha osim ako bi se time stvorila računovodstvena neusaglašenost u bilansu uspeha.

Depoziti banaka i komitenata

Depoziti banaka i komitenata, kao i ostale kamatonosne finansijske obaveze se prvobitno priznaju po fer vrednosti, umanjenoj za nastale transakcione troškove, izuzev finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Nakon početnog priznavanja, kamatonosni depoziti i krediti se iskazuju po amortizovanoj vrednosti uz primenu ugovorene kamatne stope.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja vrednuju se po amortizovanoj vrednosti, što zbog kratkkročne prirode ovih obaveza odgovara njihovoj nominalnoj vrednosti.

3.6. Derivati

Banka ne koristi računovodstvo zaštite transakcija od rizika (hedžing).

Banka sa svojim komitentima ugovara valutnu klauzulu. Valutna klauzula predstavlja ugrađeni derivat koji se ne evidentira odvojeno od osnovnog ugovora, s obzirom da su ekonomske karakteristike i rizici ugrađenog derivata usko povezani sa osnovnim ugovorom. Dobici/gubici nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u bilansu uspeha kao prihodi/rashodi od promene vrednosti imovine i obaveza, u okviru grupe prihodi/rashodi od kursnih razlika (Napomena 9).

3.7. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovinu čine gotovina u blagajni i tekući račun kod centralne banke, a gotovinske ekvivalente čine kratkoročna visokolikvidna ulaganja koja se mogu neposredno unovčiti uz beznačajni rizik smanjenja vrednosti, depoziti kod Narodne banke Srbije i kratkoročne hartije od vrednosti koje se mogu refinansirati kod Narodne banke Srbije.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti za potrebe izveštaja o tokovima gotovine uključuju novac u blagajni, tekući račun kod Narodne banke Srbije, tekuće račune kod drugih banaka i instrumente u postupku naplate, kao i druge depozite kod banaka i drugih institucija.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.8. Repo poslovi

Hartije od vrednosti kupljene po ugovoru, kojima je utvrđeno da će se ponovo prodati na tačno određeni dan u budućnosti, su priznate u bilansu stanja, u okviru pozicije Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija (Napomena 19). Plaćena gotovina po tom osnovu, uključujući dospelu kamatu, se priznaje u bilansu stanja. Razlika između kupovne cene i cene po ponovnoj prodaji se tretira kao prihod po osnovu kamate i dospeva tokom trajanja ugovora.

3.9. Nekretnine, postrojenja, oprema, nematerijalna imovina i investicione nekretnine

Nematerijalna imovina se sastoji od softvera, licenci i nematerijalne imovine u pripremi.

Građevinski objekti iskazani su po procenjenoj tržišnoj vrednosti, utvrđenoj od strane nezavisnog ovlašćenog procenjivača sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine, umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti. Efekat procene vrednosti građevinskih objekata iskazan je u okviru revalorizacionih rezervi Banke (Napomena 29).

Investicione nekretnine se u početku odmeravaju po nabavnoj vrednosti odnosno ceni koštanja. Troškovi transakcija se uključuju u početno odmeravanje. Nakon početnog priznavanja investicione nekretnine se odmeravaju po fer vrednosti. Dobici i gubici koji proizilaze iz promene fer vrednosti investicionih nekretnina se priznaju u bilansu uspeha za period u kome su nastali. Investicione nekretnine su iskazane po procenjenoj tržišnoj vrednosti, utvrđenoj od strane nezavisnog ovlašćenog procenjivača, a efekti procene vrednosti su iskazani u bilansu uspeha (Napomena 14).

Zemljište je iskazano po procenjenoj tržišnoj vrednosti, utvrđenoj od strane nezavisnog ovlašćenog procenjivača izvršenoj na dan 31. decembra 2020. godine.

Oprema, investicije u toku i nematerijalna imovina na dan 30.06.2025. godine su iskazana po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za ispravku vrednosti.

Amortizacija se ravnomerno obračunava na nabavnu ili revalorizovanu vrednost nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine, primenom sledećih godišnjih stopa, s ciljem da se sredstva otpišu do rezidualne vrednosti u toku njihovog procenjenog korisnog veka trajanja:

Građevinski objekti	1,3%-10,0%
Računarska oprema	20,0%-35,0%
Nameštaj	10,0%–15,0%
Motorna vozila	14,3%-15,5%
Ostala oprema	10,0%-50,0%
Nematerijalna imovina	10,0%-50,0%

Rezidualna vrednost sredstva je procenjeni iznos koji bi u sadašnjem trenutku Banka mogla ostvariti prodajom sredstva, umanjen za procenjeni trošak prodaje, ukoliko je sredstvo već staro i u stanju u kojem se očekuje da će biti na kraju njegovog korisnog veka upotrebe. Rezidualna vrednost sredstva je nula ukoliko Banka očekuje da pomenuto sredstvo koristi do kraja njegovog fizičkog veka trajanja. Rezidualna vrednost i korisni vek upotrebe sredstva se revidiraju i po potrebi koriguju na datum svakog bilansa stanja.

Obračun amortizacije nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine počinje kada se ova sredstva stave u upotrebu. Obračun amortizacije se ne vrši za investicije u toku.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.9. Nekretnine, postrojenja, oprema, nematerijalna imovina i investicione nekretnine (Nastavak)

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje nekretnina i opreme, priznaju se na teret ili u korist bilansa uspeha, kao deo ostalih prihoda ili ostalih rashoda.

Godišnje stope amortizacije koje je Banka primenila pri obračunu amortizacije po godišnjem računu za 30.06.2025. godine za svrhe finansijskog izveštavanja različite su od stopa amortizacije koje su propisane i koje se priznaju u poreskom bilansu Banke za svrhe utvrđivanja oporezive dobiti. Obračun amortizacije nematerijalne imovine i nekretnina postrojenja i opreme za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014 – dr. Zakon, 142/2014, 91/2015 – autentično tumačenje, 112/2015, 113/2017, 95/2018, 86/2019 i 153/2020, 118/2021, 94/2024) i Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 116/2004, 99/2010, 104/2018 i 8/2019) i Pravilnikom o amortizaciji stalnih sredstava koja se priznaje za poreske svrhe ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 93/2019)što rezultira u odloženim porezima (Napomena 16c).

3.10. Obezvređenje nefinansijske imovine

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan izveštavanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna imovina, nekretnine, postrojenja i oprema i investicione nekretnine Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknadiv iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadive vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda saglasno MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine".

Nefinansijska sredstva (osim goodwill-a) kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

3.11. Stalna sredstva namenjena prodaji

Banka klasifikuje stalna sredstva kao sredstva namenjena prodaji kada se njihova knjigovodstvena vrednost može nadoknaditi prevashodno kroz prodaju, a ne daljim korišćenjem. Stalna sredstva namenjena prodaji moraju da budu dostupna za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju isključivo pod uslovima koji su uobičajeni za prodaje takve vrste imovine i njihova prodaja mora biti vrlo verovatna. Stalna sredstva namenjena prodaji se prikazuju u iznosu nižem od knjigovodstvene i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje. Banka ne amortizuje stalna sredstva dok su ona klasifikovana kao stalna sredstva namenjena prodaji.

3.12. Sredstva stečena naplatom potraživanja

Imovina nad kojom je preuzeto vlasništvo u procesu povraćaja obezvređenih kredita prikazuje se u okviru Ostalih sredstava i iskazuju se po iznosu nižem od knjigovodstvene i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje.

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Banka ima zakonsku ili ugovorenu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.13. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Radi održavanja najbolje moguće procene rezervisanja se razmatraju, utvrđuju i ako je potrebno koriguju na svaki izveštajni datum.

Kada više nije verovatan odliv ekonomskih koristi radi izmirenja zakonske ili izvedene obaveze rezervisanje se ukida u korist prihoda. Rezervisanje se prati po vrstama i može da se koristi samo za izdatke za koje je prvobitno bilo priznato. Rezervisanje se ne priznaje za buduće poslovne gubitke.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Banka ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

3.14. Naknade zaposlenima

a) Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Banka je obavezna da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Banka ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova.

b) Obaveze po osnovu otpremnina

U skladu sa Kolektivnim ugovorom Banke i Zakonom o radu, Banka je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 2 prosečne zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku. Pravo na ove naknade je obično uslovljeno ostajanjem zaposlenog lica u službi do starosne granice određene za penzionisanje ili do ostvarenja minimalnog radnog staža. Očekivani troškovi za pomenute naknade se akumuliraju tokom perioda trajanja zaposlenja.

Dugoročna rezervisanja za otpremnine formirana su na bazi izveštaja nezavisnog aktuara i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata.

Na dan 31. decembra 2024. godine, Banka je izvršila rezervisanje po osnovu otpremnina za odlazak u penziju po sledećim pretpostavkama:

- Diskontna stopa 6.2%
- Godišnji rast zarada 5%
- Tablice mortaliteta (RZS) za godine 2010 – 2012

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.14. Naknade zaposlenima (Nastavak)

c) Kratkoročna, plaćena odsustva

Akumulirana plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu kumuliranih neiskorišćenih prava na dan bilansa, za koje se očekuje da će biti iskorišćeni u narednom periodu. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

Banka nema sopstvene penzione fondove, niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovane obaveze na dan 30. jun 2025. godine.

d) Učešće u dobiti

Učešće zaposlenih u dobiti obračunava se i isplaćuje u skladu sa Odlukom Skupštine Banke, a na osnovu procene rukovodstva Banke o doprinosu svakog zaposlenog ostvarenju rezultata poslovanja.

3.15. Kapital

Kapital se sastoji od akcijskog kapitala (običnih akcija), emisione premije, rezervi i neraspoređenog dobitka.

Dividende na akcije evidentiraju se kao obaveze u periodu u kojem je doneta odluka o njihovoj isplati. Dividende odobrene za godinu nakon datuma bilansa stanja se obelodanjuju u napomeni o događajima nakon datuma bilansa stanja.

3.16. Finansijske garancije

U uobičajenom toku poslovanja, Banka odobrava finansijske garancije koje se sastoje od plativih i činidbenih garancija, akreditiva, akcepta menica i drugih poslova jemstava. Finansijske garancije su ugovori koji obavezuju izdavaoca garancije da izvrši plaćanje ili nadoknadi gubitak primaocu garancije, nastao ukoliko određeni poverilac blagovremeno ne izvrši svoje obaveze u skladu sa uslovima predviđenim ugovorom.

Finansijske garancije se inicijalno priznaju u finansijskim izveštajima po fer vrednosti na datum kada je garancija data. Nakon inicijalnog priznavanja, obaveze Banke koje proističu iz finansijskih garancija se vrednuju u iznosu amortizovane naknade ili najbolje procene izdataka neophodnih da bi se izmirila finansijska obaveza koja nastaje kao rezultat garancije, u zavisnosti koji je iznos viši.

Povećanje obaveza koje se odnosi na finansijske garancije se priznaje u bilansu uspeha. Primljene naknade se priznaju u korist bilansa uspeha u okviru prihoda od naknada i provizija ravnomerno tokom perioda trajanja garancije.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.17. Porez na dobitak

a) Tekući porez na dobitak

Porez na dobitak se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014 - dr. zakon i 142/2014, 91/2015-aut.tum. 112/2015, 113/2017, 95/2018, 86/2019, 153/2020, 118/2021, 94/2024) i relevantnim podzakonskim aktima.

Porez na dobit obračunava se primenom stope od 15% na poresku osnovicu iskazanu u poreskom bilansu, nakon čega se može umanjiti za utvrđene poreske kredite. Osnovicu za oporezivanje čini oporeziva dobit, koja se utvrđuje usklađivanjem rezultata (dobitka ili gubitka) iz bilansa uspeha, a na način utvrđen ovim zakonom.

Banka tokom godine porez na dobit plaća u vidu mesečnih akontacija, čiju visinu utvrđuje na osnovu poreske prijave za prethodnu godinu. Godišnji poreski bilans se predaje u roku od 180 dana od isteka perioda za koji se utvrđuje porez.

Gubici utvrđeni u poreskom bilansu, izuzev kapitalnih dobitaka i gubitaka koji su utvrđeni u skladu sa ovim zakonom, mogu se preneti na račun dobiti utvrđene u poreskom bilansu iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

b) Odloženi porezi

Odloženi porezi na dobit se obračunavaju prema bilansu stanja na sve privremene razlike na dan bilansa stanja između sadašnje vrednosti sredstava i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove vrednosti za svrhe oporezivanja. Za obračun iznosa odloženog poreza korišćena je stopa od 15%.

Odložene poreske obaveze priznaju se za sve oporezive privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza na dan bilansa stanja, i iznosa iskazanih za svrhe izveštavanja, a što će rezultirati oporezivim iznosima budućih perioda. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i za efekte prenetog gubitka i neiskorišćenih poreskih kredita iz prethodnih perioda do iznosa do kojeg je verovatno da će postojati budući oporezivi dobici na teret kojih se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda.

c) Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata uključuju porez na imovinu, poreze i doprinose na zarade na teret poslodavca, kao i druge poreze i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru operativnih i ostalih poslovnih rashoda (Napomena 15).

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.18. Zarada po akciji

Banka izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaocima običnih akcija Banke, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

3.19. Poslovi u ime i za račun trećih lica i vanposlovna sredstva

Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima Banka upravlja sa naknadom, uključena su u vanbilansnu evidenciju Banke (Napomena 30). Banka po navedenim plasmanima ne snosi nikakav rizik.

3.20. Obelodanjivanje odnosa sa povezanim licima

Za svrhe ovih finansijskih izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke drugog lica, što je definisano u MRS 24 “Obelodanjivanje povezanih strana”.

Odnosi između Banke i njenih povezanih lica regulisani su na ugovornoj osnovi. Stanja potraživanja i obaveza na dan izveštavanja, kao i transakcije u toku izveštajnih perioda nastale sa povezanim licima posebno se obelodanjuju (Napomena 32).

3.21. Informacije po segmentima

Poslovni segment predstavlja deo imovine i poslovnih aktivnosti koje obezbeđuju proizvode ili usluge koje podležu rizicima i koristima različitim od onih u nekim drugim poslovnim segmentima. Geografski segment obezbeđuje proizvode ili usluge unutar određenog privrednog okruženja koji podležu rizicima i koristima različitim od onih segmenata koji posluju u nekim drugim privrednim okruženjima. Banka najveći deo svog poslovanja obavlja na teritoriji Republike Srbije. Koncentracija plasmana i rezultati po segmentima su prikazani u Napomeni 42.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Banke korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na iskazane vrednosti sredstava i obaveza, kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda.

Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procena. Procene i pretpostavke se kontinuirano razmatraju, a kada korekcije postanu neophodne, iskazuju se u bilansu uspeha za periode u kojima su postale poznate.

U daljem tekstu navedene su ključne procene i pretpostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (Nastavak)

(a) Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

Banka priznaje rezervisanja za očekivane kreditne gubitke za finansijska sredstva koja se mere po amortizovanoj vrednosti ili za dužnička finansijska sredstva koja se evidentiraju po fer vrednosti kroz ostali rezultat, za kreditne obaveze i izdate garancije.

Knjigovodstvena vrednost finansijskih instrumenata koji se mere po amortizovanoj vrednosti, umanjuje se za iznos rezervisanja za očekivane kreditne gubitke.

Rezervisanja za očekivane kreditne gubitke kod dužničkih finansisjkih sredstava koja se mere po fer vrednosti kroz ostali rezultat , priznaju se u bailansu uspeha kroz ostali rezultat, i njima se ne umanjuje vrednost u bilansu stanja.

Banka vrši obezvrđenje na bazi modela očekivanih gubitaka u skladu sa MSFI 9: Finansijski instrumenti.

Obezvređenje se vrši po jednom od sledećih osnova:

- 12- mesečni očekivani gubici – ovo su očekivani kreditni gubici koji nastaju ukoliko nastupi status neizmirenja obaveza u periodu od 12 meseci u odnosu na izveštajni datum
- životni (lifetime) očekivani gubici –kreditni gubici kao posledica mogućih događaja neizmirenja obaveza tokom celog očekivanog života finansijskog instrumenta, a koji nastaje kao posledica značajnog porasta kreditnog rizika (Napomena 5.1).

(b) Obezvređenje investicija

Banka investicije smatra obezvređenim kada postoji dokumentovano (tržišni podaci) ili procenjeno smanjenje fer vrednosti ovih sredstava ispod njihove nabavne vrednosti.

(c) Koristan vek trajanja nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Određivanje korisnog veka trajanja nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora.

Određivanje korisnog veka trajanja nematerijalne imovine i osnovnih sredstava se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora.

Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (Nastavak)

(d) Umanjenje vrednosti nefinansijske imovine

Na dan izveštavanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknadiv iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadive vrednosti.

Razmatranje obezvređenja zahteva od rukovodstva subjektivno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja.

(e) Rezervisanje po osnovu sudskih sporova

Banka je uključena u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njenog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Banka redovno procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo. Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom i kada je negativna ishod po Banku veći od 50%. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili prijema novih informacija u redovnom toku sagledavanja postupaka.

(f) Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve neiskorišćene poreske gubitke i/ili poreske kredite do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se neiskorišćeni poreski gubici/krediti mogu iskoristiti.

Značajna procena od strane rukovodstva Banke je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka i strategije planiranja poreske politike (Napomena 16c).

(g) Otpremnine prilikom odlaska u penziju i ostale naknade zaposlenima nakon prekida radnog odnosa

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova, utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i fluktuacije zaposlenih. Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene. Dodatne informacije obelodanjene su u Napomeni 3.14 b.

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Upravljanje rizicima je povereno Upravnom odboru, Odboru za praćenje poslovanja banke, Izvršnom odboru, Kreditnom odboru i Odboru za upravljanje aktivom i pasivom čije su nadležnosti utvrđene propisima Narodne banke Srbije, Statutom i drugim aktima banke, i koji zajednički formiraju principe i metodologije procene rizika na bazi eksternih i internih odluka i praćenja kvaliteta ekonomije i kreditne sposobnosti svakog zajmotražioca, odnosno, preduzimanjem drugih aktivnosti u Banci za minimiziranje rizika. Procedure upravljanja rizicima Banke definisane su politikama upravljanja bankarskim rizicima usvojenim od strane Upravnog odbora Banke.

Banka je prepoznala proces upravljanja rizicima kao ključni element upravljanja poslovanjem, s obzirom da izloženost rizicima proizlazi iz svih poslovnih aktivnosti, kao neodvojivog dela bankarskog poslovanja, kojima se upravlja kroz identifikovanje, merenje, procenu, praćenje, kontrolu i ublažavanje, odnosno uspostavljanje ograničenja rizika, kao i izveštavanje u skladu sa strategijama i politikama.

Banka je uspostavila sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji obuhvata: okvir za upravljanje rizičnim apetitom, strategije, politike i procedure upravljanja rizicima, metodologije za upravljanje pojedinačnim rizicima, odgovarajuću organizacionu strukturu, efektivan i efikasan proces upravljanja svim rizicima kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, adekvatan sistem unutrašnjih kontrola, odgovarajući informacioni sistem i adekvatan proces interne procene adekvatnosti kapitala. Radi primene posebnog i jedinstvenog sistema upravljanja rizicima i obezbeđenja funkcionalne i organizacione odvojenosti aktivnosti upravljanja rizicima od redovnih poslovnih aktivnosti Banke, Banka je formirala dve zasebne organizacione jedinice: Sektor upravljanja rizicima i Sektor analize kreditnog rizika. Sektor upravljanja rizicima se sastoji iz dva odeljenja – Odeljenje upravljanja kreditnim rizicima i Odeljenje upravljanja nekreditnim rizicima.

Organi Banke nadležni za upravljanje rizicima zajednički formiraju principe i metodologiju upravljanja rizicima na bazi:

- eksternih propisa i odluka koje donose zakonodavna tela, a najvećim delom, Narodna banka Srbije;
- internih procedura vezanih za utvrđivanje i praćenje kreditne sposobnosti svakog zajmotražioca, odnosno za donošenje odluka; i
- preduzimanje drugih aktivnosti usmerenih ka minimiziranju rizika u poslovanju Banke.

Proces upravljanja rizicima uključuje jasno definisanje i dokumentovanje profila rizičnosti, kao i njegovo usklađivanje sa sklonošću Banke ka rizicima i tolerancijom prema rizicima, a u skladu sa usvojenim okvirom za upravljanje rizičnim apetitom, strategijama i politikama. Sistem upravljanja rizicima definisan je okvirom za upravljanje rizičnim apetitom kojim je definisana sklonost ka rizicima i tolerancija prema rizicima kroz uspostavljanje sklonosti (targeta) i tolerancije (limita) za nivoe rizika koji su prihvatljivi za Banku. Pored okvira za upravljanje rizičnim apetitom kao najvišeg akta, Banka je definisala sistem upravljanja rizicima i strategijom upravljanja rizicima i kapitalom, politikama i procedurama upravljanja pojedinačnim rizicima. Izjava o rizičnom apetitu opisuje rizike kojima je Banka već izložena i iznos izloženosti koji je spremna da preuzme ili da izbegne u pogledu ovih izvora rizika u budućnosti. Ona eksplicitno definiše granice (targete, limite, zone) u okviru kojih Banka očekuje da posluje prilikom nastojanja da ostvari ciljeve poslovanja, upravljanja finansijama i rizicima. Targeti i limiti definisani za set najvažnijih pokazatelja Banci pružaju odgovarajući mehanizam upozorenja, kako ne bi došlo do prekomerne izloženosti materijalno značajnim rizicima, kroz definisanje nivoa limita (za pokazatelje za koje je definisan limit) koji korespondira prihvatljivom nivou izloženosti određenom riziku za Banku.

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

Prilikom definisanja limita uzet je u obzir i trenutni rizični profil Banke, ali i definisani srednjoročni ciljevi definisani strategijom i poslovnom politikom. Postoje jasno definisani postupci za proces eskalacije i postupanje u slučaju probijanja limita.

Organi Banke nadležni za upravljanje rizicima permanentno prate promene u zakonskoj regulativi, analiziraju njihov uticaj na visinu rizika na nivou Banke i preduzimaju mere na usaglašavanju poslovanja i procedura sa novim propisima u okvirima kontrolisanog rizika. Pored toga, uvođenje novih proizvoda i usluga praćeno je potrebnim tržišnim i ekonomskim analizama u cilju optimizacije odnosa prihoda i troškova za procenjeni realni rizik.

Strategijom upravljanja rizicima i Strategijom upravljanja kapitalom, Banka je postavila sledeće ciljeve u okviru sistema upravljanja rizicima: razvoj aktivnosti Banke u skladu sa poslovnom strategijom i mogućnostima i razvojem tržišta u cilju stvaranja konkurentskih prednosti, izbegavanje ili minimiziranje rizika u cilju održavanja poslovanja u okvirima prihvatljivog nivoa rizika, minimiziranje negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital uz poštovanje definisanih okvira prihvatljivog nivoa rizika, diversifikacija rizika kojima je Banka izložena, održavanje potrebnog nivoa pokazatelja adekvatnosti ukupnog, osnovnog i osnovnog akcijskog kapitala, održavanje učešća problematičnih kredita (NPL) u ukupnim kreditima na nivou ispod definisanog limita, održavanje pokazatelja rizika koncentracije po osnovu izloženosti određenim vrstama proizvoda ispod nivoa propisanog regulativom, održavanje učešća kredita u dinarima sa valutnom klauzulom u stranoj valuti i kredita u stranoj valuti u ukupnim kreditima Banke ispod nivoa propisanog regulativom, održavanje pokazatelja pokrića likvidnom aktivom i pokazatelja neto stabilnih izvora finansiranja iznad nivoa propisanih regulativom. Ciljevi upravljanja rizicima usklađeni su sa planom poslovanja Banke.

Uvažavajući izmene regulative Narodne banke Srbije, potrebe daljeg unapređenja procesa upravljanja rizicima, zahteve spoljnog revizora, kao i globalnu ekonomsku situaciju, Banka je u prvoj polovini 2025. godine izvršila odgovarajuće izmene internih akata kojima se uređuje upravljanje rizicima.

Sistem upravljanja rizicima

Sistem upravljanja rizicima je definisan sledećim aktima:
- Okvirom za upravljanje rizičnim apetitom Banke – Izjava;
- Strategijom upravljanja rizicima;
- Strategijom i Planom upravljanja kapitalom;
- Politikama upravljanja rizicima;
- Procedurama upravljanja rizicima;
- Metodologijama za upravljanje pojedinačnim rizicima;
- Ostalim aktima.

Okvir za upravljanje rizičnim apetitom obuhvata izjavu o rizičnom apetitu (eng. *Risk Appetite Statement* – RAS), sklonost (targete) i toleranciju (limite) izloženosti pojedinačnim materijalno značajnim rizicima, kao i pregled nadležnosti i odgovornosti lica zaduženih za primenu i nadzor nad primenom okvira za upravljanje rizičnim apetitom. Predmetni sistem limita je integrisan u proces odlučivanja u Banci, kao i u proces strateškog planiranja – izrade Strategije i poslovnog plana.

Strategijom upravljanja rizicima definisani su:
- Pregled i definicije svih rizika kojima je Banka izložena ili može da bude izložena;

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

- **Dugoročni ciljevi, utvrđeni poslovnom politikom i strategijom Banke, kao i sklonost ka rizicima i tolerancija prema rizicima određeni u skladu sa tim ciljevima;**
- **Osnovna načela i principi preuzimanja i upravljanja rizicima;**
- **Osnovna načela upravljanja lošom aktivom;**
- **Osnovna načela upravljanja rizicima koji nastaju po osnovu izloženosti Banke u dinarima sa valutnom klauzulom u stranoj valuti i u stranoj valuti;**
- **Osnovna načela procesa interne procene adekvatnosti kapitala Banke.**

Takođe, strategijom upravljanja rizicima definisani su kriterijumi za utvrđivanje, kao i osnovna načela upravljanja lošom aktivom i najviši prihvatljiv nivo loše aktive za Banku, kao i osnovna načela upravljanja rizicima koji nastaju po osnovu izloženosti u dinarima sa valutnom klauzulom u stranoj valuti i izloženosti u stranoj valuti.

Banka je utvrdila osnovna načela upravljanja rizicima kako bi ispunila svoje dugoročne ciljeve:
- **Organizovanje poslovanja zasebne organizacione jedinice za upravljanje rizicima;**
- **Funkcionalna i organizaciona odvojenost aktivnosti upravljanja rizicima od redovnih poslovnih aktivnosti Banke;**
- **Sveobuhvatnost upravljanja rizicima;**
- **Efektivnost upravljanja rizicima;**
- **Cikličnost upravljanja rizicima;**
- **Razvoj upravljanja rizicima kao strateško opredeljenje;**
- **Upravljanje rizicima je deo poslovne kulture.**

Načela upravljanja lošom aktivom obuhvataju:
- **Aktivno upravljanje lošom aktivom u cilju minimiziranja negativnog efekta na finansijski rezultat i kapital Banke;**
- **Preventivne mere i aktivnosti u cilju minimiziranja daljeg pogoršanja kvaliteta aktive;**
- **Definisanje strategija za upravljanje lošom aktivom – skup aktivnosti i mera u cilju oporavka finansijskog stanja dužnika ili pokretanje odgovarajućih postupaka prinudne naplate;**
- **Jasno definisane aktivnosti upravljanja lošom aktivom;**
- **Ranu identifikaciju dužnika koji se suočavaju sa finansijskim teškoćama ili su u docnji ili statusu neizmirenja obaveza;**
- **Procenu finansijskog stanja dužnika;**
- **Set indikatora na osnovu čije ispunjenosti se stiču uslovi za uključivanje dužnika u delokrug organizacione jedinice nadležne za upravljanje lošom aktivom;**
- **Segmentaciju loše aktive radi efikasnijeg upravljanja;**
- **Načelo materijalnosti pri definisanju mogućih mera;**
- **Veću učestalost praćenja vrednosti sredstava obezbeđenja i sredstava stečenih naplatom potraživanja;**
- **Organizacionu odvojenost Odeljenja upravljanja lošim plasmanima od organizacionih jedinica u čijem je delokrugu preuzimanje rizika;**

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

- **Uključenost u korporativno upravljanje i upravljanje rizicima indikatora za praćenje loše aktive;**
- **Transparentno izveštavanje organa Banke o lošoj aktivi, uključujući i informacije o efikasnosti i efektivnosti sprovođenja aktivnosti naplate i mera za upravljanje lošom aktivom.**

Načela upravljanja rizicima koji nastaju po osnovu izloženosti u dinarima sa valutnom klauzulom u stranoj valuti i izloženosti u stranoj valuti obuhvataju:

- **Sagledavanje izloženosti klijenata sa aspekta kreditno-deviznog rizika – kroz sagledavanje uticaja potencijalne promene deviznog kursa na prihode klijenta i njegov kapacitet otplate kredita;**
- **Sagledavanje vrste i segmenta poslovanja sa aspekta kreditno-deviznog rizika – kroz sagledavanje vrste delatnosti i vrste proizvoda u smislu direktne ili indirektne povezanosti poslovanja i cene proizvoda sa kretanjem deviznih kurseva;**
- **Preventivne mere i aktivnosti u cilju minimiziranja izloženosti kreditno-deviznom riziku;**
- **Jasno definisane aktivnosti u procesu odobravanja kredita indeksiranih u stranoj valuti i kredita u stranoj valuti;**
- **Segmentaciju izloženosti po vrsti izloženosti;**
- **Veću učestalost praćenja vrednosti sredstava obezbeđenja za lošu aktivu, kao i sredstava obezbeđenja stečenih naplatom potraživanja;**
- **Organizacionu odvojenost nadležnosti za praćenje u odnosu organizacionih jedinica u čijem je delokrugu preuzimanje rizika;**
- **Uključenost u korporativno upravljanje i upravljanje rizicima indikatora za praćenje izloženosti kreditno-deviznom riziku;**
- **Transparentno izveštavanje organa Banke o izloženosti kreditno-deviznom riziku, uključujući i informacije o efikasnosti i efektivnosti sprovođenja aktivnosti naplate i mera za upravljanje lošom aktivom;**
- **Praćenje kretanja deviznih kurseva.**

Politike upravljanja pojedinim vrstama rizika bliže definišu:

- **Način organizovanja procesa upravljanja rizicima Banke i jasna razgraničenja odgovornosti zaposlenih u svim fazama tog procesa, uključujući i proces upravljanja lošom aktivom;**
- **Način procene rizičnog profila Banke i metodologije za identifikovanje i merenje, odnosno procenu rizika;**
- **Načine praćenja i kontrole rizika i uspostavljanje sistema limita, odnosno vrste limita koje Banka koristi i njihovu strukturu;**
- **Način odlučivanja i postupanja u slučaju prekoračenja uspostavljenih limita, uz definisanje izuzetnih okolnosti u kojima je moguće odobravanje prekoračenja u zakonskim okvirima;**
- **Mere za ublažavanje rizika i pravila za primenu tih mera;**
- **Način i metodologiju za sprovođenje procesa interne procene adekvatnosti kapitala Banke;**
- **Principe funkcionisanja sistema unutrašnjih kontrola;**
- **Okvir i učestalost stres testiranja, kao i postupanje u slučajevima nepovoljnih rezultata stres testova.**

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

Procedurama upravljanja rizicima Banka bliže definiše proces upravljanja rizicima i nadležnosti i odgovornosti svih organizacionih jedinica Banke u sistemu upravljanja rizicima.

Banka je pojedinačnim metodologijama detaljnije propisala metode i pristupe koji se koriste u sistemu upravljanja rizicima.

Nadležnosti

***Upravni odbor* je nadležan i odgovoran za usvajanje okvira za upravljanje rizičnim apetitom, strategije i politika upravljanja rizicima i strategije i plana upravljanja kapitalom, uspostavljanje sistema unutrašnjih kontrola u Banci i vršenje nadzora nad njegovom efikasnošću, nadzor nad radom Izvršnog odbora, usvajanje tromesečnih izveštaja o upravljanju rizicima, usvajanje Plana oporavka, kao i sprovođenje procesa interne procene adekvatnosti kapitala i drugo.**

***Izvršni odbor* je nadležan i odgovoran za analiziranje i usvajanje predloga okvira za upravljanje rizičnim apetitom Banke – Izjava, sprovođenje strategije i politika upravljanja rizicima i strategije i plana upravljanja kapitalom, usvajanje procedura za upravljanje rizicima, odnosno za identifikovanje, merenje i procenu rizika, i obezbeđivanje njihove primene i izveštavanje Upravnog odbora u vezi s tim aktivnostima. Takođe, Izvšni odbor analizira sistem upravljanja rizicima i najmanje tromesečno izveštava Upravni odbor o nivou izloženosti rizicima i upravljanju rizicima i odlučuje, uz prethodnu saglasnost Upravnog odbora, o svakom povećanju izloženosti Banke prema licu povezanom sa Bankom i o tome obaveštava Upravni odbor.**

***Odbor za reviziju (Odbor za praćenje poslovanja Banke)* je nadležan i odgovoran za analizu i nadzor primene i adekvatnog sprovođenja usvojenih okvira za upravljanje rizicima, strategija i politika za upravljanje rizicima i sistema unutrašnjih kontrola. Najmanje jednom mesečno izveštava Upravni odbor o svojim aktivnostima i utvrđenim nepravilnostima i predlaže način na koji će se one otkloniti, predlaže unapređenje politika i procedura upravljanja rizicima i sprovođenja sistema unutrašnjih kontrola.**

***Odbor za upravljanje aktivom i pasivom* je nadležan i odgovoran za praćenje izloženosti Banke rizicima koji proizlaze iz strukture njenih bilansnih obaveza i potraživanja i vanbilansnih stavki, na osnovu internih izveštaja i projekcija Banke koji sadrže detaljne informacije o izloženosti Banke rizicima, te predlaže mere za upravljanje kamatnim, deviznim i rizikom likvidnosti, na način da donosi konkretne odluke i/ili zaključke, odnosno jasne smernice za obezbeđivanje adekvatnog upravljanja pomenutim rizicima.**

***Kreditni odbor* odlučuje o poslovnim aranžmanima sa fizičkim i pravnim licima, odnosno o odobravanju kredita, izdavanju garancija, limita za VISA business kartice, kreditnih kartica, faktoringa (uključujući i obrnuti faktoring), eskonta menica, avaliranja menica, davanja drugih oblika jemstava u zemlji i inostranstvu, ugovora o ustupanju potraživanja Banci, dokumentarnih poslova, obavezujućih okvira/limita za odobravanje konkretnih proizvoda Banke po unapred definisanim uslovima, limita za finansijske institucije uključujući i trade finance limite, tj. limite za dokumentarne poslove, ulaganja u hartije od vrednosti i druga finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti, a u okviru limita utvrđenog odlukom Upravnog odbora u određenom iznosu i procentu u odnosu na kapital Banke, u skladu sa opštim aktima i aktima poslovne politike Banke, analizira izloženost Banke kreditnom, kamatnom i valutnom riziku, analizira kreditni portfolio, a takođe predlaže mere Izvršnom odboru Banke.**

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

Sektor upravljanja rizicima **definiše i predlaže na usvajanje okvir za upravljanje rizičnim apetitom, strategiju, politike, procedure i metodologije upravljanja rizicima, identifikuje, meri, ublažava, prati i kontroliše i izveštava o rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju. Takođe, nadležan je za razvijanje modela i metodologija za identifikovanje, merenje, ublažavanje, praćenje i kontrolu rizika, kao i za izveštavanje nadležnih organa Banke.**

Sektor **sredstava** ***i upravljanja likvidnošću*** **je odgovoran za upravljanje sredstvima i likvidnošću, kao i upravljanje aktivom i pasivom Banke. Takođe, učestvuje i u upravljanju rizikom likvidnosti, kamatnim rizikom i deviznim rizikom.**

Odeljenje unutrašnje revizije **je odgovorno za kontinuirano sprovođenje nezavisnog vrednovanja sistema upravljanja rizicima, kao i za redovnu procenu adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti sistema unutrašnjih kontrola. Unutrašnja revizija o svojim nalazima i preporukama izveštava Odbor za reviziju i Upravni odbor.**

Odeljenje kontrole usklađenosti poslovanja **dužno je da najmanje jednom godišnje identifikuje i procenjuje rizike te usklađenosti i predloži planove upravljanja rizicima, o čemu sastavlja izveštaj koji dostavlja Izvršnom odboru i Odboru za praćenje poslovanja Banke.**

Proces upravljanja rizicima

Banka redovno meri, odnosno procenjuje rizike koje je identifikovala u svom poslovanju. Merenje podrazumeva primenu kvalitativnih i kvantitativnih metoda i modela merenja koji omogućuju uočavanje promena u profilu rizika i procenu novih rizika.

Za sve identifikovane rizike Banka određuje njihovu značajnost koja je zasnovana na sveobuhvatnoj proceni rizika koji su svojstveni pojedinim poslovima, proizvodima, aktivnostima i procesima Banke.

Ublažavanje rizika podrazumeva diverzifikaciju, prenos, smanjenje i/ili izbegavanje rizika, a Banka ga sprovodi u skladu sa rizičnim profilom, sklonošću ka rizicima i tolerancijom prema rizicima.

Praćenje i kontrola rizika se sprovode kroz kontinuirano praćenje izloženosti po različitim kriterijumima, kao i kroz praćenje i kontrolu limita koje je Banka uspostavila, koji zavise od poslovne strategije i tržišnog okruženja, kao i od nivoa rizika koji je Banka spremna da prihvati.

Banka je uspostavila sistem redovnog izveštavanja o izloženosti rizicima i rizičnom profilu, koji omogućuje relevantnim zaposlenima na svim nivoima organizacione strukture u Banci pravovremene, tačne i dovoljno detaljne informacije koje su potrebne za donošenje poslovnih odluka i efikasno upravljanje rizicima, odnosno sigurno i stabilno poslovanje.

Izveštaji o upravljanju rizicima se redovno dostavljaju: Upravnom odboru, Izvršnom odboru, Odboru za reviziju i Odboru za upravljanje aktivom i pasivom, koji sadrže sve informacije neophodne za procenu rizika i donošenje zaključaka o rizicima kojima je Banka izložena.

Banka je u poslovanju posebno izložena sledećim vrstama rizika: kreditnom i sa njim povezanim rizicima, riziku likvidnosti, tržišnim rizicima, operativnim rizicima, riziku ulaganja, riziku koncentracije kreditne izloženosti i riziku zemlje, kao i svim ostalim rizicima koji se mogu pojaviti u uslovima redovnog poslovanja Banke.

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršenja obaveza dužnika prema Banci.

Banka ima definisane kriterijume odobravanja kredita, izmene uslova, produženje roka i restrukturiranja potraživanja, koji su propisani procedurama i metodologijama odobravanja plasmana i upravljanja rizicima.

Pre odobrenja plasmana Banka procenjuje kreditnu sposobnost dužnika, kao primarni izvor otplate plasmana na osnovu interno definisanih kriterijuma, i ponuđeni kolateral, kao sekundarni izvor naplate. Na osnovu identifikovanog i izmerenog nivoa kreditnog rizika (procene finansijskog stanja i kreditne sposobnosti dužnika, kao i vrednosti i pravne sigurnosti kreditne zaštite i drugih relevantnih faktora) i nezavisnog mišljenja o riziku, nadležna lica sa ovlašćenjem za odlučivanje o plasmanima, odbori i organi Banke, saglasno definisanom sistemu odlučivanja, donose Odluku o odobrenju/izmenama plasmana.

Donošenje odluka o izlaganju kreditnom riziku, Banka je definisala kroz sistem odlučivanja u zavisnosti od vrste klijenata i nivoa izloženosti. Donosioci kreditnih odluka su: lica sa ovlašćenjem za odlučivanje o plasmanima, Kreditni odbor, Izvršni odbor i Upravni odbor.

Prilikom donošenja odluka poštuje se princip dvostruke kontrole, tzv. „princip četvoro očiju", kojim se obezbeđuje da uvek postoji strana koja predlaže i strana koja odobrava određeni plasman.

Za plasmane ugovorene u stranoj valuti ili u dinarima sa valutnom klauzulom, Banka procenjuje uticaj promene kursa dinara na finansijsko stanje i kreditnu sposobnost dužnika, a naročito analizira adekvatnost novčanih tokova dužnika u odnosu na promenjeni nivo kreditnih obaveza pod pretpostavkom da će doći do određenih promena kursa dinara na godišnjem nivou.

Organizacioni model sistema upravljanja kreditnim rizikom Banke obezbeđuje adekvatnu komunikaciju, razmenu informacija i saradnju na svim organizacionim nivoima, a takođe obezbeđuje jasnu, operativnu i organizacionu razdvojenost funkcije za nezavisno upravljanje rizicima i aktivnosti podrške s jedne strane, od aktivnosti preuzimanja rizika, sa druge strane, odnosno podelu dužnosti, nadležnosti i odgovornosti. Banka je uspostavila i adekvatan informacioni sistem koji podrazumeva potpunu informisanost lica uključenih u sistem upravljanja kreditnim rizikom i odgovarajuće izveštavanje rukovodstva Banke.

Upravljanje kreditnim rizikom

U skladu sa obimom, vrstom i složenošću poslova koje obavlja, Banka je organizovala proces upravljanja kreditnom rizikom i jasno razgraničila odgovornosti zaposlenih u svim fazama tog procesa.

Prihvatljiv nivo izloženosti kreditnom riziku Banke u skladu je sa definisanim Okvirom za upravljanje rizičnim apetitom Banke – Izjava i Strategijom upravljanja rizicima i zavisi od strukture portfolija Banke, na osnovu koje se vrši limitiranje mogućih uticaja negativnih efekata na finansijski rezultat i adekvatnost kapitala.

Osnovna načela upravljanja kreditnim rizikom su:
- **Upravljanje kreditnim rizikom na nivou pojedinačnih plasmana i na nivou celokupnog portfolija Banke;**

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Upravljanje kreditnim rizikom (Nastavak)

- Održavanje nivoa kreditnog rizika koji minimizira negativan uticaj na finansijski rezultat i kapital;
- Rangiranje plasmana u skladu sa njihovom rizičnošću;
- Poslovanje u skladu sa dobrim praksama za odobravanje plasmana;
- Obezbeđenje adekvatnih kontrola za upravljanje kreditnim rizikom.

U cilju upravljanja kreditnim rizikom, Banka nastoji da posluje sa klijentima dobre kreditne sposobnosti i pribavlja odgovarajuće instrumente obezbeđenja plaćanja. Banka ocenjuje kreditnu sposobnost svakog klijenta u momentu podnošenja zahteva i vrši monitoring dužnika, plasmana i kolaterala, kako bi bila u mogućnosti da preduzme odgovarajuće aktivnosti u cilju naplate svog potraživanja.

Banka vrši kvantitativno i/ili kvalitativno merenje, odnosno procenu identifikovanog kreditnog rizika. Proces merenja kreditnog rizika je zasnovan na merenju nivoa rizičnosti pojedinačnog plasmana na osnovu internih rejting kategorija.

Sistem internih rejting kategorija je instrument za donošenje pojedinačnih odluka i procenjivanje nivoa rizika pojedinačnog plasmana. Pored navedenog, sistem internih rejting kategorija služi za procenjivanje nivoa rizika ukupnog portfolija, a koristi se i u postupku obezvređenja plasmana u cilju rangiranja nivoa rizičnosti i iskazivanja realne vrednosti potraživanja. Sistem internih rejting kategorija rizika podleže redovnoj reviziji i unapređenju.

U analizi kreditnog rizika, pored sistema internih rejting kategorija, Banka koristi i načela propisana regulativom Narodne banke Srbije, koja zahtevaju klasifikaciju svakog plasmana na osnovu propisanih kriterijuma i obračun rezerve za procenjene gubitke. U decembru mesecu 2018. godine Narodna banka Srbije je usvojila izmenu regulative kojom se od 01.01.2019. godine potvrđuje ukidanje obračuna rezerve za procenjene gubitke i potrebne rezerve.

Ublažavanje kreditnog rizika podrazumeva održavanje rizika na prihvatljivom nivou za rizični profil Banke, odnosno održavanje prihvatljivog nivoa kvaliteta kreditnog portfolija Banke.

Osnovne tehnike ublažavanja kreditnog rizika su:
- Limiti izloženosti - rizik koncentracije,
- Diverzifikovanje ulaganja,
- Sredstva obezbeđenja.

Limiti izloženosti po osnovu pojedinačnog dužnika zasnivaju se na proceni kreditne sposobnosti dužnika, a limiti izloženosti na nivou portfolija usmereni su na ograničenje koncentracije izloženosti u portfoliju. Banka kontinuirano kontroliše kretanje kreditnog rizika u okviru definisanog rizičnog profila.

Rizik koncentracije obuhvata: veliku izloženost (izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica i licima povezanim sa Bankom), grupe izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika kao što su privredni sektori, vrste proizvoda, geografska područja i slično, i instrumente kreditne zaštite.

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Upravljanje kreditnim rizikom (Nastavak)

Banka prati izloženost prema definisanim limitima sa istim ili sličnim faktorima rizika, i u zavisnosti od opštih ekonomskih kretanja, kretanja u pojedinim delatnostima i geografskim područjima, redovno vrši preispitivanje definisanih limita i predlaže redefinisanje istih u slučaju promene faktora rizika.

Odlukom o upravljanju rizikom koncentracije po osnovu izloženosti banke određenim vrstama proizvoda, Narodna banka Srbije je od 01.01.2019. godine, propisala bankama da prate i rizik koncentracije, odnosno izloženosti banke prema grupama proizvoda, prvenstveno izloženosti po osnovu gotovinskih, potrošačkih i ostalih kredita odobrenih stanovništvu ugovorene ročnosti preko 8 godina u 2019. godini, preko 7 godina u 2020. godini i preko 6 godina od 2021. godine.

Praćenje kvaliteta plasmana na nivou pojedinačnog dužnika zasniva se pre svega na obezbeđivanju ažurnih podataka o finansijskom stanju i kreditnoj sposobnosti dužnika i tržišnoj vrednosti sredstava obezbeđenja, dok se praćenje kreditnog rizika na nivou portfolija vrši identifikovanjem promena na nivou grupa klijenata određenog nivoa rizika, plasmana, kolaterala, potrebnih rezervi za očekivane i neočekivane gubitke, u cilju utvrđivanja i upravljanja stanjem i kvalitetom aktive.
Kontrola kreditnog rizika podrazumeva proces kontinuiranog praćenja poslovanja sa definisanim sistemom limita, naročito kada izloženost kreditnom riziku teži gornjoj granici definisanog rizičnog profila, a posebno prilikom uvođenja novih poslovnih proizvoda i aktivnosti.

U cilju zaštite od rizika neizmirenja obaveza u poslovanju sa klijentima, Banka preduzima sledeće mere za regulisanje potraživanja: produženje roka, restrukturiranje, poravnanje, preuzimanje sredstava obezbeđenja u cilju naplate potraživanja, zaključenje ugovora sa zainteresovanim trećim licem, pokretanje sudskog spora i ostale mere.

Ukoliko preduzete mere regulisanja plasmana, odnosno prinudne naplate i sudskog postupka nisu dale očekivane rezultate, odnosno kada ne postoji mogućnost naplate potraživanja u celosti, inicira se predlog za trajan otpis preostalog potraživanja Banke, ili prenos iz bilansne u vanbilansnu evidenciju.

Banka osim kreditne izloženosti ima i vanbilansnu izloženost (plative i činidbene garancije, avali, akreditivi) po osnovu koje ima potencijalnu obavezu da izvrši plaćanje za račun trećih lica. Za vanbilansnu izloženost Banka koristi iste kontrolne procese i procedure koji se koriste za kreditni rizik po osnovu bilansnih izloženosti.

Izveštavanje o kreditnom riziku obuhvata sistem internog i eksternog izveštavanja, sprovodi se na mesečnom nivou i po utvrđenoj dinamici, a u skladu sa definisanim sistemom izveštavanja.

MSFI 9 finansijski instrumenti

Banka kontinuirano primenjuje MSFI 9 standard. U skladu sa MSFI 9 standardom finansijska aktiva može se klasifikovati i vrednovati kao:
- **Finansijski instrumenti po amortizovanom trošku (AC), poslovni model prikupljanja novčanih tokova glavnice i kamate i ispunjen SPPI1 kriterijum;**

[1] Solely Payments of Principal and Interest (SPPI)

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Upravljanje kreditnim rizikom (Nastavak)

- **Finansijski instrumenti po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVOCI), ispunjen SPPI, ali je poslovni model prikupljanje novčanih tokova i prodaja;**
- **Finansijski instrumenti po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL).**

Poslovni model Banke opredeljen je kao držanje radi prikupljanja novčanih sredstava po osnovu glavnice i kamata, što je potkrepljeno sprovedenom analizom koja ukazuje da ne postoje činjenice da se Banka opredelila za drugačiji poslovni model. Sa aspekta klasifikacije i merenja, MSFI 9 standard zahteva da se sva finansijska sredstva, osim vlasničkih instrumenata i derivata, procenjuju na osnovu poslovnog modela upravljanja konkretnim finansijskim sredstvima, ali i ugovornih karakteristika novčanih tokova samih instrumenata (na bazi testiranja SPPI kriterijuma). Novčani tokovi finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanom trošku sastoje se od plaćanja glavnice i kamate čije su komponente naknada za vremensku vrednost novca, trošak kreditnog rizika, administrativni troškovi i profitna marža.

Vlasnički instrumenti, ulaganja u lica koja nisu zavisna, a koji se ne drže radi trgovine se klasifikuju kao sredstva čija se vrednost procenjuje po fer vrednosti kroz ostali rezultat, sa naknadnom reklasifikacijom dobitka i gubitka kroz bilans uspeha.

Takođe, primenom MSFI 9 standarda, Banka obračunava obezvređenje i za kreditne plasmane date Republici Srbiji i Narodnoj banci Srbije (za sredstva koja nisu odmah raspoloživa) koje se evidentira na teret bilansa uspeha, kao i obezvređenje po osnovu hartija od vrednosti koje evidentira kroz ostali ukupni rezultat.

Opis politika za identifikovanje problematičnih potraživanja i restrukturiranih potraživanja

Banka je svesna činjenice da izloženost lošoj aktivi primarno proističe iz kreditnog rizika, odnosno rizika da dužnik ili ugovorna strana ne izvršava obaveze iz ugovora, koji predstavlja ključni rizik u poslovanju.

Iz tog razloga, Banka identifikuje, meri, prati i kontroliše lošu aktivu u svim dimenzijama, što joj omogućava da kontroliše potreban iznos kapitala u odnosu na taj rizik, kao i da teži da ostvari adekvatnu kompenzaciju na ime rizika koji je nastao. Strategija Banke u upravljanju lošom aktivom odnosi se na definisana načela, kao i na definisanu sklonost i toleranciju ka kreditnom riziku, merene kroz tri pokazatelja:

- **učešća bruto problematičnih kredita u ukupnim bruto kreditima Banke (NPL);**
- **učešća problematičnih potraživanja (NPE) u ukupnoj bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama Banke koje se klasifikuju i**
- **pokrivenost NPL ispravkama vrednosti NPL.**

Politika upravljanja lošom aktivom predstavlja integralni deo procesa planiranja i definiše planirani trend smanjenja učešća loše aktive u ukupnoj bilansnoj i vanbilansnoj izloženosti koja se klasifikuje.

U skladu sa primenom MSFI 9 standarda, počev od 01.01.2018. godine, Banka je uvela i nivoe obezvređenja (nivo 1, nivo 2 i nivo 3) koji prate status klijenta. Standardni klijenti se svrstavaju u nivo 1, klijenti kod kojih je identifikovano povećanje kreditnog rizika (pogoršanje kreditnog rizika u odnosu na trenutak odobravanja, kašnjenja od 31 dan do 90 dana) svrstavaju se u nivo 2, a NPL klijenti se svrstavaju u nivo 3.

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Upravljanje kreditnim rizikom (Nastavak)

Opis politika za identifikovanje problematičnih potraživanja i restrukturiranih potraživanja (Nastavak)

Klijenti koji se nalaze u nivoima 1 i 2 se obezvređuju na grupnoj osnovi, dok se klijenti iz nivoa 3 obezvređuju individualno, uvažavajući zahteve MSFI 9 standarda u delu najmanje 2 scenarija naplate.

Restrukturirani neproblematični klijenti se svrstavaju u nivo 2 obezvređenja, dok se restrukturirani problematični svrstavaju u kategoriju klijenata sa problematičnim potraživanjima, odnosno kategorizuju se u nivo 3 obezvređenja.

Svrha praćenja kvaliteta portfolija je sprečavanje direktnog transfera standardnih klijenata u kategoriju klijenata sa problematičnim potraživanjima bez prethodnog identifikovanja klijenata kao potencijalno rizičnih i bez sprovođenja radnji prevencije loših plasmana, odnosno ublažavanja i smanjivanja kreditnog rizika putem sprovođenja adekvatne strategije i akcionih planova. Potencijalno rizični klijenti se prate češće u odnosu na standardne klijente i ukoliko se utvrdi dalje povećanje kreditnog rizika, klijenti se svrtavaju u kategoriju klijenata sa problematičnim potraživanjima.

Osnovni cilj upravljanja lošom aktivom je što manje učešće loše aktive u ukupnoj bilansnoj i vanbilansnoj izloženosti Banke koja se klasifikuje, a pored istog ističu se i dodatni ciljevi u vidu težnje ka nižim apsolutnim iznosima loše aktive, efikasnijoj i efektivnijoj naplati loše aktive, uspešnim sprovođenjem restrukturiranja potraživanja loše aktive i nižim troškovima obezvređenja kao rezultat trendova u kretanju loše aktive.

Banka lošom aktivom upravlja na nivou ukupnog i segmenata portfolija (privredna društva i stanovništvo, uključujući preduzetnike) i na nivou pojedinačnog dužnika.

Kreditne izloženosti koje pokazuju znake sadašnjeg ili bliskog značajnog povećanja rizika, potpunog ili delimičnog neizmirenja obaveza, ili moguće potrebe za naplatom iz sredstava obezbeđenja, predmet su posebnog tretmana u okviru upravljanja lošom aktivom. Banka pod lošom aktivom, pre svega, podrazumeva problematične izloženosti.

Banka pod problematičnim izloženostima (loši plasmani) podrazumeva:
- **situaciju kada dužnik kasni u izmirenju svojih obaveza više od 90 dana od dana dospeća obaveze, po bilo kojoj materijalno značajnoj obavezi,**
- **na osnovu procene finansijskog stanja, odnosno kreditne sposobnosti dužnika, Banka je procenila da dužnik neće moći da izmiri svoje obaveze prema Banci (glavnice, kamate, naknade) u celosti bez realizacije sredstva obezbeđenja, nezavisno od toga da li dužnik svoje obaveze izmiruje blagovremeno ili ne,**
- **procenjeno da je malo verovatno da će dužnik u potpunosti izmiriti svoje obaveze prema Banci, ne uzimajući u obzir mogućnost realizacije instrumenta kreditne zaštite,**
- **utvrđen iznos obezvređenja procenom na individualnoj ili grupnoj osnovi, osim za potraživanja kod kojih se taj iznos ne može identifikovati na nivou pojedinačnog potraživanja u grupi,**
- **delimični ili potpuni individualni otpisi ili otpusti potraživanja (glavnice i kamate) od dužnika,**
- **kamata u visini tromesečnog iznosa (i više) pripisana dugu, kapitalizovana, refinansirana, ili je njeno plaćanje odloženo,**
- **realizacija sredstava obezbeđenja, osim menice, od strane drugih poverilaca,**

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Upravljanje kreditnim rizikom (Nastavak)

Opis politika za identifikovanje problematičnih potraživanja i restrukturiranih potraživanja (Nastavak)

- **restruktuiranje potraživanja koje je posledica pogoršanja finansijskog stanja dužnika, uz umanjenje ili prolongiranje roka vraćanja obaveza,**
- **otvoren proces stečaja, likvidacije ili neke vrste finansijskog restruktuiranja dužnika,**
- **neprekidna blokada duže od 60 dana,**
- **pokretanje prodaje potraživanja.**

U cilju prepoznavanja potencijalnog rizika što je ranije moguće, vrši se kontinuirano praćenje i sledećih pokazatelja: kašnjenje u dostavljanju informacija, povećavanje duga prema drugim bankama, opadanje vrednosti sredstava obezbeđenja ili opadanje rejtinga dužnika, promene u prometu preko računa i stanju na računima kod Banke, opadanje tržišnog učešća, porast konkurencije, česte promene načina poslovanja, promene u kadrovskoj strukturi i dr.

Ukoliko je bilo kakva negativna informacija javno ili na drugi način dostupna, treba da se potvrdi u direktnom kontaktu ili na drugi način, a po potrebi i na osnovu uvida u podatke kod Kreditnog biroa i ustanove razlozi koji su doveli do promena, kao i da se o tome odmah informiše. Ukoliko se kroz periodičnu analizu, odnosno procenjivanje, utvrdi postojanje negativnih informacija, obavezno je promptno informisanje.

Ukoliko jedan ili više pokazatelja ranog upozorenja pokazuje negativni trend, bez indikacija da bi moglo doći do jasnih pozitivnih promena u predstojećem periodu, dužnik se može staviti na kontrolnu listu (lista dužnika pod dodatnim nadzorom), o čemu se izveštavaju nadležni odbori Banke.

U slučaju sumnje ili konstatacije da postoji problem koji se može negativno odraziti na mogućnost nadoknade potraživanja Banke, odnosno sposobnost dužnika da servisira dug, lica koja su zadužena za identifikaciju porasta rizika dužna su da o tome promptno informišu radi sagledavanje karaktera i uzroka problema, načina identifikacije problema, mogućih implikacija za Banku i predloga mera koje je neophodno preduzeti.

Banka kontinuirano prati naplatu potraživanja, odnosno realizovanih naplata po aktiviranim garancijama. Praćenje naplate potraživanja vrši se od momenta realizacije (puštanja sredstava), tokom celokupnog perioda korišćenja do perioda otplate, pri čemu se analiziraju dospele obaveze po plasmanu. Nakon isteka roka dospeća obaveze, ukoliko ista nije izmirena, preduzimaju se određeni koraci u definisanim vremenskim okvirima.
Po isteku perioda od 90 dana nakon dospeća potraživanja Banke dolazi do identifikacije problematične izloženosti. Problematična izloženost se identifikuje i u ranijim periodima u odnosu na datum dospeća potraživanja ukoliko se dođe do saznanja da je dužnik ušao u proces stečaja, likvidacije, ili neke vrste finansijskog restrukturiranja, u slučaju prodaje potraživanja, u slučaju kontinuirane blokade duže od 60 dana, kao i ukoliko se evidentira postojanje problematične finansijske situacije koja može (najverovatnije će) rezultirati u nemogućnosti izmirenja obaveze prema Banci iako to još nije slučaj, ne uzimajući u obzir mogućnost naplate po osnovu aktiviranja sredstava obezbeđenja.
Potraživanja se šalju na restrukturiranje na prvi znak trajnog pogoršavanja rizika ili mogućeg neispunjavanja obaveza. U Banci se u skladu sa važećim sistemom odlučivanja donosi odluka da li izloženost treba restruktrirati ili pokrenuti proces naplate kroz realizaciju sredstava obezbeđenja.

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Upravljanje kreditnim rizikom (Nastavak)

Opis politika za identifikovanje problematičnih potraživanja i restrukturiranih potraživanja (Nastavak)

Za restrukturiranje potraživanja se Banka odlučuje samo ukoliko utvdi da je dužnik sposoban da održi svoju poslovnu aktivnost u narednom periodu i da će u skladu sa planom restrukturiranja moći da izvršava svoje obaveze. Mere restrukturiranja ne smeju se koristiti za privremeno ili trajno prikrivanje stvarnog nivoa rizika potraživanja koja su restrukturirana. Restrukturiranje potraživanja je odobravanje, zbog finansijskih poteškoća dužnika, ustupaka u vezi sa otplatom pojedinačnog potraživanja koji ne bi bili odobreni da dužnik nije u tim poteškoćama, bez obzira da li ima dospelih obaveza, da li je to potraživanje obezvređeno i da li je za njega nastupio status neizmirenja obaveza. Restrukturiranje se vrši na jedan od sledećih načina: promenom uslova pod kojima je potraživanje nastalo, naročito ako su naknadno ugovoreni uslovi otplate povoljniji u odnosu na prvobitno ugovorene (smanjenje kamatne stope, otpis dela glavnice i/ili kamate, promena datuma dospeća i dr.), kao i refinasiranjem potraživanja. Ovakve okolnosti se često u praksi nazivaju ,,forbearance". Pored navedenog, u kategoriju restrukturiranih potraživanja svrstavaju se i potraživanja kod kojih je:

- **izvršena promena ugovorenih uslova otplate problematičnih potraživanja ili koja bi, u odsustvu navedenih izmena, bila svrstana u kategoriju problematičnih potraživanja,**
- **izvršena promena ugovorenih uslova otplate potraživanja koja dovodi do potpunog ili delimičnog otpisa u materijalno značajnom iznosu,**
- **Banka aktivirala ugovorene klauzule o restrukturiranju na osnovu kojih se uslovi otplate menjaju usled nastupanja određenih događaja (ugrađene klauzule) prema dužniku od koga je potraživanje već klasifikovano u grupu problematičnih potraživanja ili bi bilo tako klasifikovano da nisu aktivirane te klauzule,**
- **ukoliko je dužnik istovremeno kada je odobreno novo potraživanje (ili u kratkom periodu pre ili posle tog odobravanja) izvršio plaćanje po osnovu drugog potraživanja Banke (ili drugog pravnog lica prema kome je ustupljeno potraživanje prema tom dužniku), a koje je bilo klasifikovano ili je ispunjavalo uslove da bude klasifikovano u grupu problematičnih ili bi, u odsustvu novog potraživanja, bilo klasifikovano u navedenu grupu, odnosno ispunjavalo te uslove.**

U skladu sa primenom MSFI 9 standarda, svako restrukturiranje potraživanja usled finansijskih poteškoća smatra se modifikovanim ili promenjenim finansijskim sredstvom.

Ukoliko je planom korektivnih mera predviđeno restrukturiranje kao korektivna mera, neophodno je obezbediti:

1.detaljnu analizu razloga koji su doveli do značajnih i sistemskih, finansijskih poteškoća u poslovanju klijenta,

2.plan, odnosno mere i aktivnosti, koje će biti preduzete sa ciljem konsolidacije finansijskog stanja i operativnog poslovanja klijenta,

3.projekciju novčanih tokova za period otplate plasmana koji su predmet restrukturiranja, zasnovanu na realnim i objektivno definisanim pretpostavkama, koja potvrđuje adekvatan kapacitet preduzeća za izmirivanje obaveza u skladu sa novom dinamikom otplate.

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Upravljanje kreditnim rizikom (Nastavak)

Opis politika za identifikovanje problematičnih potraživanja i restrukturiranih potraživanja (Nastavak)

Pored prethodno navedenog, vrši se i procena ostvarivosti predloženog plana, analiza mogućih mera restrukturiranja plasmana i potrebno je obrazložiti efekte i prednosti izabrane mere restrukturiranja i sačiniti novi plan otplate koji će biti osnov daljeg praćenja sprovođenja plana restrukturiranja plasmana.

U cilju minimiziranja gubitaka Banke vrši se identifikacija i praćenje problematičnih izloženosti kroz sprovođenje predviđenih aktivnosti: informisanje na internom nivou, provera dokumentacije, komunikacija sa korisnikom kredita ili drugog plasmana i garantom i komunikacija sa nalogodavcem i/ili korisnikom garancije, izmena u klasifikaciji prema riziku.

Modifikacije koje prouzrokuju prestanak priznavanja starog finansijskog sredstva i inicijalno priznavanje novog, a koje su bile motivisane padom u kreditnoj sposobnosti i otplatnom kapacitetu, vode inicijalnom priznavanju finansijskih sredstava koje standard definiše kao ,,POCI2", tj. sredstva koja su obezvređena u momentu inicijalnog priznavanja i inicijalno se vrednuju po fer vrednosti. Ona u momentu inicijalnog priznavanja nemaju obezvređenje, ali je potrebno uključiti očekivane kreditne gubitke tokom veka trajanja sredstva u obračun efektivne kamatne stope.

Samim tim, Banka uključuje inicijalne očekivane kreditne gubitke u procenu novčanih tokova, prilikom obračuna kreditno-prilagođene efektivne kamatne stope finansijskog sredstva za koje se smatra da je obezvređeno u momentu inicijalnog priznavanja. Takođe, za potrebe obračuna obezvređenja, ova sredstva će za ceo period trajanja ostati u nivou 3.

MSFI 9 u slučaju značajne modifikacije finansijskog instrumenta ukazuje na potrebu za prestankom priznavanja starog finansijskog sredstva i priznavanjem novog po fer vrednosti na dan priznavanja. Prestanak priznavanja dovodi do trajnog dobitka ili gubitka, koji se priznaje u okviru bilansa uspeha, a jednakog razlici između amortizovane vrednosti starog finansijskog sredstva i fer vrednosti novog finansijskog sredstva umanjenog za iznos očekivanih kreditnih gubitaka priznatih kao obezvređenje na novom finansijskom sredstvu.

Restrukturirano potraživanje koje je klasifikovano u grupu problematičnih potraživanja Banka može nakon isteka godinu dana od dana njegovog restrukturiranja, klasifikovati u grupu potraživanja koja se ne smatraju problematičnim, ako su ispunjeni sledeći uslovi:

- **za potraživanje nisu više ispunjeni uslovi koji opredeljuju status neizvršenja, odnosno problematičnu izloženost i**
- **nakon primene mere restrukturiranja, na datum klasifikacije dužnik svoje obaveže izmiruje blagovremeno, a Banka na osnovu analize finansijskog stanja, odnosno kreditne sposobnosti dužnika, oceni da će dužnik moći da izmiri obaveze u celosti u skladu sa izmenjenim uslovima otplate.**

[2] Purchased or Originated Credit-Impaired (POCI)

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Upravljanje kreditnim rizikom (Nastavak)

Informacije o načinu na koji Banka vrši internu klasifikaciju potraživanja

Identifikovanje i merenje kreditnog rizika u slučaju izlaganja Banke privrednim društvima se sprovodi kroz standardizovane interne postupke koji se primenjuju prilikom utvrđivanja internog rejtinga privrednog društva kojima je Banka izložena, ili Banka ima nameru da se izloži, u vidu kreditnog plasmana ili neke druge vrste angažovanja koja u sebi sadrži kreditni rizik, a na osnovu procene rizika tog lica.

Raspoređivanje dužnika u definisane rejting kategorije se obavlja na osnovu izvršene kvantitativne i kvalitativne analize. Skala koju Banka primenjuje pruža osnovu za jednoobrazno klasifikovanje privrednih društava i adekvatnu procenu rizika, kao i adekvatno određivanje cene rizika, izražene kroz premiju rizika, utvrđenu za svaku pojedinačnu rejting kategoriju na osnovu evidentirane očekivane verovatnoće neizmirenja obaveza.

Dodeljivanje rejting kategorije oslikava verovatnoću da će dužnik dospeti u status neizmirenja obaveza (očekivanu nenaplativost plasmana privrednim društvima u datoj rejting kategoriji) u periodu od jedne godine (jednogodišnji PD).

PD model sadrži finansijsku i bihejvioralnu komponentu, dok je konačna rejting kategorija dobijena na bazi kombinacije pomenute dve modelske komponente. Finansijska komponenta modela obuhvata analizu finansijskih pokazatelja utvrđenih na osnovu zvaničnih (revidiranih, kod obveznika revizije) finansijskih izveštaja privrednih društava, koji se pribavljaju najmanje jednom godišnje. Bihejvioralna komponenta je razvijena na bazi podataka o klijentima i istorije ponašanja klijenata (privrednih društava) u Banci i zasniva se na više različitih podataka - podaci o bilansnoj i vanbilansnoj izloženosti na nivou partije i klijenta, datum podnošenja zahteva za plasman, broj dana docnje i iznos u docnji na nivou partije i klijenta, broj i iznos transakcija priliva i odliva po računima klijenta u Banci, indikator neizmirenja obaveza na posmatrani datum, informacije o blokadama računa privrednih društava i drugo.

Nakon utvrđivanja internog rejtinga primenom razvijenog PD modela, uzimaju se u obzir kvalitativni faktori i indikatori ranog upozorenja relevantni za dužnike. Kvalitativna analiza obuhvata analizu dodatnih faktora koji mogu imati uticaj na sposobnost privrednog društva da ispuni preuzete obaveze otplate plasmana, ili izvrši eventualno plaćanje po osnovu preuzetih vanbilansnih obaveza. Promene u kvalitativnim faktorima se kontinuirano prate i vrši se prilagođavanje nivoa rizičnosti klijenta kada se relevantne promene faktora evidentiraju kao pouzdane.

Prilikom utvrđivanja internog rejtinga privrednih društava, Banka koristi internu skalu koja se sastoji od osam kategorija:

Rejting kategorija	Okvir PD (u %)
1	0 - 0,80
2	0,80 - 2,00
3	2,00 - 3,50
4	3,50 - 5,50
5	5,50 - 9,00
6	9,00 - 14,00
7	14,00 - 100,00
8	-

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Upravljanje kreditnim rizikom (Nastavak)

Informacije o načinu na koji Banka vrši internu klasifikaciju potraživanja (Nastavak)

Interni rejtinzi označavaju grupe koje imaju zajedničku karakteristiku u pogledu očekivane verovatnoće neizmirenja obaveza u narednom periodu od jedne godine. Banka najmanje jednom godišnje sprovodi proces validacije modela rangiranja dužnika, pri čemu se ispituje da li razvrstavanje klijenata u definisane interne rejting kategorije i očekivana verovatnoća neizmirenja obaveza na nivou pojedinačne rejting kategorije odgovaraju empirijskim rezultatima u pogledu neizmirenja obaveza u definisanom vremenskom okviru.

Banka za izlaganje prema fizičkim licima i drugim pravnim licima (izuzev privrednih društava), a u smislu rangiranja prema nivou rizika, koristi rangiranja u skladu sa Odlukom o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke u definisane kategorije na osnovu finansijske pozicije dužnika, odnosno pre primene efekata sredstava obezbeđenja i drugih korektivnih faktora klasifikacije.

U sledećoj tabeli prikazana je klasifikacija koju Banka primenjuje u odnosu na nivo rizika:

Kategorija	kreditni kvalitet	
	pravna lica	fizička lica
A	Visok	Visok
B	Srednji	Srednji
V	Srednji	Nizak
G	Nizak	Nizak
D	Problematičan	Problematičan

Informacije koji se odnose na sredstva obezbeđenja i sredstva stečena naplatom potraživanja

U cilju zaštite od izloženosti kreditnom riziku, najčešća praksa koju Banka koristi, pored redovnog praćenja poslovanja klijenata, je i pribavljanje instrumenata obezbeđenja (kolaterala), kojima se obezbeđuje naplata potraživanja i minimizira kreditni rizik. Iznos i vrsta potrebnog kolaterala zavisi od procene kreditnog rizika druge ugovorne strane.

Banka je Politikom upravljanja kolateralima definisala opredeljujuće principe i osnovne smernice u prihvatanju, vrednovanju i praćenju kolaterala koje Banka priznaje kao sredstvo ublažavanja kreditnog rizika i sekundarni izvor otplate plasmana, odnosno sredstvo povećanja stepena naplativosti rizičnih plasmana. Ciljevi ove politike su:
- **Ostvarivanje jednoobrazne prakse u sagledavanju adekvatnosti kolaterala,**
- **Jednoobrazno vrednovanje kolaterala,**
- **Kontinuirano praćenje vrednosti kolaterala i**
- **Veća naplativost rizičnih plasmana.**

Osnovni principi kojima se Banka rukovodi pri upravljanju kolateralima su:
- **Banka po plasmanima pribavlja adekvatan kolateral, odnosno kolateral usklađen sa osnovnim elementima konkretne transakcije (iznos, rok i vrsta plasmana, dinamika otplate, namena i drugo) kao sekundarni izvor otplate plasmana, odnosno u cilju povećanja stepena naplativosti rizičnih plasmana;**
- **Nadležni organ odlučivanja, uključujući i lica sa ovlašćenjem za odlučivanje, određuju vrstu i vrednost kolaterala prema nivou identifikovanog rizika i navedeno je sastavni deo Odluke o odobravanju plasmana;**
-

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Upravljanje kreditnim rizikom (Nastavak)

Informacije koji se odnose na sredstva obezbeđenja i sredstva stečena naplatom potraživanja (Nastavak)

- **Banka utvrđuje vrednost kolaterala u skladu sa važećim standardima vrednovanja opredeljenim relevantnim zakonskim propisima i odlukama regulatora;**
- **Banka kontinuirano prati vrednost i utrživost uspostavljenog kolaterala;**
- **Kolateral mora biti takve prirode i uspostavljen na takav način da u slučaju nesolventnosti, stečaja i likvidacije dužnika ili založnog dužnika (davaoca/vlasnika instrumenta obezbeđenja), obezbeđenje ostaje na snazi i omogućava Banci naplatu dela ili potraživanja u celosti,**
- **Ukoliko kao kolateral služi pokretna i nepokretna imovina (osim zemljišta), onda takav kolateral mora da bude osiguran i polisa vinkulirana u korist Banke, izuzev ako odlukom nadležnog nivoa odlučivanja nije drugačije definisano.**

Kao standardne instrumente obezbeđenja Banka od klijenata pribavlja ugovorno ovlašćenje i menice, dok se kao dodatni instrumenti, u zavisnosti od procene kreditnog rizika i vrste plasmana, ugovaraju:

- **Za komercijalne ili korporacijske kredite i kredite za male biznise - zaloge na pokretnim i nepokretnim stvarima (hipoteke), depoziti, bankarske, korporativne i garancije države, jemstva, zaloge na hartijama od vrednosti, udelima i potraživanjima;**
- **Za kredite stanovništvu - hipoteke na nepokretnostima, depoziti, jemstva solidarnog dužnika, životno osiguranje i drugo;**
- **Za pozajmljene vrednosne papire i ugovore o reotkupu - novac ili vrednosni papiri.**

Prilikom procene nepokretnosti ili zaloge na pokretnoj imovini, Banka obezbeđuje stručnu i nezavisnu procenu vrednosti nepokretnosti od strane ovlašćenih procenitelja, kako bi potencijalni rizik od nerealne procene svela na najmanju moguću meru. Nepokretnost, roba, oprema i ostale pokretne stvari koje su predmet zaloge moraju biti i osigurane od strane osiguravajućeg društva prihvatljivog za Banku, a polise vinkulirane u korist Banke.

Metodologijom za procenu obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama su definisane vrste kolaterala za koje su predviđeni ponderi vrednosti kolaterala, koji su osnova za utvrđivanje faktora umanjenja vrednosti kolaterala i očekivanih vremenskih okvira za realizaciju kolaterala.

U cilju zaštite od promene tržišnih vrednosti kolaterala (hipoteka, zaloga, hartija od vrednosti i sl.), procenjena vrednost kolaterala se koriguje za definisani procenat (haircut) u zavisnosti od vrste kolaterala i lokacije, koji se redovno preispituju i revidiraju. Na ovaj način Banka sa štiti od potencijalnih gubitaka po osnovu nemogućnosti naplate potraživanja iz sredstava obezbeđenja.

Faktor umanjenja vrednosti kolaterala (haircut) predstavlja razliku između procenjene vrednosti kolaterala i novčanog priliva koji je moguće ostvariti prodajom kolaterala u postupku naplate. Haircut procenjenu tržišnu vrednost svakog instrumenta obezbeđenja svodi na očekivanu vrednost koja će biti naplaćena njegovom realizacijom u budućnosti, i to uvažavajući volatilnost tržišne vrednosti, mogućnost realizacije i gotovinske odlive po osnovu troškova aktiviranja i prodaje (sudski troškovi, troškovi poreza koji padaju na teret prodavca, troškovi konsultanata i oglašavanja i ostali troškovi), očekivani pad tržišne vrednosti od trenutka procene do trenutka planirane realizacije, kao i svojstvenu neizvesnost u utvrđivanju vrednosti.

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Upravljanje kreditnim rizikom (Nastavak)

Informacije koji se odnose na sredstva obezbeđenja i sredstva stečena naplatom potraživanja (Nastavak)

Banka za sledeće vrste kolaterala utvrđuje specifične faktore umanjenja vrednosti kolaterala: kolaterali u obliku finansijske imovine, kolateral u vidu hartija od vrednosti (u zavisnosti od vrste emitenta), kolateral u vidu potraživanja, kolateral u vidu polise osiguranja vinkulirane u korist Banke, kolateral u vidu hipoteke na nepokretnostima, procenjenim po tržišnoj vrednosti (u zavisnosti od vrste nepokretnosti: poslovna, stambena), kolateral u vidu zaloge na pokretnim stvarima (roba, proizvodi i ostala pokretna imovina), kolateral u vidu garancija i kontragarancija.

Uslovi za materijalno vrednovanje nepokretnosti su: podobnost nepokretnosti za upis hipoteke i osiguranje nepokretnosti (sa preporukom vinkulacije u korist Banke). Uslovi za materijalno vrednovanje pokretne stvari su: podobnost stvari za upis založnog prava, osiguranje pokretne stvari (sa preporukom vinkulacije u korist Banke), mogućnost prodaje založene stvari. U slučaju kolateralnog jemstva u vidu garancija i kontragarancija, Banka prihvata samo bezuslovne garancije (garancije bez prigovora i garancije na prvi poziv). Iznos garancije mora da pokriva minimalno vrednost plasmana (glavnicu), uz preporuku da predmetni iznos bude uvećan za naknade i redovnu kamatu, kao i sve vrste plaćanja koje je dužnik obavezan da učini. Uslovi za materijalno vrednovanje založenih hartija od vrednosti su da Banka poseduje dokument o zalozi (najčešće ugovor ili založna izjava) koji je potpisao vlasnik hartije od vrednosti i nepostojanje tereta u korist trećih lica na hartijama od vrednosti koje se zalažu. Stepen pokrivenosti plasmana kolateralom se računa kao odnos iznosa založenog potraživanja uz primenu pondera vrednosti kolaterala u visini od 85% i odobrenog iznosa plasmana.

Prilikom utvrđivanja očekivanih novčanih tokova od realizacije kolaterala, za potrebe procene obezvređenja na individualnom nivou, Banka primenjuje faktore umanjenja vrednosti kolaterala (haircut-ove) u zavisnosti od vrste kolaterala, a na osnovu izvršene analize koja je u najvećoj meri bazirana na analizi tržišta, na tražnji za određenom vrstom sredstva obezbeđenja, iskustvu drugih učesnika na finansijskom tržištu, volatilnosti hartija od vrednosti i u manjoj meri na prethodnom iskustvu u Banci. Revizija faktora umanjenja vrednosti vrši se u slučaju procene da je došlo do značajnih promena na tržištu, ili u procesima realizacije sredstava obezbeđenja koji mogu imati značajan uticaj na visinu moguće naplate kroz realizaciju istih. Za specifične vrste kolaterala, ili u slučaju postojanja informacija o mogućnosti realizacije kolaterala (ili procena mogućnosti) u drugačijim vrednostima od definisanih, utvrđivanje faktora umanjenja vrednosti kolaterala se može izvršiti na osnovu procene analitičara, uz adekvatno obrazloženje.

Banka nema značajan iznos sredstava stečenih naplatom potraživanja, ni po broju ni po vrednosti. Banka ima četiri stambene nepokretnosti, uz četiri garažna mesta, stečene naplatom potraživanja koja su služila kao sredstvo obezbeđenja stambenog kredita fizičkom licu, kao i kratkoročnog i dugoročnog kredita pravnim licima.

Svi instrumenti obezbeđenja, izuzev menica, jemstva i pristupa dugu, moraju imati poznatu vrednost.

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Upravljanje kreditnim rizikom (Nastavak)

Informacije koji se odnose na sredstva obezbeđenja i sredstva stečena naplatom potraživanja (Nastavak)

Vrednovanje kolaterala obavezno se vrši pre zaključenja ugovora o poslovnoj saradnji, kao i u toku važenja ugovora u dinamici propisanoj internim aktima Banke. Ukoliko po proceni Banke dođe do poremećaja uslova na tržištu koji značajno mogu uticati na vrednost kolaterala, može se zahtevati izrada nove procene vrednosti kolaterala od strane ovlašćenog procenitelja / sudskog veštaka. Kada se radi o zalozi na nepokretnostima, Banka je u obavezi da poveri procenu vrednosti kolaterala, najmanje jednom u tri godine, ovlašćenom procenitelju sa Liste Banke.

Osnovica za vrednovanje hartija od vrednosti je fer vrednost istih utvrđena na osnovu tržišnih cena (ukoliko se sa istima trguje na organizovanom tržištu kapitala), ili vrednost utvrđena primenom modela (ukoliko se ne radi o tržišnim hartijama od vrednosti). Osnovicu za vrednovanje založenog potraživanja predstavlja iznos naveden u ispravi (dokumentu) kojim se potvrđuje potraživanje. Osnovicu za vrednovanje založene polise predstavlja otkupna vrednost polise. Otkupna vrednost polise utvrđena je od strane društva za osiguranje koje je izdalo predmetnu polisu. Osnovica za obračun materijalne vrednosti nepokretnosti je tekuća tržišna vrednost (npr. cena po kojoj bi imovina mogla da se proda nezavisnom kupcu u vreme procene, pod pretpostavkom da se imovina javno ponudi). Procenu vrednosti nekretnine vrši ovlašćeni procenitelj sa Liste Banke. Osnova za obračun materijalne vrednosti pokretnih stvari je tekuća tržišna vrednost, odnosno procenjena vrednost ili kupovna vrednost (ukoliko je nova stvar).

Redovno praćenje vrednosti nepokretnosti podrazumeva proveru vrednosti nepokretnosti na osnovu raspoloživih podataka i informacija, poređenje vrednosti nepokretnosti iz porfolija Banke sa kretanjima vrednosti na tržištu Republike Srbije (realizovana prodaja, ponuda i tražnja), korišćenje statističkog modela itd. Za sve poslovne nepokretnosti, Banka sprovodi proveru vrednosti najmanje jednom godišnje, a za stambene i ostale nepokretnosti najmanje jednom u tri godine.

Vrednost kolaterala i tendencije kretanja, Banka prati i ažurira kako bi se potencijalni rizik od nerealne procene sveo na najmanju moguću meru, a u slučaju potrebe može zahtevati i dodatni kolateral u skladu sa zaključenim ugovorom. Kolaterali predstavljaju sekundarni izvor naplate potraživanja.

Informacije koji se odnose na postupak utvrđivanja obezvređenja potraživanja

Obezvređenje plasmana ima za cilj obezbeđenje razumnog, opreznog i pravovremenog utvrđivanja gubitaka, kako bi se zaštitio kapital Banke u periodu kada gubitak bude i definitivno potvrđen (realizovan) zbog nemogućnosti naplate ugovorenih iznosa ili odlivom sredstava za izmirenje potencijalnih obaveza.

Obezvređenje plasmana i rezervisanja vrše se samo onda kada postoji opravdan osnov, odnosno kada postoji objektivan dokaz o obezvređenju kao posledica događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja kredita, a koji nepovoljno utiču na buduće novčane tokove od kredita.

Glavni elementi u proceni obezvređenja plasmana su sledeći: prekoračenje roka plaćanja glavnice ili kamate, teškoće u novčanim tokovima korisnika kredita (finansijske teškoće), opadanje kreditnog rejtinga ili promene prvobitnih uslova iz ugovora i drugo.

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Upravljanje kreditnim rizikom (Nastavak)

Informacije koji se odnose na postupak utvrđivanja obezvređenja potraživanja (Nastavak)

Obezvređenje plasmana se vrši na osnovu procene očekivanih budućih novčanih tokova iz poslovanja klijenata ili realizacijom sredstava obezbeđenja, ukoliko se proceni da će realno kredit biti namiren iz tih sredstava. Banka vrši procenu obezvređenja potraživanja na grupnoj i individualnoj osnovi.

Individualno procenjivanje

Banka procenjuje ispravku vrednosti za svaki pojedinačno značajan plasman sa statusom neizmirenja obaveza – default-a, odnosno za plasmane koji su klasifikovani u nivo 3 u skladu sa MSFI 9 standardom. Tom prilikom se uzimaju u obzir finansijska pozicija korisnika kredita, održivost biznis plana, njegova sposobnost da poboljša svoje performanse u slučaju finansijskih teškoća, projektovani prihodi, raspoloživost drugih vrsta finansijske podrške i vrednost kolaterala koja se može realizovati, kao i očekivani novčani tokovi. Ukoliko dođe do novih informacija koje prema proceni bitno menjaju kreditnu sposobnost klijenta, vrednost kolaterala i izvesnost ispunjenja obaveza klijenta prema Banci, vrši se nova procena obezvređenja plasmana. Obezvređenje na individualnoj osnovi se obračunava ukoliko postoje objektivni dokazi obezvređenja koji su rezultat jednog ili više događaja nastalih nakon inicijalnog priznavanja finansijskog sredstva i ukoliko postoji merljivo smanjenje budućih tokova gotovine.

Objektivnim dokazima koji ukazuju na potrebu obezvređenja plasmana, smatraju se:
- **kada finansijsko stanje dužnika ukazuje na znatne probleme u njegovom poslovanju;**
- **kada postoje podaci o neizmirenju obaveza, učestalom kašnjenju u otplati ili neispunjavanju drugih ugovornih odredaba;**
- **kada Banka, usled finansijskih poteškoća dužnika, bitno promeni uslove otplate potraživanja u odnosu na one koji su prvobitno ugovoreni;**
- **dužnik ne može da izmiri svoje obaveze u celosti bez realizacije sredstva obezbeđenja;**
- **neprekidna blokada računa preko 60 dana;**
- **kada postoje izvesne značajne finansijske poteškoće u poslovanju klijenta (bankrotstvo, likvidacija, stečaj ili neka druga vrsta finansijske reorganizacije dužnika) i slično.**

Pored navedenog, dokumentaciju potrebnu kao dokaz za obezvređenje plasmana, predstavljaju i dokazi za procenu očekivanih priliva po plasmanu, koji se pre svega odnose na dokumentaciju o planiranim budućim novčanim tokovima dužnika.

Kada postoje objektivni dokazi, iznos obezvređenja se obračunava kao razlika između bruto knjigovodstvene vrednosti sredstava i sadašnje vrednosti procenjenih budućih tokova gotovine, pri čemu Banka uvažava postojanje više scenarija naplate prilikom procene očekivanih budućih tokova gotovine u skladu sa MSFI 9 standardom.

Tom prilikom, scenarija koja se mogu uzeti u obzir su scenarija iz poslovanja (restrukturiranje/sporazumi i slično), scenarija iz realizacija kolaterala (vansudski/sudski/stečaj i ostalo) i prodaja potraživanja. Verovatnoće određenog scenarija Banka procenjuje na osnovu istorijske realizacije i naplate problematičnih slučajeva, specifičnosti pojedinačnog klijenta, kao i predviđanjem budućih mogućih ishoda, pri čemu je zbir svih scenarija 100%.

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Upravljanje kreditnim rizikom (Nastavak)

Objektivni dokazi obezvređenja

Banka na svaki izveštajni datum ispituje da li je nakon početnog priznavanja došlo do znatnog povećanja kreditnog rizika finansijskog instrumenta. Banka pri ispitivanju posmatra promenu rizika od neispunjenja obaveza tokom očekivanog veka trajanja finansijskog instrumenta, a ne promenu iznosa očekivanih kreditnih gubitaka. U svrhu tog ispitivanja Banka upoređuje rizik od neispunjenja obaveze povezan s finansijskim instrumentom na datum izveštavanja s rizikom od neispunjenja obaveze povezanim s finansijskim instrumentom na datum početnog priznavanja i pri tome uzima u obzir sledeće kriterijume, koji upućuju na znatno povećanje kreditnog rizika nakon početnog priznavanja:

- **potraživanje je u docnji preko 30 dana,**
- **došlo je do pogoršanja interne rejting kategorije za dve ili više kategorija, za privredna društva i preduzetnike, odnosno dve kategorije po klasifikaciji NBS za banke, poljoprivrednike, jedinice lokalne samouprave i javna administrativna tela i dva eksterna kreditna rejtinga agencije Moody's za države i centralne banke,**
- **potraživanje nije u statusu neizmirenja obaveza, ali je restrukturirano, i na osnovu kojih se potraživanje raspoređuje u nivo 2.**

Ispunjenost bilo kog od navedenih kriterijuma je dovoljan uslov za raspoređivanje potraživanja u nivo 2.

Ukoliko nije ispunjen nijedan od navedenih kriterijuma, potraživanje ostaje u nivou 1, odnosno smatra se da ovi finansijski instrumenti imaju nizak kreditni rizik, tj. nizak rizik neizmirenja obaveza. Dužnik je sposoban da u kratkom roku (o dospeću ili sa docnjom ne dužom od 30 dana) ispuni ugovorne obaveze u pogledu novčanih tokova, te da njegovu sposobnost izmirenja obaveza nepovoljne promene privrednih i poslovnih uslova dugoročno mogu, ali i ne moraju umanjiti.

Ukoliko se prilikom naredne procene kvaliteta potraživanja utvrdi da je iznos potraživanja po kome je docnja bila duža od 30 dana – što je bio osnov za raspoređivanje potraživanja u nivo 2 – u međuvremenu naplaćen, potraživanje će biti premešteno iz nivoa 2 u nivo 1.

Ukoliko se prilikom naredne procene kvaliteta potraživanja, raspoređenog u nivo 2, u međuvremenu utvrdi kategorija čiji je nivo kvaliteta bolji, isti ili za jednu kategoriju lošiji u odnosu na momenat incijalnog odobrenja, potraživanje će biti premešteno iz nivoa 2 u nivo 1. Za potraživanja kod kojih se kao osnov za utvrđivanje kreditnog kvaliteta koriste finansijski izveštaji, za prelazak potraživanja iz nivoa 2 u nivo 1 osnov mogu biti samo zvanični finansijski izveštaji.

Potraživanje se raspoređuje u nivo 3 u slučaju da je potraživanje u statusu neizmirenja obaveza.

Grupno procenjivanje

Obezvređenje se procenjuje grupno po svim plasmanima kod kojih nije identifikovan objektivni dokaz obezvređenja i nalaze se u nivou 1 – standard klijenti i u nivou 2 – klijenti sa identifikovanim povećanjem kreditnog rizika, kao i potraživanja po osnovu provizija i drugih potraživanja koja nemaju elemente za svođenje na sadašnju vrednost.

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Upravljanje kreditnim rizikom (Nastavak)

Grupno procenjivanje (Nastavak)

Grupna procena se vrši po grupama prema sličnim karakteristikama u pogledu kreditnog rizika koje se formiraju na osnovu interno propisane metodologije, bazirane na sistemu internih rejting kategorija i to na mesečnom nivou.

Banka koristi sledeće metode grupisanja radi procenjivanja očekivanih kreditnih gubitaka na grupnoj osnovi:
- **interne rejting kategorije (privredna društva i preduzetnici);**
- **vrsta plasmana (na primer: kreditne kartice, minusi po tekućim računima, itd.);**
- **vrsta dužnika (na primer: banke, privredna društva, jedinice lokalne samouprave, poljoprivrednici, država, centralna banka);**
- **urednost u izmirivanju obaveza;**
- **promena u rejtingu potraživanja.**

Metodologija za obezvređenje je značajno promenjena i umesto pristupa realizovanog gubitka u skladu sa MRS 39, primenjuje se princip budućeg očekivanog gubitka, u skladu sa MSFI 9, kroz uključivanje uticaja očekivanog kretanja makroekonomskih varijabli na buduće kretanje verovatnoće gubitka na bazi statistički dokazanih međuzavisnosti.

U skladu sa MSFI 9, obezvređenje se odmerava na sledeći način:
- **Nivo 1 – potraživanja kod kojih nije identifikovano pogoršanje kreditnog rizika u odnosu na trenutak prvobitnog priznavanja. Banka obračunava trošak obezvređenja baziran na 12-mesečnim očekivanim kreditnim gubicima;**
- **Nivo 2 – potraživanja kod kojih je identifikovano značajno pogoršanje kreditnog rizika u odnosu na trenutak prvobitnog priznavanja. Banka obračunava trošak obezvređenja baziran na očekivanim kreditnim gubicima za ceo životni vek instrumenta.**

Troškovi obezvređenja finansijskih instrumenata, kod kojih se ne smatra da postoji značajno pogoršanje kreditnog rizika, obračunati su na osnovu 12-mesečnih očekivanih kreditnih gubitaka (Expected Credit Loss – ECL). U Nivo 1 uključene su i izloženosti prema Republici Srbiji, Narodnoj banci Srbije i druge izloženosti sa ponderom kreditnog rizika nula, u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, izuzev izloženosti po osnovu obavezne rezerve i sličnih izloženosti po osnovu kojih očekivani kreditni gubici teže nuli.

Svi finansijski instumenti kod kojih je realizovano pogoršanje kreditnog rizika klasifikovani su u nivo 2 i troškovi obezvređenja obračunati su na osnovu očekivanih kreditnih gubitaka za ceo životni vek instrumenta.

Banka obračunava troškove obezvređenja dužničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (Fair Value through Other Comprehensive Income – FVOCI), kao akumulirani iznos obezvređenja koji takođe utiče i na bilans uspeha. Međutim, očekivani kreditni gubici ne umanjuju iznos bruto finansijske aktive u bilansu stanja.

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Upravljanje kreditnim rizikom (Nastavak)

Grupno procenjivanje (Nastavak)

Za sektore privrede i stanovništva, Banka obračunava očekivane kreditne gubitke (obezvređenje) na sledeći način:

$$ECL = \sum_{t=1}^{T} PD_t * (1 - CPD_{t-1}) * LGD_t * EAD_t * B_t$$

Gde je
ECL $_t$ **(expected credit loss) očekivani kreditni gubitak,**
EAD $_t$ **(exposure at default) izloženost u trenutku default-a,**
LGD_t **transformisana vrednost gubitka u slučaju nastupanja statusa neizmirenja obaveza,**
PD_t **i** CPD_t **su, redom, uslovna i kumulativna verovatnoća nastupanja statusa neizmirenja obaveza,**
B_t **diskontni faktor, gde je kao diskontna stopa uzeta efektivna kamatna stopa za ročnost** t**.**

Navedena formula koristi se za izračunavanje očekivanih kreditnih gubitaka (obezvređenja) u nivoima 1 i 2, uz respektovanje vremenskog horizonta. Očekivani kreditni gubici koji se priznaju za finansijske instrumente u nivou 1 predstavljaju najviše jednogodišnji iznos obračunatih kreditnih gubitaka. Za instrumente čiji je preostali rok dospeća kraći od godinu dana, očekivani kreditni gubitak se obračunava za broj meseci do datuma dospeća. U izuzetnim slučajevima kada je rok dospeća istekao, očekivani kreditni gubici se obračunavaju za jedan mesec.

EAD, odnosno izloženost u trenutku nastupanja statusa default-a predstavlja procenu knjigovodstvene vrednosti u skladu sa MSFI 9 u momentu default-a, uzimajući u obzir profil ugovorenih novčanih tokova, kao i moguća korišćenja sredstava iz odobrenih linija pre momenta default-a.

Izloženost usled neispunjenja obaveza (EAD) predstavlja bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskih instrumenata koji podležu obračunu umanjenja vrednosti, uzimajući u obzir i mogućnost klijenta da poveća svoju izloženost pri neispunjenju obaveza.

Za izračunavanje EAD za nivo 1, Banka procenjuje mogućnost neizmirenja obaveza u okviru 12 meseci za obračun dvanaestomesečnog očekivanog kreditnog gubitka (ECL), odnosno, izračunava se obezvređenje za potraživanje koje se nalazi u nivou 1, za koje se očekuje da će rezultirati nemogućnošću isplate obaveza u periodu od 12 meseci od datuma bilansa stanja. Za nivo 2, izloženost po neispunjenju obaveza se razmatra za sve događaje u toku životnog veka instrumenata.

PD (Probability of default) predstavlja procenu verovatnoće neispunjenja obaveza u datom vremenskom periodu. Neispunjenje obaveza se može desiti samo u određeno vreme tokom procenjenog perioda, ukoliko se nije prethodno prestalo sa priznavanjem instrumenta, a Banka je još uvek izložena. Banka na osnovu istorijskih podataka izračunava PD parametar.

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Upravljanje kreditnim rizikom (Nastavak)

Grupno procenjivanje (Nastavak)

PD za svako privredno društvo i preduzetnika se utvrđuje na godišnjem nivou u skladu sa Metodologijom za razvoj PD modela – pravna lica i preduzetnici koji vode dvojno knjigovodstvo. Pri obračunu očekivanih kreditnih gubitaka Banka primenjuje vrednost PD parametra dužnika za prvu godinu utvrđenog na osnovu internog rejting modela za dužnike raspoređene u nivo 1 i nivo 2 ili vrednosti PD parametra za kraći period, ako potraživanje dospeva u roku kraćem od godinu dana od izveštajnog datuma (posmatrano u broju meseci do konačnog dospeća).
Ukoliko je potraživanje svrstano u nivo 2 neophodno je izvršiti procenu višegodišnjih vrednosti PD parametra, odnosno verovatnoću neizmirenja tokom života instrumenta na osnovu sledeće formule:
$lifetime\ PDt(i) = CPDT(i)$
gde je
$CPDT(i)$ **kumulativna verovatnoća neizmirenja za rejting kategoriju** i**, koja predstavlja verovatnoću da se status neizmirenja dogodi bilo kada od početnog trenutka 1:**

$$CPD_{t-1}(i) = \sum_{t=1}^{t-1} MPD_t\ (i)$$

za t>2
dok je MPD_t granična verovatnoća neizmirenja (marginal PD) za rejting kategoiju i **odgovara (bezuslovnoj) verovatnoći neizmirenja u trenutku t:**
MPDt(i)=PDt(i)(1-CPDt-1(i)).
Uslovna verovatnoća neizmirenja tokom života instrumenta (forward lifetime PD) odgovara verovatnoći da se status neizmirenja dogodi između trenutka t i dospeća instrumenta T, pod uslovom da se ne dogodi pre trenutka t:

$$FPD_{t,T}(i) = \frac{CPD_T(i) - CPD_{t-1}(i)}{1 - CPD_{t-1}(i)}$$

Za procenu višegodišnjih verovatnoća neizmirenja (cumulative, lifetime i forward PD), Banka koristi metod homogenih Markovljevih lanaca u diskretnom vremenu.
Metodi zasnovani na Markovljevim lancima pretpostavljaju da buduće tranzicije kreditnih rejtinga zavise samo od trenutnog, ali ne i od prethodnih rejtinga. Pretpostavka homogenosti polazi od toga da se verovatnoće migracija m_{ij} **ne menjaju tokom vremena. Odatle sledi da će matrica tranzicije za period od početnog trenutka (datuma kada je instrument postao kreditna izloženost za Banku) do trenutka t biti:**
M(t) = Mt
Makroekonomski faktori korišćeni u procesu obezvređenja

U skladu sa zahtevima MSFI 9 prilikom utvrđivanja očekivanih kreditnih gubitaka vrši se uračunavanje makroekonomskih efekata, odnosno „gledanje unapred“ ***(forward looking)***.

Banka razvija ekonometrijske modele kako bi utvrdila zakonitost i vezu koja je postojala u posmatranom istorijskom periodu između ostvarenih stopa default-a, na kvartalnom ili mesečnom nivou i nezavisnih varijabli. Ovom prilikom, Banka ispituje veze koje postoje između ostvarenih default stopa i makroekonomskih faktora.

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Upravljanje kreditnim rizikom (Nastavak)

Makroekonomski faktori korišćeni u procesu obezvređenja (Nastavak)

Banka procenjuje ekonometrijskim modelima veze između posmatranih parametara najmanje jednom godišnje, a po potrebi i češće na način da ti parametri važe za naredni posmatrani izveštajni period. Banka koristi javno dostupne projekcije izabranih makroekonomskih parametara, a ukoliko iste ne postoje, vrši projekciju koristeći ekstrapolaciju trenda serije trogodišnjih podataka. Prilikom odabira projekcija makroekonomskih parametara Banka sagledava relevantnost dostupnih izvora i u slučaju postojanja više različitih relevantnih izvora mogu se definisati različiti scenariji u delu forward looking komponente. Banka najčešće koristi 3 scenarija (optimistični, realan i pesimistični) o očekivanim kretanjima makroekonomskih parametara. Dodatno, Banka može koristiti i više različitih scenarija ukoliko postoji za tim potreba, obuhvatajući i ekspertski procenjena scenarija o visini očekivanih stopa neizmirenja obaveza (default stopa).

Na osnovu razvijenog internog ekonometrijskog modela i dobijenih parametara, Banka vrši predviđanje očekivanih default stopa za sva tri scenarija za periode za koje postoje adekvatne projekcije makroekonomskih pokazatelja, a za svaki od segmenata posmatrano pojedinačno. Ovo se radi najduže za vremenski period od 3 godine, imajući u vidu nepouzdanost i nepostojanje adekvatnih projekcija za periode duži od tog, odnosno činjenicu da sami obračunati *Through-the-Cycle* (TTC) PD-evi predstavljaju najbolju dugoročnu projekciju *Point-in-Time* (PIT) PD-eva.

Ukoliko Banka nije u mogućnosti da ekonometrijskim modelima potvrdi stabilnu vezu između nezavisnih varijabli i stope default-a, a u skladu sa definisanim kriterijumima, kao najbolja aproksimacija PIT PD-eva za naredne periode koriste se benchmark koeficijenti za prilagođavanje PD-eva u Point-in-Time objavljeni od strane European Banking Authority za ostale zemlje u razvoju na teritoriji Evrope (Other developing Europe).

Na osnovu dobijenih projektovanih stopa defaulta, Banka vrši obračun Beta faktora koristeći pristup varijabilnog skalara:

$$\beta pit = \frac{DRt}{PDt}$$

Gde je DR default rate (stopa default-a) predviđena ekonometrijskim modelom, a PD petogodišnji ponderisani prosek PD parametra obračunat na bazi istorije Banke, u trenutku t.

Vrednost Beta faktora se izračunava za sva tri scenarija (optimistični, realan i pesemistični), nakon čega se vrši ponderisanje sa verovatnoćama očekivane realizacije navedenih scenarija, kako bi se dobio finalni Beta faktor koji sadrži sva tri scenarija (optimističan, realan, pesimističan).

$$\beta pit = (\beta\ optimistic * verovatnoća\ opt.10\%) + (\beta\ realan * verovatnoća\ real.80\%) + (\beta\ pesimistic * verovatnoća\ pes.10\%)$$

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Upravljanje kreditnim rizikom (Nastavak)

Makroekonomski faktori korišćeni u procesu obezvređenja (Nastavak)

Izuzetno, ukoliko se koristi više različitih scenarija, uključujući i ekspertski procenjena scenarija, jedan ili više, onda se dodatnom ili dodatnim scenarijima dodelje značajnost od najmanje 20%, dok se ß realni faktor u tom slučaju koriguje za značajnost dodeljenu dodatnom ili dodatnim scenarijima. Banka se može opredeliti da umesto uvođenja dodatnih scenarija, uključujući i ekspertski procenjena, u izuzetnim slučajevima vrši korekciju pojedinačnih ß faktora, kao vrstu određene marže konzervativnosti. Korišćenje scenarija baziranih na ekspertskoj proceni se bazira na potrebi adekvatne procene očekivanja u vezi sa nivoom obezvređenja za kreditni rizik, u situacijama kada nastupe ili se procenjuje da će nastupiti uslovi koji se značajno razlikuju u odnosu na istorijsko iskustvo Banke, odnosno kada nastupe događaji koji se ranije nikada u tom obliku nisu realizovali. Na ovaj način, obračunati ßpit faktor za dati vremenski period se primenjuje linearno na sve pojedinačne PD-eve iz TTC tranzicione matrice, na način da je:

$$PD_{i,t}^{pit} = \beta pit * PD_{i,t}^{ttc}$$

U poslednjem koraku se vrši obračun lifetime PiT kumulativnih matrica prema sledećem algoritmu:

Pretpostavke: n – broj godina za lifetime obračun,
M_0 – istorijska jednogodišnja matrica,
$\beta 1, \beta 2, \beta 3$ – parametri iz modela,
$M1\ M2\ M3$ – nove matrice pomnožene beta parametrima i
$C1$, $C2$, $C3$, Ck – PiT kumulativne matrice
Najpre se računaju matrice dobijene množenjem jednogodišnje TTC matrice beta parametrima:
$Mi = M_0 * \beta i \quad za\ i = 1, 2, 3$

Zatim se računaju kumulativne PiT matrice:

$C1 = M1$
$C2 = C1 * M2$
$C3 = C2 * M3$
$Ck = C3 * M^{k-3}$, $k = 4, \dots, n$

Obračun obezvređenja za kreditni rizik za nivo 1 i 2

Za obračun obezvređenja za nivo 1, Banka koristi jednogodišnje PD-jeve za prvih 12 meseci. Kod obračuna obezvređenja za nivo 2, gde se obezvređenje obračunava za svaku godinu trajanja finansijskog sredstva, Banka koristi marginalni PD koji predstavlja razliku dva kumulativna PD, između t+1 i t, gde t predstavlja vremenski period od jedne godine. Kumulativni PD se odnosi na verovatnoću default-a koja će se desiti zaključno sa periodom t. Verovatnoća da će se realizovati default pre ili zaključno sa rokom dospeća T odgovara lifetime PD-ju, odnosno verovatnoći default-a za ceo period života finansijskog instrumenta.

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Upravljanje kreditnim rizikom (Nastavak)

Obračun obezvređenja za kreditni rizik za nivo 1 i 2 (Nastavak)

LGD Gubitak u slučaju neizmirenja obaveza je procena gubitaka koji se javljaju u slučaju neizmirenja obaveza u određeno vreme. Zasniva se na razlici između ugovorenih novčanih tokova i novčanih tokova koje bi kreditor očekivao da primi, uključujući i realizaciju bilo kojeg kolaterala. To je obično izraženo kao procenat EAD-a. Banka u svojoj proceni kreditnih gubitaka odmerenih u skladu sa Metodologijom procene obezvređenja i MSFI 9 standardom, želi da odrazi mogućnost naplate novčanih tokova kako iz redovnih novčanih tokova, ali i iz realizacije kolaterala i drugih sredstava obezbeđenja, koji su direktno povezani sa finansijskim instrumentom.

U tom smislu, Banka primenjuje generalno koncept odvojenog LGD secured i LGD unsecured parametra u zavisnosti od stepena obezbeđenosti pojedinačnog plasmana. Za potrebe obračuna LGD secured-a, odnosno očekivane stope gubitka nakon realizacije kolaterala, Banka uzima u obzir sve interno raspoložive kolaterale gde postoji procena o mogućoj naplativosti, a ukoliko takva interna evidencija nije dovoljna, za ove potrebe koriste se podaci sa tržišta Republike Srbije o očekivanim vremenima naplate iz kolaterala i faktorima umanjenja vrednosti kolaterala (haircut-ova) u zavisnosti od vrste kolaterala.

Poslednji korak u obračunu obezvređenja je diskontni faktor - Bt u cilju svođenja na sadašnju vrednost. Za diskontovanje se koristi inicijalna efektivna kamatna stopa u čiji obračun ulaze samo one kamate i naknade koje se mogu identifikovati kao direktan prihod Banke. U nivou 2, period na koji se vrši diskontovanje, zavisi od roka trajanja finansijskog sredstva, dok je u nivou 1, vremenski faktor uvek jednak jednoj godini (12 meseci).

Za obračun obezvređenja za izloženosti prema državama, finansijskim institucijama i obezvređenje hartija od vrednosti, Banka koristi drugačiji način obračuna obezvređenja. Banka ne poseduje adekvatnu istoriju u pogledu migracija i default-a izloženosti prema državama i finansijskim institucijama.

Prilikom procene obezvređenja i rizika default-a izloženosti po osnovu finansijskih instrumenata država, njenih organa, centralnih banaka kao i finansijskih institucija, Banka se oslanja na istraživanja i podatke eksterne rejting agencije Moody's.

Tom prilikom koristi sve raspoložive izvore do kojih može doći bez upotrebe prekomernog troška ili truda, kako bi adekvatno utvrdila verovatnoću default-a za potrebe obračuna obezvređenja. Verovatnoća default-a za period od godinu dana je utvrđena kao verovatnoća migracije iz utvrđenog eksternog rejtinga ugovorne strane (ili rejtinga srodne ugovorne strane ukoliko ne postoji dostupan eksterni rejting), u status default-a. Kumulativni PD se određuje jednostavno eksponencijalnim dizanjem na stepen jednogodišnjih stopa default-a, na sledeći način:

$$CPD_t = 1 - e^{-(default\ rate * t)}$$

Banka za izloženosti prema drugim domaćim i stranim banakama, društvima za osiguranje i davaocima lizinga, poljoprivrednicima, za potraživanja od budžetskih korisnika, jedinica lokalne samouprave i javnih administrativnih tela koristi tranzicione matrice na osnovu kojih utvrđuje uslovne i kumulativne verovatnoće neizmirenja obaveza, s obzirom na to da raspolaže ograničenom istorijom podataka u delu prelaska u status neizmirenja obaveza ovih klijenata.

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Upravljanje kreditnim rizikom (Nastavak)

Obračun obezvređenja za kreditni rizik za nivo 1 i 2 (Nastavak)

Tranziciona matrica predstavlja matricu verovatnoće prelaska iz jedne kategorije u sve ostale kategorije. Banka kao kategorije koristi kategorizaciju utvrđenu u skladu sa odlukom NBS o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki (A, B, V, G i D).

Banka sva potraživanja od fizičkih lica raspoređuje u sledeće segmente:

- **limiti po kreditnim karticama,**
- **odobreni minusi po tekućim računima,**
- **krediti.**

Inherentni gubici po ovim proizvodima se procenjuju na grupnoj osnovi, a na osnovu analize istorijskih iskustava u pogledu delikventnosti svake vrste plasmana u skladu sa kriterijumom neizmirenja obaveza po plasmanima fizičkim licima.

Procenjivanje obezvređenja na grupnoj osnovi se vrši na osnovu podele svih potraživanja u sledeće segmente portfolija (m), prema broju dana kašnjenja, a posebno za svaku vrstu plasmana ili ukupno za celokupan portfolio fizičkih lica (u zavisnosti od toga da li je po pojedinačnim vrstama plasmana moguće obezbediti relevantnu količinu istorijskih podataka za adekvatnu procenu):

m	0	1	2	3	4	5	6	7
Opis	bez docnje	1 - 30 dana	31 - 60 dana	61- 90 dana	91 - 120 dana	121 - 150 dana	151 - 180 dana	preko 180 dana

Stopa neizmirenja obaveza za segment portfolija (vrsta plasmana) koja predstavlja osnovu obračuna procenta obezvređenja na grupnoj osnovi izračunava se na bazi prosečnih tekućih stopa prelaska u lošiji segment portfolija na osnovu istorijskih podataka.

Istorijska statistika obuhvata period od tri poslednje godine, uz mesečno posmatranje na definisane datume preseka (poslednji dan u mesecu) i raspoređivanje svih plasmana u navedene segmente.

Stopa prelaska za n datum preseka izračunava se kao odnos iznosa potraživanja (IP) koja su se nalazila u korpi *m* u mesecu *t* i iznosa potraživanja koja su se nalazila u korpi *m-1* za prethodni datum preseka (poslednji dan u mesecu koji prethodi posmatranom), odnosno:

SP = IPt / IPt-1

$$PSP_{m1} = (SP_1 + SP_2 + ...SP_n) / \sum_1^n SP$$

$$PSP_{m2} = (SP_1 + SP_2 + ...SP_n) / \sum_1^n SP$$

.
.

$$PSP_{mn} = (SP_1 + SP_2 + ...SP_n) / \sum_1^n SP$$

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Upravljanje kreditnim rizikom (Nastavak)

Obračun obezvređenja za kreditni rizik za nivo 1 i 2 (Nastavak)

U poslednjem koraku dobijeni proseci se pomnože i dobijeni proizvod stepenuje kako bi se izračunala godišnja stopa neizvršenja:

$SN = (PSPm1 \times PSPm2 \times .... PSPmn)^2$
gde je:

SP – stopa prelaska
IP – iznos plasmana
PSP – prosečna stopa prelaska
SN – stopa neizmirenja
Za vanbilansne stavke izloženosti fizičkim licima koje označavaju preuzete neopozive obaveze, Banka primenjuje stope verovatnog gubitka jednake stopama obezvređenja bilansnih potraživanja za napred navedene segmente potraživanja od fizičkih lica.

Obezvređenje plasmana privredi, stanovništvu, državama i finansijskim institucijama umanjuje vrednost plasmana i priznaje se kao rashod u okviru bilansa uspeha, a obezvređenje hartija od vrednosti se evidentira kroz ostali rezultat.

Utvrđivanje verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama

Utvrđivanje pojedinačnog verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama (potencijalnim obavezama – plativih i činidbenih garancija, akreditiva, avala i drugih vanbilansnih stavki) vrši se kada se proceni da postoji dovoljno izvesno očekivanje da će doći do odliva sredstava za izmirenje potencijalne obaveze i dužnik se nalazi u nivou 3. Takođe, za nivoe 1 i 2, Banka utvrđuje procenu verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama za sve vanbilansne stavke, uključujući i neiskorišćene preuzete obaveze. Način obezvređenja vanbilansnih stavki za nivo 1 i nivo 2 je isti kao obezvređenje bilansnih potraživanja, osim u delu priznavanja EAD-a. Kod procene verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama, Banka umanjuje izloženost za faktor konverzije (CCF).

U skladu sa MSFI 9 standardom, Banka je na osnovu iskustva obračunala faktore kreditne konverzije (Credit Conversion Factors – CCF), koji predstavljaju verovatnoću konverzije vanbilansnih izloženosti u bilansne i zaključila da ne raspolaže dovoljnim brojem istorijskih podataka za definisanje sopstvenih CCF. Zbog toga, Banka koristi najbolju aproksimaciju CCF, a to su faktori konverzije definisani Odlukom o adekvatnosti kapitala banke Narodne banke Srbije. Za neiskorišćene preuzete obaveze, za koje je Banka ugovorila bezuslovnu otkazivost ugovora ili mogućnost otkaza ugovorene obaveze ako klijent prekrši ugovorene kovenante, Banka ne obračunava verovatni gubitak po osnovu neiskorišćenih preuzetih obaveza.
Verovatni gubitak po vanbilansnim stavkama priznaje se kao rashod u okviru bilansa uspeha.

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Upravljanje kreditnim rizikom (Nastavak)

Ključni stavovi, pretpostavke i procene koje Banka primenjuje u postupku procene obezvređenja

Prilikom procene obezvređenja na individualnoj osnovi, iznosi koji se očekuju da će biti naplaćeni u budućnosti zavise od procene nadoknadivosti potraživanja na bazi dokazivih, razumnih i prihvatljivih pretpostavki. Mogući obim gubitka utvrđuje se na osnovu najnovijih dostupnih informacija.

Procena nadoknadivosti potraživanja se vrši na osnovu faktora kao što su:
1.finansijski položaj dužnika (kreditna sposobnost) uključujući realističnu procenu, na osnovu finansijskih i poslovnih informacija, verovatnoće budućih novčanih tokova,
2.kvaliteta i realizacione fer vrednosti kolaterala, troškova u vezi sa realizacijom kolaterala,
3.urednosti u dosadašnjem servisiranju obaveza.

Na osnovu navedenih osnovnih, ali i ostalih raspoloživih informacija, procenjuju se ukupni novčani tokovi od potraživanja koji određuju nadoknadivost potraživanja.

Prilikom ocene stepena obezvređenja posebno se uzimaju u obzir sledeći elementi:
- **Nefinansijski faktori koji mogu uticati na poslovanje dužnika (npr. karakter i kvalitet dužnika),**
- **Sposobnost otplate duga koja proističe iz profitabilnosti posla i likvidnosti kompanije,**
- **Kvalitet kolaterala koji osigurava potraživanje, kvalitet dokumentacije pomoću koje Banka realizuje teret na kolateralu i njegov pravni status,**
- **Opšta situacija u industriji i ekonomskom okruženju u oblasti aktivnosti dužnika,**
- **Kompletnost kreditne dokumentacije u kreditnom dosijeu,**
- **Prethodno iskustvo u ispunjenju obaveza prema Banci od strane dužnika.**

Ukoliko se raspolaže sa dokumentima o mogućoj strukturi reprograma ili restrukturiranja potraživanja (usvojeni planovi restrukturiranja, nacrti ili predlozi planova restrukturiranja, ugovori o reprogramu/restrukturiranju, protokoli o naplati i sl.) procena nadoknadivosti može da se vrši na osnovu strukture otplate definisane ovim dokumentima ukoliko se na osnovu raspoloživih informacija može konstatovati da postoji značajna izvesnost da će se isti i realizovati. Ukoliko se ne radi o usvojenim i pravnosnažnim dokumentima, na osnovu dobijenih informacija se vrši procena perioda za koji bi naplata u skladu sa istima mogla početi. Ukoliko su dokumenta usvojena, ali nisu pravnosnažna, ovaj period ne može da bude kraći od šest meseci. Ukoliko dokumenta nisu usvojena, ovaj period ne može da bude kraći od dvanaest meseci.

Ukoliko naplata Banke zavisi od ishoda sudskog spora, obavezno se vrši procena izvesnosti povoljnog ishoda sudskog spora za Banku i procena vremenskog perioda za završetak istog, ili se obezbeđuje pribavljanje navedenog od angažovatih zastupnika Banke. Ukoliko je procena da postoji visoka izvesnost povoljnog ishoda sudskog spora za Banku, novčani tokovi koji bi proizašli iz istog mogu da se koriste prilikom procene nivoa obezvređenja, a nakon vremenskog perioda koji zavisi od informacije o potrebnom periodu za završetak sudskog spora.

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Upravljanje kreditnim rizikom (Nastavak)

Ključni stavovi, pretpostavke i procene koje Banka primenjuje u postupku procene obezvređenja (Nastavak)

Ukoliko postoji očekivanje da plasman nije nadoknadiv iz očekivanih novčanih tokova od plasmana, odnosno ukoliko postoji potreba i namera da se potraživanje naplati iz sredstava obezbeđenja (kolaterala) i očekivanje da takva mogućnost postoji, odnosno da će obezbeđenje po plasmanu biti aktivirano, u tom slučaju se procena obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki vrši na osnovu diskontovanih vrednosti očekivanih novčanih tokova od realizacije sredstva obezbeđenja po potraživanjima od klijenta.

U cilju adekvatnog utvrđivanja obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki prilikom naplate potraživanja iz kolaterala, Banka primenjuje očekivano vreme naplate iz kolaterala u zavisnosti od vrste kolaterala. Minimalni vremenski periodi očekivani za realizaciju naplate iz kolaterala u trenutku prve procene nadoknadivosti potraživanja koja se zasniva na očekivanoj naplati iz kolaterala, se prilikom naknadnih procena nadoknadivosti mogu skraćivati u zavisnosti od napretka u postupku realizacije naplate, a u skladu sa informacijama iz organizacionih jedinica Banke nadležnih za sprovođenje procesa naplate. Za specifične vrste kolaterala, ili u slučaju postojanja informacija ili procene o mogućnosti realizacije kolaterala (ili procena mogućnosti) u drugačijim vremenskim periodima od definisanih minimalnih, utvrđivanje perioda realizacije kolaterala se može izvršiti na osnovu procene analitičara uz adekvatno obrazloženje.

Prilikom utvrđivanja očekivanih novčanih tokova od realizacije kolaterala, za potrebe procene obezvređenja na individualnom nivou, Banka primenjuje odgovarajuće faktore umanjenja vrednosti kolaterala (haircut-ove) u zavisnosti od vrste kolaterala, a na osnovu izvršene analize koja je u najvećoj meri bazirana na analizi tržišta, na tražnji za određenom vrstom sredstva obezbeđenja, iskustvu drugih učesnika na finansijskom tržištu, volatilnosti hartija od vrednosti, i u manjoj meri na prethodnom iskustvu u Banci.

Pod nadoknadivim (naplativim) iznosom potraživanja podrazumeva se sadašnja vrednost procenjenih očekivanih budućih priliva po datom plasmanu, a pod nominalnom knjigovodstvenom vrednošću plasmana (vrednosti izložene kreditnom riziku) podrazumeva se stanje potraživanja po osnovu glavnice, dospele kamate, naknade i drugih potraživanja.

Prilikom obračuna obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki vrši se diskontovanje očekivanih novčanih tokova, tj. njihovo svođenje na sadašnju vrednost. Diskontovanje se vrši diskontnom kamatnom stopom koja predstavlja efektivnu kamatnu stopu za očekivane ročnosti novčanih tokova svake kreditne izloženosti.

Nemogućnost potpune naplate se meri gubitkom koji čini razliku između aktuelne knjigovodstvene vrednosti potraživanja i procenjene nadoknadive vrednosti potraživanja koja predstavlja sadašnju vrednost očekivanih budućih novčanih tokova od datog potraživanja, i evidentira se kao obezvređenje bilansne aktive i verovatni gubitak po osnovu vanbilansnih stavki.

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Upravljanje kreditnim rizikom (Nastavak)

Informacije koji se odnose na politiku otpisa potraživanja

Ukoliko se oceni da je postupak koji Banka vodi neefikasan, odnosno da se na osnovu raspoloživih sredstava obezbeđenja ne može očekivati naplata potraživanja, vrši se trajni otpis potraživanja.

Uslov za trajni otpis potraživanja, odnosno isknjižavanje iz poslovnih knjiga, je izvršeno obezvređenje datog potraživanja u celokupnom iznosu.

Računovodstveni otpis problematičnog kredita, iz Odluke NBS o računovodstvenom otpisu bilansne aktive banke, vrši se u slučaju kada je obračunati iznos obezvređenja tog kredita koji je Banka evidentirala u korist ispravke vrednosti 100% njegove bruto knjigovodstvene vrednosti i to prenosom bilansne aktive u vanbilansnu evidenciju Banke uz obavezu da se prenos u vanbilansnu evidenciju sprovede najkasnije u roku od 30 dana od dana evidentiranja ispravke vrednosti od 100%.

U slučaju da se postupak naplate dospelih nenaplaćenih potraživanja i dalje vodi, a procenjuje se da je rezultat, kao i vreme naplate potraživanja, neizvesno, može se, u skladu sa procenom, predložiti računovodstveni otpis potraživanja, a naročito u sledećim slučajevima:

- **potraživanje koje je obezbeđeno hipotekom na nepokretnosti po osnovu kojeg je klijent u docnji preko tri godine, ukoliko Banka u tom periodu nije otpočela postupak naplate iz sredstva obezbeđenja, niti je ostvarila naplatu od klijenta, odnosno jemca;**
- **ostala potraživanja kod kojih postoje elementi koji ukazuju na otežanu naplatu (npr. potraživanja od klijenta koji je izbrisan iz registra privrednih subjekata, a nije nastavio da posluje putem statusne promene pripajanja, spajanja ili podele, potraživanja od preminulog fizičkog lica).**

Informacije koji se odnose na prihode od kamate na obezvređena potraživanja i njihovo priznavanje

Banka prihode od kamata, od momenta obezvređenja finansijskog sredstva, priznaje u skladu sa zahtevima MRS/MSFI.

Prihodi od kamata po osnovu finansijskih sredstava svrstanih u nivo 3 priznaju se u umanjenom obimu, odnosno primenom efektivne kamatne stope na amortizovanu (neto) vrednost istog. Amortizovana vrednost predstavlja iznos po kome se finansijsko sredstvo odmerava prilikom početnog priznavanja umanjen za isplate glavnice, uz dodavanje ili oduzimanje kumulirane amortizacije primenom metoda efektivne kamate za sve razlike između početnog iznosa i iznosa pri dospeću i uz oduzimanje svakog umanjenja po osnovu umanjenja vrednosti ili nenaplativosti.

Po osnovu individualno obezvređenih finansijskih sredstava koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti utvrđuje se efekat umanjenja iznosa obezvređenja istog koji se pripisuje isključivo protoku vremena od jednog do drugog izveštajnog perioda. Efekat umanjenja iznosa obezvređenja priznaje se kao prihod od kamata, a iskazuje se kao posebna pozicija u okviru istih, kao prihod po osnovu odmotavanja (unwinding). Promena iznosa obezvređenja je rezultat promena u očekivanim budućim novčanim tokovima gotovine od finansijskog sredstva, bilo usled promene očekivanja u pogledu njihovog iznosa ili očekivanog trenutka naplate i evidentira se kao prihod ili rashod od promene obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki.

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Upravljanje kreditnim rizikom (Nastavak)

Informacije koji se odnose na prihode od kamate na obezvređena potraživanja i njihovo priznavanje (Nastavak)

Obračunata kamata na obezvređena finansijska sredstva:
- **koja su utužena,**
- **za koja je kroz procenu obezvređenja utvrđeno potpuno obezvređenje,**
- **od dužnika koji se nalaze u procesu stečaja ili likvidacije,**
- **za koja procenjeni očekivani prilivi po uspostavljenim sredstvima obezbeđenja ne pokrivaju potraživanja po osnovu kamate (u iznosu dela kamate koji nije pokriven),**
- **za koja je ugovorima o restrukturiranju predviđen otpis potraživanja po osnovu kamate (u iznosu koji je predviđen za otpis)**

predstavlja evidencionu kamatu i prenosi se u vanbilansnu evidenciju.

Informacije koji se odnose na restrukturirana potraživanja

U zavisnosti od konkretnih okolnosti, organizaciona jedinica nadležna za restrukturirana potraživanja može predložiti nadležnim organima neki od mogućih oblika korektivnih mera kao vid restrukturiranja loših plasmana:
- **bilateralni sporazum o restrukturiranju,**
- **multilateralni sporazum o restrukturiranju,**
- **sporazumno finansijsko restrukturiranje,**
- **unapred pripremljen plan reorganizacije,**
- **obična reorganizacija u stečaju,**
- **pripremanje i zaključivanje svih vrsta sporazuma i protokola u cilju zaštite ili unapređenja pozicija Banke,**
- **traženje potencijalnih kupaca za predmete obezbeđenja i drugu imovinu u vlasništvu dužnika i jemaca podobne za namirenje potraživanja Banke.**

Za restrukturiranje potraživanja se Banka odlučuje samo ukoliko utvdi da je klijent sposoban da održi svoju poslovnu aktivnost u narednom periodu i da će, u skladu sa novom dinamikom otplate opredeljenom nakon sprovedenog restrukturiranja, moći da izvršava svoje obaveze. Mere restrukturiranja ne smeju se koristiti za privremeno ili trajno prikrivanje stvarnog nivoa rizika potraživanja koja su restrukturirana.

Ukoliko je planom korektivnih mera predviđeno restrukturiranje kao korektivna mera, neophodno je obezbediti:
- **detaljnu analizu razloga koji su doveli do značajnih i sistemskih finansijskih poteškoća u poslovanju klijenta,**
- **plan, odnosno mere i aktivnosti, koje će biti preduzete sa ciljem konsolidacije finansijskog stanja i operativnog poslovanja klijenta,**
- **projekciju novčanih tokova za period otplate plasmana koji je predmet restrukturiranja, zasnovanu na realnim i objektivno definisanim pretpostavkama, koja potvrđuje adekvatan kapacitet preduzeća za izmirivanje obaveza u skladu sa novom dinamikom otplate.**

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Upravljanje kreditnim rizikom (Nastavak)

Informacije koji se odnose na restrukturirana potraživanja (Nastavak)

Pored prethodno navedenog, vrši se i procena ostvarivosti predloženog plana, analiza mogućih mera restrukturiranja plasmana i obrazloženje efekata i prednosti izabrane mere restrukturiranja i sačinjava se novi plan otplate koji će biti osnov daljeg praćenja sprovođenja plana restrukturiranja plasmana.

Kada su u pitanju izloženosti prema fizičkim licima, ukoliko je planom korektivnih mera predviđeno restrukturiranje kao korektivna mera, vrši se, u smislu zakona kojim se uređuje zaštita korisnika finansijskih usluga, ispitivanje da li je restrukturiranje ekonomski opravdano, analiza razloga koji su doveli do finansijskih poteškoća klijenta, obrazloženje efekata i prednosti izabrane mere restrukturiranja i izrađuje novi plan otplate koji će biti osnov daljeg praćenja sprovođenja plana restrukturiranja.

Procedurom Praćenje naplate potraživanja, identifikacija i upravljanje problematičnim izloženostima definisano je da Odeljenje upravljanja lošim plasmanima prati plan restrukturiranja, o čemu izveštava Izvršni odbor u okviru kvartalnih izveštaja.

Ukoliko postoje objektivni dokazi obezvređenja restrukturirana potraživanja će se procenjivati na individualnom nivou.

Da bi potraživanje izašlo iz kategorije restukturiranog potreban je period od najmanje dve godine od dana restrukturiranja, ukoliko su ispunjeni sledeći uslovi:
- restrukturirano potraživanje nije klasifikovano u grupu problematičnih potraživanja;
- dužnik je redovnim uplatama po osnovu glavnice ili kamate otplatio materijalno značajan deo ukupnog iznosa duga tokom najmanje polovine probnog perioda;
- dužnik nije u docnji dužoj od 30 dana ni po jednoj obavezi prema Banci.

5.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nesposobnosti Banke da ispunjava svoje dospele obaveze, zbog povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava), ili otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

Banka u svom poslovanju poštuje osnovne principe upravljanja likvidnošću, ostvarujući dovoljan nivo sredstava za pokriće obaveza nastalih u kratkom roku, odnosno poštuje princip solventnosti formiranjem optimalne strukture sopstvenih i pozajmljenih izvora sredstava i formiranjem dovoljnog nivoa rezervi likvidnosti koje ne ugrožavaju ostvarivanje planiranog prinosa na kapital.

Rizik likvidnosti ispoljava se u razlici između priliva sredstava, sa jedne strane, i dospeća obaveza, sa druge strane, uključujući i mogućnost kašnjenja planiranih priliva, kao i neočekivane odlive. Rizik likvidnosti može se javiti u vidu rizika izvora sredstava i tržišnog rizika likvidnosti. Problem likvidnosti sa aspekta izvora sredstava odnosi se na strukturu obaveza odgovarajuće ročnosti i cene, i potencijalno značajno učešće nestabilnih izvora, kratkoročnih izvora ili njihove koncentracije. Sa druge strane, tržišni rizik likvidnosti ispoljava se kroz deficit rezervi i otežano ili nemoguće pribavljanje likvidnih sredstava po prihvatljivim tržišnim cenama.

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Banka je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu, kojom se vrši jasno razgraničavanje procesa preuzimanja rizika likvidnosti od procesa njegovog upravljanja. Primarnu ulogu u procesu upravljanja rizikom likvidnosti vrše Odbor za upravljanje aktivom i pasivom i Izvršni odbor, u okviru svojih nadležnosti, kao i ostali nadležni odbori, čije odluke mogu uticati na izloženost Banke ovom riziku.

Likvidnost Banke zavisi, sa jedne strane, od bilansne strukture, a sa druge strane, od usklađenosti priliva i odliva sredstava. Upravljanje likvidnošću je centralizovano na nivou Banke. Izvršni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom su odgovorni za likvidnost i solventnost Banke. Odbor za uravljanje aktivom i pasivom obezbeđuje da Banka ima definisane sve potrebne sisteme i kontrole kako bi obezbedila neophodnu likvidnost.

U cilju minimiziranja rizika likvidnosti, Banka:
- vrši diversifikaciju valutne i ročne strukture izvora sredstava;
- formira i održava dovoljan nivo rezervi likvidnosti;
- upravlja novčanim sredstvima;
- prati buduće novčane tokove i likvidnost na dnevnom nivou;
- limitira osnovne izvore kreditnog rizika koje imaju najznačajniji uticaj na rizik likvidnosti;
- definiše i periodično testira Plan za upravljanje likvidnošću u kriznim situacijama.

Proces upravljanja rizikom likvidnosti sprovodi se kroz identifikaciju, merenje, ublažavanje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o riziku likvidnosti.

Identifikacija rizika likvidnosti podrazumeva sveobuhvatno i blagovremeno identifikovanje faktora rizika koji mogu dovesti do nastanka rizika likvidnosti, a podrazumeva utvrđivanje tekuće izloženosti riziku likvidnosti, kao i izloženosti riziku likvidnosti po osnovu novih poslovnih proizvoda i aktivnosti.

Merenje, odnosno procena rizika likvidnosti predstavlja kvantitativnu i/ili kvalitativnu procenu identifikovanog rizika likvidnosti, korišćenjem sledećih metoda:
- GAP analiza;
- racio analiza;
- stres test.

Ublažavanje podrazumeva održavanje rizika likvidnosti na prihvatljivom nivou za rizični profil Banke, kroz definisanje sklonosti i tolerancije prema ovom riziku, kao i sistema limita koji obuhvata regulatorne i interne limite, uz blagovremeno preduzimanje mera za umanjenje rizika i poslovanje u okviru pomenutih limita.

Kontrola i praćenje rizika likvidnosti obuhvata proces praćenja usklađenosti sa interno utvrđenim limitima, kao i monitoring definisanih mera za ublažavanje. Kontrola rizika likvidnosti se sprovodi na svim nivoima upravljanja rizikom likvidnosti, uključujući i nezavistan sistem kontrole koji sprovode organizacione jedinice nadležne za unutrašnju reviziju i kontrolu usklađenosti poslovanja.

Izveštavanje o riziku likvidnosti obuhvata sistem internog i eksternog izveštavanja, sprovodi se na dnevnom nivou i po utvrđenoj dinamici, a u skladu sa definisanim sistemom.

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Banka usklađuje svoje poslovanje sa regulatorno propisanim pokazateljem likvidnosti, i to: 0.8 obračunat za jedan radni dan; zatim minimum 0.9 ne duže od tri uzastopna radna dana, odnosno minimum 1 kao prosek svih radnih dana u mesecu, kao i sa regulatorno propisanim limitima za uži pokazatelj likvidnosti, i to: 0.5 obračunat za jedan radni dan; zatim minimum 0.6 ne duže od tri uzastopna radna dana, odnosno minimum 0.7 kao prosek svih radnih dana u mesecu.

Tokom prve polovine 2025. godine Banka je održavala pokazatelj pokrića likvidnom aktivom i pokazatelj neto stabilnih izvora finansiranja na nivoima koji nisu niži od regulatorno propisanih limita (min 100%), odnosno u skladu sa interno definisanom sklonošću, tj. targetom (min 130%) i tolerancijom, tj. limitom (min 115%).

Upravljanje rizikom likvidnosti sprovodi se takođe primenom sistema limita i kroz aktivnosti ispitivanja „šta ako“, odnosno stresnih scenarija koja mogu imati značajan uticaj na likvidnost Banke.

Banka prikuplja depozite pravnih lica i stanovništva, koji obično imaju kraće rokove dospeća i mogu biti povučeni na zahtev. Kratkoročna priroda ovih depozita povećava rizik likvidnosti Banke i zahteva aktivno upravljanje ovim rizikom, kao i konstantno praćenje tržišnih trendova.

Banka kratkoročno upravlja rizikom likvidnosti praćenjem i kontrolisanjem pozicija u svim značajnim valutama, kako bi se na vreme sagledale potrebe za dodatnim izvorima finansiranja u slučaju dospeća odgovarajućih pozicija, odnosno dugoročno planira strukturu svojih izvora i plasmana kako bi obezbedila dovoljno stabilnih izvora i dovoljno rezervi likvidnosti.

Rukovodstvo Banke veruje da odgovarajuća diversifikacija portfolija depozita po broju i vrsti deponenata, kao i prethodno iskustvo Banke, pružaju dobar preduslov za postojanje stabilne i dugoročne depozitne baze, odnosno po tom osnovu se ne očekuju značajniji odlivi sredstava.

Banka redovno testira Plan poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja – krize likvidnosti i proverava period preživljavanja i solventnost Banke, dostupnost izvora za pokriće obaveza koje bi eventualno nastale, odnosno ocenjuje podršku u pretpostavljenim uslovima krize.

Banka je Planom poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja – krize likvidnosti i drugim internim aktima za merenje i praćenje rizika likvidnosti definisala kvantitativne pokazatelje i utvrdila kritične vrednosti tih pokazatelja koji predstavljaju indikatore ranog upozorenja negativnih tendencija u likvidnoj poziciji Banke.

Ukoliko indikatori za rano otkrivanje krize likvidnosti pokazuju negativne tendencije, zaposleni u Odeljenju upravljanja nekreditnim rizicima, zaduženi za praćenje pokazatelja likvidnosti, o tome obaveštavaju, bez odlaganja, nadležna lica u Sektoru upravljanja rizicima i Sektoru sredstava i upravljanja likvidnošću. Ukoliko se vrednost pokazatelja likvidnosti približi internim limitima (tolerancija), i(li) postoje događaji za koje zaposleni u Odeljenju upravljanja nekreditnim rizicima, smatraju da bi mogli da imaju negativne efekte na likvidnost Banke, o tome izveštavaju direktora Sektora upravljanja rizicima, koji potom izveštava članove Odbora za upravljanje aktivom i pasivom i Izvršnog odbora.

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom je nadležan za praćenje i kontrolu likvidnosti u redovnim i vanrednim uslovima poslovanja, kao i za praćenje indikatora za rano otkrivanje krize likvidnosti i razmatra da li ostvarene vrednosti pokazatelja likvidnosti ukazuju na postojanje krize. Ukoliko Odbor za upravljanje aktivom i pasivom proceni da su poremećaji manjeg intenziteta ili kraćeg roka trajanja, utvrđuje korektivne mere kojima će se uticati na poboljšanje likvidnosti. U zavisnosti od procene karaktera i dužine trajanja poremećaja, utvrđuju se i konkretne mere i instrumenti koji će se koristiti u cilju prevazilaženja krizne situacije.

Ukoliko se proceni da su poremećaji takvi da ukazuju na nastupajuću krizu likvidnosti, i/ili da se korektivnim merama ne može uticati na negativne vrednosti pokazatelja, te da se one približavaju kritčno niskom nivou likvidnosti, Odeljenje upravljanja nekreditnim rizicima o tome obaveštava direktora Sektora upravljanja rizicima, koji potom izveštava članove Odbora za upravljanje aktivom i pasivom i Izvršnog odbora.

Izvršni odbor razmatra novonastalu situaciju i odlučuje o potrebi za proglašavanjem krize likvidnosti na osnovu informacija dobijenih od direktora Sektora upravljanja rizicima. U slučaju da Izvršni odbor proglasi krizu likvidnosti, formira se Krizni tim za delovanje u periodu krize likvidnosti. Krizni tim je nadležan za upravljanje likvidnošću u slučaju nastanka krize likvidnosti, koordinira radom Banke i svih nadležnih organizacionih jedinica i lica koja učestvuju u otklanjanju krize likvidnosti, usvaja mere i donosi odluke za umanjenje rizika likvidnosti u kriznim uslovima.

Banka je izložena dnevnim obavezama za dostupnim novčanim sredstvima po osnovu transakcionih depozita, tekućih računa, dospelih depozita i povlačenja kredita. Banka nema potrebu da zadržava novčana sredstva da bi izašla u susret ovim potrebama, procenjujući da se minimalni nivo reinvestiranja dospelih sredstava može sa sigurnošću predvideti.

Upravljanje rizikom likvidnosti bazira se na održavanju potrebnih rezervi likvidnosti, poštovanju strukturnih limita i propisanim postupcima u slučaju nastupanja krize likvidnosti. Banka kontinuirano drži adekvatan nivo sredstava vezanih u plasmanima koji se mogu lako konvertovati u gotovinu u slučaju povišene potrebe za likvidnošću ili krize likvidnosti.

Banka na dnevnom nivou prati vrednosti pokazatelja likvidnosti i užeg pokazatelja likvidnosti obračunatih kao odnos likvidne aktive i likvidne pasive u skladu sa Odlukom o upravljanju rizikom likvidnosti banke Narodne banke Srbije.

Izloženost Banke riziku likvidnosti prikazana je u Napomeni 34.

5.3. Tržišni rizici

Tržišni rizici predstavljaju mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki Banke koje nastaju usled promena tržišnih varijabli (kretanja cena na tržištu) i obuhvataju devizni rizik za sve poslovne aktivnosti, cenovni rizik po osnovu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti i robni rizik.

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.3. Tržišni rizici (Nastavak)

Banka je izložena cenovnom riziku, deviznom riziku, riziku druge ugovorne strane i riziku izmirenja isporuke po osnovu stavki koje se nalaze u knjizi trgovanja. Knjiga trgovanja sadrži bilansne i vanbilansne pozicije sredstava i obaveza po osnovu finansijskih instrumenata koje se drže sa namerom trgovanja, ili radi zaštite pozicija u drugim finansijskim instrumentima koji se vode u knjizi trgovanja.

Banka je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu, kojom se vrši jasno razgraničavanje procesa preuzimanja tržišnih rizika od procesa njihovog upravljanja. Primarnu ulogu u procesu upravljanja tržišnim rizicima vrši Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, kao i drugi nadležni odbori, čije odluke mogu uticati na izloženost Banke ovim rizicima.

Banka sve svoje aktivnosti raspoređuje u pozicije koje se evidentiraju u knjizi trgovanja ili koje pripadaju bankarskoj knjizi.

Knjiga trgovanja sadrži pozicije u finansijskim instrumentima koje Banka drži s namerom trgovanja, ili radi zaštite pozicija u drugim finansijskim instrumentima koji se vode u toj knjizi i za koje ne postoje ograničenja da se njima trguje, niti postoje ograničenja da se ove pozicije zaštite od rizika, kao i plasmane koji su pribavljani radi ostvarivanja dobiti iz razlike između nabavne i prodajne cene, odnosno na osnovu drugih promena cena u kratkom vremenskom periodu. Pozicije u knjizi trgovanja evidentiraju se dnevno po fer vrednosti. Fer vrednošću se smatra cena na zatvaranju trgovanja, kotirana od strane berze ili data provider-a. Bankarska knjiga obuhvata svu aktivu Banke i sve transakcije Banke koje nisu obuhvaćene knjigom trgovanja, a za koje se očekuje da se drže do dospeća.

Banka je razvila sistem upravljanja tržišnim rizicima pozicija u knjizi trgovanja koji se temelji na principima vrednosti pod rizikom (Value at Risk - VaR) da bi procenila tržišni rizik otvorenih pozicija.

VaR predstavlja statistički zasnovanu procenu potencijalnog gubitka na trenutnom portfoliju koji proizlazi iz negativnih efekata promena cena na tržištu. On iskazuje maksimalni neočekivani gubitak, sa definisanim nivoom pouzdanosti u definisanom periodu vremena za koji se vrši predviđanje.

S obzirom da VaR ne predstavlja maksimalni mogući gubitak, Banka primenjuje i stres testove koji kvantifikuju izloženost ekstremnijim tržišnim kretanjima u odnosu na normalne, prikazane u VaR vrednostima. Oni omogućavaju sagledavanje širokog spektra mogućih ishoda radi percepcije slabih tačaka Banke. Scenariji su okrenuti predviđanju budućih promena na makro nivou i sastoje se od različitih kombinacija potencijalnih tržišnih događaja koji odslikavaju verovatna buduća kretanja na tržištu.

a) Devizni rizik

Devizni rizik predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene deviznog kursa, a Banka mu je izložena po osnovu pozicija koje se vode u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja.

Banka upravlja deviznim rizikom nastojeći da spreči negativne efekte promene međuvalutnih kurseva i kursa stranih valuta u odnosu na dinar, kako na finansijski rezultat Banke, tako i na sposobnost klijenata da vraćaju devizne kredite.

U cilju zaštite od deviznog rizika, Banka dnevno prati kretanje deviznih kurseva na finansijskom tržištu i obračunava pokazatelj deviznog rizika, vodi politiku umerene izloženosti deviznom riziku i sa korisnicima kredita i plasmana ugovara valutnu klauzulu.

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.3. Tržišni rizici (Nastavak)

a) Devizni rizik (Nastavak)

U upravljanju deviznim rizikom Banka teži:
- kontinuiranom održavanju usklađenosti likvidnih sredstava u dinarima i drugim valutama, na način da Banka izvršava svoje obaveze i finansira poslovanje u normalnim uslovima, s tim da ima definisane aktivnosti za vanredne okolnosti u slučaju krize likvidnosti;
- predviđanju potreba Banke za likvidnim sredstvima u svakoj od vodećih valuta, kako bi se izbegle situacije u kojima je neophodna hitna konverzija jedne valute u drugu, po visokoj ceni;
- praćenju ekonomskih trendova i tržišnih kretanja koja mogu imati za posledicu nepovoljna kretanja deviznog kursa i adekvatno usklađivanje stanja pojedinačnih valuta;
- konstantnoj zaštiti reputacije Banke kao pouzdane i profesionalne institucije, uz održavanje finansijskog potencijala i sposobnosti da odoli potresima na tržištu;
- usklađenosti poslovanja sa propisanim uslovima.

Merenje, praćenje i kontrola deviznog rizika obavlja se kontinuirano uzimajući u obzir niz najznačajnijih promenljivih veličina:
- makroekonomsko okruženje;
- promene kamatnih stopa na finansijskim tržištima, za svaku valutu pojedinačno;
- promene deviznih kurseva u međusobnim odnosima vodećih valuta od značaja za Banku;
- strukturu sredstava i obaveza u svakoj valuti pojedinačno i međusobnu usklađenost u različitim valutama;
- procenu potražnje za kreditima i depozitima po svakoj valuti pojedinačno;
- tržišne mogućnosti za devizne usluge;
- komparativne trendove.

Banka, pored praćenja pokazatelja deviznog rizika na dnevnom niovu, takođe vrši i praćenje vrednosti pod rizikom (Value at Risk – VaR) deviznog rizika koji se nalazi u bilansima Banke radi sagledavanja neočekivanih gubitaka pod normalnim uslovima na tržištu. Banka takođe, radi sagledavanja uticaja ekstremnih kretanja na tržištu, vrši ispitivanja stresnih scenarija promena na tržištu i analizira njihov uticaj na izloženost Banke deviznom riziku.

Operativno upravljanje deviznim rizikom vrši se utvrđivanjem sistema limita. Banka postavlja limite na osnovu analize definisanih scenarija očekivanih i neočekivanih promena deviznih kurseva i sagledavanja njihovog uticaja na prihod Banke, vrednost aktive i pasive i deviznu poziciju Banke. Sistem limita obezbeđuje granice za nivo prihvatljivog deviznog rizika za Banku i osigurava da prelazak limita bude evidentiran i razmatran od strane nadležnih tela u Banci.

Izloženost Banke riziku od promena kurseva stranih valuta prikazana je u Napomeni 36.

b) Cenovni rizik

Cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti je rizik od promene cena ovih hartija i obuhvata specifični i opšti cenovni rizik. Specifični cenovni rizik po osnovu dužničke hartije od vrednosti je rizik od promene cene ove hartije usled činilaca koji se odnose na njenog izdavaoca ili izdavaoca dužničke hartije od vrednosti koja je predmet ugovora (za finansijske derivate).

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.3. Tržišni rizici (Nastavak)

b) Cenovni rizik (Nastavak)

Opšti cenovni rizik po osnovu dužničke hartije od vrednosti je rizik od promene cene ove hartije usled promene opšteg nivoa kamatnih stopa. Primarna izloženost Banke cenovnom riziku, proizlazi iz portfolija plasmana koji su raspoloživi za prodaju. Izloženost cenovnom riziku Banka ostvaruje u pozicijama koje se iskazuju po fer vrednosti – finansijskom imovinom namenjenom trgovanju i deviznom pozicijom.

Banka cenovnim rizikom upravlja na nivou pojedinačnih transakcija i portfolija. Banka je izložena cenovnom riziku kroz promene u cenama hartija od vrednosti u koje je plasirala sredstva radi ostvarivanja dobiti iz razlike u cenama.

Politika Banke je da ograniči maksimalni očekivani gubitak u kratkim vremenskim periodima posmatranja, a radi maksimizacije prinosa na plasmane izložene cenovnom riziku. Banka vodi politiku upravljanja cenovnim rizikom na način koji treba da obezbedi da se formira kontrolisani nivo izloženosti riziku promene cena plasmana Banke koji su namenjeni za trgovanje, a radi ostvarivanja dobiti iz očekivane promene cena hartija od vrednosti i radi predupređivanja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nepovoljnog kretanja na tržištu.

U postupku upravljanja cenovnim rizikom dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti Banka, pored VaR metodologije, koristi postupke ispitivanja uticaja stres testova. Analiza stres testova je ključna za analizu kapaciteta Banke da apsorbuje potencijalne velike gubitke, ukaže na nedostatke VaR analize i skrivene rizike, kao i da ukaže na mogućnosti da se rizik ograniči ili umanji.

Ispitivanje stresnih udara podrazumeva dve grupe testova:
- **Analiza scenarija (kojom se procenjuju efekti istovremene promene više faktora rizika kroz kombinacije stresnih udara koje proizvode maksimalni gubitak – najgori scenario),**
- **Analiza osetljivosti (kojom se procenjuju efekti značajne promene jednog od faktora rizika koji utiču na VaR i potencijalni gubitak).**

Primena scenarija koje je Banka predefinisala podrazumeva reevaluaciju portfolija, odnosno utvrđivanje potencijalnih dobitaka ili gubitaka, kao i mera rizika (VaR) nakon analiziranih promena vrednosti faktora.

Izloženost Banke cenovnom riziku prikazana je u Napomeni 37.

5.4. Rizik kamatne stope u bankarskoj knjizi

Kamatni rizik predstavlja rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled nepovoljnih promena kamatnih stopa. Izloženost ovoj vrsti rizika zavisi od odnosa kamatno osetljive aktive i kamatno osetljive pasive.

Banka upravlja sledećim vidovima kamatnog rizika:
- **rizik vremenske neusklađenosti dospeća i ponovnog određivanja cena (*repricing risk*) - izloženost usled neusklađenosti rokova do dospeća (za pozicije sa fiksnom kamatnom stopom), odnosno do perioda ponovnog formiranja kamatne stope (za pozicije sa promenljivom kamatnom stopom) za kamatno osetljive pozicije iz bankarske knjige i vanbilansa;**

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.4. Rizik kamatne stope u bankarskoj knjizi (Nastavak)

- **rizik krive prinosa (*yield curve risk*) – kome je izložena usled promene oblika krive prinosa;**
- **bazni rizik (*basis risk*) – kome je izložena zbog različitih referentnih kamatnih stopa kod kamatno osetljivih pozicija sa sličnim karakteristikama što se tiče dospeća ili ponovnog određivanja cena;**
- **rizik opcija (*optionality risk*) – kome je izložena iz mogućih promena u očekivanim ili ugovorenim tokovima gotovine, ili iz promena dospeća koje dovode do ponovnog utvrđivanja cena zbog ugovorenih opcija – kredita s mogućnošću prevremene otplate, depozita s mogućnošću prevremenog povlačenja i drugo.**

Osnovni cilj upravljanja kamatnim rizikom je održavanje prihvatljivog nivoa izloženosti kamatnom riziku sa aspekta uticaja na finansijski rezultat, kao i na ekonomsku vrednost Banke, vođenjem adekvatne politike ročne usklađenosti perioda ponovnog formiranja kamatne stope, usklađivanja odgovarajućih izvora sa plasmanima prema vrsti kamatne stope i ročnosti, kao i projekcijom kretanja krive prinosa na inostranom i domaćem tržištu. Prevashodno, Banka upravlja marginom internog prinosa kroz cenu kredita i depozita, fokusirajući se na kamatnu maržu.

Banka posebno sagledava uticaj promene kamatnih stopa i strukture kamatonosne aktive i pasive sa aspekta ročnosti, ponovnog formiranja kamatnih stopa i valutne strukture i upravlja njihovim uticajem na ekonomsku vrednost kapitala i neto kamatni prihod.

Banka procenjuje uticaj koji bi mogao imati standardizovani šok kamatnih stopa (paralelni pozitivni i negativni pomak kamatnih stopa na referentnoj krivoj prinosa za 200 baznih poena) za svaku značajnu valutu pojedinačno i za sve ostale valute zajedno.

Proces upravljanja kamatnim rizikom sprovodi se kroz identifikaciju, merenje, ublažavanje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o kamatnom riziku.

Identifikacija kamatnog rizika podrazumeva sveobuhvatno i blagovremeno prepoznavanje uzroka koji dovode do nastanka rizika i podrazumeva utvrđivanje tekuće izloženosti, kao i izloženosti kamatnom riziku po osnovu novih poslovnih proizvoda i aktivnosti.

Merenje, odnosno procena kamatnog rizika predstavlja kvantitativnu procenu identifikovanog kamatnog rizika korišćenjem sledećih metoda:

- **GAP analiza;**
- **Ekonomska vrednost kapitala (Economic Value Equity-EVE);**
- **Neto kamatni prihod (Net Intrest Income-NII)**
- **Stres test.**

Ublažavanje kamatnog rizika podrazumeva održavanje rizika na prihvatljivom nivou za rizični profil Banke i podrazumeva proces definisanja sistema limita izloženosti Banke, kao i definisanje i sprovođenje mera za ublažavanje kamatnog rizika.

Kontrola i praćenje kamatnog rizika obuhvata proces praćenja usklađenosti sa uspostavljenim sistemom limita, kao i monitoring definisanih mera za umanjenje izloženosti kamatnom riziku Banke. Kontrola kamatnog rizika podrazumeva kontrolu na svim nivoima upravljanja, kao i nezavisan sistem kontrole koji sprovode organizacione jedinice nadležne za unutrašnju reviziju i praćenje usklađenosti poslovanja.

Izveštavanje o kamatnom riziku podrazumeva jasno determinisan sistem internog izveštavanja nadležnih odbora i organa Banke o upravljanju kamatnim rizikom.

Banka vodi politiku koja treba da obezbedi da ukupan negativan uticaj na prihod i kapital Banke od neto otvorenih pozicija kamatno osetljive aktive i obaveza ne premaši prihvatljive

nivoe. Usklađenost neto otvorene pozicije prati se na nivou Odbora za upravljanje aktivom i pasivom, čime se obezbeđuje poštovanje usvojenih limita.

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.4. Rizik kamatne stope u bankarskoj knjizi (Nastavak)

S obzirom na okruženje i okolnosti u kojima posluje, Banka primenjuje konzervativan i ekonomičan pristup u upravljanju kamatnim rizikom.

Pregled rizika od promene kamatnih stopa se vrši korišćenjem prihvatljivih kamatnih stopa, na osnovu kojih monetarna sredstva i obaveze mogu da se revalorizuju za vrlo kratko vreme i svaki rizik od promena kamatnih stopa postaje nematerijalno značajan.

Sredstva i obaveze u Napomeni 35 su prikazane u knjigovodstvenim iznosima i razvrstane na osnovu dospeća plasmana i obaveza, odnosno na bazi preostalog dospeća do roka ugovorene promene kamatne stope.

Ugovaranjem promenjivih kamatnih stopa Banka u velikoj meri utiče na smanjenje rizika od promene kamatnih stopa. U praksi, izloženost Banke kamatnom riziku je ograničena, s obzirom na mesečno usklađivanje kamate kod većine kredita i depozita.

Kod upravljanja kamatnim rizikom Banka određuje prihvatljivu izloženost u pogledu osetljivosti neto kamatnih prihoda (perspektiva zarade) i osetljivosti ekonomske vrednosti kapitala (perspektiva ekonomske vrednosti).

Operativne mere za upravljanje kamatnim rizikom koje Banka primenjuje, obuhvataju definisanje:
- raspona između aktivnih i pasivnih kamatnih stopa;
- minimalne i optimalne kamatne marže;
- reperne kamatne stope; i
- izmene strukture kamatno osetljive aktive i pasive.

Izloženost Banke riziku od promena kamatnih stopa prikazana je u Napomeni 35.

5.5. Rizici koncentracije kreditne izloženosti Banke

Banka upravlja rizikom koncentracije kreditne izloženosti preko uspostavljenog sistema limita koji obuhvata limite izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika (prema sektorima / delatnostima, geografskim područjima, pojedinačnim dužnicima ili grupama povezanih lica, prema vrsti proizvoda, instrumentima kreditne zaštite...). Uspostavljanje odgovarajućih limita izloženosti je osnov za kontrolu rizika koncentracije kreditne izloženosti u cilju diverzifikacije kreditnog portfolija. Banka na godišnjem nivou u zavisnosti od tržišnih kretanja, apetita za rizikom, poslovne politike Banke i godišnjeg biznis plana, preispituje i po potrebi menja interno postavljene limite.

U zavisnosti od opštih ekonomskih kretanja i kretanja u pojedinim industrijskim sektorima, Banka vrši diverzifikaciju ulaganja u industrijske sektore koji su rezistentni na uticaj negativnih ekonomskih kretanja.

U prvoj polovini 2025. godine, Banka je vodila računa o usklađenosti pokazatelja rizika koncentracije kreditne izloženosti i sprovođenjem odgovarajućih aktivnosti predviđenih relevantim procedurama i odlukama o odobravanju kredita i ulaganjima u finansijsku i nefinansijsku imovinu, obezbedila usklađenost svojih plasmana i ulaganja sa pokazateljima poslovanja propisanim od strane Narodne banke Srbije.

Rizici koncentracije kreditne izloženosti Banke obuhvataju rizike izloženosti Banke prema jednom licu ili prema grupi povezanih lica, kao i rizike izloženosti Banke prema licu povezanom sa Bankom.

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.5. Rizici koncentracije kreditne izloženosti Banke (Nastavak)

U skladu sa procedurama o upravljanju rizicima, utvrđuju se limiti, odnosno koncentracija plasmana po pojedinim licima ili grupi povezanih lica i licima povezanim sa Bankom, kao i agregatni limiti na nivou segmenata portfolija izloženosti Banke.

Banka je Okvirom za upravljanje rizičnim apetitom definisala sklonost (targete) i toleranciju (limite) rizika koncentracije kreditne izloženosti merene indikatorima Nivoa 1, kao i toleranciju (limite) za indikatore Nivoa 2 merene HHI (Herfindahl-Hirschman Index), kao i na nivou pokazatelja koncentracije instrumenata kreditne zaštite. Banka procenjuje ovaj rizik i u sklopu procesa interne procene adekvatnosti kapitala Banke.

Upravni odbor navedenim merama nastoji da obezbedi usklađenost izloženosti Banke sa propisanim limitima, odnosno obezbeđuje da zbir svih velikih izloženosti Banke ne bude veći od 400% kapitala Banke, kao i da ukupna izloženost Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica ne sme preći 25% kapitala Banke.

5.6. Rizici ulaganja Banke

Rizici ulaganja Banke obuhvataju rizike ulaganja u druga pravna lica i u osnovna sredstva i investicione nekretnine. Ulaganja Banke u jedno lice koje nije lice u finansijskom sektoru ne sme preći 10% kapitala Banke, pri čemu se pod ovim ulaganjem podrazumeva ulaganje kojim Banka stiče udeo ili akcije lica koje nije lice u finansijskom sektoru. Ukupna ulaganja Banke u lica koja nisu lica u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva i investicione nekretnine Banke ne smeju preći 60% kapitala Banke, s tim što se ovo ograničenje ne odnosi na sticanje akcija radi njihove dalje prodaje u roku od šest meseci od dana sticanja.

U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, Sektor upravljanja rizicima prati ulaganja Banke i obaveštava Upravni odbor i obezbeđuje da ulaganje Banke u jedno lice koje nije lice u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala Banke, te da ulaganja Banke u lica koja nisu lica u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva i investicione nekretnine Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

Merenje rizika ulaganja u osnovna sredstva podrazumeva analizu potreba, profitabilnosti i rentabilnosti takve investicije, kao i uticaja angažovanja sredstava Banke u značajnijim iznosima u ovaj vid plasiranja na rizičnu poziciju Banke, prvenstveno u pogledu likvidnosti i operativnih rizika.

5.7. Rizik zemlje

Rizik zemlje je rizik koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena, odnosno rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od dužnika iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla dužnika. Rizik zemlje obuhvata sledeće rizike:

- Političko-ekonomski rizik, pod kojim se podrazumeva verovatnoća ostvarivanja gubitka zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa zemlje porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj zemlji;
- Rizik transfera, pod kojim se podrazumeva verovatnoća ostvarenja gubitka zbog nemogućnosti naplate potraživanja iskazanih u valuti koja nije zvanična valuta zemlje porekla dužnika, i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih zemalja u određenoj valuti koja su utvrđena aktima državnih i drugih organa zemlje dužnika.

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.7. Rizik zemlje (Nastavak)

Banka vodi politiku upravljanja ovim rizikom na način da se obezbedi minimalna izloženost kroz adekvatno merenje rizika zemlje primenom usvojene kategorizacije i utvrđivanjem limita izloženosti prema zemljama na osnovu usvojenih merila rizičnosti, odnosno na osnovu utvrđenog rejtinga zemlje, kao i primenom prihvatljivih sredstava ublažavanja datog rizika.

Banka upravlja rizikom zemlje na nivou pojedinačnog plasmana i na nivou portfolija. Merenje i kontrolu izloženosti pojedinačnog plasmana riziku zemlje, Banka vrši određivanjem kategorije internog rejtinga zemlje dužnika, a na osnovu nezahtevanih dugoročnih kreditnih rejtinga rejting agencije Moody's Investor Service Ltd i utvrđivanjem limita izloženosti kao procenta od kapitala Banke u zavisnosti od kategorije internog rejtinga zemlje. Merenje i kontrolu izloženosti portfolija riziku zemlje Banka vrši na osnovu grupisanja potraživanja prema stepenu rizika zemalja dužnika.

Plasmani Banke koji su odobreni dužnicima sa sedištem izvan Republike Srbije, za finansiranje poslovanja u Republici Srbiji, čije se izmirenje finansijskih obaveza prema Banci očekuje iz izvora poslovanja ostvarenog u Republici Srbiji, predstavljaju potraživanja Banke bez izloženosti riziku zemlje porekla dužnika.

Izloženost Banke riziku zemlje prikazana je u Napomeni 38.

5.8. Rizik izloženosti

Velika izloženost Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica, uključujući i lica povezana sa Bankom, jeste izloženost koja iznosi preko 10% kapitala Banke.

U svom poslovanju, Banka vodi računa o usklađenosti sa regulatorno definisanim limitima izloženosti:

- Izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica ne sme biti veća od 25% kapitala Banke;
- Zbir svih velikih izloženosti Banke ne sme preći 400% kapitala Banke.

Definisani limiti izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica odnose se i na lica povezana sa Bankom.

Izloženost Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica, kao i izloženost prema licima povezanim sa Bankom, kretala se u okviru propisanih limita.

5.9. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propusta (namernih i nenamernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnost upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Operativni rizik uključuje i pravni rizik.

Operativni rizik se definiše kao događaj koji je nastao kao rezultat neodgovarajućih ili neuspešnih internih procesa, postupaka zaposlenih i sistema ili sistemskih i drugih spoljašnjih događaja, interne i eksterne prevare, prakse zapošljavanja i bezbednosti na radnom mestu, potraživanja klijenata, distribucije proizvoda, novčanih kazni i penala usled povreda, štete nanete materijalnoj imovini, poremećaja u poslovanju i sistemskih propusta i upravljanja procesima.

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.9. Operativni rizik (Nastavak)

Banka događaje operativnog rizika prati i po sledećim linijama poslovanja: finansiranje privrednih subjekata, trgovina i prodaja, brokerski poslovi s fizičkim licima, bankarski poslovi s privrednim društvima, bankarski poslovi s fizičkim licima, platni promet, usluge za račun klijenta i upravljanje imovinom.

Proces upravljanja operativnim rizikom predstavlja integralni deo aktivnosti Banke koji se sprovodi na svim nivoima i omogućava identifikaciju, merenje, ublažavanje, praćenje i kontrolu i izveštavanje o operativnim rizicima u skladu sa zahtevima i rokovima regulative. Postojeći proces se oslanja na pouzdane metode merenja izloženosti operativnim rizicima, bazu podataka o operativnim gubicima, ažuran sistem kontrole i izveštavanja.

Banka na dnevnom nivou prati događaje operativnih rizika i upravlja operativnim rizicima. U cilju efikasnog praćenja operativnog rizika, u svakoj organizacionoj jedinici Banke imenovani su zaposleni za operativne rizike, koji su odgovorni za tačnost i ažurnost podataka o svim događajima operativnog rizika, kao i za evidenciju svih nastalih događaja u bazu podataka operativnih rizika. Organizaciona jedinica Banke u čijoj je nadležnosti upravljanje rizicima vrši monitoring i izveštavanje Upravnog odbora, Izvršnog odbora i Odbora za reviziju o operativnim rizicima.

Banka meri izloženost operativnom riziku u skladu sa zakonskim odredbama i odlukama Narodne banke Srbije. U upravljanju operativnim rizikom Banka sprovodi kvantitativno i kvalitativno merenje koje se temelji na prikupljanju podataka o stvarnim i potencijalnim gubicima usled operativnog rizika, samostalnoj proceni rizika i sistema kontrola i izveštavanja koje obuhvata interno i eksterno izveštavanje. Banka upravlja operativnim rizikom na način da minimizira uticaj negativnih i neuspelih unutrašnjih procesa, ljudskih grešaka i sistema ili spoljnih događaja na finansijski rezultat Banke.

Banka je u cilju omogućavanja nesmetanog i kontinuiranog funkcionisanja svih značajnih procesa i sistema u Banci, kao i ograničavanja gubitaka u vanrednim situacijama, usvojila Plan za obezbeđenje kontinuiteta poslovanja, a u cilju ponovnog uspostavljanja oporavka sistema informacione tehnologije u slučaju prekida poslovanja, Banka je usvojila Plan poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja kao njegov sastavni deo koji definiše tehničke i organizacione mere za ponovno uspostavljanje poslovanja Banke u što kraćem roku, odnosno za ublažavanje posledica prekida u poslovanju Banke.

Samoprocenjivanje podrazumeva procenu izloženosti rizicima od strane organizacionih jedinica u skladu sa mapom identifikovanih operativnih rizika merenjem mogućeg raspona, značaja za poslovanje i učestalosti događaja koji mogu da prouzrokuju gubitke, identifikovanjem nivoa kontrole koje oblasti poslovanja imaju nad ovim rizicima i mera za poboljšanje.

Banka ne može eliminisati sve operativne rizike, ali uvođenjem odgovarajućeg kontrolnog okvira, monitoringom i ublažavanjem potencijalnih rizika uspostavlja proces upravljanja operativnim rizikom. Banka preduzima mere u cilju ublažavanja operativnih rizika i proaktivnog reagovanja na potencijalne događaje operativnih rizika kroz permanentno praćenje svih aktivnosti, primenu adekvatnog i pouzdanog informacionog sistema i orijentacijom na projektni pristup, a čijim sprovođenjem se unapređuje poslovna praksa i optimizuju poslovni procesi Banke.

Putem pouzdanog izveštavanja o realizaciji mera za ublažavanje operativnih rizika, Banka je uspostavila sistem za monitoring aktivnosti koje preduzimaju organizacione jedinice Banke u cilju umanjenja operativnih rizika i preventivnog reagovanja na događaje operativnih rizika koji su u nastajanju. Banka procenjuje rizik poveravanja aktivnosti trećim licima za obavljanje određenih aktivnosti u vezi sa poslovanjem Banke, a na osnovu ugovora zaključenog sa tim licima kojima se jasno određuju uslovi, prava, obaveze i odgovornosti ugovornih strana.

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.9. Operativni rizik (Nastavak)

U toku prve polovine 2025. godine u bazi operativnih događaja evidentiran je 21 događaj koji je rezultirao stvarnim gubicima za Banku u ukupnom iznosu od RSD 193 miliona. U pvoj polovini 2025. godine ukupno je evidentirano 75 događaja operativnog rizika, od čega samo 2 događaja koji su predstavljali potencijalne gubitke koji su se mogli kvantifikovati.

5.10. Upravljanje kapitalom

Banka je uspostavila sistem upravljanja rizicima u skladu sa obimom i strukturom svojih poslovnih aktivnosti, a cilj upravljanja kapitalom je nesmetano ostvarenje ciljeva poslovne politike Banke.

Banka je usvojila Strategiju upravljanja kapitalom kojom su definisane osnovne smernice za upravljanje kapitalom, kao i pokazateljima adekvatnosti kapitala Banke, kako bi se održalo poverenje investitora, kreditora i tržišta i omogućilo dalje odvijanje poslovanja Banke. Strategija upravljanja kapitalom ima za primarni cilj obezbeđenje i održavanje nivoa i strukture regulatornog i raspoloživog internog kapitala koji je dovoljan da pruži adekvatnu podršku rastu plasmana, budućih izvora sredstava i njihovog korišćenja, uz sprovođenje politike dividendi, kao i da obezbedi usklađenost sa regulatornim zahtevima.

Pored Strategije upravljanja kapitalom, Banka je usvojila i Plan upravljanja kapitalom, kao operativni dokument, kojim se utvrđuje nivo raspoloživog internog kapitala koji je dovoljan da pruži adekvatnu podršku rastu plasmana, budućih izvora sredstava i njihovog korišćenja i koji je usklađen sa poslovnom politikom i strategijom Banke za naredni trogodišnji period.

Obračun kapitala i pokazatelja adekvatnosti kapitala je počevši od 30.06.2017. godine usklađen sa Bazel III standardom.

Strateški ciljevi Banke u pogledu upravljanja kapitalom su:

- obezbeđenje dovoljnog nivoa kapitala za usklađenost sa minimalnim regulatornim zahtevima za kapitalom u skladu sa propisima Narodne banke Srbije;
- obezbeđenje dovoljnog nivoa kapitala za podršku definisane tolerancije prema rizicima i sklonosti Banke ka rizicima i zadovoljenje potreba za internim kapitalom;
- obezbeđenje mogućnosti kontinuiranog nastavka poslovanja, uz obezbeđenje prinosa akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama;
- obezbeđenje jake kapitalne osnove, kao podrške daljem, dugoročno održivom, razvoju poslovanja Banke;
- alokacija kapitala u skladu sa strateškim ciljevima Banke, uključujući optimizaciju prinosa na interni i regulatorni kapital.

Planiranje kapitala Banke ima za cilj da se osigura adekvatan kapital pod promenljivim makroekonomskim uslovima, kao strateški resurs za podršku Banci u ostvarenju njenog strateškog poslovnog plana. Planom kapitala Banka konkretizuje i precizira sprovođenje strateških ciljeva i smernica za planiranje kapitala, te utvrđuje vremenski horizont za njihovo ostvarenje s obzirom na uticaj makroekonomskih faktora i promenu smera ekonomskog ciklusa na strateške planove, način na koji će Banka da zadovoljava kapitalne zahteve u narednom periodu, relevantna ograničenja vezana za kapital, kao i opšti plan za postupanje u nepredviđenim okolnostima.

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.10. Upravljanje kapitalom (Nastavak)

Banka kontinuirano upravlja kapitalom kako bi ostvarila sledeće:
- **obezbedila usaglašenost sa zahtevima u vezi sa kapitalom koji su definisani od strane Narodne banke Srbije (očuvanje minimalnog regulatornog zahteva od EUR 10 miliona);**
- **održavanje zaštitnih slojeva kapitala;**
- **poštovanje minimalnih regulatornih pokazatelja adekvatnosti kapitala uvećanih za zaštitne slojeve kapitala;**
- **održavanje poverenja u sigurnost i stabilnost poslovanja;**
- **ostvarenje poslovnih i finansijskih planova;**
- **podržavanje očekivanog rasta plasmana;**
- **omogućavanje optimuma budućih izvora sredstava i njihovog korišćenja;**
- **ostvarenje politike dividendi;**
- **obezbedila adekvatan nivo kapitala za nastavak poslovanja po načelu stalnosti poslovanja i**
- **održala kapital na nivou koji će omogućiti budući razvoj poslovanja.**

Adekvatnost kapitala, kao i korišćenje kapitala Banke se prati mesečno od strane rukovodstva Banke. Narodna banka Srbije je definisala sledeće limite za kapital:
- **Minimalni novčani iznos kapitala od EUR 10 miliona;**
- **Pokazatelj adekvatnosti kapitala od 8%.**

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke Banka je dužna da obračunava sledeće pokazatelje:
- **Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala, koji predstavlja procentualno izražen odnos osnovnog akcijskog kapitala i rizične aktive Banke;**
- **Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala, koji predstavlja procentualno izražen odnos osnovnog kapitala i rizične aktive Banke;**
- **Pokazatelj adekvatnosti kapitala, koji predstavlja procentualno izražen odnos kapitala i rizične aktive Banke.**

Banka je dužna da pokazatelje adekvatnosti kapitala održava na nivoima koji nisu niži od:
- **4.5%, za pokazatelj osnovnog akcijskog kapitala;**
- **6%, za pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala;**
- **8%, za pokazatelj adekvatnosti kapitala.**

Regulatorni kapital Banke predstavlja zbir osnovnog kapitala (koga čine osnovni akcijski i dodatni osnovni kapital) i dopunskog kapitala, umanjen za odbitne stavke. Kapital Banke u celosti se sastoji od osnovnog akcijskog kapitala Banke i odbitnih stavki od osnovnog akcijskog kapitala.

Rizična aktiva predstavlja zbir rizikom ponderisanih izloženosti za kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane, rizik smanjenja vrednosti kupljenih potraživanja i rizik izmirenja/isporuke po osnovu slobodnih isporuka; rizične aktive po osnovu izloženosti riziku izmirenja/isporuke (osim po osnovu slobodnih isporuka); rizične aktive po osnovu izloženosti tržišnim rizicima; rizične aktive po osnovu izloženosti operativnom riziku; rizične aktive po osnovu izloženosti riziku prilagođavanja kreditne izloženosti i rizične aktive po osnovu prekoračenja limita izloženosti iz knjige trgovanja. Banka za izračunavanje aktive ponderisane kreditnim rizikom koristi standardizovani pristup. Dakle, rizikom ponderisane izloženosti za kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane, rizik smanjenja vrednosti kupljenih potraživanja i rizik izmirenja/isporuke po osnovu slobodnih isporuka se utvrđuju u skladu sa propisanim ponderima rizičnosti za sve klase aktive. Rizična aktiva po osnovu izloženosti operativnom riziku se dobija množenjem recipročne vrednosti propisanog pokazatelja adekvatnosti kapitala i kapitalnog zahteva za operativni rizik, utvrđnog kao trogodišnji prosek indikatora izloženosti po svim linijama poslovanja pomnoženog stopom kapitalnog zahteva od 15%.

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.10. Upravljanje kapitalom (Nastavak)

Odlukom o adekvatnosti kapitala utvrđeni su zaštitni slojevi kapitala i to:
- zaštitni sloj za očuvanje kapitala;
- kontraciklični zaštitni sloj kapitala;
- zaštitni sloj kapitala za globalno sistemski značajnu banku;
- zaštitni sloj kapitala za sistemski značajnu banku i
- zaštitni sloj kapitala za strukturni sistemski rizik.

Banka je na dan 30. jun 2025. godine utvrdila zaštitne slojeve za očuvanje kapitala i za strukturni sistemski rizik. Zaštitni sloj za očuvanje kapitala utvrđen je u visini od 2.5% rizične aktive Banke, dok je zaštitni sloj za strukturni sistemski rizik utvrđen u visini od 3% ukupnih deviznih i devizno indeksiranih plasmana odobrenih privredi i stanovništvu u Republici Srbiji.

Tokom prve polovine 2025. godine svi propisani pokazatelji adekvatnosti kapitala su bili iznad regulatornih limita uvećanih za SREP dodatak Narodne banke Srbije (12.20% + kombinovani zaštitni sloj kapitala, 9.15% + kombinovani zaštitni sloj kapitala i 6.85% + kombinovani zaštitni sloj kapitala za pokazatelje adekvatnosti ukupnog, osnovnog i osnovnog akcijskog kapitala respektivno).

Banka Strategijom i Planom upravljanja kapitalom obezbeđuje održavanje nivoa i strukturu raspoloživog internog kapitala koji pruža adekvatnu podršku rastu plasmana, budućih izvora sredstava i njihovog korišćenja, sprovođenju politike dividendi, kao i prilagođavanje promenama u regulatornim zahtevima.

Tokom prve polovine 2025. godine Banka je obračunavala i pokazatelj leveridža u skladu sa regulatornim zahtevom, koji predstavlja količnik osnovnog kapitala i iznosa izloženosti koje ulaze u obračun predmetnog pokazatelja.

Banka na kontinuiranoj osnovi sprovodi formalizovan i dokumentovan proces interne procene adekvatnosti kapitala u skladu sa prirodom, obimom i složenošću poslovnih aktivnosti, odnosno utvrđuje iznos i raspodelu internog kapitala. Postupak procenjivanja adekvatnosti internog kapitala Banke je sastavni deo sistema upravljanja Bankom koji se na kontinuiranoj osnovi sprovoditi u skladu sa Strategijom i politikama za upravljanje rizicima, kao i Strategijom upravljanja kapitalom Banke. Uključuje redovno utvrđivanje, merenje i praćenje svih evidentiranih rizika koji mogu imati negativan uticaj na postizanje ciljeva Banke, uključujući strategiju upravljanja rizicima, politike upravljanja rizicima i u skladu sa tim sklonost ka rizicima i toleranciju prema rizicima propisane Okvirom za upravljanje rizičnim apetitom Banke – Izjava.

Proces interne procene adekvatnosti kapitala, kao dokumentovan i kontinuiran proces, ispunjava sledeće uslove:
- zasnovan je na identifikaciji i merenju rizika;
- pruža sveobuhvatnu procenu i praćenje rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena;
- obezbeđuje adekvatan nivo raspoloživog internog kapitala u skladu sa rizičnim profilom Banke;
- uključen je u sistem upravljanja Bankom i donošenje odluka;
- predmet je redovne analize, praćenja i provere.

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.10. Upravljanje kapitalom (Nastavak)

Faze procesa interne procene adekvatnosti kapitala u Banci obuhvataju:

- utvrđivanje materijalno značajnih rizika, u skladu sa kvalitativnim i kvantitativnim kriterijumima;
- obračun iznosa internih kapitalnih zahteva;
- obračun iznosa stresiranih internih kapitalnih zahteva;
- određivanje ukupnog internog kapitalnog zahteva;
- poređenje sledećih elemenata:
  - kapitala i raspoloživog internog kapitala;
  - minimalnih kapitalnih zahteva i internih kapitalnih zahteva za pojedinačne rizike;
  - zbira minimalnih kapitalnih zahteva i ukupnih internih kapitalnih zahteva.

Struktura ukupnog regulatornog kapitala Banke na dan 30. jun 2025. i 31. decembra 2024. godine, kao i pokazatelji adekvatnosti kapitala, prikazani su u Napomeni 41.

5.11. Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Banke je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti.

U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Banke vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši obezvređenje.

Finansijski instrumenti Banke iskazani po amortizovanoj vrednosti uglavnom imaju kratkoročna dospeća i nose varijabilnu kamatnu stopu koja odražava tekuće tržišne uslove. Shodno tome, rukovodstvo Banke smatra da vrednost po kojoj su navedeni finansijski instrumenti iskazani odgovara njihovoj tržišnoj vrednosti.

Fer vrednost kredita i plasmana komitentima jednaka je njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti, umanjenoj za iznos obezvređenja bilansne aktive i za verovatni gubitak po osnovu vanbilansnih stavki.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu (kao što su hartije od vrednosti kojima se trguje i hartije od vrednosti raspoložive za prodaju) zasniva se na kotiranim tržišnim cenama na dan bilansa stanja. Kotirana tržišna cena koja se koristi za finansijska sredstva Banke predstavlja cenu na zatvaranju.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primer derivati kojima se trguje na nezvaničnoj berzi) utvrđuje se različitim tehnikama procene. Banka primenjuje različite metode i utvrđuje pretpostavke koje se zasnivaju na tržišnim uslovima koji postoje na datum bilansa stanja. Kotirane tržišne cene, ili kotirane cene dilera za slične instrumente, koriste se za dugoročne obaveze.

Ostale tehnike, kao što su procenjene diskontovane vrednosti novčanih tokova, koriste se za određivanje fer vrednosti preostalih finansijskih instrumenata. Fer vrednost svopa kamatne stope preračunava se kao sadašnja vrednost procenjenih budućih novčanih tokova. Fer vrednost terminskih deviznih ugovora utvrđuje se primenom kotiranih tržišnih kurseva na dan bilansa stanja. Pretpostavlja se da nominalna vrednost, umanjena za gubitke zbog umanjenja vrednosti potraživanja i obaveza, približno odražava njihovu fer vrednost.

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.11. Pravična (fer) vrednost (Nastavak)

Depoziti banaka i komitenata su uglavnom po viđenju, ili kratkročni sa ugovorenim varijabilnim kamatnim stopama, i stoga rukovodstvo Banke smatra da vrednosti po kojima su isti iskazani u bilansu stanja odgovaraju njihovoj tržišnoj vrednosti.

Fer vrednost finansijskih obaveza za potrebe obelodanjivanja procenjuje se diskontovanjem budućih ugovorenih novčanih tokova prema trenutnoj tržišnoj kamatnoj stopi koja je Banci na raspolaganju za slične finansijske instrumente.

Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

5.12. Poreski rizici

Poreski sistem Republike Srbije je u procesu kontinuirane revizije i izmena. U Republici Srbiji poreski period je otvoren tokom perioda od pet godina. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima. Rukovodstvo Banke smatra da su poreske obaveze evidentirane u priloženim finansijskim izveštajima pravilno iskazane.

6. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

U hiljadama dinara

	30.06.2025.	30.06.2024.
Prihodi od kamata		
Krediti i depoziti		
Narodna banka Srbije	130,560	95,265
Domaće banke i druge finansijske organizacije	147,360	33,609
Strane banke	105,470	166,765
Privredna društva	1,721,730	959,879
Javna preduzeća	162,775	36,304
Stanovništvo	313,609	113,381
Ostalo	195,181	237,143
Kamata na hartije od vrednosti i ostale plasmane		
Repo poslovi i blagajnički zapisi		147,291
Eskont menica	18,404	16,462
Obveznice	8,164	20,166
Faktoring	40,954	64,586
Ostalo	1,417	568
Ukupno	**2,845,624**	**1,891,419**
Rashodi od kamata		
Banke i druge finansijske institucije	136,031	92,509
Privredna društva	471,324	168,899
Javna preduzeća	97,668	59,170
Stanovništvo	208,799	62,303
Javni sektor	129,159	44,126
Strana lica	139,161	54,408
Preduzetnici	2,016	2,049
Drugi komitenti	177,685	59,957
Ukupno	**1,361,843**	**543,421**
Dobitak po osnovu kamata	**1,483,781**	**1,347,998**

7. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	U hiljadama dinara	
	30.06.2025.	**30.06.2024.**
Prihodi od naknada i provizija		
– naknade za usluge platnog prometa (osim stanovništva)	205,912	193,245
– naknade za izdate garancije i ostala jemstva	287,035	126,819
– naknade po poslovima sa stanovništvom	203,593	73,523
- naknade po osnovu kupoprodaje deviza	1,812,553	764,554
– ostale naknade za bankarske usluge	73,716	30,308
Ukupno	**2,582,809**	**1,188,450**

	U hiljadama dinara	
	30.06.2025.	**30.06.2024.**
Rashodi naknada i provizija		
Naknade za usluge platnog prometa:		
– u zemlji	578	379
– u inostranstvu	30,753	25,244
Naknade za održavanje računa kod korespodentskih banaka (a)	6,685	6,631
- naknade po osnovu kupoprodaje deviza	533,684	355,633
Ostale naknade i provizije (b)	156,748	102,799
Ukupno	**728,448**	**490,688**
Dobitak po osnovu naknada i provizija	**1,854,361**	**697,762**

Ostale naknade i provizije se odnose na naknade prema bankama za usluge deviznog platnog prometa. Značajno povećanje rashoda na ovim pozicijama posledica je značajnog povećanja obima platnog prometa, a što je kompenzirano porastom prihoda od naknada za usluge platnog prometa.

8. NETO DOBITAK/GUBITAK PO OSNOVU PROMENE FER VREDNOSTI FINANSIJSKIH INSTRUMENATA

U hiljadama dinara

	30.06.2025.	30.06.2024.
Prihodi od promene fer vrednosti - SWAP	28,374	89,796
Rashodi od promene fer vrednosti - SWAP	(6,204)	(1,448)
Ukupno	**22,170**	**88,348**
Prihod od prestanka priznavanja fin.instrumenata	123	4
Ukupno	**123**	**4**
Prihodi po osnovu reklasifikacije fin.instrumenata		-
Rashodi po osnovu reklasifikacije fin.istrumenata	(586)	-
Ukupno	**21,707**	**88,352**

9. NETO PRIHODI / (RASHODI) OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

U hiljadama dinara

	30.06.2025.	30.06.2024.
Prihodi od kursnih razlika	1,667,105	799,336
Prihodi od efekata ugovorene valutne klauzule	45,449	21,256
Rashodi od kursnih razlika	(1,696,674)	(850,312)
Rashodi od efekata ugovorene valutne klauzule	(19,228)	(5,367)
Neto (rashodi) / prihodi od kursnih razlika	**(3,347)**	**35,087**

10. NETO PRIHODI PO OSNOVU UMANJENJA OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

a) Knjiženja na teret rezultata

U hiljadama dinara

	30.06.2025.	31.12.2024.
Rashodi indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja		
Rashodi indirektnih otpisa plasmana bilansnih pozicija:		
- gotovina i sredstva kod centralne banke	10,672	8,395
- hartije od vrednosti	3,408	5,794
- krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	89,412	140,565
- krediti i potraživanja od komitenata	971,721	2,852,332
- ostala sredstva	497	6,617
investicije u zavisna društva	-	685
- hov po fer kroz ostali rezultat preko rev.rezervi	21	64
	1,075,731	3,012,665
Rashodi rezervisanja za vanbilansne pozicije	127,733	133,936
Rashodi otpisa neneplativih potraživanja	-	564
Ostalo	-	8
Ukupno	**1,203,465**	**3,148,959**
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja		
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana bilansnih pozicija:		
- gotovina I sredstva kod centralne banke	7,022	6,841
- hartije od vrednosti	1,279	2,841
- krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	87,197	131,918
- krediti i potraživanja od komitenata	871,445	2,419,281
- ostala sredstva	846	15,446
- hov po fer kroz ostali rezultat preko rev.rezervi	85	37
	967,874	2,576,363
Prihodi od ukidanja rezervisanja za vanbilansne pozicije	74,572	143,388
Prihodi od otpisa nenaplativih potraživanja	42,180	36,282
Ukupno	1,084,626	2,756,033
Neto rashodi po osnovu indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja	**118,839**	**392,926**

10. NETO PRIHODI PO OSNOVU UMANJENJA OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA (Nastavak)

b) Promene na računima ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja finansijskih plasmana i rizične vanbilansne aktive

	Gotovina i sredstva kod centralne banke (Napomena 17)	Hartije od vrednosti (Napomena 18)	Krediti i potraživanja od banaka i drugih. fin. organizacija (Napomena 19)	Krediti i potraživanja od komitenata (Napomena 20)	Investicije u zavisna društva (Napomena 21)	Ostala sredstva (Napomena 24)	HOV po fer kroz ostali rezultat preko rev.rezervi (Napomena 18)	Vanbilansna aktiva (Napomena 30)	Ukupno
Stanje na dan 1. januar 2024. godine	**929**	**2,879**	**29,969**	**2,283,046**	**-**	**21,421**	**1,476**	**55,172**	**2,391,892**
Obezvređenje i rezervisanja u toku perioda (Napomena 10(a))	8,395	5,794	140,565	2,852,331	685	6,617	64	133,936	**3,148,387**
Kursne razlike	(1)	377	(939)	(642)	-	(7)	-	(45)	**(1,257)**
Umanjenje obezvređenja i ukidanje rezervisanja (Napomena 10(a))	(6,841)	(2,841)	(131,918)	(2,419,281)	-	(15,446)	(37)	(143,388)	**(2,719,751)**
Ostalo				-4,412			-19	4,923	**492**
Otpisi nenaplativih potraživanja	-	-	-	(1,571,899)	-	(10,378)	-	-	**(1,582,277)**
					685				
Stanje na dan 31. decembra 2024. godine.	**2,482**	**6,209**	**34,677**	**1,139,143**		**2,207**	**1,484**	**50,598**	**1,237,486**
Obezvređenje i rezervisanja u toku perioda (Napomena 10(a))	10,672	3,408	89,412	971,721	-	497	21	127,733	**1,203,465**
Kursne razlike	1	(603)	(25)	3,357	-	1	-	(-2,307)	**424**
Umanjenje obezvređenja i ukidanje rezervisanja (Napomena 10(a))	(7,022)	(1,279)	(87,197)	(871,445)	-	(846)	(85)	(74,752)	**(1,042,446)**
Ostala preknjizavanja							-	-	**-**
Otpisi nenaplativih potraživanja	-	-	-		-	-	-	-	**-**
Stanje na dan 30. jun 2025. godine	**6,133**	**7,736**	**36,868**	**1,242,775**	**685**	**1859**	**1,420**	**101,453**	**1,398,928**

11. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	U hiljadama dinara	
	30.06.2025.	30.06.2024.
Prihodi od zakupnina	5,919	7,302
Prihodi od dividende	-	
Ostali prihodi	7,070	2,700
Ukupno	**12,989**	**10,002**

12. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	U hiljadama dinara	
	30.06.2025.	30.06.2024.
Troškovi neto zarada i naknada	(582,462)	(334,929)
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade	(226,273)	(129,059)
Ostali lični troškovi	(19,732)	(19,012)
Neto prihodi/rashodi rezervisanja za penzije i dr.rezervisanja za zaposlene (Napomena 27)	53,680	29,850
Ukupno	**(774,787)**	**(453,150)**

13. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	U hiljadama dinara	
	30.06.2025.	30.06.2024.
Troškovi amortizacije:		
– osnovnih sredstava (Napomena 22)	**67,393**	**36,508**
– imovina sa pravom korišćenja - nekretnine i ostala oprema uzeta u lizing (Napomena 22)	**26,723**	**15,715**
– nematerijalnie imovine (Napomena 22)	**26,201**	**7,494**
Ukupno	**120,317**	**59,717**

14. OSTALI PRIHODI

	U hiljadama dinara 30.06.2025.	 30.06.2024.
Prihodi od smanjenja obaveza	-	-
Prihodi od promene vrednosti investicionih nekretnina (Napomena 22)	-	5,560
Ostali prihodi	92,688	21,528
Ukupno	**92,688**	**27,088**

15. OSTALI RASHODI

	U hiljadama dinara 30.06.2025.	 30.06.2024.
Troškovi indirektnih poreza i doprinosa	140,398	100,765
Proizvodne usluge	266,062	162,839
Ostali nematerijalni troškovi	421,923	213,332
Sponzorstvo, humanitarna pomoć i donacije	127,780	29,843
Materijal i energija	45,492	34,624
Troškovi reprezentacije	33,641	26,455
Premije osiguranja	72,217	41,605
Troškovi revizije	4,381	3,024
Troškovi marketinga	63,249	57,239
Ostali rashodi	53,094	34,898
Ukupno	**1,228,237**	**704,624**

16. POREZ NA DOBITAK

a) Komponenete poreza na dobitak

Ukupan poreski rashod sastoji se od sledećih poreza:

	U hiljadama dinara 30.06.2025.	 2024.
Tekući porez	(200,077)	(298,081)
Odložen poreski (rashod) / prihod	1,504	3,629
Ukupno	**(198,572)**	**(294,453)**

16. POREZ NA DOBITAK (Nastavak)

b) Usaglašavanje iznosa tekućeg poreza i proizvoda dobitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

	30.06.2025.	2024.
Dobitak pre oporezivanja	**1,220,000**	**1,898,578**
Efekti na odložene poreske prihode/rashode kroz bilans uspeha	7,899	5,228
Efekti na rashode koji se priznaju u poreskom bilansu	(2,331)	(5,159)
Efekti na rashode koji se ne priznaju u poreskom bilansu	113,987	303,017
Efekti na prihod od kamata po osnovu dužničkih HOV čiji je izdavalac RS, NBS ili lok.samouprava	(5,712)	(171,393)
Efekti na prihode koji umanjuju poresku osnovicu	-	(12,839)
Efekti po osnovu dividendi	-	-
Poreska osnovica	**1,333,843**	**2,017,430**
Porez na dobit	**200,077**	**302,615**
Umanjenje po osnovu poreskog gubitka iz ranijih godina	0	(30,221)
Obračunati porez	**200,077**	**298,081**
Efektivna stopa poreza na dobitak	***16,40%***	***15,70%***

c) Promene na odloženim porezima u toku godine

	U hiljadama dinara	
	30.06.2025.	2024.
Stanje neto odloženih poreskih obaveza na dan 1. januara	**116,034**	**116,034**
Efekat privremenih razlika evidentiran u (korist)/na teret bilansa uspeha	(1,504)	(3,628)
Efekat privremenih razlika evidentiran u okviru bilansa stanja	-	-
Stanje na dan 31. decembra	**114,530**	**112,405**

17. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

U hiljadama dinara

	30.06.2025.	31.12.2024.
Gotovina i sredstva kod centralne banke		
Tekući račun	2,820,861	3,038,105
Ostala novčana sredstva	2,298,986	169,640
Blagajna:		
- u dinarima	30,460,539	28,777,620
- u stranoj valuti	11,566,788	12,794,812
Depoziti viškova likvidnih sredstava kod NBS	-	6,130,000
Obavezna rezerva u stranoj valuti	6,109,892	4,756,292
Razgraničena potraživanja za kamatu od NBS	2,478	2,412
Gotovina i sredstva kod centralne banke bruto	53,259,544	55,668,880
Minus Ispravka vrednosti (Napomena 10b)	(6,133)	(2,482)
Stanje na dan	**53,253,411**	**55,666,398**

Obavezna dinarska rezerva predstavlja minimalnu rezervu u dinarima izdvojenu u skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012, 107/2012, 62/2013, 125/2014, 135/2014 i 4/2015, 78/2015, 102/2015 i 76/2018).

Banka je dužna da obračunava i izdvaja obaveznu dinarsku rezervu po propisanim stopama na dinarsku osnovicu koju čini prosečno dnevno knjigovodstveno stanje dinarskih obaveza (osim obaveza indeksiranih valutnom klauzulom) u prethodnom kalendarskom mesecu na svoj tekući račun. Obaveznu dinarsku rezervu Banka obračunava na obaveze po dinarskim depozitima, kreditima i hartijama od vrednosti, kao i na druge dinarske obaveze, osim dinarskih depozita primljenih po poslovima koje Banka obavlja u ime i za račun trećih lica, a koji ne prelaze iznose plasmana koje je Banka dala iz tih depozita i na obaveze po deviznim depozitima, kreditima i hov i za druge devizne obaveze, kao i na depozite, kredite i druga devizna sredstva primljena iz inostranstva po poslovima koje banka obavlja u ime i za račun trećih lica.

17. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (Nastavak

,,Prema Odluci o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije, osnovicu za obračun obavezne rezerve čine prosečna dnevna knjigovodstvena stanja obaveza iz prethodnog kalendarskog meseca, čiji su osnov:

- dinarski depoziti, krediti, hartije od vrednosti i druge dinarske obaveze, uključujući i delove dinarskih depozita primljenih po poslovima koje banka obavlja u ime i za račun trećih lica, a koji prelaze iznose plasmana koje je banka dala iz tih depozita, osim dinarskih obaveza indeksiranih deviznom klauzulom;
- devizni depoziti, krediti, hartije od vrednosti i druge devizne obaveze, kao i depoziti, krediti i druga devizna sredstva primljena iz inostranstva po poslovima koje banka obavlja u ime i za račun trećih lica, uključujući i dinarske obaveze indeksirane deviznom klauzulom.

Izuzetno, banke ne obračunavaju obaveznu rezervu na iznos:

- obaveza prema Narodnoj banci Srbije;
- obaveza prema bankama koje izdvajaju obaveznu rezervu kod Narodne banke Srbije;
- subordiniranih obaveza koje su uključene u obračun dopunskog kapitala banke u skladu sa odlukom Narodne banke Srbije kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke;
- dinarskih i deviznih obaveza po osnovu sredstava koja banke primaju od međunarodnih finansijskih organizacija, vlada i finansijskih institucija čiji su osnivači strane države, odnosno međunarodne finansijske organizacije, i to posredstvom države kao glavnog dužnika odnosno vlasnika tih sredstava, ili neposredno, uz uslov da pri replasiranju tih sredstava kamatne marže budu niže od prosečnih kamatnih marži na kredite koje banka odobrava iz ostalih izvora sredstava.

Prosečno dnevno knjigovodstveno stanje deviznih obaveza, kao i dinarskih obaveza indeksiranih deviznom klauzulom, koje čine deo devizne osnovice izražava se u evrima, s tim što se za svaki dan sredstva denominovana u drugim valutama – uključujući i dinare, preračunavaju u evre primenom zvaničnih srednjih kurseva dinara Narodne banke Srbije za odgovarajuće valute.

Obračun obavezne rezerve banke vrše jedanput mesečno, 17. u mesecu, odnosno radnog dana koji mu prethodi ukoliko je 17. u mesecu neradni dan.

17. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (Nastavak)

Obavezna rezerva na dinarske izvore se obračunava po stopi od:

- 7% – na deo dinarske osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću do dve godine;
- 2% – na deo dinarske osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću preko dve godine.

Obavezna rezerva na devizne izvore se obračunava po stopi od:

- 23% – na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću do dve godine, a izuzetno po stopi od 100% na deo devizne osnovice koju čine dinarske obaveze indeksirene deviznom klauzulom sa ugovorenom ročnošću do dve godine;
- 16% – na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću preko dve godine, a izuzetno po stopi od 100% na deo devizne osnovice koju čine dinarske obaveze indeksirane deviznom klauzulom sa ugovorenom ročnošću preko dve godine.

Obračunata dinarska obavezna rezerva je šira kategorija od obračunate obavezne rezerve u dinarima, a čini je zbir:

- obračunate obavezne rezerve u dinarima;
- 46% dinarske protivvrednosti obavezne rezerve u evrima obračunate na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću do dve godine;
- 38% dinarske protivvrednosti obavezne rezerve u evrima obračunate na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću preko dve godine.

Obračunata devizna obavezna rezerva je uža kategorija od obračunate obavezne rezerve u evrima, a čini je:

- 54% obavezne rezerve u evrima obračunate na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću do dve godine;
- 62% obavezne rezerve u evrima obračunate na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću preko dve godine.

Na dan 30. Jun 2025. godine obračunata obavezna rezerva u dinarima iznosila 9,064,064,640.71 dinara (30. Jun 2024. godine 6,209,512,542.31dinara) i bila je usklađena sa Odlukom Narodne banke Srbije.
Obračunatu deviznu obaveznu rezervu koja je na 30. Jun 2025. godine iznosila 45,280,292.00 evra (30. Jun 2024. godine: 39,197,502.32 evra), Banka izdvaja u evrima na deviznom računu kod Narodne banke Srbije.

Narodna banka Srbije plaća bankama kamatu na iznos ostvarenog prosečnog dnevnog stanja izdvojene dinarske obavezne rezerve u obračunskom periodu do nivoa koji ne prelazi iznos obračunate dinarske obavezne rezerve.
Kamata se obračunava i plaća po kamatnoj stopi u visini 0,75% na godišnjem nivou, i to drugog radnog dana po isteku obračunskog perioda.

Banka nije koristila navedena sredstva rezerve u svrhe održanja likvidnosti u toku 2024. godine.

17. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (Nastavak)

Kamatna stopa na viškove likvidnih sredstava plasiranih kod Narodne banke Srbije se u toku 2025. godine kretala se u visini 4,50%.

Pregled gotovine i gotovinskih ekvivalenata koji su iskazani u izveštaju o tokovima gotovine dat je u sledećoj tabeli:

	30.06.2025.	31.12.2024.
U dinarima		
Tekući i žiro računi	2,820,861	3,038,105
Ostala novčana sredstva	2,298,986	169,640
Gotovina u blagajni	30,460,539	28,777,620
	35,580,386	31,985,364
U stranoj valuti		
Devizni računi	1,546,754	1,761,473
Gotovina u blagajni	11,566,788	12,794,812
	13,113,541	14,556,285
Ukupna gotovina	48,693,928	46,541,649
Minus Ispravka vrednosti din i deviznih računa	(11,721)	(8,491)
Stanje na dan	48,682,206	46,533,158

18. HARTIJE OD VREDNOSTI

	U hiljadama dinara	
	30.06.2025.	**31.12.2024.**
U dinarima:		
HOV po fer vrednosti kroz BU		
HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat -		
vlasničke hartije od vrednosti	253	249
- obveznice Republike Srbije	928,771	805,237
	928,771	805,237
U stranoj valuti:		
HOV koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti:		
- Obveznice Republike Irak		
- Državni zapisi RS	63,487	83,360
	113,256	113,102
Ukupno bruto	**1,105,767**	**1,001,948**
Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 10b)	**(7,736)**	**(6,209)**
Stanje na dan	**1,098,031**	**995,739**

19. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

U hiljadama dinara

	30.06.2025.	31.12.2024.
Plasmani u dinarima:		
Krediti domaćim bankama i ostalim finansijskim organizacijama	13,393,568	11,295,114
Plasmani po repo transakcijama		
Potraživanja za obračunatu kamatu	6,606	969
Razgraničena potraživanja za kamatu	67	241
Razgraničeni prihodi od naknada	(6,100)	(3,952)
Namenski depozit kod domacih banaka i ostalih finansijskih institucija	12,217	14,202
Ukupno	**13,406,358**	**11,306,574**
Plasmani u stranoj valuti:		
Devizni računi kod ino banaka	941,791	1,287,379
Namenski devizni račun - VISA card	595,969	469,652
Devizni računi kod NBS	-	-
Dati depoziti domacim bankama	-	-
Namenski obavezni depozit - CRHoV	8,994	4,441
Ukupno	**1,546,754**	**1,761,472**
Plasmani, bruto	**14,953,112**	**13,068,046**
Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 10b)	(36,868)	(34,677)
Stanje na dan	**14,916,244**	**13,033,369**

20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

U hiljadama dinara

	30.06.2025.	31.12.2024.
U dinarima:		
Javna preduzeća	147,342	2,733,195
Privredna društva	43,637,686	36,063,602
Stanovništvo	11,169,218	7,049,491
Javni sektor	5,023,429	170,158
Ostalo	524,060	145,404
	60,501,735	46,161,850
U stranoj valuti:		
Privredna društva	22,323	72,648
Stanovništvo	6,278	5,124
Strana lica	4,289,814	2,899,841
	4,318,415	2,977,613
Obračunata kamata u dinarima	253,361	214,298
Obračunata naknada u dinarima	3,325	925
Obračunata kamata u stranoj valuti	1,592	24,897
Razgraničena potraživanja za kamatu u dinarima	18,5105	275,541
Razgraničena potraživanja za kamatu u stranoj valuti	35,139	5,224
Razgraničeni prihodi za naknadu u dinarima	(146,986)	(119,633)
Krediti i potraživanja od komitenata, bruto	65,151,686	49,540,716
Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 10b)	(1,242,775)	(1,139,143)
Stanje na dan	63,908,911	48,401,573

20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (Nastavak)

U hiljadama dinara

	30.06.2025.			31.12.2024.		
	Kratkoročni plasmani	Dugoročni plasmani	Ukupno	Kratkoročni plasmani	Dugoročni plasmani	Ukupno
U dinarima						
Krediti:						
- privrednim društvima	16,463,912	26,767,237	43,231,149	16,058,836	19,085,872	35,144,708
- javnim preduzećima	106,136	-	106,136	254,326	2,562,562	2,816,888
- drugim komitentima	235,128	260,208	495,336	59,359	71,901	131,260
- stanovništvu	314,520	10,844,280	11,158,800	103,297	6,935,995	7,039,292
- javni sektor	141,838	4,857,647	4,999,485	161,581	-	161,581
Dospela potraživanja	805,632	-	805,632	1,239,252	-	1,239,252
Ukupno	18,067,166	42,729,372	60,796,538	17,876,651	28,656,330	46,532,981
U stranoj valuti						
Krediti:						
- privrednim društvima	2,477	8,608	11,085	2,474	60,947	63,421
- stanovništvo	118	5,768	5,886	185	4,690	4,875
- strana lica	1,084,667	3,238,457	4,323,124	52,055	2,837,808	2,889,863
- javni sektor	685	0	685	-	2,034	2,034
Dospela potraživanja	14,368	-	14,368	47,542	-	47,542
Ukupno	1,102,315	3,252,833	4,355,148	102,256	2,905,479	3,007,735
Plasmani klijentima, bruto	19,169,481	45,982,205	65,151,686	17,978,907	31,561,809	49,540,716
Minus:						
Ispravka vrednosti	(467,871)	(774,904)	(1,242,775)	(599,927)	(539,216)	(1,139,143)
Stanje na dan	18,701,610	45,207,301	63,908,911	17,378,980	31,022,593	48,401,573

Kratkoročni krediti pravnim licima i preduzetnicima odobravani su uz fiksnu i varijabilnu kamatnu stopu koja se kretala u rasponu od 8,75% do 18% na godišnjem nivou na dinarske kredite, odnosno od 4% do 12,32% na kredite u stranoj valuti i kredite indeksirane valutnom klauzulom.

Dugoročni krediti pravnim licima i preduzetnicima odobravani su uz fiksnu i varijabilnu kamatnu stopu koja se kretala u rasponu od 8,75% do 18,75%, odnosno od 4% do 14,32% na godišnjem nivou na kredite u stranoj valuti i kredite indeksirane valutnom klauzulom.

Kratkorocni krediti agro klijentima odobravani su uz fiksnu kamatnu stopu koja se kretala u rasponu od 4,99% do 8% na godišnjem nivou na kredite u stranoj valuti i kredite indeksirane valutnom klauzulom, za dinarske je plasiran jedan kredit u visini fiksne kamatne stope 12%.

Dugorocni krediti agro klijentima odobravani su uz fiksnu i varijabilnu kamatnu stopu koja se kretala u rasponu od 5,95% fks do 10,15% na godišnjem nivou na kredite u stranoj valuti i kredite indeksirane valutnom klauzulom, za dinarske su odobravani uz fiksnu kamatnu stopu na godišnjem nivou u rasponu od 11% do 12%.

Gotovinski krediti stanovništvu odobravaju se na period od 6 do 71 meseca a kamatna stopa za dominantne dinarske kredite se kreće u rasponu od 7,95% do 15.00% . Gotovinski krediti stanovništvu sa 100% depozitom odobravaju se po kamatnoj stopi od 3.49% na godišnjem nivou i periodom otplate do 71 meseca, bez primene pasivne kamatne stope na deponovana sredstva. Kamatna stopa na dozvoljena prekoračenja na računima građana iznosi od 19.00% do 26.00% godišnje. Ponderisana kamatna stopa za postojeći portfolio u segmentu gotovinskih kredita sa junom 2025. godine je 9,08%.

Dugoročni krediti stanovništvu odobravani su za kupovinu automobila, rešavanje stambenih potreba, nabavku trajnih potrošnih dobara. Kamatna stopa za auto kredite je u rasponu od 5,77% do 8,80% godišnje u zavisnosti od ročnosti i valutnog znaka uz kreditne periode do 48 meseci i do 84 meseca, a kamatna stopa za stambene kredite je u rasponu od 5,99% do 7,79% godišnje u zavisnosti od ročnosti i interne segmentacije klijenata uz maksimalni kreditni period od 360 meseci. Ponderisana kamatna stopa u segmentu stambenih kredita sa bila je ograničena/definisana Odlukom NBS o privremenim merama za banke koje se odnose na stambene kredite fizičkim licima (ograničenje od 5,03% sa fiksnom stopom odnosno marginom od 1,1% kod kredita sa promenljivom ks).

Kamatna stopa na kratkoročne oročene depozite stanovništva u dinarima iznosila je od 1.00% do 5,50% godišnje. Kamatna stopa na kratkoročne depozite stanovništva u stranoj valuti se kretala u rasponu od 0.10% do 3.70% na godišnjem nivou,u zavisnosti od perioda oročavanja i valute (za USD od 0,40% do 4,07%). Ponderisana kamatna stopa na depozite stonovništva do godinu dana u dinarima sa junom 2025. godine je 5,42%, do dve godine je 5,52% i preko dve godine 5,27%, a ponderisana kamatna stopa na depozite stonovništva u EUR sa junom 2025. godine je 3,16% za ročnost depozita od 15 meseci.

20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (Nastavak)

a) Ročnost dospeća plasmana komitentima

Ročnost dospeća plasmana komitentima prikazanih u bruto iznosu, prema inicijalnom roku dospeća, sa stanjem na dan 31. decembra 2024. i 30.06.2025. godine, je sledeća:

	U hiljadama dinara	
	30.06.2025	**31.12.2024.**
Dospela potraživanja	820,000	1,286,794
Do 30 dana	2,208,794	3,454,385
Od 1 do 3 meseca	144,604	274,516
Od 3 do 12 meseci	15,807,075	12,958,382
Preko 1 godine	46,171,213	31,566,639
Stanje na dan	**65,151,686**	**49,540,716**

b) Ročnost dospelih potraživanja od komitenata

Struktura dospelih potraživanja prikazana je kako sledi:

	U hiljadama dinara	
	30.06.2025.	**31.12.2024.**
Dospela potraživanja		
Do 3 meseca	66,147	88,686
Od 3 do 6 meseci	6,133	64,131
Od 6 do 12 meseci	169,588	531,935
Preko 1 godine	578,132	602,042
Stanje na dan	**820,000**	**1,286,794**

c) Koncentracija plasmana komitentima

Koncentracija kredita i potraživanja od komitenata Banke, prikazanih u bruto iznosu na dan 31. decembra 2024. i 30.06.2025. i značajna je kod sledećih delatnosti:

	U hiljadama dinara	
	30.06.2025..	**31.12.2024.**
Kocentracija:		
Građevinarstvo	19,503,961	15,266,305
Prerađivačka industrija	4,133,723	4,487,662
Strana pravna lica	4,365,746	2,949,720
Stanovništvo	11,228,261	7,083,385
Trgovina	4,210,419	4,513,085
Ostali	21,709,576	15,235,238
Stanje na dan	**65,151,686**	**49,540,716**

21. INVESTICIJE U ZAVISNA DRUŠTVA

U hiljadama dinara

	30.06.2025.	31.12.2024.
U dinarima:		
- Fondacija Dečje srce, Beograd	114	114
-Alta lizing, Beograd	273,765	273,765
	114	**114**
Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 10b)	685	685
Stanje na dan 31. decembra	**273,194**	**273,194**

22. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I I NEMATERIJALNA IMOVINA

	Građevinski objekti	Oprema i ostala osnovna sredstva	Osnovna sredstva uzeta u lizing	Zemljište	Ukupno	Nemate-rijalna imovina
NABAVNA VREDNOST						
Stanje 1. januara 2024. godine	**911,228**	**494,274**	**150,585**	**519,078**-	**2,075,164**	**129,308**-
Povećanja	204,996	368,465	142,727	-	716,188	162,910
Priprema	(37,847)	(5,894)			(31,953)	118,996
Otuđivanje i rashodovanje	-	(731)	(49,753)		(50,484)	
Stanje 31. decembra 2024. godine	**1,078,377**	**867,901**	**243,559**	**519,078**	**2,708,915**	**411,214**
Povećanja		33,762	94,758	-	97,758	83,231
Priprema		(193)				(2,126)
Otuđivanje i rashodovanje		-)	(5,443)	-	(5,443)	-
Stanje 30. jun 2025. godine	**1,078,377**	**901,471**	**332,874**	**519,078**	**2,798,230**	**492,319**
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI						
Stanje 1. januara 2024. godine	**171,615**	**282,453**	**28,413**	**-**	**482,480**	**71,457**
Amortizacija (Napomena 13)	13,572	73,250	36,023	-	122,845	15,895
Ostali rashodi po osnovu aneksa	-	-		-		-
Otuđivanje i rashodovanje	-	(731)	(9,727)	-	(10,458)	-
Stanje 31. decembra 2043. godine	**185,186**	**354,972**	**54,709**	**-**	**594,867**	**87,353**
Amortizacija (Napomena 13)	8,055	59,338	26,273	-	94,116	26,201
Ostali rashodi po osnovu aneksa	-	-		-		-
Otuđivanje i rashodovanje	-	-	(6,863)	-	(6,863)	-
Stanje 30. jun 2025. godine	**193,242**	**414,309**	**74,570**	**-**	**682,121**	**113,554**
Neotpisana vrednost na dan:						
- 30. jun 2025. godine	**885,136**	**487,161**	**258,305**	**519,078**	**2,149,679**	**378,766**
- 31. decembra 2024. godine	**893,191**	**512,929**	**188,850**	**519,078**	**2,114,048**	**323,862**

22. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I NEMATERIJALNA IMOVINA (Nastavak)

Na dan 30.jun 2025.godine, Banka nema građevinske objekte pod hipotekom uknjižene radi obezbeđenja otplate kredita ili izmirenja drugih finansijskih obaveza.

Koristeći eksterne i interne izvore informacija u skladu sa MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine" u cilju analize da li postoje indikacije da je neko sredstvo obezvređeno, rukovodstvo Banke smatra da na dan 30.jun 2025.godine ne postoje indikacije da je vrednost osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja obezvređena.

Na dan 30.jun 2025.godine nabavna vrednost osnovnih sredstava čija je sadašnja vrednost jednaka nuli iznosi 298,588hiljade dinara. Banka i dalje koristi navedena sredstva.

Imovina sa pravom korišćenja se odnosi na zakup poslovnog prostora i na dan 30.jun 2025.godine iznosi RSD 251,773 (31. decembra 2024. godine RSD 172,038 hiljada). Ugovori o lizingu nekretnina su zaključeni uglavnom na period od 5 godina uz mogućnost produženja za novih 5 godina. Banka ima određen broj automobila uzetih na lizing na period od 4 godine.

23. INVESTICIONE NEKRETNINE

	U hiljadama dinara	
	30.06.2025.	**31.12.2024.**
Investiciona nekretnina (poslovni objekat)	97,194	97,194
Investiciona nekretnina (stambena nepokretnost)	32,758	32,758
Stanje na dan	**129,952**	**129,952**

Banka je izvršila preknjižavanje dela vrednosti poslovne zgrade po osnovu davanja u zakup na poziciju investicione nekretnine. Ukupna površina koja je data u zakup je 479,85 m2. Prema proceni rukovodstva Banke, iskazana vrednost investicionih nekretnina u knjigama se ne razlikuje značajno od potencijalne tržišne vrednosti.

24. OSTALA SREDSTVA

U hiljadama dinara

	30.06.2025.	31.12.2024.
U dinarima:		
Dati avansi u dinarima	118,380	46,757
Potraživanja za unapred plaćene poreze	1,312	12,810
Zalihe	-	-
Sitan inventar u upotrebi	-	-
Sredstva stečena naplatom potraživanja	189,909	123,154
Razgraničeni unapred plaćeni troškovi	120,393	98,013
Ostale investicije	-	-
Ostala potraživanja u dinarima	54,704	29,960
	484,698	**310,694**
U stranoj valuti:		
Privredna društva	31,939	31,040
Ostale investicije u valuti	177	177
Ostala potraživanja u valuti	16,662	184,984
	48,778	**216,201**
Ostala sredstva, bruto	**533,477**	**526,895**
Minus: Ispravka vrednosti zaliha	-	-
Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 10b)	(1,859)	(2,207)
Ukupno	**(1,859)**	**(2,207)**
Stanje na dan	**531,618**	**524,688**

25. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA I DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCI

U hiljadama dinara

	30.06.2025.			31.12.2024.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
U dinarima						
Osiguravajuća društva	1,469,513	185,191	1,654,703	1,183,265	180,216	1,363,481
Domaće banke	206,154	-	206,154	6,416	-	6,416
Strane banke	2,140		2,140	1,035		1,035
Ostale usluge kreditiranja i finansiranja	2,848,397	32,152	2,880,549	2,990,724	31,121	3,021,845
Ukupno	4,526,204	217,343	4,743,547	4,181,440	211,337	4,392,777
U stranoj valuti						
Strane banke	789,443	-	789,443	592,984	-	592,984
Domaće banke	1,105,211	-	1,105,211	1,379,450	-	1,379,450
Ostale finansijske organizacije	841,054	-	841,054	328,217	-	328,217
Ukupno	2,735,708	-	2,735,708	2,300,651	-	2,300,651
Stanje na dan	7,261,912	217,343	7,479,255	6,482,091	211,337	6,693,428

25. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA I DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCI (Nastavak)

	U hiljadama dinara	
	30.06.2025.	31.12.2024.
Transakcioni depoziti		
Transakcioni depoziti u dinarima	519,132	611,343
Transakcioni računi stranoj valuti	869,887	644,751
Ostali depoziti		
Ostali depoziti u dinarima	4,199,126	3,759,038
Ostali depoziti u stranoj valuti	1,860,088	1,654,780
Primljeni krediti od stranih banaka	-	-
Obaveze za obračunatu kamatu		
Kamata u dinarima	424	626
Kamata u stranoj valuti		5
Razgraničena kamata u dinarima	24,866	21,770
Razgraničena kamata u stranoj valuti	5,732	1,115
Stanje na dan	7,479,255	6,693,428

26. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

U hiljadama dinara

	30.06.2025.			31.12.2024.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
U dinarima						
Javna preduzeća	4,878,883	3,500	4,882,383	3,991,854	3,500	3,995,354
Privredna društva	22,865,354	1,293,935	24,159,289	32,623,678	1,613,999	34,237,677
Stanovništvo	14,863,428	966,200	15,829,628	7,265,120	836,956	8,102,076
Javni sektor	8,677,227	-	8,677,227	2,045,812	-	2,045,812
Drugi komitenti	8,244,374	3,190,958	11,435,332	5,777,310	3,191,446	8,968,756
Ukupno	59,529,266	5,454,594	64,983,860	51,703,774	5,645,902	57,349,676
U stranoj valuti						
Javna preduzeća	1,268,705	-	1,268,705	1,410,361	-	1,410,361
Privredna društva	8,647,455	308,604	8,956,059	5,343,533	352,932	5,696,465
Stanovništvo	27,483,894	3,690,136	31,174,030	25,631,027	2,956,947	28,587,975
Javni sektor	26,779	195,401	222,180	0	259,128	259,128
Drugi komitenti	3,150,827	413,422	3,564,249	2,968,655	2,106	2,970,761
Ukupno	**40,577,659**	**4,607,563**	**45,185,222**	**35,353,576**	**3,571,114**	**38,924,691**
Stanje na dan	**100,106,925**	**10,062,157**	**110,169,082**	**87,057,350**	**9,217,016**	**96,274,367**

26. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (Nastavak)

Na transakcione depozite u dinarima pravnih lica Banka plaća kamatu u rasponu od 0.30% do 6.65% na godišnjem nivou u zavisnosti od visine prosečnog stanja na računu. Na transakcione depozite pravnih lica u stranoj valuti Banka je plaćala kamatu od 0.5% - 2.70%. Na transakcione depozite stanovništva u dinarima Banka plaća kamatu po stopi od 0% godišnje, odnosno od 0% godišnje za depozite u stranoj valuti.

Na oročene depozite pravnih lica u dinarima Banka plaća kamatu u rasponu 1.00%-7.20% na godišnjem nivou, u zavisnosti od perioda oročavanja sredstava. Na depozite oročene u stranoj valuti Banka je plaćala kamatu od 1.00%-4.00% na godišnjem nivou, u zavisnosti od perioda oročavanja sredstava

Struktura depozita i ostalih obaveza prema drugim komitentima prikazana je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	30.06.2025.	**31.12.2024.**
Transakcioni depoziti	54,217,154	53,497,581
Štedni depoziti	18,524,889	13,356,976
Depoziti po osnovu datih kredita	1,293,935	335,871
Namenski depoziti	4,628,923	1,995,382
Ostali depoziti	30,325,585	25,883,703
Primljeni krediti	195,401	259,128
Obračunata kamata	103,422	97,663
Razgraničena kamata	482,008	339,908
Ostale finansijske obaveze	397,765	508,154
Stanje na dan	**110,169,082**	**96,274,367**

27. REZERVISANJA

U hiljadama dinara

	Rezervisanja za kreditno rizične vanbilansne stavke	Rezervisanja za neiskorišćene godišnje odmore	Rezervisanja za otpremnine	Rezervisanja za sudske sporove	Ukupno
Stanje na dan 01.01.2023. godine	**55.172**	**29.850**	**46.252**	**22.393**	**153.667**
Izdvajanje u toku godine	139,496	54,046	46,173	-	239,715
Ukidanje u toku godine	(144,069)	(29,850)	-	(16,967)	(190,886)
Stanje na dan 31.12.2023. godine	**55,059**	**54,046**	**92,425**	**5,426**	**202,496**
Stanje na dan 01.01.2024. godine	**55,059**	**54,046**	**92,425**	**5,426**	**202,496**
Izdvajanje u toku godine	127,989	-	-	-	127,989
Ukidanje u toku godine	(77,135)	(54,046)	(298)	-	(131,479)
Stanje na dan 30.06.2024. godine	**101,453**	**-**	**92,127**	**5,426**	**199,006**

a) Prema internoj politici Banke, obračun rezervisanja za rizičnu vanbilansnu aktivu vrše se po istim kriterijumima kao i obračun ispravke vrednosti za bilansnu aktivu, odnosno na pojedinačnom i kolektivnom nivou. Za potencijalne obaveze kod kojih se evidentira obezvređenje vrši se procena na pojedinačnom nivou nadoknadivog iznosa potraživanja ukoliko dođe do odliva sredstava i verovatnoće odliva sredstava. Za potencijalne obaveze kod kojih se ne očekuje odliv sredstava Banke i kod kojih se proceni da će potraživanja biti naplativa u punom iznosu Banka evidentira rezervisanje obračunato na kolektivnom nivou u skladu sa internim modelima.

b) Rezervisanja za otpremnine za penzije za 2024. godinu formirana su na bazi izveštaja nezavisnog aktuara i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata. Prilikom utvrđivanja sadašnje vrednosti očekivanih priliva korišćena je diskontna stopa od 6.20%. Navedena kamatna stopa predstavlja adekvatnu stopu u skladu sa MRS 19 "Naknade zaposlenima" u odsustvu razvijenog tržišta visokokvalitetnih korporativnih obveznica. Rezervisanje je utvrđeno na osnovu Kolektivnog ugovora Banke i pretpostavke prosečnog rasta zarada po stopi od 5% godišnje, a kao osnovica za obračun rezervisanja se koristila prosečna zarada u Republici Srbiji.

28. OSTALE OBAVEZE

U hiljadama dinara

	30.06.2025.	31.12.2024.
Za neizvršene isplate po naplatama u stranoj valuti	6,004	52,274
Obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	183,212	24,779
Ostale obaveze prema zaposlenima		1,264
Obaveze prema dobavljačima	29,661	98,099
Obaveze po osnovu lizinga	257,930	187,546
Obaveze za dividende	2,253	2,253
Ostale obaveze u stranoj valuti	396,792	447,607
Ostale obaveze u dinarima	160,548	161,634
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	443,913	944,724
Razgraničene obaveze za obračunate rashode	51,041	25,267
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	109,590	130,312
Stanje na dan	**1,640,944**	**2,075,761**

Obaveze po osnovu lizinga po osnovu zakupa nekretina i opreme u skladu sa MSFI 16 na dan 30.jun 2025.godine prikazane su kako sledi:

	Sadašnja vrednost	
	30.06.2025.	2024
Nekretnina	251,773	179,807
Opreme	6,157	7,739
Ukupno imovina sa pravom korišćenja	257,930	187,546
Obaveze po osnovu lizinga	**257,930**	**187,546**

29. KAPITAL BANKE

Struktura kapitala Banke

U hiljadama dinara

	30.06.2025.	31.12.2024.
Akcijski kapital	12,012,516	12,012,516
Emisiona premija	168,189	168,189
	12,180,705	**12,180,705**
Revalorizacione rezerve po osnovu promene vrednosti osnovnih sredstava	705,242	705,242
Rezerve iz dobiti-statutarne	3,049,397	1,445,272
Nerealizovani gubici od promene vrednosti HoV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	5,753	(7,784)
Rezerve	**3,760,392**	**2,142,730**
Dobitak	1,021,427	1,604,125
Stanje na dan	**16,962,524**	**15,927,560**

29. KAPITAL BANKE (Nastavak)
Struktura kapitala Banke (Nastavak)

U skladu sa Odlukom o osnivanju i Statutom, kapital Banke se sastoji od:

- Akcijskog kapitala i
- Rezervi Banke.

Akcijski kapital Banke na dan 30.jun 2025. godine iznosi 12,012,516 hiljade dinara i u celini se sastoji od 1,189,358 običnih akcija nominalne vrednosti 10,100 dinara (na dan 31. decembra 2024. godine iznosio je 12,012,516 hiljada dinara i bio je podeljen na 1,189,358 akcija nominalne vrednosti 10,100 dinara).

Učešće ALTA Group doo Beograd u ukupnom akcijskom kapitalu Banke iznosi na dan 30. jun 2025. godine 100.00% (31. decembra 2024. godine učešće ALTA Group doo Beograd iznosi 100%).

Struktura akcionara Banke na dan 30. jun 2025. godine je sledeća:

U hiljadama dinara

	30.06.2025		31.12.2024	
	Vrednost akcija	u %	Vrednost akcija	u %
ALTA Group doo Beograd	12,012,516	100.00%	12,012,516	100.00%
Stanje na dan	**12,012,516**	**100.00%**	**4,212,124**	**100.00%**

Dana 22.09.2023.godine, rešenjem APR-a broj BD 84229/2023 od 22.09.2023.godine upisana je odluka o povlačenju akcija sa regulisanog tržišta, na osnovu skupštinske odluke o isključenju akcija izdavaoca sa tržišta berze broj 16082/23 od 11.09.2023.godine.

Prinudnim otkupom akcija jedini akcionar Alta Banke je ALTA Group doo Beograd doo Beograd, sa vlasništvom od 100%

Dobitak po akciji 30.06.2025. godini iznosio je 1,732 dinara (u 2024. godini 2,307 dinara).

29. KAPITAL BANKE (Nastavak)

Struktura kapitala Banke (Nastavak)

Emisiona premija na dan 30. jun 2025. godine iznosi 168,189 hiljada dinara (31. decembra 2024. godine 168,189 hiljade dinara) i predstavlja razliku između emisione vrednosti i nominalne vrednosti akcija.

Rezerve Banke na dan 30. jun 2025. godine iznose 3,760,392 hiljada dinara (na dan 31. decembra 2024. godine Iznosila su 2,142,730 hiljada dinara) i čine ih revalorizacine rezerve Banke u iznosu od 705,242 hiljade dinara (31. decembra 2024. godine 705,242 hiljade dinara), ostale rezerve u iznosu od 3,049,397 hiljade dinara (31. decembra 2024. godine 1,445,272 hiljada dinara) i nerealizovani dobici po osnovu hartija od vrednosti u iznosu od 5,753 hiljada dinara (neralizovani gubici 31. decembra 2024. godine 7,784 hiljade dinara).

Nerealizovani dobici/gubici po osnovu promene fer vrednosti HOV koje se vrednuju po FVOCI i odložene poreske obaveze

	U hiljadama dinara 30.06.2025.	 31.12.2024.
Nerealizovani dobici/gubici po osnovu promene fer vrednosti vlasničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju po FVOCI, neto	4,333	(9,268)
Ispravka vrednosti dužničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju po FVOCI	1,420	1,484
Nerealizovani gubici po osnovu promene fer vrednosti dužničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju po FVOCI, neto	-	-
Odloženo poresko sredstvo po osnovu promene FV HOV	-	-
Stanje na dan 30.jun/31. decembar	**5,753**	**(7,784)**

30. VANBILANSNA EVIDENCIJA

	U hiljadama dinara 30.06.2025.	 31.12.2024.
Poslovi u ime i za račun trećih lica (a)	164,740	185,015
Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze (b)	36,321,672	30,170,469
Derivati (d)	27,801,731	17,601,746
Primljena jemstva za obaveze	9,030,086	8,948,135
Druge vanbilansne pozicije (c)	44,052,135	40,686,442
Stanje na dan	**117,370,364**	**97,591,806**

Derivati koje banka ima u vanbilansnoj evidenciji se odnose na valutni swap.

30. VANBILANSNA EVIDENCIJA (Nastavak)

a) Poslovi u ime i za račun trećih lica

	U hiljadama dinara	
	30.06.2025..	31.12.2024.
Plasmani po poslovima u ime i za račun preduzeća u stranoj valuti	161,340	181,620
Ostali komisioni poslovi u dinarima	3,400	3,395
Stanje na dan	**164,740**	**185,015**

c) Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze

	U hiljadama dinara	
	30.06.2025.	31.12.2024.
Plative garancije	2,829,029	2,150,911
-u dinarima	321,388	239,041
-u stranoj valuti		
Činidbene garancije i garancije po nepokrivenim akreditivima	28,139,659	25,065,536
-u dinarima	2,959,922	2,322,424
-u stranoj valuti	-	-
Preuzete neopozive obaveze po osnovu:		
-nepovučenih kredita i garancija	2,071,674	392,556
Stanje na dan	**36,321,672**	**30,170,469**

a) Banka vrši rezervisanja za potencijalne gubitke po rizičnoj vanbilansnoj aktivi shodno računovodstvenoj politici. Najznačajniji deo rizične vanbilansne aktive odnosi se na odobrene činidbene garancije. Rizične vanbilansne stavke se odnose na preuzete neopozive obaveze u iznosu od 2,071,674hiljada dinara. U okviru preuzetih neopozivih obaveza, na neiskorišćene odobrene minuse po tekućim računima građana iznos od 38,847hiljada dinara, na neiskorišćene overdraft kredite 153,044hiljada dinara, na nepovučene odobrene kredite 1,802,642hiljada dinara a na neiskorišćene kreditne limite po kreditnim karticama iznos od 77,141hiljada dinara.

b) Druge vanbilansne pozicije

	U hiljadama dinara	
	30.06.2025.	31.12.2024.
Obveznice Republike Irak	3,210	3,614
Evidencija repo kupljenih hartija od vrednosti	-	-
Potraživanja po osnovu evidencione kamate	1,354,023	1,353,911
Izdate garancije bez pravnog dejstva	1,825,997	1,140,708
Rizične vanbilansne stavke	35,775,531	33,067,849
Ostala nerizična vanbilansna evidencija	5,093,374	5,120,360
Stanje na dan	**44,052,135**	**40,686,442**

31. SUDSKI SPOROVI

Na dan 30. jun 2025. godine, Banka se javlja kao tužena strana u određenom broju sudskih sporova. Ukupno procenjeni iznos monetarnih sporova iznosi 2,721,636 hiljada dinara (31. decembar 2024. godine iznos 2,721,636 hiljada dinara).

Pored prethodno navedenog, protiv Banke se vodi 6 (šest) nemonetarnih sporova, odnosno sporova za koje nije utvrđena vrednost tužbenih zahteva.

Prema proceni Sektora za pravne poslove i advokata Banke, očekuje se pozitivan ishod za većinu sporova. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 31. uz finansijske izveštaje, na dan 30. jun 2025. godine, Banka nije formirala nova rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći iz navedenih sporova, (31. decembar 2024. godine 5,426hiljada dinara). Navedeni iznos ne obuhvata zatezne kamate iz tužbenih zahteva obračunate do dana izveštavanja.

Rukovodstvo Banke procenjuje da neće nastati materijalno značajni gubici po osnovu ishoda preostalih sudskih sporova u toku iznad iznosa za koje je izvršeno rezervisanje.

Banka vodi sudske sporove protiv trećih lica radi naplate svojih potraživanja. Za sva utužena potraživanja protiv pravnih i fizičkih lica Banka je izvršila odgovarajuću ispravku vrednosti u skladu sa Metodologijom za procenu obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama na teret rezultata tekuće i prethodnih godina.

32. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Banka ostvaruje poslovne transakcije sa svojim akcionarima i drugim povezanim stranama. Transakcije sa povezanim licima se obavljaju po tržišnim uslovima.

a) Stanja potraživanja i obaveza na dan 30.jun 2025. i 31.12.2024.godine proistekla iz transakcija sa akcionarima i drugim povezanim licima sa Bankom prikazana su u sledećoj tabeli:

U hiljadama dinara

	30.06.2025.	**31.12.2024.**
Plasmani:		
Krediti odobreni akcionarima, bruto	1,363,186	1,436,725
Minus: Ispravka vrednosti	(499)	(1,418)
	1,362,687	**1,435,307**
Krediti odobreni rukovodstvu Banke, bruto	126,223	120,815
Minus: Ispravka vrednosti	(164)	(163)
	126,059	**120,652**
Krediti odobreni ostalim povezanim licima Banke, bruto	7,671,831	4,903,700
Minus: Ispravka vrednosti	(35,151)	(59,655)
	7,636,680	**4,844,045**
Plasmani, neto	**9,125,426**	**6,400,004**
Depoziti i ostale obaveze:		
Depoziti akcionara	538,790	130,356
Depoziti članova odbora Banke	46,003	12,293
Depoziti ostalih povezanih lica	247,658	212,152
	832,451	**354,801**
Izdate garancije i preuzete neopozive obaveze:		
Akcionari	3,621	3,617
Članovi odbora Banke	626	857
Ostala povezana lica	289,561	289,176
	293,808	**293,650**

b) Prihodi od kamata, naknada i provizija ostvareni iz transakcija sa povezanim licima na 30.06.2025. godine su iznosili 243,992 hiljade dinara (2024. godine 346,506 hiljada dinara).ARashodi od kamata, naknada i provizija na 30.06.2025. su iznosili 1,259 (2024. rashodi su iznosili 2,489 hiljada dinara)

33. KREDITNI RIZIK

a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku

Tabela u nastavku predstavlja najgori scenario izloženosti kreditnom riziku na dan 30. jun 2025. i 31. decembar 2024. godine bez uzimanja u obzir sredstava obezbeđenja i zaštite od kreditnog rizika. Izloženosti kreditnom riziku iskazane su po knjigovodstvenoj vrednosti na dan izveštavanja. Na osnovu tabele se vidi da se na dan 30. jun 2025. godine 49% maksimalne izloženosti kreditnom riziku odnosi na kredite i potraživanja (31. decembar 2024: 41%), a 19% se odnosi na činidbene garancije (31. decembar 2024: 18%).

U hiljadama dinara

	30.06.2025.		31.12.2024.	
	Bruto maksimalna izloženost	Neto maksimalna izloženost	Bruto maksimalna izloženost	Neto maksimalna izloženost
Izloženost vezana za bilansne stavke				
Gotovina i sredstva kod centralne banke	11,232,217	11,226,084	26,891,260	26,888,778
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	14,953,112	14,916,244	13,068,046	13,033,369
Krediti i potraživanja od komitenata	65,151,686	63,908,911	49,540,716	48,401,573
Hartije od vrednosti	1,105,767	1,098,031	1,001,948	995,739
Ostala bilansna aktiva	457,803	455,944	481,482	479,270
Ukupno bilansne pozicije	**92,900,585**	**91,605,214**	**90,983,452**	**89,798,729**
Izloženost vezana za vanbilansne stavke				
Plative garancije	3,150,417	3,116,885	2,389,953	2,372,595
Činidbene garancije	31,099,582	31,057,058	27,387,960	27,355,595
Neiskorišćene preuzete obaveze	37,834,273	37,808,876	33,446,656	33,445,780
Ukupno vanbilansne stavke	**72,084,272**	**71,982,819**	**63,224,569**	**63,173,970**
Ukupno	**164,984,857**	**163,588,033**	**154,208,021**	**152,972,699**

Na dan 30. jun 2025. godine ukupna aktiva po bilansnim potraživanjima i vanbilansnim stavkama koja se klasifikuje iznosi 155,125,550 hiljada dinara po bruto knjigovodstvenoj vrednosti (31. decembar 2024. godine: 126,564,798 hiljada dinara), odnosno 153,732,261 hiljada dinara po neto knjigovodstvenoj vrednosti (31. decembar 2024. godine: 125,331,750 hiljada dinara).

33. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku (Nastavak)

Rukovodstvo je uvereno u sposobnost da se nastavi kontinuirana kontrola kreditnog izlaganja i održi prihvatljiv nivo izloženosti kreditnom riziku na osnovu sledećeg:

- 99.5% (2024: 99.5%) portfolija čine potraživanja raspoređena u Nivo 1 i Nivo 2 u skladu sa MSFI 9, a od čega 96.6% (2024: 97.2%) pripada Nivou 1;

Rizične kreditne izloženosti redovno se pokrivaju adekvatnim sredstvima obezbeđenja u skladu sa preuzetim rizikom Banke.

b) Struktura izloženosti po nivoima obezvređenja

Tabela u nastavku prikazuje strukturu kredita i plasmana Banke na dan 30. jun 2025. i 31. decembar 2024. godine prema nivoima obezvređenja. Tabela obuhvata bilansne i vanbilansne izloženosti Banke.

U hiljadama dinara

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno bruto	Obezvređenje/verovatni gubitak	Ukupno neto
Gotovina i sredstva kod centralne banke	**11,232,217**	**-**	**-**	**11,232,217**	**6,133**	**11,226,084**
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	14,952,491	60	561	14,953,112	36,868	14,916,244
Krediti i potraživanja od komitenata						
Krediti i potraživanja od stanovništva:						
- minusna salda	57,070	1,082	3,164	61,316	2,605	58,711
- kreditne kartice	31,091	133	2,311	33,535	1,605	31,930
- stambeni krediti	2,520,779	7,894	8,261	2,536,934	5,343	2,531,591
- gotovinski krediti	7,556,952	34,076	76,349	7,667,377	126,375	7,541,002
- ostali plasmani	567,724	-	2,656	570,380	5,654	564,726
Krediti i potraživanja od pravnih lica	51,851,106	1,742,524	688,514	54,282,144	1,101,193	53,180,951
	62,584,722	1,785,709	781,255	65,151,686	1,242,775	63,908,911
Hartije od vrednosti	**1,042,280**	**63,487**	**-**	**1,105,767**	**7,736**	**1,098,031**
Ostala bilansna aktiva	**455,903**	**55**	**1,845**	**457,803**	**1,859**	**455,944**
Vanbilansne stavke	**69,509,582**	**2,571,690**	**3,000**	**72,084,272**	**101,453**	**71,982,819**
Ukupno na 30.06.2025.	**159,777,195**	**4,421,001**	**786,661**	**164,984,857**	**1,396,824**	**163,588,033**
Ukupno na 31.12.2024.	**150,699,364**	**2,923,524**	**585,133**	**154,208,021**	**1,235,322**	**152,972,699**

33. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

b) Struktura izloženosti po nivoima obezvređenja (Nastavak)

Ukupno obezvređenje bilansne aktive i verovatni gubitak po vanbilansnim stavkama aktive koja se klasifikuje na dan 30. jun 2025. godine iznose 1,395,288 hiljada dinara (31. decembar 2024: 1,233,048 hiljada dinara). Od tog iznosa 484,148 hiljada dinara se odnosi na individualno obezvređene kredite i plasmane u nivou 3 (31. decembar 2024: 427,581 hiljada dinara), a 911,141 hiljada dinara (31. decembar 2024: 805,467 hiljada dinara) na grupno obezvređene, odnosno na plasmane u nivoima 1 i 2.

c) Pregled stanja i kretanja nivoa obezvređenja po kredima i potraživanjima

	Krediti i potraživanja			u 000 dinara
Pozicija	**Nivo 1**	**Nivo 2**	**Nivo 3**	**Ukupno**
Početno stanje 01.01.2025.	704,758	100,709	427,581	1,233,048
Nova potraživanja	505,146	15,883	54,594	575,623
Smanjenje/Otplata potraživanja	(74,769)	(10,264)	(73,311)	(158,344)
Prelazak iz nivoa 1	-	24,088	54,365	78,453
Prelazak iz nivoa 2	12	-	20,314	20,326
Prelazak iz nivoa 3	1	-	-	1
Prelazak u druge nivoe i promene u istom nivou	(363,551)	9,127	15,125	(339,299)
Druge promene	-	-	(14,520)	(14,520)
Stanje 30.06.2025.	**771,597**	**139,543**	**484,148**	**1,395,288**

33. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

d) Koncentracija izloženosti kreditnom riziku po sektorima

Sledeća tabela prikazuje izloženosti Banke kreditnom riziku po sektorima na dan 30. Jun 2025. i 31. decembar 2024. godine. Pregled je dat po bruto knjigovodstvenim vrednostima.

	Sektor finansija i osiguranja	Sektor javnih preduzeća	Sektor privrednih društava	Sektor preduzetnika	Javni sektor	Sektor stanovništva	Sektor stranih lica	Sektor drugih komitenata	Registrovani poljoprivredni proizvođači	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	**11,232,217**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**11,232,217**
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	**13,073,929**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**1,879,183**	**-**	**-**	**14,953,112**
Krediti i potraživanja od komitenata	**-**	**5,130,516**	**43,804,773**	**413,507**	**147,519**	**10,357,145**	**4,396,325**	**474,868**	**427,033**	**65,151,686**
Krediti i potraživanja od stanovništva:										
- minusna salda	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	*59,143*	*2,173*	**-**	**-**	***61,316***
- kreditne kartice	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	*33,535*	**-**	**-**	**-**	***33,535***
- stambeni krediti	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	*2,453,743*	***83,191***	**-**	**-**	***2,536,934***
- gotovinski krediti	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	*7,667,377*	**-**	**-**	**-**	***7,667,377***
- ostali plasmani	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	*143,347*	**-**	**-**	*427,033*	***570,380***
Krediti i potraživanja od pravnih lica:	**-**	*5,130,516*	*43,804,773*	*413,507*	*147,519*	**-**	*4,310,961*	*474,868*	**-**	***54,282,144***
	-	**5,130,516**	**43,804,773**	**413,507**	**147,519**	**10,357,145**	**4,396,325**	**474,868**	**427,033**	**65,151,686**
Hartije od vrednosti	**253**	**-**	**119,796**	**-**	**922,231**	**-**	**63,487**	**-**	**-**	**1,105,767**
Ostala bilansna potraživanja	**202,776**	**8,285**	**97,227**	**3,263**	**1,151**	**1,035**	**90,492**	**53,574**	**-**	**457,803**
Vanbilansne stavke	**2,129,925**	**1,313,803**	**68,043,386**	**80,779**	**-**	**123,604**	**352,157**	**8,029**	**32,589**	**72,084,272**
Ukupno na 30.06.2025.	**26,639,100**	**6,452,604**	**112,065,182**	**497,549**	**1,070,901**	**10,481,784**	**6,781,644**	**536,471**	**459,622**	**164,984,857**
Ukupno na 31.12.2024.	**38,085,268**	**5,691,535**	**95,171,512**	**426,329**	**1,091,033**	**6,771,053**	**6,704,120**	**132,820**	**134,351**	**154,208,021**

U hiljadama dinara

Banka na dan 30. jun 2025. godine ima 67.92% (31. decembar 2024: 61.72%) izloženosti kreditnom riziku prema licima u sektoru privrednih društava.

33. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

e) Sredstva obezbeđenja po kreditima i plasmanima

Sledeća tabela prikazuje sredstava obezbeđenja po kreditima i plasmanima Banke koji se klasifikuju u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke, koja su prikazana do visine potraživanja, na dan 30. jun 2025. i 31. decembar 2024. godine. Hipoteka kao sredstvo obezbeđenja dodatno mora da zadovolji uslove za priznavanje koji su propisani od strane Narodne banke Srbije.

U hiljadama dinara

	30.06.2025.			31.12.2024.		
	Bilansna aktiva izložena kreditnom riziku	Vanbilansne stavke izložene kreditnom riziku	Ukupno	Bilansna aktiva izložena kreditnom riziku	Vanbilansne stavke izložene kreditnom riziku	Ukupno
Sektor privrednih društava:	**44,021,795**	**68,043,386**	**112,065,181**	**36,475,701**	**58,695,811**	**95,171,512**
- obezbeđeno hipotekom	7,288,906	1,593,466	8,882,372	4,965,770	943,732	5,909,502
- obezbeđeno depozitom	183,213	1,815,269	1,998,482	203,156	1,890,658	2,093,814
- neobezbeđena potraživanja	36,549,676	64,634,651	101,184,327	31,306,775	55,861,421	87,168,196
Sektor stranih lica:	**6,429,486**	**352,157**	**6,781,643**	**6,703,038**	**1,082**	**6,704,120**
- obezbeđeno hipotekom	1,724,747	-	1,724,747	2,611,677	-	2,611,677
- obezbeđeno depozitom	895,175	50	895,207	706	497	1,203
- neobezbeđena potraživanja	3,809,582	352,107	4,161,689	4,090,655	585	4,091,240
Sektor finansija i osiguranja:	**15,573,144**	**2,129,925**	**17,703,062**	**9,981,720**	**1,380,122**	**11,361,842**
- obezbeđeno hipotekom	75,620	-	75,620	83,839	-	83,839
- obezbeđeno depozitom	-	-	-	-	-	-
- neobezbeđena potraživanja	15,497,524	2,129,925	17,627,449	9,897,881	1,380,122	11,278,003
Javni sektor:	**147,984**	**-**	**147,984**	**171,235**	**-**	**171,235**
- neobezbeđena potraživanja	147,984	-	147,984	171,235	-	171,235
Sektor stanovništva, preduzetnika i poljoprivrednika:	**11,201,985**	**236,973**	**11,438,958**	**7,061,782**	**269,951**	**7,331,733**
- obezbeđeno hipotekom	925,891	-	925,891	846,537	-	846,537
- obezbeđeno depozitom	77,647	21,307	98,954	57,341	20,005	77,346
- neobezbeđena potraživanja	10,198,447	215,666	10,414,113	6,157,904	249,946	6,407,850
Ostali:	**5,667,234**	**1,321,831**	**6,989,074**	**2,946,752**	**2,877,603**	**5,824,355**
- obezbeđeno hipotekom	3,890	-	3,890	-	-	-
- obezbeđeno depozitom	5,000	5,258	10,258	5,000	5,255	10,255
- neobezbeđena potraživanja	5,659,994	1,316,573	6,976,567	2,941,752	2,872,348	5,814,100
Ukupno	**83,043,278**	**72,084,272**	**155,127,550**	**63,340,228**	**63,224,569**	**126,564,797**

33. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

f) Struktura aktive koja se klasifikuje

Struktura portfolija Banke, klasifikovanog u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke, na dan 30. jun 2025. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

U hiljadama dinara

	A	B	V	G	D	Ukupno
Bilansna aktiva koja se klasifikuje						
Sektor finansija i osiguranja	26,353	9,437,653	5,914,323	-	194,816	**15,573,145**
Sektor privrednih društava	3,249,376	13,515,865	25,818,140	961,047	477,367	**44,021,795**
Sektor stanovništva	5,921,539	3,450,901	819,371	79,051	87,320	**10,358,182**
Sektor stranih lica	2,891,070	2,058,567	1,088,486	292,362	99,000	**6,429,485**
Ostali sektori	442,864	503,254	5,459,484	171,904	83,164	**6,660,670**
Ukupno	**12,531,202**	**28,966,241**	**39,099,804**	**1,504,365**	**941,667**	**83,043,278**
Vanbilansna aktiva koja se klasifikuje						
Sektor privrednih društava	7,948,239	36,856,732	22,774,428	463,788	200	**68,043,387**
Sektor stanovništva	78,122	22,676	17,949	875	3,982	**123,604**
Ostali sektori	54,590	1,490,298	2,370,697	1,296	400	**3,917,281**
Ukupno	**8,080,951**	**38,369,706**	**25,163,074**	**465,959**	**4,582**	**72,084,272**
Ukupno na 30.06.2025.	**20,612,153**	**67,335,946**	**64,262,878**	**1,970,323**	**944,609**	**155,127,550**

Struktura portfolija Banke na dan 31. decembar 2024. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

U hiljadama dinara

	A	B	V	G	D	Ukupno
Bilansna aktiva koja se klasifikuje						
Sektor finansija i osiguranja	25,787	6,697,892	3,133,774	1,080	123,187	**9,981,720**
Sektor privrednih društava	6,371,553	10,789,878	17,418,720	1,442,335	453,213	**36,475,699**
Sektor stanovništva	4,294,022	1,899,691	310,489	81,512	78,966	**6,664,680**
Sektor stranih lica	2,176,885	3,715,160	287,185	460,812	62,996	**6,703,038**
Ostali sektori	186,480	369,162	2,905,122	25,812	28,516	**3,515,092**
Ukupno	**13,054,727**	**23,471,783**	**24,055,290**	**2,011,551**	**746,878**	**63,340,229**
Vanbilansna aktiva koja se klasifikuje						
Sektor privrednih društava	13,800,670	26,468,504	16,583,067	1,843,391	179	**58,695,811**
Sektor stanovništva	66,637	19,245	17,630	1,194	1,669	**106,374**
Ostali sektori	28,338	1,417,075	2,973,781	1,331	1,858	**4,422,384**
Ukupno	**13,895,645**	**27,904,824**	**19,574,477**	**1,845,916**	**3,706**	**63,224,569**
Ukupno na 31.12.2024.	**26,950,372**	**51,376,607**	**43,629,767**	**3,857,467**	**750,584**	**126,564,797**

U procesu zaštite potraživanja Banka pribavlja različite oblike kolaterala - instrumenata obezbeđenja, i to: novčane depozite, hipoteke (stambeni i poslovni objekti), zaloge na hartijama od vrednosti, zaloge pokretnih stvari, garancije trećih lica i dr.

33. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

g) Raspored kolaterala i odbitnih stavki po aktivi koja se klasifikuje

U hiljadama dinara

	Ukupna bilansna aktiva koja se klasifikuje	Obezvređenje bilansne aktive	Prvoklasna i adekvatna sredstva obezbeđenja-bilansna aktiva	Ukupna vanbilansna aktiva koja se klasifikuje	Verovatni gubitak po vanbilansnim stavkama	Prvoklasna i adekvatna sredstva obezbeđenja-vanbilansna aktiva	Odbitne stavke za vanbilansnu aktivu
Kategorija							
A	12,531,202	84,314	5,538,222	8,080,952	1,864	2,574,962	6,880,645
B	28,966,241	227,862	4,197,921	38,369,705	15,343	848,989	33,461,279
V	39,099,804	434,639	1,428,847	25,163,073	69,218	11,399	20,284,558
G	1,504,364	142,458	15,081	465,960	15,023	-	323,381
D	941,667	404,566	-	4,582	-	-	2,471
Ukupno na 30.06.2025.	**83,043,278**	**1,293,839**	**11,180,071**	**72,084,272**	**101,448**	**3,435,350**	**60,952,334**
Ukupno na 31.12.2024.	**63,340,229**	**1,182,448**	**8,774,026**	**63,224,568**	**50,599**	**2,860,147**	**55,079,412**

33. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

h) Sektorska struktura obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama

Struktura bilansne i vanbilansne aktive koja se klasifikuje i obezvređenja bilansne aktive i verovatnih gubitaka po vanbilansnim stavkama, utvrđenih u skladu sa internom metodologijom Banke, na dan 30. jun 2025. i 31. decembar 2024. godine prikazana je kako sledi:

U hiljadama dinara

	Nivo 1		Nivo 2		Nivo 3		Ukupno	
	Bilansna aktiva	Obezvređenje bilansne aktive	Bilansna aktiva	Obezvređenje bilansne aktive	Bilansna aktiva	Obezvređenje bilansne aktive	Bilansna aktiva	Obezvređenje bilansne aktive
Sektor finansija i osiguranja	15,572,522	34,929	60	-	563	347	15,573,145	35,276
Sektor privrednih društava	42,009,726	465,930	1,486,658	40,273	525,411	424,408	44,021,795	930,611
Sektor stanovništva	10,221,537	93,525	42,904	7,189	93,741	39,640	10,358,182	140,354
Sektor stranih lica	6,362,845	48,170	66,606	4,465	34	15	6,429,485	52,650
Ostali sektori	6,243,676	41,013	253,082	74,212	163,913	19,723	6,660,671	134,948
Ukupno bilansna aktiva	**80,410,306**	**683,567**	**1,849,310**	**126,139**	**783,662**	**484,133**	**83,043,278**	**1,293,839**
	Vanbilansna aktiva	**Verovatni gubitak po vanbilansnim stavkama**	**Vanbilansna aktiva**	**Verovatni gubitak po vanbilansnim stavkama**	**Vanbilansna aktiva**	**Verovatni gubitak po vanbilansnim stavkama**	**Vanbilansna aktiva**	**Verovatni gubitak po vanbilansnim stavkama**
Sektor privrednih društava	65,469,455	87,179	2,570,932	13,403	3,000	15	68,043,387	100,597
Sektor stanovništva	123,532	165	72	-	-	-	123,604	165
Ostali sektori	3,916,594	686	687	1	-	-	3,917,281	687
Ukupno vanbilansne stavke	**69,509,581**	**88,030**	**2,571,691**	**13,404**	**3,000**	**15**	**72,084,272**	**101,449**
Ukupno stanje na dan 30.06.2025. godine	**149,919,887**	**771,597**	**4,421,001**	**139,543**	**768,662**	**484,148**	**155,127,550**	**1,395,288**
Ukupno stanje na dan 31.12.2024. godine	**123,039,339**	**704,758**	**2,923,525**	**100,709**	**585,133**	**427,580**	**126,564,797**	**1,233,047**

33. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

i) Potraživanja sa statusom neizmirenja obaveza

Posebnu pažnju Banka poklanja nadzoru potraživanja u statusu neizmirenja obaveza (default), praćenjem ukupnog stanja i trenda iznosa ovih potraživanja. Potraživanja u statusu neizmirenja obaveza (default) prate se na nivou Banke, na nivou interne klase rizika (kod pravnih lica) i po kriterijumu proizvoda (kod fizičkih lica), kao i sektorske pripadnosti.

Pregled sektorske strukture navedenih bilansnih potraživanja, u bruto iznosu, sa stanjem na dan 30. jun 2025. godine prikazan je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	Vrednost potraživanja	Potraživanja u statusu neizmirenja obaveza
Sektor privrednih društava	44,021,795	525,411
Sektor stanovništva	10,358,181	93,741
Sektor preduzetnika	416,771	2,671
Sektor stranih lica	6,429,486	34
Sektor finansija i osiguranja	15,573,145	562
Sektor drugih komitenata	528,442	14,410
Ostali sektori	5,715,458	146,833
Ukupno sa 30.06.2025.	**83,043,278**	**783,662**
Ukupno sa 31.12.2024.	**63,340,229**	**584,578**

Bilansna aktiva u statusu neizmirenja obaveza (default) iznosi 783,662 hiljade dinara na dan 30. jun 2025. godine (31. decembar 2024: 584,578 hiljada dinara), dok obezvređenje navedene bilansne aktive iznosi 484,133 hiljade dinara (31. decembar 2024: 427,559 hiljada dinara).

Vanbilansne stavke u statusu neizmirenja obaveza (default) iznose 3,000 hiljada dinara na dan 30. jun 2025. godine (31. decembar 2024: 555 hiljada dinara), dok verovatni gubitak po navedenim vanbilansnim stavkama iznosi 15 hiljada dinara (31. decembar 2024: 21 hiljadu dinara).

33. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

j) Restrukturiranje

Restrukturiranje obuhvata produžavanje ugovorenih rokova otplate, kao i modifikaciju plaćanja. Nakon restrukturiranja, klijent koji je bio u docnji se vraća u status aktivnog plasmana i vodi se zajedno sa ostalim sličnim plasmanima. Procedure Banke u vezi sa restrukturiranjem se zasnivaju na indikatorima ili kriterijumima koji, prema mišljenju rukovodstva Banke, ukazuju da će se otplata plasmana najverovatnije nastaviti. U sledećoj tabeli prikazano je stanje plasmana Banke na dan 30.jun 2025. i 31. decembar 2024. godine koji su restrukturirani.

	U hiljadama dinara	
	30.06.2025.	**31.12.2024.**
Krediti i potraživanja od komitenata		
Krediti i potraživanja od stanovništva:		
- ostali plasmani	-	-
Krediti i potraživanja od pravnih lica:		
- mikro, mala, srednja i velika	149,412	220,598
Ukupno	**149,412**	**220,598**

Na dan 30. jun 2025. i 31. decembar 2024. godine u okviru bilansne aktive restruktuirani su krediti sledećim klijentima:

	U hiljadama dinara	
	30.06.2025.	**31.12.2024.**
011 Nekretnine doo	10,228	9,629
Metalopromet doo Kula	6,264	6,617
Strong rent doo	132,920	145,202
Ari fruct doo - u stečaju	-	33,878
Volfrez doo	-	25,272
Fizička lica	-	-
Ukupno	**149,412**	**220,598**

34. RIZIK LIKVIDNOSTI

a) Ročna struktura sredstava i obaveza

Tabela u nastavku predstavlja analizu rokova dospeća sredstava i obaveza Banke na osnovu preostalog roka plaćanja. Ugovoreni rokovi dospeća sredstava i obaveza određeni su na osnovu preostalog perioda na dan bilansa stanja u odnosu na ugovoreni rok dospeća. Prilivi i odlivi prikazani u tabeli nisu diskontovani.

Ročna struktura sredstava i obaveza na dan 30. jun 2025. godine prikazana je kako sledi:

U hiljadama dinara

	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Preko 1 godine	Bez roka dospeća	Ukupno
AKTIVA						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	53,253,411	-	-	-	-	**53,253,411**
Potraživanja po osnovu derivata	5,366	1,711	-	-	-	**7,077**
Hartije od vrednosti	809,227	-	113,050	175,754	-	**1,098,031**
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	7,573,905	1,585,969	1,890,507	3,855,879	9,984	**14,916,244**
Krediti i potraživanja od komitenata	1,511,464	2,636,567	29,627,213	29,365,772	767,895	**63,908,911**
Investicije u zavisna društva	-	-	-	-	273,194	**273,194**
Nematerijalna imovina	-	-	-	378,766	-	**378,766**
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	2,149,679	**2,149,679**
Investicione nekretnine	-	-	-	-	129,952	**129,952**
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	124,201	**124,201**
Ostala sredstva	194	3	-	120,393	411,028	**531,618**
Ukupna aktiva	**63,153,567**	**4,224,250**	**31,630,770**	**33,896,564**	**3,865,933**	**136,771,084**

34. RIZIK LIKVIDNOSTI (Nastavak)

a) Ročna struktura sredstava i obaveza (Nastavak)

U hiljadama dinara

	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Preko 1 godine	Bez roka dospeća	Ukupno
OBAVEZE						
Obaveze po osnovu derivata	8,914	381	-	-	-	**9,295**
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim institucijama i Centralnoj banci	2,757,431	2,039,514	1,196,526	1,485,784	-	**7,479,255**
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	19,250,813	6,644,368	30,836,751	53,412,584	24,566	**110,169,082**
Rezervisanja	-	-	199,006	-	-	**199,006**
Tekuće poreske obaveze	-	-	200,077	-	-	**200,077**
Odložene poreske obaveze	-	-	110,901	-	-	**110,901**
Ostale obaveze	1,312,064	10,177	78,692	208,422	31,589	**1,640,944**
Ukupna pasiva	**23,329,222**	**8,694,440**	**32,621,953**	**55,106,790**	**56,155**	**119,808,560**
Ročna neusklađenost						
Na dan 30. jun 2025.	**39,824,345**	**(4,470,190)**	**(991,183)**	**(21,210,226)**	**3,809,778**	**16,962,524**
Na dan 31. decembra 2024.	**46,165,482**	**(5,933,780)**	**4,580,956**	**(33,033,710)**	**4,148,613**	**15,927,561**

U okviru potraživanja do mesec dana raspoređene su i hartije od vrednosti bez roka dospeća (investicione jedinice).

Statističkom analizom kretanja transakcionih depozita u poslednjih godinu dana, Banka je utvrdila da su isti stabilna kategorija obaveza Banke, te da se po tom osnovu u periodu nakon godinu dana ne mogu očekivati značajni odlivi po osnovu ovih depozita koji bi ugrozili likvidnost Banke. Deo ovih depozita koji je sa 30. junom 2025. godine procenjen kao nestabilna kategorija depozita svrstan je u ročnu grupu od 2 do 7 dana, dok je preostali deo istih prebačen u ročnu grupu preko 1 godine.

34. RIZIK LIKVIDNOSTI (Nastavak)

b) Ročnost vanbilansnih stavki

Tabela u nastavku prikazuje ročnu strukturu vanbilansnih stavki po osnovu kojih Banka potencijalno može doći u situaciju da vrši plaćanje. Ročna struktura je data prema ugovorenom datumu isteka važnosti preuzete potencijalne obaveze Banke.

U hiljadama dinara

	Garancije	Preuzete neopozive obaveze	Preuzete opozive obaveze	Nepokri-veni akreditivi	Ukupno bruto	Rezervisanje	Ukupno neto
30.06.2025.							
Do 1 godine	10,945,450	778,274	2,611,870	-	14,335,594	28,966	14,306,628
Preko 1 godine	23,304,548	-	33,150,729	-	56,455,277	72,487	56,382,790
UKUPNO	**34,249,998**	**778,274**	**35,762,599**	**-**	**70,790,871**	**101,453**	**70,689,418**
31.12.2024.							
Do 1 godine	8,488,371	331,671	6,177,720	-	14,997,762	19,454	14,978,308
Preko 1 godine	21,289,542	60,885	26,876,380	-	48,226,807	31,145	48,195,662
UKUPNO	**29,777,913**	**392,556**	**33,054,100**	**-**	**63,224,569**	**50,599**	**63,173,970**

c) Pokazatelj likvidnosti prema regulativi NBS

Vrednosti pokazatelja likvidnosti i užeg pokazatelja likvidnosti, kao i pokazatelja pokrića likvidnom aktivom (PPLA) i pokazatelja neto stabilnih izvora finansiranja (NSIF) utvrđenih prema regulativi NBS na dan 30. jun 2025. i 31. decembar 2024. godine date su u sledećim tabelama:

Pokazatelj likvidnosti	**30.06.2025.**	**31.12.2024.**
na dan	2.42	2.78
Prosek za godinu	2.75	3.05
Najniži iznos	2.36	2.12
Najviši iznos	3.17	4.10

Uži pokazatelj likvidnosti	**30.06.2025.**	**31.12.2024.**
na dan	2.11	2.45
Prosek za godinu	2.54	2.57
Najniži iznos	2.11	1.59
Najviši iznos	3.00	3.63

Pokazatelji likvidnosti (PPLA i NSIF)	**30.06.2025.**	**31.12.2024.**
Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom (PPLA)	142%	174%
Pokazatelj neto stabilnih izvora finansiranja (NSIF)	176%	192%

d) Interni pokazatelji likvidnosti

Za praćenje gepa likvidnosti Banka posmatra sledeće racio pokazatelje: (Racio GAP likvidnosti do 1 godine + CBC) / Ukupne obaveze; (Racio ukupan GAP likvidnosti + CBC) / Ukupne obaveze; Kumulativni GAP do 3 meseca / Ukupni prilivi.

Pokazatelj promptne likvidnosti / likvidnih sredstava predstavlja procentualno učešće likvidne aktive dospeća do 7 dana / 90 dana korigovane za obaveze prema drugim bankama po osnovu kredita preko noći i iznosa depozita iznad limita visoke koncentracije i ukupne aktive.

34. RIZIK LIKVIDNOSTI (Nastavak)

d) Interni pokazatelji likvidnosti (Nastavak)

Pokazatelj vanbilansnih obaveza predstavlja procentualno učešće vanbilansnih obaveza po kojima može doći do plaćanja ponderisanih usvojenim ponderima utvrđenim na osnovu izvršene analize i likvidne aktive dospeća do 90 dana korigovane za obaveze prema drugim bankama po osnovu kredita preko noći i iznosa depozita iznad limita visoke koncentracije.

Pored navedenih pokazatelja, Banka prati i pokazatelje koncentracije depozita jednog i tri najveća deponenta u ukupnim depozitima.

Tabela u nastavku prikazuje vrednosti internih pokazatelja koje Banka koristi za procenu strukturne likvidne pozicije na dan 30. jun 2025. godine i 31. decembra 2024. godine:

Interni pokazatelji likvidnosti	30.06.2025.	31.12.2024.
(Racio GAP likvidnosti do 1 godine + CBC) / Ukupne obaveze	16.59%	30.03%
(Racio ukupan GAP likvidnosti + CBC) / Ukupne obaveze	(26.66%)	(24.96%)
Kumulativni GAP do 3 meseca / Ukupni prilivi	33.12%	54.31%
Pokazatelj promptne likvidnosti	22.38%	31.26%
Pokazatelj likvidnih sredstava	26.07%	31.33%
Pokazatelj vanbilansnih obaveza	24.75%	21.00%
Koncentracija depozita najvećeg deponenta	3.39%	7.67%
Koncentracija depozita 3 najveća deponenta	8.66%	12.76%

35. RIZIK KAMATNE STOPE U BANKARSKOJ KNJIZI

Izloženost Banke riziku kamatne stope u bankarskoj knjizi na dan 30. jun 2025. godine prikazana je u sledećim tabelama:

a) Analiza dispariteta kamatno osetljive aktive i obaveza

U hiljadama dinara

	Do 1 meseca	Od 1 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Preko 1 godine	Aktiva koja nije izložena riziku kamatne stope	Ukupno
AKTIVA						
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	8,921,911	-	-	-	44,331,500	53,253,411
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	7,077	7,077
Hartije od vrednosti	-	808,974	172,202	116,855	-	1,098,031
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	12,043,286	1,347,420	-	-	1,525,538	14,916,244
Krediti i potraživanja od komitenata	18,621,099	31,239,320	4,470,323	9,538,891	39,278	63,908,911
Investicije u zavisna društva	-	-	-	-	273,194	273,194
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	378,766	378,766
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	2,149,679	2,149,679
Investicione nekretnine	-	-	-	-	129,952	129,952
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	124,201	124,201
Ostala sredstva	-	-	-	-	531,618	531,618
Ukupna aktiva	**39,586,296**	**33,395,714**	**4,642,525**	**9,655,746**	**49,490,803**	**136,771,084**

35. RIZIK KAMATNE STOPE U BANKARSKOJ KNJIZI (Nastavak)

a) Analiza dispariteta kamatno osetljive aktive i obaveza (Nastavak)

U hiljadama dinara

	Do 1 meseca	Od 1 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Preko 1 godine	Obaveze koje nisu izložene riziku kamatne stope	Ukupno
OBAVEZE						
Obaveze po osnovu derivata	-	-	-	-	9,295	9,295
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim institucijama i Centralnoj banci	4,061,565	2,277,283	150,000	180,000	810,407	7,479,255
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	57,117,009	16,651,572	22,561,585	2,044,973	11,793,943	110,169,082
Rezervisanja	-	-	-	-	199,006	199,006
Tekuće poreske obaveze	-	-	-	-	200,077	200,077
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	110,901	110,901
Ostale obaveze	28,483	47,704	74,511	301,354	1,188,892	1,640,944
Ukupno obaveze	**61,207,057**	**18,976,559**	**22,786,096**	**2,526,327**	**14,312,521**	**119,808,560**
Neto izloženost riziku od promene kamatnih stopa						
Na dan 30. jun 2025.	**(21,620,759)**	**14,419,155**	**(18,143,571)**	**7,129,419**	**35,178,282**	**16,962,524**
Na dan 31. decembra 2024.	**(23,164,617)**	**8,585,719**	**(9,972,381)**	**10,225,791**	**30,253,049**	**15,927,561**

b) Analiza osetljivosti prihoda od kamata Banke na promene kamatnih stopa

U hiljadama dinara

	Promena u nivou kamatnih stopa ±50bp							
	+50bp				-50bp			
	RSD	EUR	USD	Ukupno	RSD	EUR	USD	Ukupno
Efekat na kamatno osetljivu aktivu	16,897	13,600	17	30,514	(16,897)	(13,600)	(17)	(30,514)
Efekat na kamatno osetljive obaveze	12,863	1,937	135	14,935	12,863	1,937	135	14,935
Neto efekat promene kamatnih stopa na dan:								
30.jun 2025. godine	**4,034**	**11,663**	**(118)**	**15,579**	**(4,034)**	**(11,663)**	**118**	**(15,579)**
31.decembar 2024. godine	**8,623**	**9,998**	**(115)**	**18,506**	**(8,623)**	**(9,998)**	**115**	**(18,506)**

Banka vrši analizu izloženosti riziku od promene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi, uzimajući u obzir alternativne izvore finansiranja i plasmane, pre svega kredite i depozite, budući da oni predstavljaju najznačajnije kamatonosne pozicije.

35. RIZIK KAMATNE STOPE U BANKARSKOJ KNJIZI (Nastavak)

b) Analiza osetljivosti prihoda od kamata Banke na promene kamatnih stopa (Nastavak)

U slučaju da je kamatna stopa na obaveze po depozitima u stranoj valuti na dan 30. jun 2025. godine bila veća za 0.5% na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, dobit za 2025. godinu nakon oporezivanja bila bi manja za 2,072 hiljada dinara, kao rezultat većih rashoda od kamata.

Da je kamata na obaveze po depozitima u dinarima na dan 30. jun 2024. godine bila veća za 0.5% na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, dobit za 2025. godinu nakon oporezivanja bila bi manja za 12,863 hiljada dinara, kao rezultat većih rashoda od kamata.

U slučaju da je kamatna stopa na kredite u stranoj valuti i indeksirane kretanjem deviznog kursa na dan 30. jun 2025. godine bila manja za 0.5% na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, dobit za 2025. godinu nakon oporezivanja bila bi manja za 13,617 hiljada dinara, kao rezultat većih rashoda kamata.

U slučaju da je kamatna stopa na kredite u dinarima na dan 30. jun 2025. godine bila manja za 0.5% na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, dobit za 2025. godinu nakon oporezivanja bila bi manja za 17,083 hiljada dinara, kao rezultat manjih prihoda od kamata.

c) Koeficijent dispariteta

Izloženost Banke riziku kamatne stope u bankarskoj knjizi prati se i kroz odnos kamatonosne aktive i pasive na koju se plaća kamata (koeficijent dispariteta).

Stanje na dan	Kamatonosno osetljiva aktiva	Kamatonosno osetljiva pasiva	Koeficijent dispariteta
30. jun 2025. godine	87,280,281	105,496,039	0.83
31. decembar 2024. godine	74,467,853	88,793,341	0.84

d) Ekonomska vrednost kapitala (EVE – Economic Value of Equity)

Banka analizira uticaj promene kamatne stope na ekonomsku vrednost kapitala (EVE) primenom modela koji se zasniva na ponderima osetljivosti. Ponderisani disparitet kamatno osetljive aktive i pasive Banke za svaku valutu predstavlja meru za utvrđivanje internog kapitalnog zahteva za kamatni rizik i ispituje se za sve stres testove promena kamatnih stopa (i to: paralelna promena kamatnih stopa, promena konveksnosti/konkavnosti i uvrtanje) za svaku posmatranu valutu.

Na dan 30.06.2025. godine ekonomska vrednost iznosi 2.25% kapitala Banke, što je u granicama definisanog internog limita. Tokom prve polovine 2025. godine pokazatelj EVE se kretao u rasponu od 2.21% (najniža vrednost) do 4.91% (najviša vrednost). Na dan 31.12.2024. godine pokazatelj EVE je iznosio 4.56%.

36. RIZIK OD PROMENE KURSEVA STRANIH VALUTA

a) Analiza sredstava i obaveza po valutama sa stanjem na dan 30. jun 2025. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

U hiljadama dinara

	EUR	USD	CHF	Ostale valute	Ukupno podbilans osetljiv na promenu deviznog kursa	Podbilans neosetljiv na promenu deviznog kursa	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	16,986,972	239,436	317,327	132,043	17,675,778	35,577,633	**53,253,411**
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	-	7,077	**7,077**
Hartije od vrednosti	113,050	59,152	-	-	172,202	925,829	**1,098,031**
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,861,815	173,813	54,959	401,712	2,492,299	12,423,945	**14,916,244**
Krediti i potraživanja od komitenata	38,825,341	39,279	-	-	38,864,620	25,044,291	**63,908,911**
Ostala sredstva	41,823	2,672	4,278	-	48,773	3,538,637	**3,587,410**
Ukupna aktiva	**57,829,001**	**514,351**	**376,564**	**533,755**	**59,253,672**	**77,517,412**	**136,771,084**
OBAVEZE							
Obaveze po osnovu derivata	-	-	-	-	-	9,295	**9,295**
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim institucijama i Centralnoj banci	6,862,537	16,397	82,587	517,734	7,479,255	-	**7,479,255**
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	38,679,721	1,027,865	316,547	711,616	40,735,749	69,433,333	**110,169,082**
Rezervisanja	-	-	-	-	-	199,006	**199,006**
Ostale obaveze	422,463	482	1	6,474	429,420	1,522,502	**1,951,922**
Ukupno obaveze	**45,964,721**	**1,044,744**	**399,135**	**1,235,824**	**48,644,424**	**71,164,136**	**119,808,560**
Neto svop pozicija	(10,059,918)	534,029	28,907	725,707	(8,771,276)	-	(8,771,276)
Neto devizna pozicija							
Na dan 30. jun 2025.	**1,804,362**	**3,636**	**6,334**	**23,639**	**-**	**-**	**1,837,971**
Na dan 31. decembra 2024.	**1,049,733**	**19,124**	**(1,739)**	**63,464**	**-**	**-**	**1,132,321**

36. RIZIK OD PROMENE KURSEVA STRANIH VALUTA (Nastavak)

b) Devizni podbilans Banke po valutama, sa stanjem na dan 30. jun 2025. godine, prikazan je u sledećoj tabeli:

U hiljadama dinara

		EUR	Devizna klauzula vezana za EUR	USD	Devizna klauzula vezana za USD	CHF	Devizna klauzula vezana za CHF	Ost. valute prevedene u EUR	Ukupno devizni podbilans
Aktiva	Dinari	23,273,883	34,555,118	514,351	-	376,563	-	533,756	**59,253,671**
	EUR	198,627	294,904	4,390	-	3,214	-	4,555	**505,690**
Obaveze	Dinari	45,678,884	285,837	1,044,743	-	399,136	-	1,235,824	**48,644,424**
	EUR	389,838	2,439	8,916	-	3,406	-	10,547	**415,146**
Svop	Dinari	(10,059,918)	-	534,029	-	28,907	-	725,707	**(8,771,275)**
	EUR	(85,855)	-	4,558	-	247	-	6,193	**(74,857)**

c) Analiza osetljivosti prihoda Banke na promene deviznih kurseva:

U hiljadama dinara

	Ukupno	Promena u kursu ±10% +10%	-10%
AKTIVA			
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	17,675,778	19,443,355	15,908,200
Hartije od vrednosti	172,202	189,422	154,982
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2,492,299	2,741,529	2,243,070
Krediti i potraživanja od komitenata	38,864,620	42,751,082	34,978,158
Ostala sredstva	48,772	53,649	43,895
Ukupna aktiva	**59,253,671**	**65,179,037**	**53,328,305**
OBAVEZE			
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim institucijama i Centralnoj banci	7,479,255	8,227,181	6,731,330
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	40,735,749	44,809,324	36,662,174
Ostale obaveze	429,420	472,362	386,478
Ukupne obaveze	**48,644,424**	**53,508,867**	**43,779,982**
Neto svop pozicija	(8,771,276)	(9,648,403)	(7,894,148)
Neto devizna pozicija:			
30.jun 2025. godine		**183,797**	**(183,797)**
31.decembar 2024. godine		**113,232**	**(113,232)**

36. RIZIK OD PROMENE KURSEVA STRANIH VALUTA (Nastavak)

c) Analiza osetljivosti prihoda Banke na promene deviznih kurseva (Nastavak)

U slučaju da je na dan 30. juna 2025. godine domaća valuta (RSD) zabeležila porast, odnosno pad za 10%, u odnosu na strane valute, dobitak za 2025. godinu bio bi veći, odnosno manji za RSD 183,797 hiljade dinara, najvećim delom zbog kursnih razlika nastalih po osnovu preračuna potraživanja/obaveza Banke.

Simetričan uticaj na rezultat Banke posledica je ukidanja zaštitne klauzule kod kredita sa valutnom klauzulom.

d) Pokazatelj deviznog rizika

Pokazatelj deviznog rizika	30.06.2025.	31.12.2024.
na dan	11.81%	8.09%
Prosek za godinu	8.75%	8.05%
Najniži iznos	0.31%	0.33%
Najviši iznos	18.30%	17.18%

Pokazatelj deviznog rizika se u prvoj polovini 2025. godine kretao u rasponu od 0.31% do 18.30%, pri čemu je maksimalno dozvoljeni nivo 20% u odnosu na kapital Banke.

37. CENOVNI RIZIK

a) VaR analiza portfolija plasmana izloženih cenovnom riziku (desetodnevni VaR) sa stanjem na dan 30. jun 2025. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

30.06.2025. godine	VaR na dan	VaR (10d)	Prosečan VaR na dan	Maksimalni VaR na dan
VaR vlasničkih HoV	0.78%	2.48%	0.96%	1.16%
VaR dužničkih HoV	0.43%	1.37%	0.53%	0.63%

31.12.2024. godine	VaR na dan	VaR (10d)	Prosečan VaR na dan	Maksimalni VaR na dan
VaR vlasničkih HoV	1.16%	3.67%	1.23%	1.30%
VaR dužničkih HoV	0.63%	2.01%	0.66%	0.69%

b) Banka je na dan 30.06.2025. godine u svom portfoliju knjige trgovanja imala svop ugovore sa INTL FC Stone ltd i INTESA SANPAOLO SPA, dinarske obveznice Republike Srbije i investicione jedinice OTP Cash Dinar UCITS fond, što je prikazano u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara		
	Svop	Obveznice	Investicione jedinice
- na dan 30. jun 2025.	(8,914)	808,975	253
- na dan 31. decembar 2024.	(21,547)	804,411	249

c) Analiza stres testa na bazi promene cena od ±200 baznih poena:

	U hiljadama dinara		
Promena cene za ±200bp	Svop	Obveznice	Investicione jedinice
- na dan 30. jun 2025.	±9,092	±825,155	±258
- na dan 31. decembar 2024.	±21,978	±820,499	±254

Stres test se odnosi na uticaj promena vrednosti pozicija portfolija u slučaju promene cena instrumenata od ±200 bp na pojedinačne pozicije u portfoliju knjige trgovanja.

38. RIZIK ZEMLJE

Izloženost Banke prema drugim zemljama data je u sledećoj tabeli:

U hiljadama dinara

Država	Ukupno na 30.06.2025.	Ukupno na 31.12.2024.
Austrija	16,085	434,197
Belgija	177	177
Bosna i Hercegovina	2,242,575	1,847,934
Crna Gora	1,596,358	901,832
Grčka	29,297	-
Hrvatska	123,364	157,995
Irak	65,172	85,574
Italija	1,324,472	2,447,948
Jermenija	63,026	12,783
Lihtenštajn	1,204	1,203
Makedonija	586,399	-
Malta	585	585
Kina	46,750	87,961
Nemačka	214,460	60,087
Rusija	162,133	321,122
Singapur	7,834	8,528
Sjedinjene Američke Države	86,387	-
Švajcarska	5,854	-
Švedska	17,232	17,500
Tunis	1,139	1,282
Turska	19,465	6,986
Ujedinjeni Arapski Emirati	2,880	4,840
Velika Britanija	45,732	28,446
Ukupno	**6,658,579**	**6,426,980**

Potraživanja se najvećim delom odnose na stanja po kreditima datim stranim bankama (overnight) i stranim pravnim licima, 77.9% (31. decembar 2024: 78.2%).

39. FER VREDNOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA

Poslovna politika Banke je da obelodani informacije fer vrednosti za one komponente aktive i pasive za koje su raspoložive objavljene ili kotirane tržišne cene i za one čija fer vrednost može da bude znatno drugačija od njihove knjigovodstvene vrednosti.

Tržišna cena, gde postoji aktivno tržište, najbolji je dokaz fer vrednosti finansijskog instrumenta. Međutim, tržišne cene nisu dostupne za niz finansijskih sredstava i obaveza koje Banka poseduje. Stoga, kada tržišna cena finansijskih instrumenata nije dostupna, fer vrednost sredstava i obaveza se procenjuje koristeći sadašnju vrednost, ili druge tehnike vrednovanja zasnovane na trenutno preovlađujućim tržišnim uslovima. U opisanim situacijama u Republici Srbiji fer vrednost nije moguće pouzdano i egzaktno utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta.

Rukovodstvo Banke procenjuje sveukupnu izloženost Banke riziku, a u slučajevima za koje procenjuje da vrednost aktive prikazane u njenim poslovnim knjigama ne može da bude ostvarena, ustanovljava rezervu.

Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

Fer vrednost neopozivih kreditnih obaveza i potencijalnih obaveza, kao i bilansnih pozicija koje se ne vrednuju po metodu fer vrednosti, su istovetne njihovim knjigovodstvenim vrednostima.

Procena finansijskih instrumenata

Banka meri fer vrednost pomoću sledeće hijerarhije fer vrednosti koja odražava značaj inputa koji se koriste u izradi merenja:

• **Nivo 1:** kotirane tržišne cene (nekorigovane) na aktivnim tržištima za identičan instrument.

• **Nivo 2:** Tehnike procene koje se temelje na uočljivim inputima koji ne predstavljaju kotirane cene iz nivoa 1, bilo direktno (tj. kao cene) ili indirektno (tj. izvedeni iz cena). Ova kategorija uključuje instrumente koji su vrednovani korišćenjem: kotirane tržišne cene na aktivnim tržištima za slične instrumente; navedene cene za iste ili slične instrumente na tržištu koja se smatraju manje aktivnim; ili druge tehnike procene u kojima su svi značajni inputi direktno ili indirektno uočljivi iz tržišnih podataka.

• **Nivo 3:** Tehnike procene koje koriste značajne neuočljive inpute. Ova kategorija uključuje sve instrumente, gde tehnika vrednovanja uključuje inpute nebazirane na uočljivim podacima i neuočljivi inputi imaju značajan uticaj na vrednovanje instrumenta. Ova kategorija uključuje instrumente koji se vrednuju na bazi kotiranih cena sličnih instrumenata gde su značajna neuočljiva podešavanja ili pretpostavke potrebne da bi se odražavala razlika između instrumenata.

Fer vrednosti finansijske imovine i finansijskih obaveza kojima se trguje na aktivnim tržištima temelje se na kotiranim tržišnim cenama ili cenama kotiranim od strane dilera. Za sve ostale finansijske instrumente, Banka određuje fer vrednosti pomoću tehnika procene.

39. FER VREDNOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA (Nastavak)

Tehnike procene uključuju neto sadašnju vrednost i modele diskontovanog gotovinskog toka, upoređujući sa sličnim instrumentima za koje postoji dostupna tržišna cena i drugi modeli procene. Pretpostavke i inputi korišćeni u tehnikama procene uključuju referentnu kamatnu stopu i druge uporedive kamatne stope odgovarajućih ročnosti, kreditne marže i druge premije koje se koriste za procenu diskontne stope, cene obveznica i vlasničkih hartija, devizne kurseve, kapital i kapitalom indeksirane cene i očekivane oscilacije cena.

Banka koristi široko prihvaćene modele procene za određivanje fer vrednosti uobičajenih i jednostavnijih finansijskih instrumenata, kao kamatne stope i valutne svopove koji koriste samo dostupne tržišne podatke. Kotirane cene i inputi za modele su obično dostupni na tržištu za kotirane dužničke i vlasničke hartije od vrednosti, derivate kojima se trguje i jednostavne derivate kao što su kamatni svopovi.

Dostupnost tržišnih cena i inputa modela smanjuje neizvesnost koja se odnosi na određivanje fer vrednosti. Raspoloživost dostupnih tržišnih cena i inputa varira zavisno od proizvoda i tržišta usled specifičnih dešavanja i opštih uslova kretanja na tržištu.

Tabela u nastavku analizira finansijske instrumente iskazane po fer vrednosti na kraju izveštajnog perioda, prema nivou hijerarhije merenja fer vrednosti:

Finansijska imovina i obaveze koje se vode po fer vrednosti	U hiljadama dinara	
	Knjigovodstvena vrednost	**Fer vrednost**
Hartije od vrednosti	925,830	913,878
Potraživanja po osnovu derivata	7,077	7,063
Obaveze po osnovu derivata	9,295	9,293
Ukupno 30.06.2025.	**942,202**	**930,234**
Ukupno 31.12.2024.	**831,981**	**804,563**

Fer vrednosti				U hiljadama dinara
	Nivo1	**Nivo2**	**Nivo3**	**Ukupno**
Finansijska sredstva	-	920,941		920,941
Finansijske obaveze	-	9,293		9,293
Ukupno 30.06.2025.	**-**	**930,234**		**930,234**
Ukupno 31.12.2024.	**-**	**804,563**	**-**	**804,563**

39. FER VREDNOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA (Nastavak)

Sledeća tabela prikazuje fer vrednost finansijskih instrumenata koji nisu iskazani po fer vrednosti i analizira ih po nivou hijerahije merenja fer vrednosti:

	Na dan 30.06.2025. (u hiljadama dinara)	
Finansijska (monetarna) aktiva	**Knjigovodstvena vrednost**	**Fer vrednost**
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	53,253,411	53,253,411
Krediti i potraživanja od banka i drugih finansijskih organizacija	14,916,244	14,696,241
Krediti i potraživanja od komitenata	63,908,911	60,735,258
Ostala aktiva	531,618	531,618
Ukupno aktiva 30.06.2025.	**132,610,184**	**129,216,528**
Ukupno aktiva 31.12.2024.	**117,626,028**	**115,154,488**

Finansijska (monetarna) pasiva	**Knjigovodstvena vrednost**	**Fer vrednost**
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	7,479,255	7,371,363
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	110,169,082	106,691,150
Ostale obaveze	1,640,944	1,640,944
Ukupno obaveze 30.06.2025.	**119,289,281**	**115,703,457**
Ukupno obaveze 31.12.2024.	**105,043,555**	**101,517,951**

U hiljadama dinara

	Fer vrednost			
	Nivo1	**Nivo2**	**Nivo3**	**Ukupno**
Aktiva				
Krediti i potraživanja od banaka i drugih fin. organizacija	-	14,696,241	-	14,696,241
Krediti i potraživanja od komitenata	-	60,735,258	-	60,735,258
Ukupno 30.06.2025.	**-**	**75,431,499**	**-**	**75,431,499**
Ukupno 31.12.2024.	**-**	**58,963,402**	**-**	**58,963,402**
Obaveze				
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim fin. organizacijama	-	7,371,363	-	7,371,363
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	106,691,150	-	106,691,150
Ukupno 30.06.2025.	**-**	**114,062,513**	**-**	**114,062,513**
Ukupno 31.12.2024.	**-**	**99,442,191**	**-**	**99,442,191**

39. FER VREDNOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA (Nastavak)

Tabela ispod prikazuje klasifikaciju Banke za svaku klasu finansijske aktive i obaveza i njihovu fer vrednost na dan 30. jun 2025:

U hiljadama dinara

	Po fer vrednosti kroz BU	Po amortizo-vanoj vrednosti	Po fer vrednosti kroz ostali rezultat	Ostala amortizo-vana vrednost	Ukupna sadašnja vrednost	Ukupna fer vrednost
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	-	-	-	53,253,411	53,253,411	53,253,411
Potraživanja po osnovu derivata		-	7,077	-	7,077	7,077
Hartije od vrednosti	809,228	-	116,602	172,201	1,098,031	913,878
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	14,916,244	-	-	14,916,244	14,696,241
Krediti i potraživanja od komitenata	-	63,908,911	-	-	63,908,911	60,735,258
Ostala aktiva	-	-	-	531,618	531,618	531,618
Ukupno aktiva	**809,228**	**78,825,155**	**123,679**	**53,957,230**	**133,715,292**	**130,137,483**
Obaveze po osnovu derivata	8,914	-	381	-	9,295	9,284
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	-	-	-	7,479,255	7,479,255	7,371,363
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	-	-	110,169,082	110,169,082	106,691,150
Ostale obaveze	-	-	-	1,640,944	1,640,944	1,640,944
Ukupno obaveze	**8,914**	**-**	**381**	**119,289,281**	**119,298,576**	**115,712,741**

Sledeće metode i pretpostavke su korišćene za procenjivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata Banke na dan 30. jun 2025. i 31. decembar 2024. godine:

Finansijski instrumenti čija je fer vrednost aproksimativno jednaka knjigovodstvenoj vrednosti

Za finansijska sredstva i finansijske obaveze koje su likvidne ili imaju kratak rok dospeća (do 3 meseca) pretpostavlja se da su knjigovodstvene vrednosti aproksimativno jednake njihovoj fer vrednosti. Fer vrednost gotovine i gotovinskih ekvivalenata, ostalih plasmana i ostalih sredstava, obaveza prema dobavljačima i ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti prvenstveno zbog kratkoročnog dospeća ovih finansijskih instrumenata. Fer vrednost preostalih bilansnih pozicija (kredita i plasmana komitentima, zatim depozita finansijskim institucijama i komitentima) se utvrđuje diskontovanjem novčanih tokova tj. svođenjem na sadašnju vrednost.

39. FER VREDNOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA (Nastavak)

Ostali finansijski instrumenti Banke iskazani po amortizovanoj vrednosti uglavnom imaju kratkoročna dospeća i nose varijabilnu kamatnu stopu koja odražava tekuće tržišne uslove i koja se u redovnim intervalima ponovo određuje. Shodno tome, Banka smatra da vrednost po kojoj su navedeni finansijski instrumenti iskazani odgovara njihovoj tržišnoj vrednosti.

Finansijski instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom

Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza sa fiksnom kamatnom stopom, koji se evidentiraju po amortizovanoj nabavnoj vrednosti, se procenjuje poređenjem tržišnih kamatnih stopa pri početnom priznavanju sa tekućim tržišnim stopama koje trenutno važe za slične finansijske instrumente.

Procenjena fer vrednost depozita sa fiksnom kamatnom stopom se bazira na diskontovanim novčanim tokovima koristeći preovlađujuće kamatne stope na tržištu novca za ugovore sa sličnim kreditnim rizikom i rokom dospeća.

Za listirane dužničke instrumente, fer vrednosti se izračunavaju na osnovu kotiranih cena na tržištu. Za finansijske instrumente za koje nisu dostupne tržišne cene, koristi se model diskontovanog novčanog toka koji je baziran na krivi prinosa tekuće kamatne stope koja odgovara preostalom periodu do roka dospeća.

Finansijski instrumenti vrednovani po fer vrednosti

Finansijski instrumenti se vrednuju po fer vrednosti korišćenjem kotirane tržišne cene na dan izveštavanja. Banka na dan 30. jun 2025. i 31.decembar 2024. godine nije imala finansijske instrumente koji se vrednuju po fer vrednosti, u materijalno značajnom iznosu. Posledično, Banka nije značajnije izložena riziku od promene fer vrednosti, a fer vrednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza Banke odgovara knjigovodstvenim iznosima finansijskih sredstava i obaveza iskazanim u priloženim finansijskim izveštajima.

40. RIZIK INFORMACIONIH SISTEMA

Rizik informacionog sistema je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke, postizanje poslovnih rezultata, poslovanje u skladu sa regulativama i reputacije usled neadekvatnog upravljanja informacionim sistemom ili neka druga sistemska slabost koja negativno utiče na sistemsku funkcionalnost ili bezbednost i/ili ugrožava kontinuitet poslovanja.

Banka je usvojila i primenila Proceduru upravljanja rizicima informacionog sistema koja definiše identifikaciju, procenu, analizu i praćenje rizika informacionog sistema, kao i mere za njihovo ublažavanje, prevenciju i kontrolu u skladu sa pravnim regulativama i internom dokumentacijom.

Zaposleni u Sektoru informaciono komunikacionih tehnologija vrše procenu i merenje izloženosti Banke riziku IS. Procena rizika IS se vrši najmanje jednom godišnje i podrazumeva postupak u kome se na osnovu registra resursa IS vrši procena svih informacionih rizika. U zavisnosti od stepena izloženosti i nivoa rizika sačinjava se Plan tretmana informacionih rizika. Na osnovu Plana tretmana se preduzimaju mere za ublažavanje i smanjenje rizika IS.

U skladu sa Aktom o bezbednosti a na osnovu Zakona o informacionoj bezbednosti posebno se tretiraju rizici vezani za informacionu bezbednost. Najmnje jednom godišnje se vrši procena i preispitivanje informacione bezbednosti i Akta o bezbednosti i sačinjava se Izveštaj o proceni koji se dostavlja Izvršnom odboru Banke na razmatranje i usvajanje.

41. UPRAVLJANJE KAPITALOM

Banka je dužna da obim i strukturu svog poslovanja i rizičnih plasmana uskladi sa pokazateljima poslovanja propisanim Zakonom o bankama i relevantnim odlukama Narodne banke Srbije donetim na osnovu navedenog Zakona.

Na dan 30. jun 2025. godine, Banka je imala usaglašene sve pokazatelje poslovanja sa propisanim vrednostima.

a) Adekvatnost kapitala Banke

U sledećoj tabeli je prikazana struktura ukupnog kapitala Banke na dan 30. jun 2025. i 31. decembar 2024. godine, kao i pokazatelji adekvatnosti kapitala:

	U hiljadama dinara	
	30.06.2025.	**31.12.2024.**
Regulatorni kapital		
Nominalna vrednost uplaćenih akcija, osim preferencijalnih kumulativnih akcija	12,012,516	12,012,516
Stečene sopstvene akcije	-	-
Neraspoređena dobit iz ranijih godina	-	-
Emisiona premija	168,189	168,189
Rezerve iz dobiti i ostale rezerve	-	-
Instrumenti osnovnog akcijskog kapitala i pripadajuća emisiona premija	12,180,705	12,180,705
Gubici iz ranijih godina	-	-
Revalorizacione rezerve	709,575	695,974
Nematerijalna ulaganja	(378,766)	(323,862)
Rezerve iz dobiti i ostale rezerve	3,049,397	1,445,272
Odbitne stavke od kapitala	-	-
Iznos za koji su prekoračena kvalifikovana učešća u licima koja nisu u finansijskom sektoru	(114)	(114)
Osnovni kapital (2)	15,560,797	13,997,975
Osnovni akcijski kapital (3)	15,560,797	13,997,975
Dodatni osnovni kapital	-	-
Dopunski kapital	-	-
Ukupan kapital (1)	**15,560,797**	**13,997,975**
Izloženosti rizicima		
Rizikom ponderisane izloženosti za kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane, rizik smanjenja vrednosti kupljenih potraživanja i rizik izmirenja/isporuke po osnovu slobodnih isporuka	81,543,907	60,476,783
Rizična aktiva po osnovu izloženosti tržišnim rizicima	3,822,062	3,274,852
Rizična aktiva po osnovu izloženosti operativnom riziku	7,204,675	7,204,675
Ukupno (2)	**92,570,643**	**70,956,310**
Pokazatelj adekvatnosti kapitala (1/2 x 100, min 15.90%)	**16.81%**	**19.73%**
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala (2/2 x 100, min 12.85%)	**16.81%**	**19.73%**
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala (3/2 x 100, min 10.55%)	**16.81%**	**19.73%**

41. UPRAVLJANJE KAPITALOM (Nastavak)

a) Adekvatnost kapitala Banke (Nastavak)

Pokazatelji adekvatnosti kapitala su iznad zakonski propisanih minimalnih vrednosti od 8%, 6% i 4.50%, kao i iznad pokazatelja adekvatnosti kapitala propisanih od strane NBS kroz proces supervizorske procene (ukupni supervizorski zahtev za kapitalom).

b) Pokazatelji poslovanja

Ostvareni pokazatelji poslovanja Banke bili su sledeći:

Pokazatelji poslovanja	Propisani	30.06.2025	31.12.2024
1. Kapital	Minimum EUR 10 miliona	132.80	119.63
2. Adekvatnost kapitala	Minimum 8%	16.81%	19.73%
3. Ulaganja Banke	Maksimum 60% kapitala	14.65%	16.04%
4. Zbir svih velikih izloženosti u odnosu na kapital	Maksimum 400%	341.69%	321.14%
5. Prosečni mesečni pokazatelj likvidnosti (u trećem mesecu izveštajnog perioda)	Minimum 1	2.56	3.29
6. Pokazatelj deviznog rizika	Maksimum 20% kapitala	11.81%	8.09%

42. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA

Osnovni format izveštavanja po segmentima je utvrđen na nivou poslovnih aktivnosti s obzirom da su rizici i stope prinosa Banke primarno pod uticajem razlike u proizvodima i uslugama koje Banka pruža.

Poslovne aktivnosti su u Banci organizovane odvojeno prema prirodi proizvoda i usluga koje se pružaju, na takav način da svaki segment predstavlja strateški poslovni deo koji pruža različite proizvode i usluge na tržištu.

Poslovne aktivnosti Banke organizovane su u tri osnovna poslovna segmenta:

- Poslovanje sa korporativnim klijentima se odnosi na odobravanje kredita i različitih oblika garancija i jemstava klijentima, vođenje depozitnih i tekućih računa, usluge platnog prometa velikim preduzećima, malim i srednjim preduzećima, javnim preduzećima i finansijskim institucijama koje nisu u nadležnosti sektora Sredstava i trgovanja hartijama od vrednosti.

- Poslovanje sa stanovništvom, preduzetnicima i mikro preduzećima obuhvata prikupljanje depozita, odobravanje kredita, kreditnih kartica, vođenje depozitnh i tekućih računa i odobravanje garancija i jemstava

- Sredstva i trgovanje sa hartijama od vrednosti obuhvata uzimanje pozicije za svoj račun i trgovanje hartijama od vrednosti, trgovanje devizama.

- Ostalo, druge poslovne aktivnosti koje čine manje od 10% ukupnih poslovnih aktivnosti Banke, kao i centralne funkcije Banke.

42. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (Nastavak)

a) Bilans uspeha po poslovnim segmentima

Sledeće tabele prikazuju rezultate Banke ostvarene u periodu 01. januara do 30. juna 2025. i 2024. godine prikazane po poslovnim segmentima.

Za potrebe izveštavanja o ostvarenom rezultatu poslovnih segmenata Banke, troškovi koji terete ukupno poslovanje Banke, a dodnose se na troškove amortizacije i ostale poslovne rashode podeljeni su prema učešću broja zaposlenih pojedinih poslovnih segmenata u ukupnim datim troškovima za period januar – jun 2025. i isti period 2024. godine.
Na dan 30. jun 2025. godine.

U hiljadama dinara

	Korporativni klijenti	Stanovništvo, preduzetnici i mikro	Sredstva i trgovanje hartijama od vrednosti	Ostalo	Ukupno
Prihodi od kamata	2,063,434	530,704	251,486	-	2,845,624
Rashodi kamata	(931,174)	(373,721)	(56,948)	-	(1,361,843)
Dobitak po osnovu kamata	**1,132,260**	**156,983**	**194,538**	-	**1,483,781**
Prihodi od naknada i provizija	1,446,136	997,097	139,576	-	2,582,809
Rashodi od naknada i provizija	(590,548)	(2,161)	(135,739)	-	(728,448)
Dobitak /gubitak po osnovu naknada i provizija	**855,588**	**994,936**	**3,837**	-	**1,854,361**
Neto dobitak/gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	-	-	22,170	-	22,170
Neto dobitak/gubitak po osnovu reklasifikacije finansijskih instrumenata	-	-	(585)	-	(585)
Neto dobitak/gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	-	-	123	-	123
Neto dobitak/gubitak po osnovu zaštite od rizika	-	-	-	-	-
Neto prihod/rashod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne kaluzule	(1,489)	(1,692)	(166)	-	(3,347)
Neto prihod/rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz BU	(123,458)	(18,857)	23,476	-	(118,839)
Ostali poslovni prihodi	-	57	122	12,810	12,989
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(58,075)	(270,690)	(29,272)	(416,750)	(774,787)
Troškovi amortizacije	(6,925)	(43,063)	(2,597)	(67,732)	(120,317)
Ostali prihodi	-	37	-	92,651	92,688
Ostali poslovni rashodi	(70,690)	(439,603)	(26,509)	(691,435)	(1,228,237)
Neto dobitak	**1,727,211**	**378,108**	**185,137**	**(1,070,456)**	**1,220,000**

42. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (Nastavak)
a) Bilans uspeha po poslovnim segmentima (Nastavak)

Na dan 30. jun 2024. godine.

U hiljadama dinara

	Korporativni klijenti	Stanovništvo, preduzetnici i mikro	Sredstva i trgovanje hartijama od vrednosti	Ostalo	Ukupno
Prihodi od kamata	1,226,725	227,046	437,648	-	1,891,419
Rashodi kamata	(377,870)	(135,207)	(30,344)	-	(543,421)
Dobitak po osnovu kamata	848,855	91,839	407,304	-	1,347,998
Prihodi od naknada i provizija	525,651	413,583	249,216	-	1,188,450
Rashodi od naknada i provizija	(91,727)	(311)	(398,650)	-	(490,688)
Dobitak /gubitak po osnovu naknada i provizija	433,924	413,272	(149,434)	-	697,762
Neto dobitak/gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	-	-	88,348	-	88,348
Neto dobitak/gubitak po osnovu reklasifikacije finansijskih instrumenata	-	-	-	-	-
Neto dobitak/gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	-	-	4	-	4
Neto dobitak/gubitak po osnovu zaštite od rizika	-	-	-	-	-
Neto prihod/rashod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne kaluzule	15,611	17,737	1,739	-	35,087
Neto prihod/rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz BU	(634,532)	(34,184)	82,349	-	(586,367)
Ostali poslovni prihodi	-	395	-	9,607	10,002
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(38,429)	(123,813)	(11,720)	(279,188)	(453,150)
Troškovi amortizacije	(3,437)	(21,374)	(1,289)	(33,618)	(59,718)
Ostali prihodi	-	6	-	27,082	27,088
Ostali poslovni rashodi	(40,554)	(252,195)	(15,208)	(396,666)	(704,623)
Neto dobitak	581,438	91,683	402,093	(672,783)	402,431

42. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (Nastavak)

b) Bilans stanja po poslovnim segmentima

Sledeće tabele prikazuju sredstva i obaveze Banke sa stanjem na dan 30. juna 2025. i 2024. godine prikazane po poslovnim segmentima.

Za potrebe alokacije sredstava i obaveza po pojedinim poslovnim segmenatima, sredstva angažovana za ukupno poslovanje Banke su osnovna sredstva i nematerijalna ulaganja podeljena prema učešću broja zaposlenih po pojedinim poslovnim segmentima.

Na dan 30. jun 2025. godine.

U hiljadama dinara

	Korporativni klijenti	Stanovništvo, preduzetnici i mikro	Sredstva i trgovanje hartijama od vrednosti	Ostalo	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	53,253,411	-	53,253,411
Hartije od vrednosti	-	-	1,098,031	-	1,098,031
Krediti i potraživanja	56,314,731	15,036,145	7,474,279	-	78,825,155
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	7,077	-	7,077
Investicije u pridružena i zavisna društva	-	-	-	273,194	273,194
Ostalo	272,770	906,416	110,560	2,024,470	3,314,216
Ukupna aktiva	**56,587,501**	**15,942,561**	**61,943,358**	**2,297,664**	**136,771,084**
Obeveze po osnovu derivata	-	-	9,295	-	9,295
Depoziti i ostale obaveze	61,561,962	54,096,955	1,989,420	-	117,648,337
Ostale obaveze	1,149,193	355,043	3,226	444,893	1,952,355
Ukupne obaveze	**62,711,155**	**54,451,998**	**2,001,941**	**444,893**	**119,609,987**
Kapital	**-**	-	-	**17,161,097**	**17,161,097**
Ukupna pasiva	**62,711,155**	**54,451,998**	**2,001,941**	**17,605,990**	**136,771,084**

Krediti i potraživanja od banaka su na 30.06.2025. godine u pogledu pripadnosti segmentu prikazani u segmentu Sredstva i trgovanje hartijama od vrednosti.

42. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (Nastavak)

b) Bilans stanja po poslovnim segmentima (Nastavak)

Na dan 30. jun 2024. godine.

U hiljadama dinara

	Korporativni klijenti	Stanovništvo, preduzetnici i mikro	Sredstva i trgovanje hartijama od vrednosti	Ostalo	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	46,342,854	-	46,342,854
Hartije od vrednosti	-	-	996,986	-	996,986
Krediti i potraživanja	28,574,009	5,876,164	2,515,776	-	36,965,949
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	8,196	-	8,196
Investicije u pridružena i zavisna društva	-	-	-	39,743	39,743
Ostalo	195,878	658,073	41,505	1,667,836	2,563,292
Ukupna aktiva	**28,769,887**	**6,534,237**	**49,905,317**	**1,707,579**	**86,917,020**
Obeveze po osnovu derivata	-	-	1,212	-	1,212
Depoziti i ostale obaveze	34,974,444	39,776,261	1,552,744	-	76,303,449
Ostale obaveze	646,521	397,951	2,826	385,487	1,432,785
Ukupne obaveze	**35,620,965**	**40,174,212**	**1,556,782**	**385,487**	**77,737,446**
Kapital	**-**	-	-	**9,179,574**	**9,179,574**
Ukupna pasiva	**35,620,965**	**40,174,212**	**1,556,782**	**9,565,061**	**86,917,020**

Krediti i potraživanja od banaka su na 30.06.2024. godine u pogledu pripadnosti segmentu prikazani u segmentu Sredstva i trgovanje hartijama od vrednosti.

43. USAGLAŠAVANJE MEĐUSOBNIH OBAVEZA I POTRAŽIVANJA

Banka je u skladu sa čl. 18 Zakona o računovodstvu izvršila usaglašavanje obaveza i potraživanja sa svojim dužnicima i poveriocima na dan 31. oktobra 2024. godine i o tome postoji verodostojna dokumentacija.

Banka je dostavila izvode otvorenih stavki (IOS sa stanjem na 31. oktobar 2024. godine za 6.610 pravnih lica.

Ukupan broj vraćenih i u potpunosti usaglašenih IOS-a je 686 što je 10,38%.

Ukupan iznos delimično osporenih IOS-a je 37 odnosno 0,56%.

Broj klijenata koji nisu potvrdili niti osporili IOS-e je 5.887 odnosno 89,06%.

Rok za usaglašavanje klijenta sa dostavljenim IOS-om je 15 dana, pa se smatra da klijenti koji nisu potvrdili niti osporili IOS-e su saglasni sa stanjima potraživanja i obaveza iskazanih u dostavljenom IOS-u.

44. DEVIZNI KURS

Zvanični srednji devizni kursevi Narodne Banke Srbije utvrđeni na međubankarskom sastanku deviznog tržišta, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2024. i 30.06.2025. godine u funkcionalnu valutu, za pojedine strane valute su:

		U dinarima
	30.06.2025	31.12.2024.
EUR	117.1740	117.0149
USD	99,8841	112.4386
CHF	125,1191	124.5237

45. DOGAĐAJI NASTALI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nije bilo bitnih događaja nakon datuma bilansiranja koji bi zahtevali obelodanjivanje ili korekciju u bilansima Banke.

Beograd,15. avgust 2025.godine

Danijela Stanić Direktor odeljenja računovodstva i izveštavanja	Dr Una Sikimić Predsednica Izvršnog odbora	Tatjana Kuljak Član Izvršnog odbora

ALTA BANKA
STABILNA, SIGURNA I JAKA

POLUGODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU BANKE ZA PERIOD 01.01- 30.06.2025. GODINE

ALTA BANKA
STABILNA, SIGURNA I JAKA

SADRŽAJ

UVODNA REČ 5

1. UVODNE NAPOMENE 9

2. MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE 9

2.1. Osnovne napomene 9

2.1.1. BDP i industrijska proizvodnja 9

2. MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE (nastavak) 10

2.1. Osnovne napomene (nastavak) 10

2.1.2. Zaposlenost i zarade 10

2.1.3. Monetarna politika, potrošačke cene i inflacija [5)] 10

2. MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE (nastavak) 11

2.1. Osnovne napomene (nastavak) 11

2.1.3. Monetarna politika, potrošačke cene i inflacija [5)] (nastavak) 11

2. MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE (nastavak) 12

2.1. Osnovne napomene (nastavak) 12

2.1.3. Monetarna politika, potrošačke cene i inflacija [5)](nastavak) 12

2.1.4. Devizni kurs [6)] 12

2.1.5. Monetarni tokovi 12

2. MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE (nastavak) 13

2.1. Osnovne napomene (nastavak) 13

2.1.5. Monetarni tokovi (nastavak) 13

2.2. Poslovanje na Beogradskoj berzi u izveštajnom periodu 13

2. MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE (nastavak) 14

2.3. Regulativa u izveštajnom periodu 14

2. MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE (nastavak) 15

2.3. Regulativa u izveštajnom periodu (nastavak) 15

3. POSLOVNE AKTIVNOSTI BANKE 16

3.1. Poslovne aktivnosti i organizaciona struktura Banke 16

3. POSLOVNE AKTIVNOSTI BANKE (nastavak) 17

3.1. Poslovne aktivnosti i organizaciona struktura Banke (nastavak) 17

3.2. Informacije o kadrovskim pitanjima 17

3. POSLOVNE AKTIVNOSTI BANKE (nastavak) 18

3.2. Informacije o kadrovskim pitanjima (nastavak) 18

4. BILANS USPEHA BANKE 19

4.1. Rezultat Banke u izveštajnom periodu 19

4. BILANS USPEHA BANKE (nastavak) 20

4.2. Prihodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu ... 20
4.3. Rashodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu ... 20
4. BILANS USPEHA BANKE (nastavak) ... 21
4.3. Rashodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu (nastavak) ... 21
4.4. Neto prihodi / (rashodi) po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha ... 21
4. BILANS USPEHA BANKE (nastavak) ... 22
4.5. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi ... 22
4.6. Ostali rashodi ... 22
5. BILANS STANJA BANKE ... 23
5.1. Osnovne napomene ... 23
5. BILANS STANJA BANKE (nastavak) ... 24
5.2. Gotovina i sredstva kod centralne banke ... 24
5.3. Hartije od vrednosti ... 24
5. BILANS STANJA BANKE (nastavak) ... 25
5.4. Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija ... 25
5.5. Krediti i potraživanja od komitenata ... 25
5. BILANS STANJA BANKE (nastavak) ... 26
5.6. Investicije u zavisna društva ... 26
5. BILANS STANJA BANKE (nastavak) ... 27
5.7. Osnovna sredstva, nematerijalna imovina i investicione nekretnine ... 27
5. BILANS STANJA BANKE (nastavak) ... 28
5.8. Ostala sredstva ... 28
5.9. Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci ... 28
5. BILANS STANJA BANKE (nastavak) ... 29
5.10. Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima ... 29
5. BILANS STANJA BANKE (nastavak) ... 30
5.11. Rezervisanja ... 30
5.12. Ostale obaveze ... 30
5. BILANS STANJA BANKE (nastavak) ... 31
5.13. Kapital Banke ... 31
5.13.1. Struktura kapitala Banke ... 31
5.13.2. Akcijski kapital ... 31
6. LIKVIDNOST BANKE ... 32
6.1. Dinarska i devizna likvidnost Banke ... 32
7. UPRAVLJANJE RIZICIMA ... 33
7.1. Ciljevi i politike upravljanja finansijskim rizicima ... 33

7. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak) 34
7.1. Ciljevi i politike upravljanja finansijskim rizicima (nastavak) 34
7. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak) 35
7.2. Izloženost rizicima sa strategijom za upravljanje rizicima i ocenom njihove efektivnosti 35
7. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak) 36
7.2. Izloženost rizicima sa strategijom za upravljanje rizicima i ocenom njihove efektivnosti (nastavak) 36
7. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak) 37
7.2. Izloženost rizicima sa strategijom za upravljanje rizicima i ocenom njihove efektivnosti (nastavak) 37
7.3. Upravljanje kapitalom 37
7. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak) 38
7.3. Upravljanje kapitalom (nastavak) 38
7. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak) 39
7.3. Upravljanje kapitalom (nastavak) 39
7.4. Analiza izloženosti glavnim rizicima 39
7.4.1. Kreditni rizik 39
7. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak) 40
7.4. Analiza izloženosti glavnim rizicima (nastavak) 40
7.4.1. Kreditni rizik (nastavak) 40
7. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak) 41
7.4. Analiza izloženosti glavnim rizicima (nastavak) 41
7.4.1. Kreditni rizik (nastavak) 41
7. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak) 42
7.4. Analiza izloženosti glavnim rizicima (nastavak) 42
7.4.1. Kreditni rizik (nastavak) 42
7.4.2. Rizik likvidnosti 42
7. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak) 43
7.4. Analiza izloženosti glavnim rizicima (nastavak) 43
7.4.2. Rizik likvidnosti (nastavak) 43
7. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak) 44
7.4. Analiza izloženosti glavnim rizicima (nastavak) 44
7.4.2. Rizik likvidnosti (nastavak) 44
7. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak) 45
7.4. Analiza izloženosti glavnim rizicima (nastavak) 45
7.4.2. Rizik likvidnosti (nastavak) 45
7.4.3. Tržišni rizici 45
7. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak) 46

7.4. Analiza izloženosti glavnim rizicima (nastavak) ... 46
7.4.3. Tržišni rizici (nastavak) ... 46
7.4.3.1. Devizni rizik ... 46
7.4.3.2. Cenovni rizik ... 46
7.4.4. Kamatni rizik ... 46
7. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak) ... 47
7.4. Analiza izloženosti glavnim rizicima (nastavak) ... 47
7.4.4. Kamatni rizik (nastavak) ... 47
7. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak) ... 48
7.4. Analiza izloženosti glavnim rizicima (nastavak) ... 48
7.4.4. Kamatni rizik (nastavak) ... 48
7.4.5. Operativni rizik ... 48
7. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak) ... 49
7.4. Analiza izloženosti glavnim rizicima (nastavak) ... 49
7.4.5. Operativni rizik (nastavak) ... 49
7.4.6. Rizici ulaganja ... 49
7. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak) ... 50
7.4. Analiza izloženosti glavnim rizicima (nastavak) ... 50
7.4.6. Rizici ulaganja (nastavak) ... 50
7.4.7. Rizik izloženosti ... 50
7.4.8. Rizik zemlje ... 50
7. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak) ... 51
7.4. Analiza izloženosti glavnim rizicima (nastavak) ... 51
7.4.8. Rizik zemlje (nastavak) ... 51
8. OSTALE AKTIVNOSTI BANKE ... 52
8.1. Usklađenost poslovanja ... 52
8. OSTALE AKTIVNOSTI BANKE (nastavak) ... 53
8.1. Usklađenost poslovanja (nastavak) ... 53
8.2. Poslovi praćenja i procene rizika usklađenosti poslovanja ... 53
8.3. Sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma ... 53
8.4. Informaciono-komunikaciona tehnologija ... 53
8. OSTALE AKTIVNOSTI BANKE (nastavak) ... 54
8.4. Informaciono-komunikaciona tehnologija (nastavak) ... 54
8.5. Aktivnosti istraživanja i razvoja ... 54
8. OSTALE AKTIVNOSTI BANKE (nastavak) ... 55
8.6. Korporativna odgovornost prema društvu ... 55
8. OSTALE AKTIVNOSTI BANKE (nastavak) ... 56

8.6. Korporativna odgovornost prema društvu (nastavak) ... 56
8.7. Informacije u vezi sa ulaganjima u cilju zaštite životne sredine ... 56
8. OSTALE AKTIVNOSTI BANKE (nastavak) ... 57
8.7. Informacije u vezi sa ulaganjima u cilju zaštite životne sredine (nastavak) ... 57
8.8. Otkup sopstvenih akcija ... 57
8.9. Ogranci ... 57
9. KORPORATIVNO UPRAVLJANJE ... 58
9.1. Kodeks korporativnog upravljanja ... 58
9.2. Organi upravljanja i njihovi odbori ... 58
9. KORPORATIVNO UPRAVLJANJE (nastavak) ... 59
9.2. Organi upravljanja i njihovi odbori (nastavak) ... 59
9. KORPORATIVNO UPRAVLJANJE (nastavak) ... 60
9.2. Organi upravljanja i njihovi odbori (nastavak) ... 60
9.3. Informacije o ponudama za preuzimanje ... 60
9. KORPORATIVNO UPRAVLJANJE (nastavak) ... 61
9.4. Opis osnovnih elemenata sistema unutrašnjih kontrola i smanjenja rizika u vezi sa postupkom finansijskog izveštavanja ... 61
9. KORPORATIVNO UPRAVLJANJE (nastavak) ... 62
9.4. Opis osnovnih elemenata sistema unutrašnjih kontrola i smanjenja rizika u vezi sa postupkom finansijskog izveštavanja (nastavak) ... 62
9. KORPORATIVNO UPRAVLJANJE (nastavak) ... 63
9.4. Opis osnovnih elemenata sistema unutrašnjih kontrola i smanjenja rizika u vezi sa postupkom finansijskog izveštavanja (nastavak) ... 63
9. KORPORATIVNO UPRAVLJANJE (nastavak) ... 64
9.4. Opis osnovnih elemenata sistema unutrašnjih kontrola i smanjenja rizika u vezi sa postupkom finansijskog izveštavanja (nastavak) ... 64
9. KORPORATIVNO UPRAVLJANJE (nastavak) ... 65
9.4. Opis osnovnih elemenata sistema unutrašnjih kontrola i smanjenja rizika u vezi sa postupkom finansijskog izveštavanja (nastavak) ... 65
9. KORPORATIVNO UPRAVLJANJE (nastavak) ... 66
9.4. Opis osnovnih elemenata sistema unutrašnjih kontrola i smanjenja rizika u vezi sa postupkom finansijskog izveštavanja (nastavak) ... 66
9.5. Opis politike raznolikosti ... 66
9. KORPORATIVNO UPRAVLJANJE (nastavak) ... 67
9.5. Opis politike raznolikosti (nastavak) ... 67
10. RAZVOJ BANKE U NAREDNOM PERIODU ... 67
11. POSLOVANJE BANKE U DRUGOM KVARTALU 2025. GODINE ... 68
11. POSLOVANJE BANKE U DRUGOM KVARTALU 2025. GODINE (nastavak) ... 69
12. DOGAĐAJI NAKON PROTEKA PRVE POLOVINE POSLOVNE GODINE ... 70

1. OSNOVNI PODACI O ALTA BANKA A.D. BEOGRAD 73
1.1 Osnivanje i delatnost 73
1. OSNOVNI PODACI O ALTA BANKA A.D. BEOGRAD (nastavak) 74
1.2 Misija i Vizija i korporativne vrednosti 74
1.3 Organizaciona struktura 74
1.4 Akcionarska struktura 74
1. OSNOVNI PODACI O ALTA BANKA A.D. BEOGRAD (nastavak) 75
1.4 Akcionarska struktura (nastavak) 75
2. ODRŽIVO POSLOVANJE I KORPORATIVNA ODGOVORNOST 75
2.1 Održivo poslovanje i strategija 75
2. ODRŽIVO POSLOVANJE I KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak) 76
2.1 Održivo poslovanje i strategija (nastavak) 76
2. ODRŽIVO POSLOVANJE I KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak) 77
2.2 Korporativno upravljanje 77
2.3 Kodeks profesionalnog ponašanja 77
2. ODRŽIVO POSLOVANJE I KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak) 78
2.4 Borba protiv korupcije i mita u cilju usklađenosti poslovanja 78
2. ODRŽIVO POSLOVANJE I KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak) 79
2.4 Borba protiv korupcije i mita u cilju usklađenosti poslovanja (nastavak) 79
2.5 Usklađenost sa poreskim propisima 79
2.6 Uključivanje interesnih grupa u poslovne aktivnosti 79
2. ODRŽIVO POSLOVANJE I KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak) 80
2.7 Aktivnosti kojima Banka podržava ciljeve održivog razvoja 80
2.8 Zadovoljstvo klijenata 80
2. ODRŽIVO POSLOVANJE I KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak) 81
2.8 Zadovoljstvo klijenata (nastavak) 81
2. ODRŽIVO POSLOVANJE I KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak) 82
2.8 Zadovoljstvo klijenata (nastavak) 82
3. ODNOS PREMA ZAPOSLENIMA 83
3.1 Pregled broja zaposlenih po poslovnim jedinicama i njihova struktura 83
3. ODNOS PREMA ZAPOSLENIMA (nastavak) 84
3.1 Pregled broja zaposlenih po poslovnim jedinicama i njihova struktura (nastavak) 84
3. ODNOS PREMA ZAPOSLENIMA (nastavak) 85
3.1 Pregled broja zaposlenih po poslovnim jedinicama i njihova struktura (nastavak) 85
3. ODNOS PREMA ZAPOSLENIMA (nastavak) 86
3.2 Podaci o razvoju zaposlenih - obuke 86
3.3 Evaluacija rada zaposlenih 86

3. ODNOS PREMA ZAPOSLENIMA (nastavak) 87
3.3 Evaluacija rada zaposlenih (nastavak) 87
3.4 Zdravlje i sigurnost 87
3. ODNOS PREMA ZAPOSLENIMA (nastavak) 88
3.5 Selekcija zaposlenih 88
4. ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE 88
4.1 Poštovanje ekoloških standarda 88
4. ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE (nastavak) 89
4.1 Poštovanje ekoloških standarda (nastavak) 89
4.2 IT oprema i elektronski otpad 89
5. DRUŠTVENA ODGOVORNOST BANKE 90
5.1 Sponzorstvo konferencija 90
5.2 Donacije za obrazovanje 90
5.3 Donacija novogodišnjih paketića 90
5. DRUŠTVENA ODGOVORNOST BANKE (nastavak) 91
5.4 Donacija Fondaciji „Nikad nije kasno“ 91
5.5 Sponzorstva sportskih aktivnosti i klubova 91
5.6 Fondacija “Za dečje srce” 91

ALTA BANKA
STABILNA, SIGURNA I JAKA

UVODNA REČ

UVODNA REČ

Poštovani,

Veliko mi je zadovoljstvo da vam predstavim Polugodišnji izveštaj o poslovanju ALTA banke a.d. Beograd za 2025. godinu, tokom koje smo potvrdili kontinuitet doslednog unapređenja usluga, snažnog rasta i značajnog širenja strateških partnerstava. Ovaj period jasno odražava našu dinamičnu poziciju na tržištu, utemeljenu na posvećenosti i timskom radu, koji su bili ključni faktori ostvarenja ambicioznih ciljeva i dodatnog podizanja kvaliteta naših usluga i iskreno se zahvaljujem svim zaposlenima ALTA banke na neiscrpnom entuzijazmu i predanosti.

U srcu naše strategije ostaju digitalna transformacija i inovacije. Kroz pametna ulaganja u savremene tehnologije, omogućavamo klijentima besprekornu, sigurnu i efikasnu interakciju sa bankarskim proizvodima, potpuno usklađenu sa savremenim zahtevima tržišta. Naša kreditna ponuda ostaje izuzetno konkurentna i prilagođena realnim potrebama klijenata, što potvrđuje visoka potražnja.

Poseban osvrt zaslužuje naš angažman u sektoru poljoprivrede, gde smo po prvi put ne samo prisutni, već i prepoznati kao pouzdan i stabilan partner, kako kroz kreditnu podršku, tako i kroz kompletnu finansijsku ponudu osmišljenu da digitalno i operativno osnaži poljoprivrednike i olakša svakodnevne finansijske tokove.

Kao strateški partner prestižnih regionalnih inicijativa, poput konferencije MICEB 2025, ALTA banka aktivno doprinosi kreiranju platformi za razmenu znanja i jačanje ekonomskih i privrednih veza, dodatno utičući na prosperitet šire zajednice. Paralelno, kontinuirano podržavamo brojne sportske i kulturne projekte, svesni da je ulaganje u mlade talente i zajednicu ključ za održiv napredak.

Održivost i društvena odgovornost ostaju integralni deo našeg poslovnog identiteta. Aktivno implementiramo projekte smanjenja emisije CO_2 kroz korišćenje obnovljivih izvora energije, istovremeno gradeći poslovni model koji uspešno ostvaruje sinergiju ekonomskog uspeha, socijalne inkluzije i ekološke osvešćenosti.

U svetlu složenosti savremenog poslovnog okruženja, zahvaljujući posvećenosti i timskom duhu, ostajemo stabilan i pouzdan oslonac našim klijentima. Nastavljamo sa razvojem inovacija usmerenih na kreiranje besprekornog korisničkog iskustva, pri čemu su stabilnost, sigurnost u svakom segmentu poslovanja naš prioritet.

S poštovanjem,

Predsednica Izvršnog odbora

Dr Una Sikimić

1. UVODNE NAPOMENE

Izveštaj o poslovanju ALTA banke a.d. Beograd (u daljem tekstu: Banka) obuhvata period poslovanja Banke od 01. januara do 30.06.2025. godine (u daljem tekstu: izveštajni period) i ima za cilj analizu i ocenu profitabilnosti i produktivnosti poslovanja Banke, kao i analizu stanja i dinamike vrednosti njene poslovne imovine i izvora finansiranja tokom izveštajnog perioda.

2. MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE

2.1. Osnovne napomene

2.1.1. BDP i industrijska proizvodnja

Prema poslednjim dostupnim podacima Republičkog zavoda za statistiku realni rast bruto domaćeg proizvoda u drugom kvartalu 2025. godine, u odnosu na isti period prethodne godine, iznosio je 2,0% (fleš procena).[1)]

Desezonirana serija podataka pokazuje pad bruto domaćeg proizvoda u prvom kvartalu 2025. godine od 0,6% u odnosu na prethodni kvartal.

Posmatrano po delatnostima, u prvom kvartalu 2025. godine, u odnosu na isti period prethodne godine, najznačajniji realni rast bruto dodate vrednosti zabeležen je u sektoru informisanja i komunikacija 8,0% i sektoru industrije i snabdevanja vodom i upravljanja otpadnim vodama 2,1%. realni pad bruto dodate vrednosti zabeležen je u sektoru građevinarstva 5,6% i sektoru trgovine na veliko i malo i popravke motornih vozila, saobraćaja i skladištenja i usluga smeštaja i ishrane 1,1%

Industrijska proizvodnja u Republici Srbiji u junu 2025. godine veća je za 2,5% u odnosu na jun 2024. godine, a u odnosu na prosek 2024. godine veća je za 2,4%. Industrijska proizvodnja u periodu januar–jun 2025. godine u odnosu na isti period 2024. godine, veća je za 2,6%. Tekući desezonirani indeks za jun 2025. godine, u odnosu na maj 2025. godine za industriju ukupno pokazuje rast od 1,2%, a za prerađivačku industriju pad od 0,1%.

Posmatrano po sektorima, u junu 2025. godine, u odnosu na jun 2024. godine, zabeležena su sledeća kretanja:

- Rudarstvo – rast 15,0%,
- Prerađivačka industrija – rast 1,5% i
- sektor Snabdevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija – rast 0,5%.[2)]

Izvor: Republički zavod za statisitiku, RS 1) Oblasti, Nacionalni računi; 2) Saopštenje-Industrija

2. MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE (NASTAVAK)

2.1. Osnovne napomene (nastavak)

2.1.2. Zaposlenost i zarade

U prvom kvartalu 2025. godine, prema podacima Ankete o radnoj snazi, broj zaposlenih lica iznosio je 2.887.100, broj nezaposlenih 289.400, dok je broj stanovnika van radne snage iznosio 2.438.100.

U odnosu na isti kvartal prethodne godine, broj zaposlenih lica povećan je za 15.400, dok je broj nezaposlenih lica smanjen za 9.700, kao i broj stanovnika van radne snage za 37.600. Stopa zaposlenosti porasla je za 0,5 procentnih poena i iznosila je 51,4%, dok je stopa nezaposlenosti smanjena za 0,3 procentna poena i iznosila je 9,1%. Stopa stanovništva van radne snage iznosila je 43,4%, što predstavlja smanjenje za 0,4 procentna poena.

U odnosu na četvrti kvartal 2024. godine, došlo je do smanjenja broja zaposlenih lica za 7.800, smanjenja stanovništva van radne snage za 24.100, a porasta broja nezaposlenih za 16.300. Stopa nezaposlenosti je povećana za 0,5 procentna poena, stopa stanovništva van radne snage smanjena je za 0,3 procentna poena, dok je stopa zaposlenosti ostala nepromenjena.

Ukupna stopa neformalne zaposlenosti iznosila je 11,5%, pri čemu je stopa neformalne zaposlenosti u sektoru poljoprivrede iznosila 48,1%, a u sektorima van poljoprivrede 6,0%.[3)]

Prosečna zarada (bruto) obračunata za maj 2025. godine iznosila je 148.930 dinara, dok je prosečna zarada bez poreza i doprinosa (neto) iznosila 107.705 dinara.

Rast bruto i neto zarada u periodu januar–maj 2025. godine, u odnosu na isti period prošle godine, iznosio je 10,8% nominalno, odnosno 6,2% realno. U poređenju sa istim mesecom prethodne godine, prosečna bruto zarada za maj 2025. godine nominalno je veća za 7,7%, a realno za 3,8%, dok je prosečna neto zarada nominalno veća za 7,5%, odnosno 3,6% realno.

Medijalna neto zarada za maj 2025. godine iznosila je 84.408 dinara, što znači da je 50% zaposlenih ostvarilo zaradu do navedenog iznosa.[4)]

Izvor: Republički zavod za statisitiku 3) Oblasti, Tržište rada, Statistički izveštaji; 4) Saopštenje, Tržište rada – Zarade

2.1.3. Monetarna politika, potrošačke cene i inflacija [5)]

Radi definisanja okvira za odlučivanje o monetarnoj politici na srednji rok i usidravanja i stabilizacije inflacionih očekivanja, Narodna banka Srbije (u daljem tekstu: NBS) je odredila ciljanu stopu ukupne inflacije (sa dozvoljenim odstupanjem), merene godišnjom procentualnom promenom indeksa potrošačkih cena, u visini 3.0%, sa dozvoljenim odstupanjem ± 1.5 p. p.

Cene proizvoda i usluga lične potrošnje u junu 2025. godine, u odnosu na maj 2025. godine, u proseku su više za 0,9%. Potrošačke cene u junu 2025. godine, u poređenju sa istim mesecom prethodne godine, povećane su za 4,6%, a u poređenju sa decembrom 2024. godine povećane za 2,6%, u proseku.

Posmatrano po glavnim grupama proizvoda i usluga klasifikovanih prema nameni potrošnje, u junu 2025. godine, u odnosu na prethodni mesec, rast cena je zabeležen u grupama Rekreacija i kultura (2,2%), Hrana i bezalkoholna pića (1,7%), Transport (0,9%) i u grupama Zdravlje i Restorani i hoteli (za po 0,6%). Rast cena zabeležen je i u

2. MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE (nastavak)

2.1. Osnovne napomene (nastavak)

2.1.3. Monetarna politika, potrošačke cene i inflacija [5] (nastavak)

grupama Stanovanje, voda, električna energija, gas i ostala goriva i Odeća i obuća (za po 0,3%) i Oprema za stan i tekuće održavanje (0,1%). Pad cena zabeležen je u grupi Alkoholna pića i duvan (-0,1%). Cene ostalih proizvoda i usluga nisu se bitnije menjale.

Pooštravanje monetarne politike utiče na ograničavanje sekundarnih efekata rasta cena putem inflacionih očekivanja i time doprinosi da se inflacija u Srbiji nađe na opadajućoj putanji i vrati u granice dozvoljenog odstupanja od cilja. Prenošenje efekata dosadašnjeg zaoštravanja monetarne politike na kamatne stope na tržištu novca, kredita i štednje ukazuje na efikasnost transmisionog mehanizma putem kanala kamatne stope. Istovremeno, Narodna banka Srbije ograničavanju efekata prelivanja rasta uvoznih cena na domaće cene, kao i makroekonomskoj stabilnosti u uslovima povećane globalne neizvesnosti, u znatnoj meri doprinosi i održavanjem relativne stabilnosti kursa dinara prema evru.

U skladu sa očekivanjima Narodne banke Srbije, međugodišnja inflacija se tokom prvog tromesečja kretala oko gornje granice dozvoljenog odstupanja od cilja i u martu je iznosila 4,4%. U odnosu na kraj 2024. godine, povećan je doprinos cena hrane za 0,3 procentna poena, na šta se odražava i dalje visok nivo svetskih cena kafe i kakaa, dok je doprinos cena energije i cena usluga martovskoj inflaciji smanjen za po 0,1 procentni poen.

Izlazak iz međugodišnjeg obračuna prošlogodišnjeg poskupljenja usluga mobilne telefonije opredelio je usporavanje bazne inflacije za 5,1% u martu, što je njen najniži nivo od jula 2024. godine. Na popuštanje cenovnih pritisaka ukazuje i mera bazne inflacije trimmed mean (dobijena po isključenju 15% proizvoda i usluga iz potoršačke korpe čije cene beleže najveće promene u oba smera), koja je u martu iznosila 3,7% međugodišnje, kao i mera tzv. momentuma inflacije 1 koja se u martu spustila na 3,8%. Pored toga, inflaciona očekivanja finansijskog sektora za godinu dana unapred zadržana su unutar ciljanog raspona, dok se inflaciona očekivanja za dve i tri godine unapred već duže vreme kreću oko centralne vrednosti cilja, što svedoči o očuvanom kredibilitetu monetarne politike Narodne banke Srbije. Međugodišnja inflacija bi u ostatku godine trebalo da usporava i da se krajem godine približi centralnoj vrednosti cilja, što je nivo oko koga će se kretati do kraja horizonta projekcije. Usporavanju inflacije najviše će doprineti i dalje restriktivni monetarni uslovi, očekivano niže svetske cene energenata i niža uvozna inflacija, zatim dolazak nove poljoprivredne sezone, pod pretpostavkom da ona bude prosečna, kao i projektovano kretanje realnih zarada u skladu s rastom produktivnosti. Nova projekcija inflacije niža je od februarske, posebno za ovu godinu, prvenstveno zbog nižih cena naftnih derivata, na šta se, pored pada svetske cene nafte, odražava i jačanje evra prema dolaru, a delom i zbog manjeg rasta eksterne i domaće tražnje od prethodno očekivanog, dok u suprotnom smeru i u kratkom roku deluju više cene prerađene hrane, pre svega zbog visokih cena sirovina na svetskom tržištu početkom ove godine.

U odnosu na kraj 2024. godine, Izvršni odbor Narodne banke Srbije zadržao je referentnu kamatnu stopu na nepromenjenom nivou od 5,75%. Referentna kamatna stopa se na tom nivou nalazi od septembra 2024. godine.

U narednoj tabeli prikazane su vrednosti referentne kamatne stope Narodne banke Srbije tokom 2024. i prvih šest meseci 2025. godine.

2. MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE (nastavak)

2.1. Osnovne napomene (nastavak)

2.1.3. Monetarna politika, potrošačke cene i inflacija [5](nastavak)

Tabela 1. *Referentna kamatna stopa u 2025. i 2024. godini*

Period	2025	2024
Januar	5.75%	6.50%
Februar	5.75%	6.50%
Mart	5.75%	6.50%
April	5.75%	6.50%
Maj	5.75%	6.50%
Jun	5.75%	6.25%
Jul	-	6.00%
Avgust	-	6.00%
Septembar	-	5.75%
Oktobar	-	5.75%
Novembar	-	5.75%
Decembar	-	5.75%

Izvor: 5) Narodne Banka Srbije

2.1.4. Devizni kurs [6]

U prvoj polovini 2025. godine u odnosu na 30.06.2024. godine, dinar je nominalno oslabio prema evru za 0.1%. Na dan 30.06.2025. godine kurs dinara prema evru iznosio je 117.1740, dok je na dan 30.06.2024. godine iznosio 117.0490.

Od početka godine, Narodna banka Srbije je neto prodala jednu milijardu evra radi održavanja relativne stabilnosti kursa dinara prema evru.

Bruto devizne rezerve Narodne banke Srbije na kraju maja 2025. iznose preko 27 milijardi evra.

U junu, kao i od početka godine, vrednost dinara prema evru gotovo je nepromenjena (oscilacije su do 0,2).

Izvor: 6) Narodna banka Srbije (poslednja objava)

2.1.5. Monetarni tokovi

Na kraju juna 2025. godine u odnosu na jun 2024. godine, beleži se rast kreditne zaduženosti svih korisnika. Ukupni plasmani bankarskog sektora zabeležili su, na kraju juna 2025. godine, rast od 11.3% u odnosu na stanje sa kraja juna 2024. godine. U narednoj tabeli prikazano je stanje duga po bankarskim kreditima.

2. MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE (nastavak)

2.1. Osnovne napomene (nastavak)

2.1.5. Monetarni tokovi (nastavak)

Tabela 2. *Stanje duga po bankarskim kreditima na dan 30. jun 2025. godine* [7)]

		u mln. dinara
Korisnik kredita	**30.06.2025.**	**30.06.2024.**
Pravna lica	2,173,980	1,986,493
Preduzetnici	88,960	75,520
Stanovništvo	1,760,858	1,552,736
UKUPNO:	**4,023,798**	**3,614,749**

Izvor: 7) Udruženje banaka Srbije, Kredit biro (poslednji raspoloživi podaci na dan izrade izveštaja)

Na kraju juna 2025. godine, učešće docnje u dugu po osnovu bankarskih kredita je u padu u odnosu na kraj juna 2024. godine kod svih korisnika kredita.

Tabela 3. *Učešće docnje u dugu po osnovu kredita, stanje na dan 30. jun 2025. godine* [8)]

Korisnik kredita	**30.06.2025.**	**30.06.2024.**
Pravna lica	2,6%	2,8%
Preduzetnici	4,5%	5,6%
Stanovništvo	1,9%	2,3%
UKUPNO:	**2,4%**	**2,7%**

Izvor: 8) Udruženje banaka Srbije, Kredit biro (poslednji raspoloživi podaci na dan izrade izveštaja)

Napomena: Docnja kod pravnih lica i preduzetnika predstavlja dospele nenaplaćene obaveze preko 15 dana, a kod fizičkih lica preko 60 dana.

2.2. Poslovanje na Beogradskoj berzi u izveštajnom periodu

Na kraju juna 2025. godine indeks BELEX 15 iznosio je 1,188.70 indeksnih poena, i uvećan je za 21% u odnosu na stanje sa kraja juna 2024. godine. Takođe, opšti indeks akcija, BELEX line, zabeležio je rast od 22% i na kraju juna 2025. godine iznosio je 2,705.33 indeksnih poena.

Tabela 4. *Vrednost indeksa Beogradske berze, stanje na dan 30. jun 2025. godine* [9)]

Opis	**30.06.2025.**	**30.06.2024.**	**Index**
BELEX 15	1,188.70	985.72	120.59
BELEX line	2,705.33	2,215.56	122.11

Izvor: 9) Beogradska berza a.d. – Belex

2. MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE (nastavak)

2.3. Regulativa u izveštajnom periodu

Najznačajniji propisi koji su imali uticaj na bankarsko poslovanje, objavljeni u periodu 01.01-30.06.2025. godine su:

- Zakon o Narodnoj banci Srbije
- Zakon o bankama
- Zakon o zaštiti korisnika finansijskih usluga
- Zakon o deviznom poslovanju
- Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma
- Uputstvo za elektronsko dostavljanje podataka o obavezama po osnovu sredstava koje banke primaju od MFO, vlada i finansijskih institucija čiji su osnivači strane države
- Odluka o uslovima i načinu rada deviznog tržišta / Odluka o izmenama odluke o uslovima i načinu rada deviznog tržišta
- Uputstvo o elektronskom dostavljanju podataka banaka Narodnoj banci Srbije saglasno Odluci o uslovima i načinu rada deviznog tržišta
- Odluka o utvrđivanju i prikupljanju doprinosa banaka u fond za restrukturiranje banaka
- Odluka o minimalnom zahtevu za kapitalom i podobnim obavezama banke
- Odluka o izveštavanju za potrebe planiranja restrukturiranja banke i bankarske grupe
- Odluka o bližim uslovima i načinu vršenja nezavisne procene vrednosti imovine i obaveza banke pre i nakon sprovođenja postupka restrukturiranja
- Odluka o bližim uslovima otpisa i konverzije elemenata kapitala i podobnih obaveza banke
- Odluka o planu reorganizacije poslovanja banke
- Odluka o uslovima pod kojima i načinu na koji rezidenti mogu držati devize na računu kod banke u inostranstvu / Odluka o izmeni i dopuni Odluke o uslovima pod kojima i načinu na koji rezidenti mogu držati devize na računu kod banke u inostranstvu
- Odluka o bližim uslovima i načinu vršenja kontrole deviznog poslovanja rezidenata i nerezidenata
- Odluka o uslovima i načinu obavljanja platnog prometa sa inostranstvom / Odluka o izmeni i dopunama Odluke o uslovima i načinu obavljanja platnog prometa sa inostranstvom
- Uputstvo za sprovođenje Odluke o uslovima i načinu obavljanja platnog prometa sa inostranstvom
- Odluka o izmenama i dopunama Odluke o bližim uslovima i načinu vršenja nadzora nad poslovanjem platnih sistema
- Odluka o izmenama i dopunama Odluke o upravljanju rizicima banke
- Odluka o upravljanju kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi
- Uputstvo za primenu standardizovanog pristupa i pojednostavljenog standardizovanog pristupa za merenje izloženosti kamatnom riziku u bankarskoj knjizi
- Odluka o načinu i uslovima identifikacije i praćenja rizika usklađenosti poslovanja banke i upravljanja tim rizikom
- Odluka o adekvatnosti kapitala banke / Odluka o izmenama i dopunama Odluke o adekvatnosti kapitala banke
- Uputstvo o načinu izračunavanja ukupnog iznosa izloženosti banke koje se uključuju u obračun pokazatelja stepena zaduženosti (leveridža)
- Odluka o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke / Odluka o izmenama i dopunama Odluke o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke
- Odluka o bližim uslovima i načinu imenovanja nosilaca ključnih funkcija u banci
- Odluka o bližim uslovima i načinu davanja saglasnosti za osnivanje ili sticanje podređenog društva banke
- Odluka o bližim uslovima i načinu vršenja kontrole banaka i posebne revizije banke

2. MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE (nastavak)

2.3. Regulativa u izveštajnom periodu (nastavak)

- Odluka o utvrđivanju metodologije za izračunavanje kamatnih stopa koje su osnov za određivanje maksimalnih kamatnih stopa u skladu sa Zakonom o zaštiti korisnika finansijskih usluga
- Odluka o izveštavanju banaka / Odluka o izmenama i dopunama Odluke o izveštavanju banaka
- Uputstvo za elektronsko dostavljanje podataka iz oblasti kontrole poslovanja banaka, za banke i bankarske grupe
- Uputstvo za elektronsko dostavljanje podataka iz oblasti kontrole poslovanja banaka, za banke i bankarske grupe - Bazel 3
- Odluka o postupku po prigovoru, pritužbi i predlogu za posredovanje korisnika finansijskih usluga
- Odluka o uslovima i načinu obračuna efektivne kamatne stope i obrascima koji se uručuju korisniku
- Odluka o utvrđivanju metodologije za izračunavanje kamatnih stopa koje su osnov za određivanje maksimalnih kamatnih stopa u skladu sa Zakonom o zaštiti korisnika finansijskih usluga
- Uputstvo za elektronsko dostavljanje podataka o stanju i strukturi knjigovodstvenih računa SSKR
- Odluka o smernicama za primenu odredaba Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma za obveznike nad kojima Narodna banka Srbije vrši nadzor.

3. POSLOVNE AKTIVNOSTI BANKE

3.1. Poslovne aktivnosti i organizaciona struktura Banke

Banka, u skladu sa registrovanom delatnošću, obavlja poslove ostalog monetarnog posredovanja (šifra delatnosti 6419). Shodno tome, u okviru registrovane delatnosti Banka obavlja sledeće osnovne grupe poslova:

/1/ poslove pribavljanja svih vrsta novčanih sredstava od klijenata putem:
- prikupljanja transakcionih depozita;
- prikupljanja oročenih depozita;
- prikupljanja namenskih depozita;
- primanja na štednju dinarskih i deviznih depozita;
- emitovanja hartija od vrednosti;
- komisionih poslova i
- drugih načina, u skladu sa zakonskim propisima.

/2/ poslove angažovanja sredstava u skladu sa ročnom i namenskom strukturom izvora sredstava, i to:
- kratkoročnog i dugoročnog kreditiranja pravnih i fizičkih lica;
- eskonta menica;
- faktoringa potraživanja;
- plasmana u kratkoročne i dugoročne hartije od vrednosti;
- poslove izdavanja dinarskih i deviznih garancija;

/3/ poslova pružanja usluga, i to:
- usluga dinarskog i deviznog platnog prometa;
- izdavanja platnih kartica;
- usluge izdavanja sefova;
- obavljanja poslova u ime i za račun trećih lica
- investicionih usluga i aktivnosti

Kako ostvarenje planiranih ciljeva pretpostavlja fleksibilnu i efikasnu organizacionu strukturu, kao i njeno kontinuirano prilagođavanje tržišnim uslovima, definisana organizaciona struktura Banke ima za cilj:

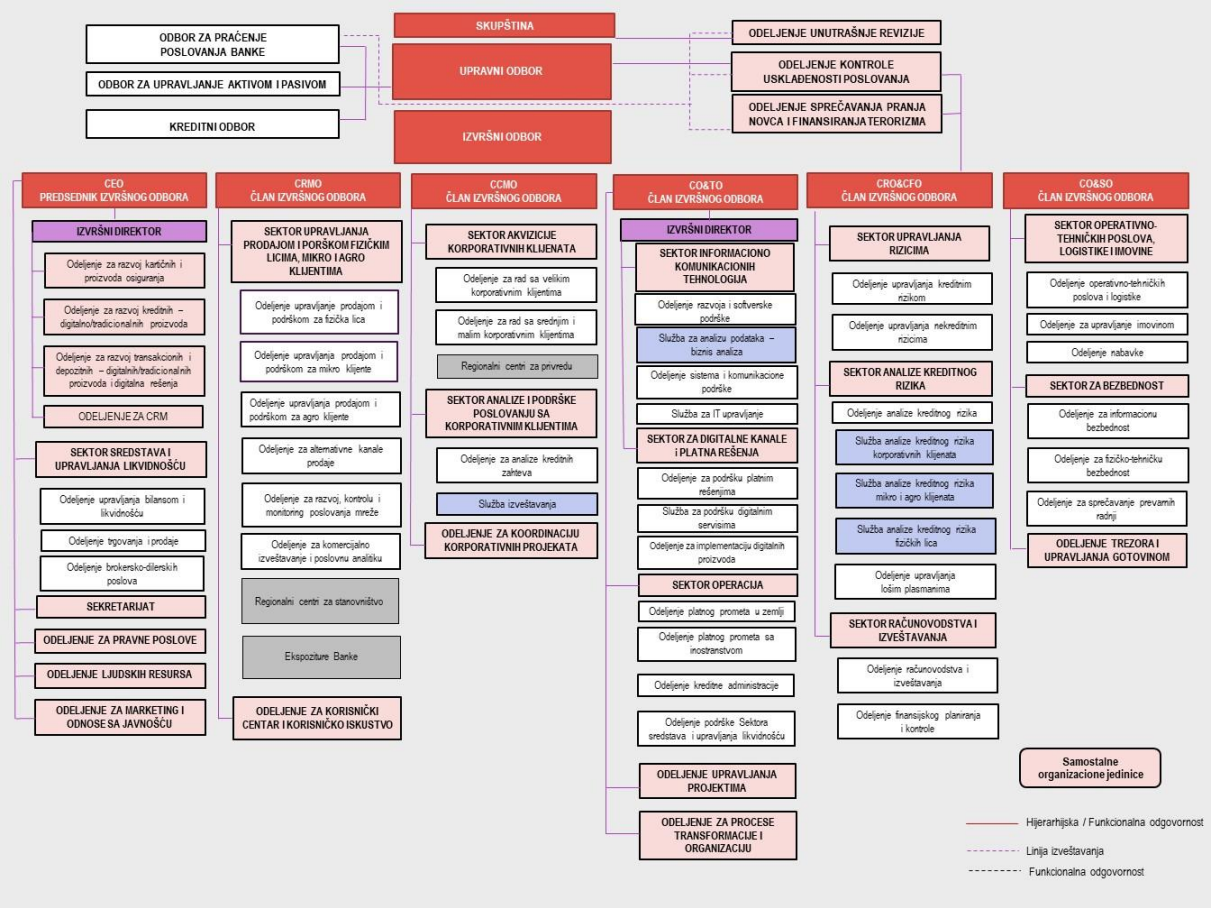
- efikasno upravljanja rizicima, u skladu sa Bazel standardima, po pitanju odvojenosti funkcija preuzimanja rizika od funkcija podrške i kontrole rizika;
- uspostavljanje preduslova za efikasno funkcionisanje nosioca upravljačkih, nadzornih i poslovnih aktivnosti društva, u smislu jasnog utvrđivanja poslova koje obavljaju zaposleni, prava i obaveza i odgovornosti koje po tom osnovu imaju, kao i pravila i procedura kojih su u obavljanju poslova obavezni da se pridržavaju;
- eliminisanje, odnosno minimiziranje mogućnosti propuštanja obavljanja aktivnosti od značaja za poslovanje Banke, ili pak delovanje suprotno interesima Banke, a iz razloga nedorečenosti, neusaglašenosti ili nepostojanja adekvatnih pravila i procedura.

3. POSLOVNE AKTIVNOSTI BANKE (nastavak)

3.1. Poslovne aktivnosti i organizaciona struktura Banke (nastavak)

Pregled organizacione strukture Banke dat je u sledećem grafičkom prikazu.

Graf 1. *Organizaciona struktura Banke*

3.2. Informacije o kadrovskim pitanjima

U cilju izgradnje održivih i humanizovanih radnih zajednica koje podržavaju rast i prosperitet, Odeljenje za ljudske resurse kontinuirano sprovodi aktivnosti usmerene na unapređenje strategije razvoja ljudskih potencijala. Ova strategija stavlja fokus na kontinuirani napredak zaposlenih kroz obuke, podršku i fleksibilnost prema promenama, jačajući pri tom organizacionu kulturu zasnovanu na saradnji i inovacijama.

Rast i struktura zaposlenih

Tokom 2025. godine, Banka je ostvarila rast broja zaposlenih – godinu smo započeli sa 509, a završili sa 556 radno angažovana lica. Shodno prirodi delatnosti, u Banci preovladava visoko obrazovana stručna radna snaga, a prosečna starost zaposlenih iznosi 42 godine.
Strateški cilj u narednom periodu jeste nastavak trenda jačanja kadrovskih kapaciteta, posebno kroz prijem novih visokoobrazovanih stručnjaka za specijalizovane bankarske poslove i razvoj novih proizvoda. Pri tome,

3. POSLOVNE AKTIVNOSTI BANKE (nastavak)

3.2. Informacije o kadrovskim pitanjima (nastavak)

Rast i struktura zaposlenih (nastavak)

zapošljavanje novih radnika biće usklađeno sa prirodnom fluktuacijom zaposlenih i rastom obima poslovnih aktivnosti. Aktivnosti Banke usmerene su na izgradnju stabilne i fleksibilne organizacije.

Unapređenje kompetencija i profesionalni razvoj

Banka kontinuirano ulaže u razvoj zaposlenih kroz različite programe obuke i usavršavanja, uključujući specijalističke kurseve, savetovanja i seminare iz oblasti značajnih za rad i profesionalni razvoj. Podstičemo učešće zaposlenih na relevantnim stručnim skupovima, kao i sticanje i obnavljanje licenci potrebnih za rad u bankarskom sektoru.
Kako bismo unapredili kapacitete zaposlenih, planiramo intenzivniju primenu digitalnih alata i novih tehnologija. Redovne obuke i radionice pomoći će zaposlenima da ostanu u toku s inovacijama, povećaju produktivnost i lakše se prilagode promenama na tržištu. Na ovaj način doprinosimo njihovom profesionalnom razvoju i ukupnom zadovoljstvu na radu.

Jačanje organizacione kulture i zadovoljstva zaposlenih

Posebnu pažnju posvećujemo stvaranju radnog okruženja u kome se zaposleni osećaju sigurno, motivisano i podržano. Periodično se sprovode upitnici i razgovori u vezi sa zadovoljstvom zaposlenih. Promovišemo unapređivanje mentalnog zdravlja i radnog okruženja koji omogućava balans između privatnog i poslovnog života.

Organizacione promene i digitalizacija HR procesa

Tokom 2025. godine sprovedene su sve neophodne organizacione promene kroz pravilnike o organizaciji i sistematizaciji. Sprovedene su promene u organizaciji rada Odeljenja ljudskih resursa. Usavršen je proces evaluacije zaposlenih i uspostavljen sistem internog oglašavanja za nove radne pozicije, čime su poboljšane mogućnosti karijernog napredovanja unutar Banke.

Budući pravci razvoja

Kako bismo očuvali agilnost i spremnost na promene, redovno ćemo revidirati strategije i prilagođavati ih na osnovu povratnih informacija i trendova u okruženju. Primenićemo pilot-projekte u manjim timovima kako bismo testirali nove metode i tehnologije pre njihove šire implementacije.
Otvoren dijalog i digitalni upitnici sa zaposlenima ostaju važan faktor u jačanju poverenja i smanjenju nesigurnosti unutar organizacije. Uključivanje zaposlenih u proces donošenja odluka dodatno će osnažiti timski duh i podstaći osećaj zajedništva.
Investiranje u razvoj zaposlenih ključno je za izgradnju nosilaca promena unutar organizacije. Fokusiraćemo se na programe obuke iz oblasti novih tehnologija, upravljanja, komunikacije, primenjene psihologije u biznisu i rukovođenju, jačajući otpornost zaposlenih na promene i osnažujući ih za aktivno učešće u daljem razvoju organizacije.
Na taj način, Banka nastavlja da gradi modernu, fleksibilnu i društveno odgovornu organizaciju, spremnu za izazove koje nam donosi budućnost.

4. BILANS USPEHA BANKE

4.1. Rezultat Banke u izveštajnom periodu

Tabela 5. *Rezultat Banke ostvaren u periodu januar –jun 2025. godine*

	u hiljadama dinara u periodu od 1. januara do 30. juna	
	2025.	**2024.**
Prihodi od kamata	2,845,624	1,891,419
Rashodi od kamata	(1,361,843)	(543,421)
Neto prihod po osnovu kamata	**1,483,781**	**1,347,998**
Prihodi od naknada i provizija	2,582,809	1,188,450
Rashodi naknada i provizija	(728,448)	(490,688)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	**1,854,361**	**697,762**
Neto gubitak/dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih	22,170	88,348
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata	123	4
Neto gubitak po osnovu reklasifikacije finansijskih instrumenata	(585)	-
Neto prihod/rashod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	(3,347)	35,087
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne	(118,839)	(586,367)
Ostali poslovni prihodi	12,989	10,002
UKUPAN NETO POSLOVNI RASHOD/PRIHOD	**3,250,653**	**1,592,834**
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(774,787)	(453,150)
Troškovi amortizacije	(120,317)	(59,717)
Ostali prihodi	92,688	27,088
Ostali rashodi	(1,228,237)	(704,624)
(GUBITAK)/DOBITAK PRE OPOREZIVANJA	**1,220,000**	**402,431**
POREZ NA DOBITAK	**200,077**	**-**
Gubitak/Dobitak po osnovu odloženih poreza	1,504	-
DOBITAK NAKON OPOREZIVANJA	**1,021,427**	**402,431**
Zarada po akciji	1,732	866

Banka je za prvih šest meseci 2025. godine ostvarila dobitak pre oporezivanja u iznosu od 1,220,000 hiljada dinara, a dobitak nakon oporezivanja u iznosu od 1,021,427 hiljada dinara.

Ostvaren je snažan rast neto prihoda od kamata i neto prihoda od naknada i provizija u poređenju sa prethodnom godinom.

Ostvareni neto prihod po osnovu kamata iznosi 1,483,781 hiljada dinara i viši je za 135,783 hiljada dinara, odnosno za 10% od iznosa ostvarenog na kraju juna 2024. godine (30.06.2024: 1,347,998 hiljada dinara).

Neto prihod po osnovu naknada i provizija iznosi 1,854,361 hiljada dinara i viši je za 1,156,599 hiljada dinara, odnosno za 166% viši od iznosa ostvarenog na kraju juna 2024. godine (30.06.2024: 697,762 hiljada dinara).

Stopa operativne efikasnosti Banke - "cost to income ratio" je u junu 2025. godine iznosio 55.4% i predstavlja smanjenje ovog pokazatelja za 3.6 procentnih poena u poređenju sa junom 2024. godine kada je iznosio 59.0%.

4. BILANS USPEHA BANKE (nastavak)

4.2. Prihodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu

Prihodi Banke po osnovu kamata za prvih šest meseci 2025. godine iznose 2,845,624 hiljada dinara i veći su za 954,205 hiljada dinara, odnosno za 50% u poređenju sa junom prethodne godine (30.06.2024: 1,891,419 hiljada dinara).

Tabela 6. *Struktura prihoda od kamata Banke u periodu januar – jun 2025. godine*

					u hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna % rasta / pada
Ukupno prihodi po kamatama	**2025**	**Učešće**	**2024**	**Učešće**	
Korporativni klijenti	**2,061,431**	**72%**	**1,199,281**	**63%**	**72%**
Krediti	2,002,073	70%	1,123,114	59%	78%
Eskont faktura	40,954	1%	64,586	3%	-37%
Eskont menica	18,404	1%	11,581	1%	59%
Stanovništvo	**529,046**	**19%**	**249,114**	**13%**	**112%**
Preduzetnici	15,990	1%	17,385	1%	-8%
Micro	190,358	7%	117,780	6%	62%
Fizička lica	322,697	11%	113,949	6%	183%
Finansijske institucije i osiguranja	**255,147**	**9%**	**443,024**	**23%**	**-42%**
Ukupno:	**2,845,624**	**100%**	**1,891,419**	**100%**	**50%**

Prihodi od naknada i provizija prvih šest meseci 2025. godine iznose 2,582,809 hiljada dinara i ostvarili su rast od 1,394,359 hiljada dinara, odnosno za 117% (30.06.2024: 1,188,450 hiljada dinara), najvećim delom kao posledica porasta prihoda od naknada od kupoprodaje deviza.

Tabela 7. *Struktura prihoda od naknada Banke u periodu januar - jun 2025. godine*

					u hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna % rasta / pada
Ukupno prihodi po naknadama	**2025**	**Učešće**	**2024**	**Učešće**	
Korporativni klijenti	1,189,024	46%	471,377	40%	152%
Stanovništvo	1,003,475	39%	379,668	32%	164%
Finansijske institucije i osiguranja	390,310	15%	337,405	28%	16%
Ukupno:	**2,582,809**	**100%**	**1,188,450**	**100%**	**117%**

4.3. Rashodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu

Ukupni rashodi od kamata za prvih šest meseci 2025. godine iznosili su 1,361,843 hiljada dinara i u poređenju sa junom prethodne godine bili su veći za 818,421 hiljadu dinara, odnosno za 151% (30.06.2024: 543,421 hiljada dinara), najvećim delom kao posledica povećanja broja klijenata, prosečnih iznosa depozita i slično.

4. BILANS USPEHA BANKE (nastavak)

4.3. Rashodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu (nastavak)

Tabela 8. *Analitički pregled rashoda od kamata realizovanih u periodu januar – jun 2025. godine*

u hiljadama dinara

	za period od 1. januara do 30. juna				
	2025	**Učešće**	**2024**	**Učešće**	**% rasta / pada**
Korporativni klijetni	**706,904**	**52%**	**269,713**	**50%**	**162%**
Stanovništvo	**371,541**	**27%**	**181,199**	**33%**	**105%**
Preduzetnici	2,016	0%	2,049	0%	-2%
Micro	23,312	2%	62,441	11%	-63%
Fizička lica	346,213	25%	116,709	21%	197%
Finansijske institucije i osiguranja	**283,398**	**21%**	**92,509**	**17%**	**206%**
Ukupno:	**1,361,843**	**100%**	**543,421**	**100%**	**151%**

Ukupni rashodi od naknada i provizija za prvih šest meseci 2025. godine iznosili su 728,448 hiljada dinara i u poređenju sa junom prethodne godine veći su za 237,760 hiljada dinara, odnosno za 48% (30.06.2024: 490,688 hiljada dinara). Ostale naknade i provizije se odnose na naknade prema bankama za usluge deviznog platnog prometa.. Najznačajnije učešće u rashodima od naknada imaju rashodi od kupoprodaje deviza.

u hiljadama dinara

	za period od 1. januara do 30. juna				
Ukupno rashodi po naknadama	**2025**	**Učešće**	**2024**	**Učešće**	**% rasta / pada**
Korporativni klijenti	545.582	75%	330.824	67%	65%
Stanovništvo	2.217	0%	311	0%	612%
Finansijske institucije i osiguranja	180.649	25%	159.552	33%	13%
Ukupno:	**728.448**	**100%**	**490.688**	**100%**	**48%**

4.4. Neto prihodi / (rashodi) po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha

Banka je u izveštajnom periodu iskazala neto rashode po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha u iznosu od 118,839 hiljada dinara (30.06.2024: neto rashod 586,367 hiljada dinara).

4. BILANS USPEHA BANKE (nastavak)

4.5. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi Banke su u prvih šest meseci 2025. godine iznosili 774,787 hiljada dinara i viši su za 321,637 hiljada dinara, odnosno, za 71% u odnosu na isti period 2024. godine (30.06.2024: 453,150 hiljada dinara).

4.6. Ostali rashodi

Ostali rashodi Banke su u prvih šest meseci 2025. godine iznosili 1,228,237 hiljada dinara i viši su za 523,613 hiljada dinara, odnosno, za 74% u odnosu na isti period prethodne godine (30.06.2024: 704,624 hiljada dinara). Rast potiče najvećim delom od viših troškova reprezentacije, marketinga, IT opreme, troškova materijala i energije i ostalih rashoda.

Tabela 9. *Ostali rashodi Banke u periodu januar – jun 2025. godine*

U hiljadama dinara

	30.06.2025.	Učešće	30.06.2024.	Učešće
Troškovi indirektnih poreza i doprinosa	140,398	11%	100,765	14%
Proizvodne usluge	266,062	22%	162,839	23%
Ostali nematerijalni troškovi	421,923	34%	213,332	30%
Sponzorstvo, humanitarna pomoć i donacije	127,780	10%	29,843	4%
Materijal i energija	45,492	4%	34,624	5%
Troškovi reprezentacije	33,641	3%	26,455	4%
Premije osiguranja	72,217	6%	41,605	6%
Troškovi revizije	4,381	0%	3,024	0%
Troškovi marketinga	63,249	5%	57,239	8%
Ostali rashodi	53,094	4%	34,898	5%
Ukupno	**1,228,237**	**100%**	**704,624**	**100%**

5. BILANS STANJA BANKE

5.1. Osnovne napomene

Tabela 10. *Neto bilans stanja Banke*

	30.06.2025.	Učešće	31.12.2024.	Učešće	u hiljadama dinara % rasta / pada
Aktiva					
Gotovina i sredstva kod centralne banke	53,253,411	39%	55,666,398	46%	-4%
Potraživanja po osnovu derivata	7,077	0%	1,320	0%	436%
Hartije od vrednosti	1,098,031	1%	995,,739	1%	10%
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	14,916,244	11%	13,033,369	11%	14%
Krediti i potraživanja od komitenata	63,908,911	47%	48,401,573	40%	32%
Investicije u zavisna društva	273,194	0%	273,194	0%	0%
Nematerijalna ulaganja	378,766	0%	323,862	0%	17%
Nekretnine, postrojenja i oprema	2,149,679	2%	2,114,048	2%	2%
Investicione nekretnine	129,952	0%	129,952	0%	0%
Tekuća poreska sredstva	124,201	0%	-	0%	
Ostala sredstva	531,618	0%	524,688	0%	1%
Ukupno aktiva	**136,771,084**	**100%**	**121,464,143**	**100%**	**13%**
Pasiva					
Obaveze					
Obaveze po osnovu derivata	9,295	0%	26,002	0%	-64%
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	7,479,255	5%	6,693,428	6%	12%
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	110,169,082	81%	96,274,367	79%	14%
Rezervisanja	199,006	0%	202,496	0%	-2%
Tekuće poreske obaveze	200,077	0%	152,124	0%	
Odložene poreske obaveze	110,901	0%	112,405	0%	-1%
Ostale obaveze	1,640,944	1%	2,075,761	2%	-21%
Ukupno obaveze	**119,808,560**	**87%**	**105,536,583**	**87%**	**14%**
Kapital					
Akcijski kapital	12,180,705	9%	12,180,705	10%	0%
Dobitak posle poreza	1,021,427	1%	1,604,125	1%	-36%
Rezerve	3,760,392	3%	2,142,730	2%	75%
Ukupno kapital	**16,962,524**	**13%**	**15,927,560**	**13%**	**6%**
Ukupno pasiva	**136,771,084**	**100%**	**121,464,143**	**100%**	**13%**

Ukupna neto bilansna suma Banke na dan 30.06.2025. godine iznosi 136,771,084 hiljada dinara i viša je u odnosu na 31.12.2024. godine za 15,306,941 hiljadu dinara, odnosno za 13% (31.12.2024. godine: 121,464,143 hiljade dinara).

Rast neto bilansne sume sa 30.06.2025. godine najviše je rezultat rasta na pozicijima Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija i Nematerijalna ulaganja, na strani aktive, odnosno na pozicijama Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci, Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima i Rezerve, na strani pasive.

5. BILANS STANJA BANKE (nastavak)

5.2. Gotovina i sredstva kod centralne banke

Stanje gotovine i sredstava kod centralne banke na dan 30.06.2025. godine iznosi 53,253,411 hiljada dinara (31.12.2024: 55,666,398 hiljada dinara) i u strukturi ukupne neto poslovne imovine Banke je učestvovalo sa 39%.

Tabela 11. *Gotovina i gotovinski ekvivalenti*

	U hiljadama dinara	
	30.06.2025.	**31.12.2024.**
Gotovina i sredstva kod centralne banke		
Tekući račun	2,820,860	3,038,105
Ostala novčana sredstva	2,298,986	169,640
Blagajna:		
- u dinarima	30,460,539	28,777,620
- u stranoj valuti	11,566,788	12,794,812
Depoziti viškova likvidnih sredstava kod NBS	-	6,130,000
Obavezna rezerva u stranoj valuti	6,109,892	4,756,292
Razgraničena potraživanja za kamatu od NBS	2,478	2,411
Gotovina i sredstva kod centralne banke bruto	53,259,544	55,668,880
Minus: Ispravka vrednosti	(6,133)	(2,482)
Stanje na dan	**53,253,411**	**55,666,398**

5.3. Hartije od vrednosti

Hartije od vrednosti, na 30.06.2025. godine, iznose 1,098,031 hiljada dinara i sastoje se od akcija privrednih društava i banaka, obveznica Republike Irak, kao i od dugoročnih dinarskih i deviznih HoV Republike Srbije.

Tabela 12. *Hartije od vrednosti*

	U hiljadama dinara	
	30.06.2025.	**31.12.2024.**
U dinarima:		
HOV po fer vrednosti kroz BU	253	249
HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat - vlasničke hartije od vrednosti		
- obveznice Republike Srbije	928,771	805,237
	929,024	805.486
U stranoj valuti:		
HOV koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti:		
- Obveznice Republike Irak	63,487	83,360
- Državni zapisi RS	113,256	113,102
Ukupno bruto	**1,105,767**	**1,001,948**
Minus: Ispravka vrednosti	**(7,736)**	**(6,209)**
Stanje na dan	**1,098,031**	**995,739**

5. BILANS STANJA BANKE (nastavak)

5.4. Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

Stanje kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija na 30. jun 2025. godine iznosi 14,916,244 hiljada dinara (31.12.2024: 13,033,369 hiljada dinara), i ono čini 11% ukupne neto poslovne imovine Banke. U odnosu na stanje od 31.12.2024. godine, iznos ove bilansne pozicije veći je za 1,882,875 hiljada dinara, odnosno veći je za 14%.

Tabela 13. *Krediti i potraživanja od banaka i drugih finans.organizacija*

	U hiljadama dinara	
	30.06.2025.	**31.12.2024.**
Plasmani u dinarima:		
Krediti domaćim bankama i ostalim finansijskim organizacijama	13,393,568	11,295,114
Potraživanja za obračunatu kamatu	6,606	969
Razgraničena potraživanja za kamatu	67	241
Razgraničeni prihodi od naknada	(6,100)	(3,952)
Namenski depozit kod domacih banaka i ostalih finansijskih institucija	12,217	14,202
Ukupno	**13,406,358**	**11,306,574**
Plasmani u stranoj valuti:		
Devizni računi kod ino banaka	941,791	1,287,379
Namenski devizni račun - VISA card	595,969	469,652
Namenski obavezni depozit - CRHoV	8,994	4,441
Ukupno	**1,546,754**	**1,761,472**
Plasmani, bruto	**14,953,112**	**13,068,046**
Minus: Ispravka vrednosti	(36,868)	(34,677)
Stanje na dan	**14,916,244**	**13,033,369**

5.5. Krediti i potraživanja od komitenata

Krediti i potraživanja od komitenata Banke, sa stanjem na dan 30.06.2025. godine, iznose neto 63,908,911 hiljada dinara (31.12.2024: 48,401,573 hiljade dinara) i čine 47% ukupne neto poslovne imovine Banke. U odnosu na stanje od 31.12.2024. godine, iznos ove bilansne pozicije uvećan je za neto 15,507,338 hiljada dinara, odnosno, za 32%, najviše usled rasta nivoa plasmana korporativnim klijentima.

5. BILANS STANJA BANKE (nastavak)

5.5. Krediti i potraživanja od komitenata (nastavak)

Tabela 14. *Krediti i potraživanja od komitenata*

	U hiljadama dinara	
	30.06.2025.	**31.12.2024.**
U dinarima:		
Privredna društva	48,808,457	38,966,955
Stanovništvo	11,169,218	7,049,491
Ostalo	524,060	145,404
	60,501,735	46,161,850
U stranoj valuti:		
Privredna društva	22,323	72,648
Stanovništvo	6,278	5,124
Strana lica	4,289,814	2,899,841
	4,318,415	2,977,613
Obračunata kamata u dinarima	253,361	214,298
Obračunata naknada u dinarima	3,325	925
Obračunata kamata u stranoj valuti	1,592	24,897
Razgraničena potraživanja za kamatu u dinarima	185,105	275,541
Razgraničena potraživanja za kamatu u stranoj valuti	35,139	5,224
Razgraničeni prihodi za naknadu u dinarima	(146,986)	(119,633)
Krediti i potraživanja od komitenata, bruto	**65,151,686**	**49,540,716**
Minus: Ispravka vrednosti	(1,242,775)	(1,139,143)
Stanje na dan	**63,908,911**	**48,401,573**

5.6. Investicije u zavisna društva

Ukupne investicije u zavisna društva na dan 30.06.2025. godine iznose neto 273,194 hiljade dinara (31.12.2024: 273,194 hiljade dinara).
Banka je u saradnji sa "Institutom za majku i dete", Novi Beograd 1992. godine osnovala humanitarnu fondaciju "Za dečje srce" u cilju prikupljanja humanitarne pomoći i opremanja Odeljenja za dečiju kardiohirurgiju.
U julu 2024. godine Banka je stekla vlasništvo u kapitalu od 100% u Vantage leasing d.o.o. Beograd koje sada posluje pod nazivom ALTA Leasing d.o.o. Beograd.

Tabela 15. *Investicije u zavisna društva*

	U hiljadama dinara	
	30.06.2025.	**31.12.2024.**
U dinarima:		
Fondacija Dečje srce, Beograd	114	114
ALTA Leasing doo Beograd	273,765	273,765
	273,879	**273,879**
Minus: Ispravka vrednosti	685	685
Stanje na dan	**273,194**	**273,194**

5. BILANS STANJA BANKE (nastavak)

5.7. Osnovna sredstva, nematerijalna imovina i investicione nekretnine

U strukturi neto vrednosti imovine Banke, na dan 30. jun 2025. godine, vrednost nekretnina, postrojenja i opreme, nematerijalne imovine i investicionih nekretnina, u ukupnom iznosu od 2,658,397 hiljada dinara (31.12.2024. godine: 2,567,862 hiljade dinara), učestvuje sa 2%. Vrednost ove pozicije uvećana je na 30.06.2025. godine za 90,535 hiljada dinara u poređenju sa stanjem na dan 31.12.2024. godine.

Tabela 16. *Pregled bilansnih pozicija nekretnina, postrojenja i opreme, nematerijalne imovine i investicionih nekretnina*

U hiljadama dinara

	Građevinski objekti	Oprema i ostala osnovna sredstva	Osnovna sredstva uzeta u lizing	Zemljište	Ukupno	Nematerijalna imovina
NABAVNA VREDNOST						
Stanje 1. januara 2024. godine	**911,228**	**494,274**	**150,585**	**519,078**	**2,075,165**	**129,309**
Povećanja	204,996	368,465	142,727	-	716,188	162,910
Priprema	(37,847)	(5,894)	-	-	(31,953)	118,995
Otuđivanje i rashodovanje	-	(731)	(49,753)	-	(50,484)	-
Stanje 31. decembra 2024. godine	**1,078,377**	**867,901**	**243,559**	**519,078**	**2,708,915**	**411,214**
Povećanja	-	33,762	94,758	-	97,758	83,231
Priprema	-	(193)	-	-	-	(2,126)
Otuđivanje i rashodovanje	-	-	(5,443)	-	(5,443)	-
Stanje 30. jun 2025. godine	**1,078,377**	**901,471**	**332,874**	**519,078**	**2,798,230**	**492,319**
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI						
Stanje 1. januara 2024. godine	**171,615**	**282,453**	**28,413**	**-**	**482,480**	**71,457**
Amortizacija	13,572	73,250	36,023	-	122,845	15,895
Ostali rashodi po osnovu aneksa	-	-	-	-	-	-
Otuđivanje i rashodovanje	-	(731)	(9,727)	-	(10,458)	-
Stanje 31. decembra 2024. godine	**185,186**	**354,972**	**54,709**	**-**	**594,867**	**87,353**
Amortizacija	8,055	59,338	26,273	-	94,116	26,201
Ostali rashodi po osnovu aneksa	-	-	-	-	-	-
Otuđivanje i rashodovanje	-	-	(6,863)	-	(6,863)	-
Stanje 30. jun 2025. godine	**193,242**	**414,309**	**74,570**	**-**	**682,121**	**113,554**
Neotpisana vrednost na dan:						
- 30. jun 2025. godine	**885,136**	**487,161**	**258,305**	**519,078**	**2,149,679**	**378,766**
- 31. decembra 2024. godine	**893,191**	**512,929**	**188,850**	**519,078**	**2,114,048**	**323,862**

U hiljadama dinara

Investicione nekretnine	**30.06.2025.**	**31.12.2024.**
Investiciona nekretnina (poslovni objekat)	97,194	97,194
Investiciona nekretnina (stambena nepokretnost)	32,758	32,758
Stanje na dan	**129,952**	**129,952**

5. BILANS STANJA BANKE (nastavak)

5.8. Ostala sredstva

Ostala sredstva su na dan 30.06.2025. godine iznosila 531,618 hiljada dinara (31.12.2024: 524,688 hiljada dinara) i u odnosu na stanje od 31.12.2024. godine veća su za 6,930 hiljada dinara.

Tabela 17. *Ostala sredstva Banke*

	U hiljadama dinara	
	30.06.2025.	**31.12.2024.**
U dinarima:		
Dati avansi u dinarima	118,380	46,757
Potraživanja za unapred plaćene poreze	1,312	12,810
Sredstva stečena naplatom potraživanja	189,909	123,154
Razgraničeni unapred plaćeni troškovi	120,394	98,013
Ostala potraživanja u dinarima	54,704	29,960
	484,699	**310,694**
U stranoj valuti:		
Privredna društva	31,939	31,040
Ostale investicije u valuti	177	177
Ostala potraživanja u valuti	16,662	184,984
	48,778	**216,201**
Ostala sredstva, bruto	**533,477**	**526,895**
Minus: Ispravka vrednosti	(1,859)	(2,207)
Ukupno	**(1,859)**	**(2,207)**
Stanje na dan	**531,618**	**524,688**

5.9. Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci

Ukupni depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci iznose na dan 30.06.2025. godine 7,479,255 hiljada dinara (31.12.2024: 6,693,428 hiljada dinara). U odnosu na stanje od 31.12.2024. godine, iznos ove bilansne pozicije je uvećan za 12%.

Tabela 18. *Depoziti i ostale finansijske obaveze prema banaka i drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci*

		30.06.2025.		U hiljadama dinara 31.12.2024.		
	Kratkoročni	**Dugoročni**	**Ukupno**	**Kratkoročni**	**Dugoročni**	**Ukupno**
U dinarima						
Osiguravajuća društva	1,469,513	185,191	1,654,704	1,183,265	180,216	1,363,481
Domaće banke	206,154	-	206,154	6,416	-	6,416
Strane banke	2,140	-	2,140	1,035	-	1,035
Ostale usluge kreditiranja i finansiranja	2,848,397	32,152	2,880,549	2,990,724	31,121	3,021,845
Ukupno	**4,526,204**	**217,343**	**4,743,547**	**4,181,440**	**211,337**	**4,392,777**
U stranoj valuti						
Strane banke	789,443	-	789,443	592,984	-	592,984
Domaće banke	1,105,211	-	1,105,211	1,379,450	-	1,379,450
Ostale finansijske organizacije	841,054	-	841,054	328,217	-	328,217
Ukupno	**2,735,708**	**-**	**2,735,708**	**2,300,651**	**-**	**2,300,651**
Stanje na dan	**7,261,912**	**217,343**	**7,479,255**	**6,482,091**	**211,337**	**6,693,428**

5. BILANS STANJA BANKE (nastavak)

5.10. Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima

Ukupni depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima Banke iznose na dan 30.06.2025. godine 110,169,082 hiljade dinara (31.12.2024: 96,274,367 hiljada dinara). U odnosu na stanje od 31.12.2024. godine, depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima uvećani su za 13,894,715 hiljada dinara, odnosno za 14%.

Tabela 19. *Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima*

U hiljadama dinara

	30.06.2025.			31.12.2024.		
	Kratkoročni	**Dugoročni**	**Ukupno**	**Kratkoročni**	**Dugoročni**	**Ukupno**
U dinarima						
Privredna društva	36.421.464	1.297.435	37.718.899	38.661.344	1.617.499	40.278.843
Stanovništvo	14,863,428	966,200	15,829,628	7,265,120	836,956	8,102,076
Drugi komitenti	8,244,374	3,190,958	11,435,332	5,777,310	3,191,447	8,968,757
Ukupno dinari	**59,529,266**	**5,454,593**	**64,983,859**	**51,703,774**	**5,645,902**	**57,349,676**
U stranoj valuti						
Privredna društva	9.942.939	504.005	10.446.944	6.753.894	612.060	7.365.954
Stanovništvo	27,483,894	3,690,136	31,174,030	25,631,027	2,956,948	28,587,975
Drugi komitenti	3,150,827	413,422	3,564,249	2,968,655	2,107	2,970,762
Ukupno u valuti	**40,577,660**	**4,607,563**	**45,185,223**	**35,353,576**	**3,571,115**	**38,924,691**
Ukupno	**100,106,925**	**10,062,157**	**110,169,082**	**87,057,350**	**9,217,017**	**96,274,367**

Struktura depozita i ostalih finansijskih obaveza prema drugim komitentima prikazana je u sledećoj tabeli.

Tabela 20. *Struktura depozita i ostalih finansijskih obaveza prema drugim komitentima*

u hiljadama dinara

	30.06.2025.	**31.12.2024.**
Transakcioni depoziti	54,217,154	53,497,581
Štedni depoziti	18,524,889	13,356,976
Depoziti po osnovu datih kredita	1,293,935	335,871
Namenski depoziti	4,628,923	1,995,382
Ostali depoziti	30,325,585	25,883,703
Primljeni krediti	195,401	259,128
Obračunata kamata	103,422	97,663
Razgraničena kamata	482,008	339,908
Ostale finansijske obaveze	397,765	508,155
Stanje na dan	**110,169,082**	**96,274,367**

5. BILANS STANJA BANKE (nastavak)

5.11. Rezervisanja

Rezervisanja Banke sa 30.06.2025. godine iznose 199,006 hiljada dinara (31.12.2024: 202,496 hiljada dinara) i u odnosu na stanje od 30.06.2024. godine manja su za 3,490 hiljada dinara.

Tabela 21. *Struktura rezervisanja*

U hiljadama dinara

	Rezervisanja za kreditno rizične vanbilansne stavke	Rezervisanja za neiskorišćene godišnje odmore	Rezervisanja za otpremnine	Rezervisanja za sudske sporove	Ukupno
Stanje na dan 01.01.2024. godine	**55,172**	**29,850**	**46,252**	**22,393**	**153,667**
Izdvajanje u toku godine	139,496	54,046	46,173	-	239,715
Ukidanje u toku godine	(144,069)	(29,850)	-	(16,967)	(190,886)
Stanje na dan 31.12.2024. godine	**50,599**	**54,046**	**92,425**	**5,426**	**202,496**
Stanje na dan 01.01.2025. godine	**50,599**	**54,046**	**92,425**	**5,426**	**202,496**
Izdvajanje u toku godine	127,989	-	-	-	127,989
Ukidanje u toku godine	(77,135)	(54,046)	(298)	-	(131,479)
Stanje na dan 30.06.2025. godine	**101,453**	**-**	**92,127**	**5,426**	**199,006**

5.12. Ostale obaveze

Ostale obaveze Banke su na dan 30.06.2025. godine iznosile 1,640,944 hiljada dinara (31.12.2024: 2,075,761 hiljada dinara). U odnosu na stanje od 31.12.2024. godine ostale obaveze Banke niže su za 434,817 hiljada dinara.

Tabela 22. *Struktura ostalih obaveza*

U hiljadama dinara

	30.06.2025.	31.12.2024.
Za neizvršene isplate po naplatama u stranoj valuti	6,004	52,275
Obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	183,212	24,780
Ostale obaveze prema zaposlenima	-	1,264
Obaveze prema dobavljačima	29,661	98,099
Obaveze po osnovu lizinga	257,930	187,546
Obaveze za dividende	2,253	2,253
Ostale obaveze u stranoj valuti	396,792	447,607
Ostale obaveze u dinarima	160,548	161,634
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	443,913	944,724
Razgraničene obaveze za obračunate rashode	51,041	25,267
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	109,590	130,312
Stanje na dan	**1,640,944**	**2,075,761**

5. BILANS STANJA BANKE (nastavak)

5.13. Kapital Banke

5.13.1. Struktura kapitala Banke

Sa stanjem na dan 30.06.2025. godine, vrednost ukupnog kapitala Banke iznosi 16,962,524 hiljada dinara. U odnosu na vrednost kapitala od 31.12.2024. godine, kada je iznosio 15,927,560 hiljada dinara, vrednost ukupnog kapitala Banke uvećana je za 1,034,964 hiljada dinara odnosno za 6%.

Tabela 23. *Kapital Banke*

	U hiljadama dinara	
	30.06.2025.	**31.12.2024.**
Akcijski kapital	12,012,516	12,012,516
Emisiona premija	168,189	168,189
	12,180,705	**12,180,705**
Revalorizacione rezerve po osnovu promene vrednosti osnovnih sredstava	705,242	705,242
Rezerve iz dobiti-statutarne	3,049,397	1,445,272
Nerealizovani gubici od promene vrednosti HoV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	5,753	(7,784)
Rezerve	**3,760,392**	**2,142,730**
Dobitak	**1,021,427**	**1,604,125**
Stanje na dan	**16,962,524**	**15,927,560**

5.13.2. Akcijski kapital

U skladu sa Odlukom o osnivanju i Statutom, kapital Banke se sastoji od:

- Akcijskog kapitala i
- Rezervi Banke.

Akcijski kapital Banke na dan 30.06.2025. godine iznosi 12,012,516 hiljada dinara i u celini se sastoji od 1,189,358 običnih akcija nominalne vrednosti 10,100 dinara (na dan 31.12.2024. godine iznosio je 12,012,516 hiljada dinara i bio je podeljen na 1,189,358 akcija nominalne vrednosti 10,100 dinara).
Učešće ALTA Group doo Beograd u ukupnom akcijskom kapitalu Banke iznosi na dan 30.06.2025. godine 100% (31.12.2024. godine učešće ALTA Group doo Beograd iznosi 100%).

Dobitak po akciji na 30.06.2025. godini iznosio je 1,732 dinara (31.12.2024. godini 2,307 dinara).

Tabela 24. *Vlasnička struktura akcija Banke*

	U hiljadama dinara			
	30.06.2025		**31.12.2024**	
	Vrednost akcija	**u %**	**Vrednost akcija**	**u %**
ALTA Group doo Beograd	12,012,516	100.00%	12,012,516	100.00%
Stanje na dan 31. decembar	**12,012,516**	**100.00%**	**12,012,516**	**100.00%**

6. LIKVIDNOST BANKE

6.1. Dinarska i devizna likvidnost Banke

Plasmani koji se mogu smatrati primarnom rezervom likvidnosti Banke sastoje se od: gotovine u blagajni i sredstava na računima Banke, plasmana kod domaćih i inostranih banaka do 7 dana, viška likvidnih sredstava kod NBS i obavezne rezerve kod NBS koji sa stanjem na dan 30. jun 2025. godine iznose ukupno 59.5 milijardi dinara i manje su za 4.8 milijardi dinara u poređenju sa krajem prethodne godine (31.12.2024: 64.8 milijardi dinara).

Sekundarnu rezervu likvidnosti čine: trezorske obveznice Ministarstva finansija Republike Srbije, obveznice Republike Irak, korporativne (dugoročne) dinarske obveznice privrednog društva Elixir Group doo Šabac i investicione jedinice OTP Cash Dinar UCITS fonda. Na dan 30.06.2025. godine, nivo sekundarne rezerve likvidnosti iznosio je 1.1 milijarda dinara što je neznatno povećanje za 107 miliona dinara u odnosu na kraj prethodne godine (31.12.2024: 994 miliona dinara).

Tabela 26. *Primarne i sekundarne rezerve Banke, stanje na dan 30. jun 2025. godine*

u hiljadama dinara

Opis	30.06.2025.	Učešće	31.12.2024.	Učešće	% rasta / pada
Primarne rezerve:					
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	46,390,449	77.9%	46,365,051	71.5%	0.1%
Plasmani kod banaka do 7D (money market)	5,937,392	10.0%	6,606,268	10.2%	-10.1%
Obavezna rezerva u stranoj valuti	6,108,990	10.3%	4,755,564	7.3%	28.5%
Viškovi likvidnih sredstava	-	-	6,130,000	9.5%	-100.0%
Ukupno primarne rezerve likvidnosti:	**58,436,831**	**98.1%**	**63,856,883**	**98.5%**	-8.5%
Sekundarne rezerve:					
REPO plasmani	-	-	-	-	-
Obveznice trezora RS (RSD i EUR)	922,025	1.5%	917,297	1.4%	0.5%
Obveznice Republike Irak (USD)	59,152	0.1%	77,367	0.1%	-23.5%
Korporativne (dugoročne) obveznice (RSD)	120,115	0.2%	-	-	100.0%
Investicione jedinice	253	0.0%	249	0.0%	1.6%
Ukupno sekundarne rezerve likvidnosti:	**1,101,545**	**1.9%**	**994,913**	**1.5%**	10.7%
Stanje na dan	**59,538,376**	**100.0%**	**64,851,796**	**100.0%**	-8.2%

7. UPRAVLJANJE RIZICIMA

7.1. Ciljevi i politike upravljanja finansijskim rizicima

Upravljanje rizicima je ključni element upravljanja poslovanjem, s obzirom da izloženost rizicima proizlazi iz svih poslovnih aktivnosti, kao neodvojivog dela bankarskog poslovanja, kojim se upravlja kroz identifikovanje, merenje, procenu, ublažavanje, kontrolu i praćenje, odnosno uspostavljanjem ograničenja rizika, kao i izveštavanje u skladu sa strategijama i politikama.

Banka je uspostavila sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji obuhvata: okvir za upravljanje rizičnim apetitom, strategije, politike i procedure upravljanja rizicima, metodologije za upravljanje pojedinačnim rizicima, odgovarajuću organizacionu strukturu, efektivan i efikasan proces upravljanja svim rizicima kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, adekvatan sistem unutrašnjih kontrola, odgovarajući informacioni sistem i adekvatan proces interne procene adekvatnosti kapitala. Banka je uspostavila Okvir za upravljanje rizičnim apetitom Banke – Izjava koji je u potpunosti integrisan u proces upravljanja rizicima i koji obezbeđuje da rizični profil Banke bude u skladu sa unapred definisanom sklonošću Banke ka rizicima, kao i sa tolerancijom prema rizicima. Sklonošću Banke ka rizicima smatra se nivo rizika koji Banka namerava da preuzme radi ostvarivanja svoje poslovne strategije i politika, dok se tolerancijom prema rizicima smatra najviši prihvatljivi nivo rizika za Banku.Takođe, u sistem upravljanja rizicima integrisan je i Plan oporavka Banke, kao mehanizam rane identifikacije situacije teškog finansijskog poremećaja u kome Banka može preduzeti mere, odnosno primeniti definisane opcije oporavka u cilju sprečavanja ulaska u fazu rane intervencije u kojoj aktivno učešće ima regulator ili poboljšanje već pogoršanog finansijskog stanja. Strategijom upravljanja rizicima i Strategijom upravljanja kapitalom Banka je postavila sledeće ciljeve u okviru sistema upravljanja rizicima: razvoj aktivnosti Banke u skladu sa poslovnom strategijom i mogućnostima i razvojem tržišta u cilju stvaranja konkurentskih prednosti, izbegavanje ili minimiziranje rizika u cilju održavanja poslovanja u okvirima prihvatljivog nivoa rizika, minimiziranje negativnih efekata na kapital Banke uz poštovanje definisanih okvira prihvatljivog nivoa rizika, diverzifikacija rizika kojima je Banka izložena, održavanje potrebnog nivoa pokazatelja adekvatnosti ukupnog, osnovnog i osnovnog akcijskog kapitala, održavanje učešća problematičnih kredita (NPL) u ukupnim kreditima na nivou ispod definisanog limita, održavanje pokazatelja rizika koncentracije po osnovu izloženosti određenim vrstama proizvoda ispod nivoa propisanog regulativom, održavanje učešća kredita u dinarima sa valutnom klauzulom u stranoj valuti i kredita u stranoj valuti u ukupnim kreditima Banke ispod nivoa propisanog regulativom, održavanje pokazatelja pokrića likvidnom aktivom i pokazatelja neto stabilnih izvora finansiranja iznad nivoa propisanih regulativom. Banka permanentno prati sve najave i izmene regulatornog okvira, analizira uticaj na nivo rizika i preduzima mere za blagovremeno usklađivanje svog poslovanja sa novim propisima.

Kroz jasno definisan proces uvođenja novih i značajno izmenjenih proizvoda, usluga i aktivnosti u vezi sa procesima i sistemima Banka analizira njihov uticaj na buduću izloženost rizicima u cilju optimizacije svojih prihoda i troškova za procenjeni rizik, kao i minimiziranja svih potencijalno mogućih negativnih efekata na finansijski rezultat Banke.

Politika zaštite od izloženosti kreditnom riziku

U cilju zaštite od izloženosti kreditnom riziku Banka primenjuje tehnike ublažavanja kreditnog rizika pribavljajući i prihvatljive instrumente obezbeđenja (kolaterale), kao sekundarne izvore naplate plasmana. U cilju upravljanja kreditnim rizikom, Banka nastoji da posluje sa klijentima dobre kreditne sposobnosti i pribavlja odgovarajuće instrumente obezbeđenja plaćanja. Banka ocenjuje kreditnu sposobnost svakog klijenta u momentu podnošenja zahteva i vrši monitoring dužnika, plasmana i kolaterala, kako bi bila u mogućnosti da preduzme odgovarajuće aktivnosti u cilju naplate svog potraživanja. Vrste obezbeđenja potraživanja zavise od procene kreditnog rizika dužnika i utvrđuju se u svakom konkretnom slučaju pojedinačno, a njihovo pribavljanje se vrši po zaključenju ugovora i pre realizacije plasmana.

Banka je unutrašnjim aktima regulisala vrednovanje instrumenata kreditne zaštite i upravljanje tim instrumentima.

7. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

7.1. Ciljevi i politike upravljanja finansijskim rizicima (nastavak)

Banka posebnu pažnju poklanja utrživosti i adekvatnoj proceni kolaterala, u vezi sa čim prilikom procene vrednosti kolaterala angažuje ovlašćene procenitelje, kako bi potencijalni rizik od nerealne procene svela na najmanju moguću meru, a nepokretnosti, roba, oprema i ostale pokretne stvari koje su predmet zaloge moraju biti osigurane kod osiguravajućeg društva prihvatljivog za Banku, uz polise osiguranja vinkulirane u korist Banke.

Banka posebnu pažnju posvećuje monitoringu kolaterala i preduzima aktivnosti na obezbeđenju novih procena vrednosti, ali i na pribavljanju dodatnih kolaterala, pre svega kod klijenata sa identifikovanim problemima u poslovanju, ali i klijenata kod kojih je pokrivenost izloženosti kolateralima smanjena usled pada vrednosti pribavljenih kolaterala.

U cilju adekvatnog upravljanja rizicima Banka sprovodi aktivnosti analize kreditnog rizika pri odobrenju plasmana i uspostavljanjem sistema za praćenje, prevenciju i upravljanje lošom aktivom, uključujući i adekvatnu identifikaciju potencijalno rizičnih klijenata, vrši ublažavanje kreditnog rizika kod klijenata navedenog statusa, kao i kroz preuzimanje mera i akcija u cilju zaštite interesa Banke i sprečavanja negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke.

Uvažavajući izmene regulative Narodne banke Srbije, potrebe daljeg unapređenja procesa upravljanja rizicima, zahteve spoljnog revizora, kao i globalnu ekonomsku situaciju, Banka je tokom prve polovine 2025. godine izvršila odgovarajuće izmene internih akata kojima se uređuje upravljanje rizicima.

Banka je tokom prve polovine 2025. godine, kao i u dosadašnjem poslovanju, nastojala da održi kvalitet kreditnog portfolija putem minimiziranja nastajanja novih loših kredita i rešavanja problema klijenata koji su već prepoznati kao problematični.

Nivo obezvređenja za kreditni rizik na dan 30.06.2025. godine u velikoj meri je posledica primene principa opreznosti i konzervativnog pristupa odmeravanja nivoa obezvređenja i scenarija naplate za izloženosti u statusu neizmirenja obaveza, uz redovno preispitivanje izvesnosti naplate problematičnih plasmana i prenosa u vanbilansnu evidenciju u skladu sa regulativom Narodne banke Srbije.

Banka primenjuje MSFI 9 standard i u skladu sa navedenim standardom vrši obračun obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama. Portfolio se diferencira u tri nivoa koji prate status plasmana (nivo 1 – PL plasmani bez identifikovanog pogoršanja kreditnog rizika, nivo 2 – PL plasmani sa identifikovanim pogoršanjem kreditnog rizika u odnosu na trenutak odobrenja – merenog setom definisanih kriterijuma, nivo 3 – NPL plasmani), uz definisane kriterijume za prelazak plasmana iz viših nivoa u niže. Takođe, u skladu sa MSFI 9 standardom, Banka obračunava obezvređenje i za izloženosti prema Republici Srbiji i Narodnoj banci Srbije (za sredstva koja nisu odmah raspoloživa).

Realno povećanje obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama (bilans uspeha) tokom prve polovine 2025. godine prouzrokovano je obezvređenjem novoodobrenih plasmana usled rasta kreditne aktivnosti, dominantno u segmentu privrednih klijenata. Povećanje obezvređenja u bilansu uspeha u sektoru stanovništva najvećim delom je posledica obezvređenja nove produkcije stambenih i gotovinskih kredita.

7. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

7.2. Izloženost rizicima sa strategijom za upravljanje rizicima i ocenom njihove efektivnosti

Banka je u svom poslovanju posebno izložena sledećim vrstama rizika:

- kreditnom i sa njim povezanim rizicima;
- riziku likvidnosti;
- tržišnim rizicima;
- kamatnom riziku u bankarskoj knjizi;
- operativnom riziku;
- riziku ulaganja;
- riziku izloženosti;
- riziku zemlje kao i svim ostalim rizicima koji se mogu pojaviti u redovnom poslovanju Banke.

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršenja obaveza dužnika prema Banci.

Kreditni rizik uslovljen je kreditnom sposobnošću dužnika, njegovom urednošću u izmirivanju obaveza prema Banci, kao i kvalitetom instrumenata obezbeđenja. Prihvatljiv nivo izloženosti kreditnom riziku Banke u skladu je sa definisanim Okvirom za upravljanje rizičnim apetitom i Strategijom upravljanja rizicima i zavisi od strukture portfolija Banke, na osnovu koje se omogućuje limitiranje negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke, uz minimiziranje kapitalnih zahteva za kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane, rizik smanjenja vrednosti kupljenih potraživanja, rizik izmirenja/isporuke po osnovu slobodnih isporuka i u cilju održavanja adekvatnosti kapitala na prihvatljivom nivou. Banka upravlja kreditnim rizikom na nivou klijenta, grupe povezanih lica i celokupnog kreditnog portfolija. Banka odobrava plasmane klijentima (pravnim i fizičkim licima) za koje procenjuje da su kreditno sposobni vršeći analizu, odnosno kvantitativno i/ili kvalitativno merenje i procenu kreditnog rizika i finansijskog stanja dužnika. Proces merenja kreditnog rizika zasnovan je na merenju nivoa rizičnosti pojedinačnog plasmana na osnovu internog rejting modela, kao i na primeni regulative Narodne banke Srbije, koja zahteva klasifikaciju svakog plasmana na osnovu propisanih kriterijuma.

Praćenjem i kontrolom portfolija u celini i po pojedinim segmentima Banka vrši poređenje sa prethodnim periodima, identifikuje trendove kretanja i uzroke promena nivoa kreditnog rizika. Takođe, prati pokazatelje kvaliteta aktive (kretanje NPL-a/NPE-a, stepen pokrivenosti NPL-a obezvređenjem i slično), kao i izloženost prema regulatorno i interno definisanim limitima. Odlukom o upravljanju rizikom koncentracije po osnovu izloženosti banke određenim vrstama proizvoda, Narodna banka Srbije je od 01.01.2019. godine propisala bankama da prate i rizik koncentracije, odnosno izloženosti banke prema grupama proizvoda, prvenstveno izloženosti po osnovu gotovinskih, potrošačkih i ostalih kredita odobrenih stanovništvu ugovorene ročnosti preko 8 godina u 2019. godini, preko 7 godina u 2020. godini i od 2021. godine preko 6 godina. Takođe, uvedeno je i praćenje i izveštavanje o stepenu kreditne zaduženosti fizičkih lica (DTI racio). Proces praćenja kvaliteta kredita omogućava Banci da proceni potencijalne gubitke, kao rezultat rizika kojima je izložena i da preduzme odgovarajuće korektivne mere. S druge strane, Banka ne ulaže u visokorizične plasmane kao što su ulaganja u potencijalno profitabilne projekte, ali s visokim rizikom, u investicione fondove visoko rizičnog portfolija i slično.

Rizik likvidnosti predstavlja mogućnost nastanka negativnih uticaja na finansijski rezultat i kapital Banke usled nemogućnosti Banke da izmiruje dospele obaveze, a u slučaju nedovoljnih rezervi likvidnosti i nemogućnosti pokrića neočekivanih odliva i ostalih obaveza, i to zbog:

- povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora finansiranja), ili

- otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

7. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

7.2. Izloženost rizicima sa strategijom za upravljanje rizicima i ocenom njihove efektivnosti (nastavak)

Rizik likvidnosti ispoljava se kroz teškoće Banke u izmirenju dospelih obaveza u slučaju nedovoljnih rezervi likvidnosti i nemogućnosti pokrića neočekivanih odliva ostale pasive. Banka u svom poslovanju poštuje osnovne principe likvidnosti, ostvarujući dovoljan nivo likvidnih sredstava za pokriće obaveza nastalih u kratkom roku, odnosno poštuje princip solventnosti, formiranjem optimalne strukture sopstvenih i pozajmljenih izvora sredstava i formiranjem dovoljnog nivoa rezervi likvidnosti koje ne ugrožavaju ostvarivanje planiranog prinosa na kapital.

Rizik likvidnosti ispoljava se i u nemogućnosti Banke da transformiše pojedine delove aktive u likvidna sredstva u kratkom roku. Banka vrši analizu rizika izvora finansiranja i tržišnog rizika likvidnosti. Problem likvidnosti sa aspekta izvora finansiranja odnosi se na strukturu pasive, odnosno obaveza i izražava se kroz potencijalno značajno učešće nestabilnih izvora, kratkoročnih izvora ili njihove koncentracije. Rizik likvidnosti izvora finansiranja zapravo predstavlja rizik da Banka neće moći da ispuni obaveze usled povlačenja nestabilnih izvora sredstava, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora sredstava. Sa druge strane, tržišni rizik likvidnosti ispoljava se i kroz deficit rezervi likvidnosti i otežanog ili nemogućeg pribavljanja likvidnih sredstava po prihvatljivim tržišnim cenama. Tokom prve polovine 2025. godine Banka je bila usklađena sa regulatornim i interno definisanim limitima i svi pokazatelji rizika likvidnosti bili su iznad definisane tolerancije prema rizicima (limita). Banka aktivno preduzima preventivne mere u cilju minimiziranja izloženosti riziku likvidnosti.

Tržišni rizici predstavljaju rizike mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu promena tržišnih varijabli i obuhvataju devizni rizik za sve poslovne aktivnosti koje Banka obavlja, cenovni rizik pozicija knjige trgovanja i robni rizik kome Banka trenutno nije izložena.

Banka je izložena **deviznom riziku** koji se manifestuje kroz mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital usled promene deviznih kurseva, odnosno promene vrednosti domaće valute u odnosu na strane valute ili promene vrednosti zlata i drugih plemenitih metala. U cilju minimiziranja izloženosti deviznom riziku Banka vrši diversifikaciju valutne strukture portfolija i valutne strukture obaveza, usklađivanje otvorenih pozicija po pojedinim valutama, poštujući principe ročne transformacije sredstava. Tokom prve polovine 2025. godine Banka je bila usklađena sa regulatornim (neto otvorena devizna pozicija na nivou od najviše 20% kapitala Banke) i interno definisanim limitima deviznog rizika.

Banka je tokom prve polovine 2025. godine bila izložena i **cenovnom riziku** po osnovu pozicija koje poseduje u knjizi trgovanja: FX svop poslova sa drugim ugovornim stranama, državnih dužničkih hartija od vrednosti Republike Srbije i pozicija u investicionim jedinicama.

Kamatni rizik predstavlja rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled nepovoljnih promena kamatnih stopa. Banka na sveobuhvatan način blagovremeno utvrđuje uzroke tekuće i procenjuje faktore buduće izloženosti kamatnom riziku. Izloženost ovoj vrsti rizika zavisi od odnosa kamatno osetljive aktive i pasive. Upravljanje kamatnim rizikom ima za cilj održavanje prihvatljivog nivoa izloženosti kamatnom riziku sa aspekta uticaja na finansijski rezultat i ekonomsku vrednost kapitala, vođenjem adekvatne politike ročne usklađenosti perioda ponovnog formiranja kamatnih stopa i usklađivanja izvora sa plasmanima prema visini kamatne stope i ročnosti.

Operativni rizik je rizik mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Operativni rizik uključuje i pravni rizik, koji predstavlja rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu sudskih ili vansudskih postupaka. Banka preduzima mere u cilju ublažavanja operativnih rizika i proaktivnog

7. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

7.2. Izloženost rizicima sa strategijom za upravljanje rizicima i ocenom njihove efektivnosti (nastavak)

reagovanja na potencijalne događaje operativnih rizika kroz permanentno praćenje svih aktivnosti, praćenje ključnih indikatora rizika koji predstavljaju rano upozorenje za signaliziranje promena u rizičnom profilu Banke, primenu adekvatnog i pouzdanog informacionog sistema, a čijim sprovođenjem se unapređuje poslovna praksa i optimizuju poslovni procesi Banke. U cilju minimiziranja pravnog rizika i uticaja istog na finansijski rezultat, Banka nastavlja i dalje da unapređuje svoju poslovnu praksu u delu pravovremenog rezervisanja po osnovu tužbenih zahteva protiv Banke, a u skladu sa procenom budućeg očekivanog gubitka po tom osnovu.

Rizici ulaganja predstavljaju rizike ulaganja Banke u druga pravna lica koja nisu lica u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva i investicione nekretnine. U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije prati se nivo trajnih ulaganja i o tome se izveštavaju organi i odbori Banke. Na ovaj način se obezbeđuje da ulaganje Banke u jedno lice koje nije u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala Banke, pri čemu se pod ovim ulaganjem podrazumeva ulaganje kojim Banka stiče udeo ili akcije lica koje nije lice u finansijskom sektoru, te da ukupna ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva i investicione nekretnine Banke ne pređu 60% kapitala Banke, s tim što se ovo ograničenje ne odnosi na sticanje akcija radi njihove dalje prodaje u roku od šest meseci od dana sticanja.

Velika **izloženost Banke** prema jednom licu ili grupi povezanih lica, uključujući i lica povezana sa Bankom, jeste izloženost koja iznosi najmanje 10% kapitala Banke. Tokom prve polovine 2025. godine Banka je bila usklađena sa regulatornim i interno definisanim limitima izloženosti.

Rizik zemlje je rizik koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena, odnosno rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od dužnika iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla dužnika. Izloženost Banke riziku zemlje je na prihvatljivom nivou.

7.3. Upravljanje kapitalom

Banka je uspostavila sistem upravljanja rizicima u skladu sa obimom i strukturom svojih poslovnih aktivnosti, a cilj upravljanja kapitalom je nesmetano ostvarenje ciljeva poslovne politike Banke.

Obračun kapitala i pokazatelja adekvatnosti kapitala je počevši od 30.06.2017. godine usklađen sa Bazel III standardom.

Osnovni ciljevi upravljanja kapitalom su:

- očuvanje minimalnog regulatornog zahteva (EUR 10 miliona);
- održavanje zaštitnih slojeva kapitala;
- poštovanje minimalnih regulatornih pokazatelja adekvatnosti kapitala uvećanih za zaštitne slojeve kapitala;
- održavanje poverenja u sigurnost i stabilnost poslovanja;
- ostvarenje poslovnih i finansijskih planova;
- podržavanje očekivanog rasta plasmana;
- omogućavanje optimuma budućih izvora sredstava i njihovog korišćenja;
- ostvarenje politike dividendi;

7. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

7.3. Upravljanje kapitalom (nastavak)

- obezbeđenje adekvatnog nivoa kapitala za nastavak poslovanja po načelu stalnosti poslovanja i
- održanje kapitala na nivou koji omogućava budući razvoj poslovanja.

Regulatorni kapital Banke predstavlja zbir osnovnog kapitala (koga čine osnovni akcijski i dodatni osnovni kapital) i dopunskog kapitala, umanjen za odbitne stavke. Pokazatelji adekvatnosti kapitala predstavljaju odnos kapitala (ukupnog, osnovnog ili osnovnog akcijskog) Banke i zbira: rizikom ponderisanih izloženosti za kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane, rizik smanjenja vrednosti kupljenih potraživanja i rizik izmirenja/isporuke po osnovu slobodnih isporuka; rizične aktive po osnovu izloženosti riziku izmirenja/isporuke (osim po osnovu slobodnih isporuka); rizične aktive po osnovu izloženosti tržišnim rizicima; rizične aktive po osnovu izloženosti operativnom riziku; rizične aktive po osnovu izloženosti riziku prilagođavanja kreditne izloženosti i rizične aktive po osnovu prekoračenja limita izloženosti iz knjige trgovanja. Rizikom ponderisane izloženosti za kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane, rizik smanjenja vrednosti kupljenih potraživanja i rizik izmirenja/isporuke po osnovu slobodnih isporuka se utvrđuju u skladu sa propisanim ponderima rizičnosti za sve klase aktive. Rizična aktiva po osnovu izloženosti operativnom riziku se dobija množenjem recipročne vrednosti propisanog pokazatelja adekvatnosti kapitala i kapitalnog zahteva za operativni rizik, utvrđenog kao trogodišnji prosek proizvoda indikatora izloženosti i stope kapitalnog zahteva od 15%.

Pokazatelj adekvatnosti kapitala na dan 30.06.2025. godine iznosi 16.8% (31.12.2024: 19.7%). Kapital na 30.06.2025. godine iznosi 15,560,797 hiljada dinara i viši je za 1.6 milijardi dinara, odnosno 11.16% u odnosu na stanje sa kraja 2024. godine usled višeg nivoa ostalih rezervi (uključivanje dobiti ostvarene u 2024. godini).

Tabela 27. *Adekvatnost kapitala*

u hiljadama dinara

Pokazatelji	**30.06.2025.**	**31.12.2024.**
Kapital	15,560,797	13,997,975
Ukupna rizična aktiva	92,570,643	70,956,310
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	**16.8%**	**19.7%**

Tabela 28. *Struktura kapitala Banke na dan 30.06.2025. godine*

u hiljadama dinara

Struktura kapitala Banke	**30.06.2025.**
Uplaćeni iznos instrumenata osnovnog akcijskog kapitala	12,012,516
Pripadajuća emisiona premija uz instrumente osnovnog akcijskog kapitala	168,189
Rezerve iz dobiti i ostale rezerve	3,049,397
Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobici	807,231
Nerealizovani gubici	(97,656)
Nematerijalna ulaganja	(378,766)
Učešća u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru preko 10% kapitala tih lica	(114)
Osnovni kapital	**15,560,797**
Dopunski kapital	**-**
Ukupan kapital	**15,560,797**

7. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

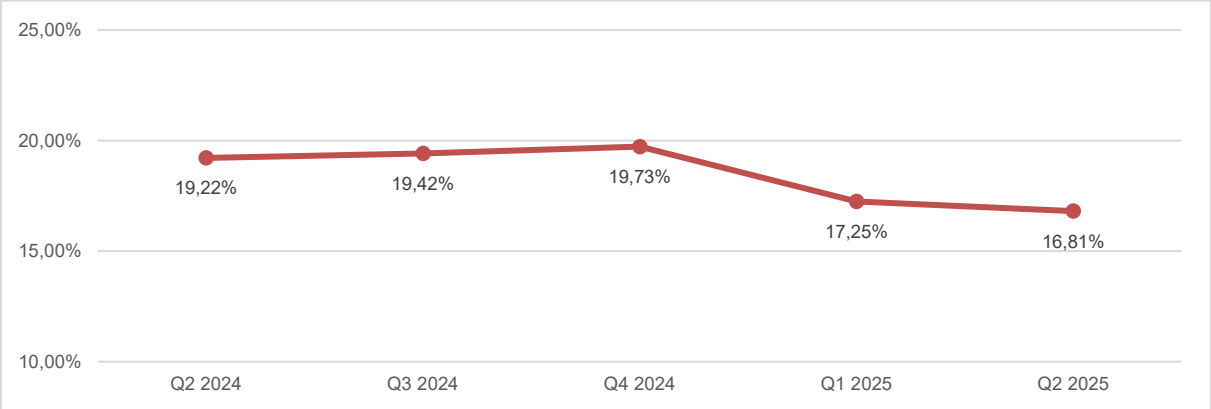
7.3. Upravljanje kapitalom (nastavak)

Tabela 29. *Rizikom ponderisane izloženosti i kapitalni zahtevi na dan 30.06.2025. godine*

u hiljadama dinara

Pozicija	Iznos	Kapitalni zahtev
Aktiva ponderisana kreditnim rizikom	81,543,907	6,523,513
Aktiva izložena uticaju cenovnog rizika po osnovu dužničkih HoV	1,983,079	158,646
Aktiva izložena uticaju cenovnog rizika po osnovu vlasničkih HoV	1,012	81
Aktiva izložena uticaju deviznog rizika	1,837,971	147,038
Aktiva izložena uticaju operativnog rizika	7,204,675	576,374
Ukupna izloženost	**92,570,643**	**7,405,652**
Osnovni akcijski kapital	**15,560,797**	
Osnovni kapital	**15,560,797**	
Ukupan kapital	**15,560,797**	
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala	**16.81%**	
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala	**16.81%**	
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	**16.81%**	

Graf 2. *Dinamika pokazatelja adekvatnosti kapitala Banke u analiziranom periodu*

7.4. Analiza izloženosti glavnim rizicima

7.4.1. Kreditni rizik

Prema stanju na dan 30.06.2025. godine ukupna bruto aktiva koja se klasifikuje iznosi 155.1 milijardu dinara, što predstavlja uvećanje od 22.57% u odnosu na 31.12.2024. godine, kao posledica rasta bilansne aktive za 19.7 milijardi dinara i vanbilansnih stavki za 8.9 milijardi dinara.

7. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

7.4. Analiza izloženosti glavnim rizicima (nastavak)

7.4.1. Kreditni rizik (nastavak)

Tabela 30. *Ukupna izloženost kreditnom riziku* ***u hiljadama dinara***

VRSTA PLASMANA	30.06.2025.	31.12.2024.	% ukupne aktive	stopa promene
kratkoročni krediti	24,717,518	22,702,291	15.93%	8.88%
dugoročni krediti	52,172,666	35,707,693	33.63%	46.11%
dospela potraživanja	704,362	1,173,954	0.45%	(40.00%)
depoziti kod banaka	1,663,317	1,803,544	1.07%	(7.78%)
kamate i naknade	489,201	523,494	0.32%	(6.55%)
kratkoročne hartije od vrednosti koje se drže do dospeća i kratkoročne hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	119,796	826	0.08%	14396.29%
dugoročne hartije od vrednosti koje se drže do dospeća i kratkoročne hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	63,487	83,360	0.04%	(23.84%)
učešća u kapitalu drugih pravnih lica	177	177	-	-
sredstva stečena naplatom potraživanja	189,909	123,154	0.12%	54.21%
kratkoročne hartije od vrednosti koje se drže do dospeća - menice	156,645	202,771	0.10%	(22.75%)
otkup potraživanja - dinari	192,589	492,589	0.12%	(60.90%)
ostala bilansna aktiva	2,571,969	526,376	1.66%	388.62%
UKUPNA BILANSNA AKTIVA KOJA SE KLASIFIKUJE	**83,041,637**	**63,340,231**	**53.53%**	**31.10%**
plative garancije	3,150,417	2,389,953	2.03%	31.82%
činidbene garancije	31,099,582	27,387,960	20.05%	13.55%
obaveze po kojima ne može doći do plaćanja - okviri	35,753,891	33,046,028	23.05%	8.19%
neiskorišćene preuzete obaveze	2,080,382	400,628	1.34%	419.28%
UKUPNA VANBILANSNA AKTIVA KOJA SE KLASIFIKUJE	**72,084,272**	**63,224,569**	**46.47%**	**14.01%**
UKUPNO	**155,125,909**	**126,564,800**	**100.00%**	**22.57%**

Najznačajniji deo bilansne aktive koja se klasifikuje čine dugoročni krediti sa 62.8% učešća, zatim slede kratkoročni krediti sa 29.8% i ostala bilansna aktiva sa 3.1%.

U okviru vanbilansnih stavki Banke koje se klasifikuju, najznačajniji deo odnosi se na obaveze po kojima ne može doći do plaćanja, odnosno preuzete opozive obaveze (49.6%). Činidbene garancije učestvuju sa 43.1% u portfoliju vanbilansnih izloženosti Banke, a plative garancije sa 4.4% sa stanjem na dan 30.06.2025. godine.

Obezvređenje bilansne aktive i verovatni gubitak po vanbilansnim stavkama povećani su u bilansu stanja, nominalno za 161 milion dinara u odnosu na kraj 2024. godine, najvećim delom kao rezultat obezvređenja novoodobrenih plasmana usled rasta kreditne aktivnosti.

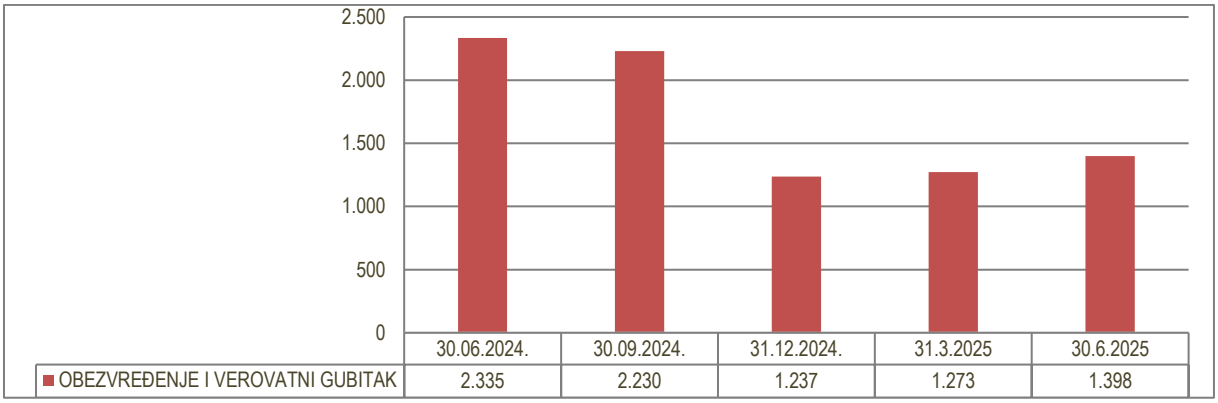
7. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

7.4. Analiza izloženosti glavnim rizicima (nastavak)

7.4.1. Kreditni rizik (nastavak)

Graf 3. *Obezvređenje bilansne aktive i verovatni gubitak po vanbilansnim stavkama*

u milionima dinara

Analiza kvaliteta aktive na nivou Banke, mereno kategorijama klasifikacije NBS, obuhvaćena je sledećim tabelarnim pregledom.

Tabela 31. *Kvalitet aktive na nivou Banke*

u hiljadama dinara

Aktiva koja se klasifikuje	30.06.2025.	31.12.2024.
A	20,612,153	26,950,373
B	67,335,946	51,376,607
V	64,262,878	43,629,768
G	1,970,323	3,857,467
D	944,609	750,585
UKUPNO	**155,125,909**	**126,564,800**

U strukturi bilansne i vanbilansne aktive koja se klasifikuje, plasmani niskog rizika (A i B kategorija) učestvuju sa 56.7%, dok učešće plasmana srednjeg nivoa rizika (V kategorija) iznosi 41.4%, a plasmana povišenog rizika (G i D kategorija) iznosi 1.9%.

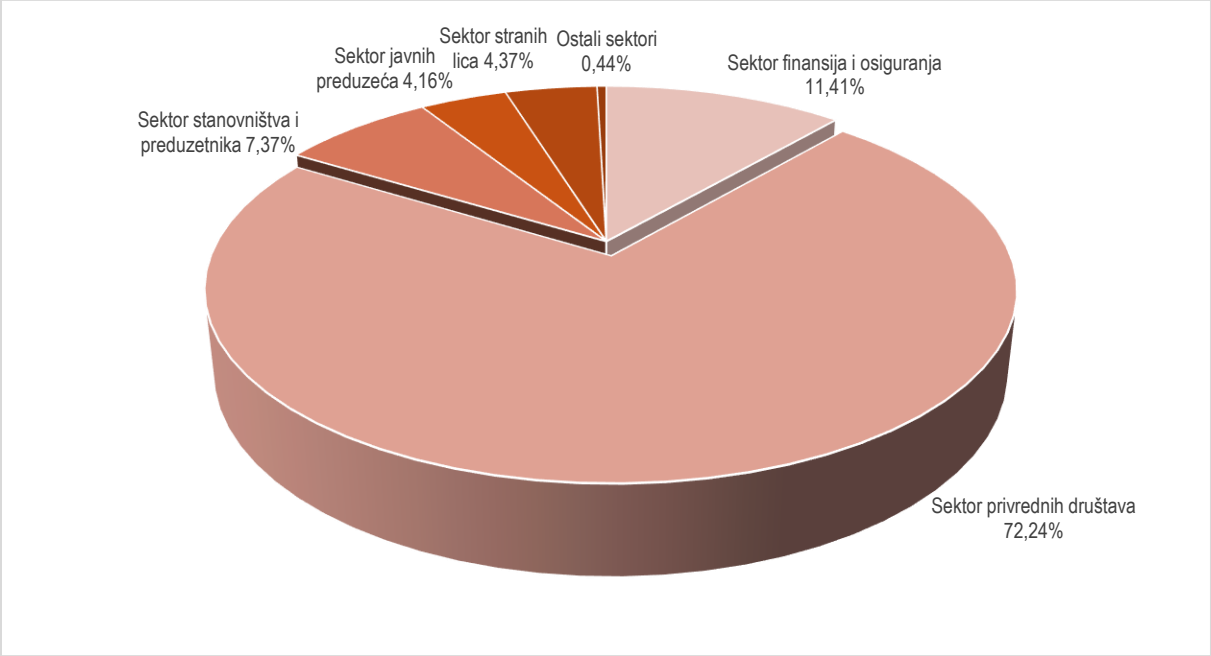
Sektorska struktura ukazuje na značajnu koncentraciju plasmana Banke u sektoru privrednih društava na koga se odnosi gotovo tri četvrtine izloženosti (72.2% ukupnog portfolija Banke). Značajno učešće prisutno je i kod plasmana u sektoru finansija i osiguranja na koji se odnosi 11.4% izloženosti. Pored navedenih sektora, učešće u ukupnoj izloženosti imaju još i sektor stanovništva i preduzetnika sa 7.4%, sektor stranih lica sa 4.4% i sektor javnih preduzeća sa 4.2%. Ostali sektori su sa zanemarljivo malim učešćem u aktivnostima Banke.

7. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

7.4. Analiza izloženosti glavnim rizicima (nastavak)

7.4.1. Kreditni rizik (nastavak)

Graf 4*: Sektorska struktura aktive koja se klasifikuje*

7.4.2. Rizik likvidnosti

Banka u svom poslovanju poštuje osnovne principe upravljanja likvidnošću, ostvarujući dovoljan nivo sredstava za pokriće obaveza nastalih u kratkom roku, odnosno poštuje princip solventnosti formiranjem optimalne strukture sopstvenih i pozajmljenih izvora sredstava i formiranjem dovoljnog nivoa rezervi likvidnosti koje ne ugrožavaju ostvarivanje planiranog prinosa na kapital.

Banka je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu, kojom se vrši jasno razgraničavanje procesa preuzimanja rizika likvidnosti od procesa njegovog upravljanja. Primarnu ulogu u procesu upravljanja rizikom likvidnosti vrše Odbor za upravljanje aktivom i pasivom i Izvršni odbor, u okviru svojih nadležnosti, kao i ostale nadležne organizacione jedinice, čije odluke mogu uticati na izloženost Banke ovom riziku.

U cilju minimiziranja rizika likvidnosti, Banka:

- vrši diversifikaciju valutne i ročne strukture izvora sredstava;
- formira i održava dovoljan nivo rezervi likvidnosti;
- upravlja novčanim sredstvima;
- prati buduće novčane tokove i likvidnost na dnevnom nivou;
- limitira osnovne izvore kreditnog rizika koji imaju najznačajniji uticaj na rizik likvidnosti;
- definiše i periodično testira Plan poslovanja u slučaju nastupanja krize likvidnosti.

7. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

7.4. Analiza izloženosti glavnim rizicima (nastavak)

7.4.2. Rizik likvidnosti (nastavak)

Proces upravljanja rizikom likvidnosti sprovodi se kroz identifikaciju, merenje, ublažavanje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o riziku likvidnosti.

Identifikacija rizika likvidnosti podrazumeva sveobuhvatno i blagovremeno identifikovanje faktora rizika koji mogu dovesti do nastanka rizika likvidnosti, a podrazumeva utvrđivanje tekuće izloženosti riziku likvidnosti, kao i izloženosti riziku likvidnosti po osnovu novih poslovnih proizvoda i aktivnosti.

Merenje, odnosno procena rizika likvidnosti predstavlja kvantitativnu i/ili kvalitativnu procenu identifikovanog rizika likvidnosti, korišćenjem sledećih metoda: GAP analize, racio analize, stres testa.

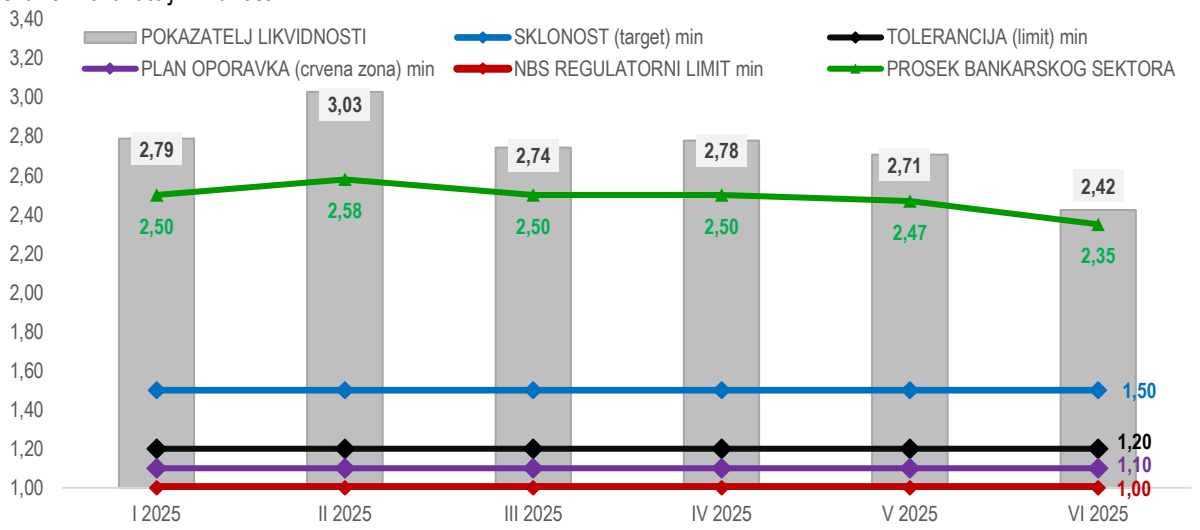
Ublažavanje podrazumeva održavanje rizika likvidnosti na prihvatljivom nivou za rizični profil Banke, kroz definisanje sklonosti i tolerancije prema ovom riziku, kao i sistema limita koji obuhvata regulatorne i interne limite, uz blagovremeno preduzimanje mera za umanjenje rizika i poslovanje u okviru pomenutih limita.

Kontrola i praćenje rizika likvidnosti obuhvata proces praćenja usklađenosti sa interno utvrđenim limitima, kao i monitoring definisanih mera za ublažavanje. Kontrola rizika likvidnosti se sprovodi na svim nivoima upravljanja rizikom likvidnosti, uključujući i nezavistan sistem kontrole koji sprovode organizacione jedinice nadležne za unutrašnju reviziju i kontrolu usklađenosti poslovanja.

Izveštavanje o riziku likvidnosti obuhvata sistem internog i eksternog izveštavanja, sprovodi se na dnevnom nivou i po utvrđenoj dinamici, a u skladu sa definisanim sistemom.

Banka usklađuje svoje poslovanje sa regulatorno propisanim pokazateljem likvidnosti, i to: 0.8 obračunat za jedan radni dan; zatim minimum 0.9 ne duže od tri uzastopna radna dana, odnosno minimum 1 kao prosek svih radnih dana u mesecu. Pored usklađivanja sa definisanim limitom pokazatelja likvidnosti, Banka usklađuje svoje poslovanje i sa regulatorno propisanim limitima za uži pokazatelj likvidnosti, i to: 0.5 obračunat za jedan radni dan; zatim minimum 0.6 ne duže od tri uzastopna radna dana, odnosno minimum 0.7 kao prosek svih radnih dana u mesecu.

Graf 5. *Pokazatelj likvidnosti*

7. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

7.4. Analiza izloženosti glavnim rizicima (nastavak)

7.4.2. Rizik likvidnosti (nastavak)

Banka takođe, usklađuje svoje poslovanje sa regulatorno propisanim pokazateljem pokrića likvidnom aktivom (LCR) i pokazateljem neto stabilnih izvora finansiranja (NSFR), a koje održava zbirno u svim valutama na nivou koji nije niži od 100% u skladu sa regulatornim limitom prema Odluci o upravljanju rizikom likvidnosti banke Narodne banke Srbije.

U cilju zaštite od rizika likvidnosti Banka je definisala i toleranciju (limit) merenu na nivou od najmanje 115% za oba pomenuta pokazatelja. Na dan 30.06.2025. godine vrednost pokazatelja pokrića likvidnom aktivom iznosila je zbirno po svim valutama 142%, odnosno za pokazatelj neto stabilnih izvora finansiranja zbirno za sve valute 176% što je iznad regulatorno i interno definisanog nivoa.

Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom (LCR) se izračunava za poslednji radni dan u mesecu i predstavlja odnos zaštitnog sloja likvidnosti Banke[1] i neto odliva njenih likvidnih sredstava do kojih bi došlo tokom narednih 30 dana od dana računanja ovog pokazatelja u pretpostavljenim uslovima stresa[2].

Pokazatelj neto stabilnih izvora finansiranja (NSFR) se izračunava za poslednji radni dan u tromesečju kao odnos elemenata koji obezbeđuju stabilno finansiranje i elemenata koji zahtevaju stabilno finansiranje.

Tabela u nastavku prikazuje vrednosti internih pokazatelja koje Banka koristi za procenu strukturne likvidne pozicije.

Tabela 32. *Interni indikatori likvidnosti za 30.06.2025. godine*

Pokazatelji	30.06.2025	31.12.2024
(Racio GAP likvidnosti do 1 godine + CBC) / Ukupne obaveze	16.59%	30.03%
(Racio ukupan GAP likvidnosti + CBC) / Ukupne obaveze	(26.66%)	(24.96%)
Kumulativni GAP do 3 meseca / Ukupni prilivi	33.12%	54.31%
Pokazatelj promptne likvidnosti (PPL) 0-7 dana	22.38%	31.26%
Pokazatelj likvidnih sredstava (PLS) 0-90 dana	26.07%	31.33%
Pokazatelj vanbilansnih obaveza (VOB)	24.75%	21.00%
Koncentracija depozita najvećeg deponenta	3.39%	7.67%
Koncentracija depozita 3 najveća deponenta	8.66%	12.76%

Pokazatelj promptne likvidnosti / likvidnih sredstava predstavlja procentualno učešće likvidne aktive dospeća do 7 dana / odnosno 90 dana, korigovane za obaveze prema drugim bankama po osnovu kredita preko noći i iznosa depozita iznad limita visoke koncentracije, i ukupne aktive.

Pokazatelj vanbilansnih obaveza predstavlja procentualno učešće vanbilansnih obaveza po kojima može doći do plaćanja, ponderisanih usvojenim ponderima utvrđenim na osnovu izvršene analize, i likvidne aktive dospeća do 90 dana, korigovane za obaveze prema drugim bankama po osnovu kredita preko noći i iznosa depozita iznad limita visoke koncentracije.

Pregled ročne strukture aktive i pasive (GAP likvidnosti) podrazumeva grupisanje bilansnih i vanbilansnih pozicija po vremenskim segmentima prema ugovorenom datumu dospeća, tj. očekivanom vremenu za generisanje

[1] Zaštitni sloj likvidnosti – iznos likvidne aktive koju banka u skladu sa Odlukom o upravljanu rizikom likvidnosti može da uključi u obračun pokazatelja pokrića likvidnom aktivom.
[2] Stres je iznenadno i ozbiljno pogoršanje likvidnosti i / ili solventnosti banke usled promena tržišnih uslova i / ili faktora koji su specifični za određenu banku, a koji mogu da dovedu do značajnog rizika da banka neće moći da ispuni svoje obaveze koje dospevaju u narednih 30 dana.

7. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

7.4. Analiza izloženosti glavnim rizicima (nastavak)

7.4.2. Rizik likvidnosti (nastavak)

novčanog toka koji se može javiti u vidu priliva ili odliva. Prilikom izrade GAP analize sagledava se celokupna aktiva, pasiva i vanbilansne stavke koje predstavljaju potencijalni odliv sredstava.

Banka prikuplja depozite pravnih lica i stanovništva, koji obično imaju kraće rokove dospeća i mogu biti povučeni na zahtev. Kratkoročna priroda ovih depozita povećava rizik likvidnosti Banke i zahteva aktivno upravljanje ovim rizikom, kao i konstantno praćenje tržišnih trendova.

Banka kratkoročno upravlja rizikom likvidnosti praćenjem i kontrolisanjem pozicija u svim značajnim valutama, kako bi se na vreme sagledale potrebe za dodatnim izvorima finansiranja u slučaju dospeća odgovarajućih pozicija, odnosno dugoročno planira strukturu svojih izvora i plasmana kako bi obezbedila dovoljno stabilnih izvora i dovoljno rezervi likvidnosti.

Rukovodstvo Banke veruje da odgovarajuća diversifikacija portfolija depozita po broju i vrsti deponenata, kao i prethodno iskustvo Banke, pružaju dobar preduslov za postojanje stabilne i dugoročne depozitne baze, odnosno po tom osnovu se ne očekuju značajni odlivi sredstava.

Banka redovno testira Plan poslovanja u slučaju nastupanja krize likvidnosti i proverava period opstanka i solventnost Banke, dostupnost izvora za pokriće obaveza koje bi eventualno nastale, odnosno ocenjuje podršku u pretpostavljenim uslovima krize.

7.4.3. Tržišni rizici

Tržišni rizici predstavljaju mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki Banke koje nastaju usled promena tržišnih varijabli (kretanja cena na tržištu) i obuhvataju devizni rizik za sve poslovne aktivnosti koje Banka obavlja, cenovni rizik po osnovu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti u knjizi trgovanja i robni rizik.

Banka je izložena cenovnom riziku, deviznom riziku, riziku druge ugovorne strane i riziku izmirenja/isporuke po osnovu stavki koje se nalaze u knjizi trgovanja. Knjiga trgovanja sadrži bilansne i vanbilansne pozicije sredstava i obaveza po osnovu finansijskih instrumenata koje se drže sa namerom trgovanja, ili radi zaštite pozicija u drugim finansijskim instrumentima koji se vode u knjizi trgovanja.

Banka je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu, kojom se vrši jasno razgraničavanje procesa preuzimanja tržišnih rizika od procesa njegovog upravljanja. Primarnu ulogu u procesu upravljanja tržišnim rizicima vrši Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, kao i drugi nadležni odbori i organizacione jedinice, čije odluke mogu uticati na izloženost Banke ovim rizicima.

7. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

7.4. Analiza izloženosti glavnim rizicima (nastavak)

7.4.3. Tržišni rizici (nastavak)

7.4.3.1. Devizni rizik

U skladu sa regulatornim zahtevima Narodne banke Srbije, kontinuirano se održava devizna pozicija u granicama zakonski propisanog maksimuma u odnosu na kapital Banke. Ukupna neto otvorena devizna pozicija Banke na dan 30.06.2025. godine iznosi 1,837,971 hiljada dinara, dok pokazatelj deviznog rizika iznosi 11.81%.

7.4.3.2. Cenovni rizik

Banka je cenovnom riziku izložena po osnovu pozicija u knjizi trgovanja. Na dan 30.06.2025. godine u knjizi trgovanja Banka je imala dinarske obveznice Republike Srbije, investicione jedinice OTP Cash Dinar UCITS fonda i svop ugovore sa Stonex Group Inc. i Intesa Sanpaolo spa.

Tabela 33. *Struktura knjige trgovanja Banke*

u hiljadama dinara

Pozicija *(fer vrednost)*/Datum	30.06.2025	31.12.2024
HoV RS	808,975	804,410
Investicione jedinice	253	249
FX Swap	(8,914)	(21,547)
KNJIGA TRGOVANJA	**800,314**	**783,112**

7.4.4. Kamatni rizik

Banka upravlja sledećim vidovima kamatnog rizika:

- rizik vremenske neusklađenosti dospeća i ponovnog određivanja cena (*repricing risk*) – izloženost usled neusklađenosti rokova do dospeća (za pozicije sa fiksnom kamatnom stopom), odnosno do perioda ponovnog formiranja kamatne stope (za pozicije sa promenljivom kamatnom stopom) za kamatno osetljive pozicije iz bankarske knjige i vanbilansa;
- rizik krive prinosa (*yield curve risk*) – kome je izložena usled promene oblika krive prinosa;
- bazni rizik (*basis risk*) – kome je izložena zbog različitih referentnih kamatnih stopa kod kamatno osetljivih pozicija sa sličnim karakteristikama što se tiče dospeća ili ponovnog određivanja cena;
- rizik opcija (*optionality risk*) – kome je izložena iz mogućih promena u očekivanim ili ugovorenim tokovima gotovine, ili iz promena dospeća koje dovode do ponovnog utvrđivanja cena zbog ugovorenih opcija – kredita s mogućnošću prevremene otplate, depozita s mogućnošću prevremenog povlačenja i drugo.

Osnovni cilj upravljanja kamatnim rizikom je održavanje prihvatljivog nivoa izloženosti kamatnom riziku sa aspekta uticaja na finansijski rezultat, kao i na ekonomsku vrednost Banke, vođenjem adekvatne politike ročne usklađenosti perioda ponovnog formiranja kamatne stope, usklađivanja odgovarajućih izvora sa plasmanima prema vrsti

7. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

7.4. Analiza izloženosti glavnim rizicima (nastavak)

7.4.4. Kamatni rizik (nastavak)

kamatne stope i ročnosti, kao i projekcijom kretanja krive prinosa na inostranom i domaćem tržištu. Prevashodno, Banka upravlja marginom internog prinosa kroz cenu kredita i depozita, fokusirajući se na kamatnu maržu.

Banka posebno sagledava uticaj promene kamatnih stopa i strukture kamatonosne aktive i pasive sa aspekta ročnosti, ponovnog formiranja kamatnih stopa i valutne strukture i upravlja njihovim uticajem na ekonomsku vrednost kapitala i na neto kamatne prihode.

Banka procenjuje uticaj koji bi mogao imati standardizovani šok kamatnih stopa (paralelni pozitivni i negativni pomak kamatnih stopa na referentnoj krivoj prinosa za 200 baznih poena) za svaku značajnu valutu pojedinačno i za sve ostale valute zajedno.

Proces upravljanja kamatnim rizikom sprovodi se kroz identifikaciju, merenje, ublažavanje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o kamatnom riziku.

Identifikacija kamatnog rizika podrazumeva sveobuhvatno i blagovremeno prepoznavanje uzroka koji dovode do nastanka rizika i podrazumeva utvrđivanje tekuće izloženosti, kao i izloženosti kamatnom riziku po osnovu novih poslovnih proizvoda i aktivnosti.

Merenje, odnosno procena kamatnog rizika predstavlja kvantitativnu procenu identifikovanog kamatnog rizika korišćenjem sledećih metoda:

- GAP analiza;
- Ekonomska vrednost kapitala;
- Stres test.

Ublažavanje kamatnog rizika podrazumeva održavanje rizika na prihvatljivom nivou za rizični profil Banke i podrazumeva proces definisanja sistema limita izloženosti Banke, kao i definisanje i sprovođenje mera za ublažavanje kamatnog rizika.

Kontrola i praćenje kamatnog rizika obuhvata proces praćenja usklađenosti sa uspostavljenim sistemom limita, kao i monitoring definisanih mera za umanjenje izloženosti kamatnom riziku Banke. Kontrola kamatnog rizika podrazumeva kontrolu na svim nivoima upravljanja, kao i nezavisan sistem kontrole koji sprovode organizacione jedinice nadležne za unutrašnju reviziju i praćenje usklađenosti poslovanja. Izveštavanje o kamatnom riziku podrazumeva jasno determinisan sistem internog izveštavanja nadležnih odbora i organa Banke o upravljanju kamatnim rizikom.

Tabela 34. *GAP kamatnog rizika*

u hiljadama dinara

Kamatni GAP	Do 1 meseca	1 –3 meseca	3 – 6 meseci	6 – 12 meseci	1 – 2 godine	2 – 5 godine	Preko 5 godina	UKUPNO
Aktiva	39,586,297	30,350,681	3,045,034	4,642,524	2,740,076	4,660,624	2,255,046	**87,280,282**
Pasiva	61,207,056	8,078,664	10,897,895	22,786,096	1,794,058	703,993	28,276	**105,496,038**
Kamatni Gep 30.06.2025	(21,620,760)	22,272,017	(7,852,861)	(18,143,571)	946,018	3,956,631	2,226,770	**(18,215,757)**
Kamatni Gep 31.12.2024	(23,164,618)	10,859,375	(2,273,658)	(9,972,380)	2,355,804	5,681,764	2,188,223	**(14,325,489)**

7. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

7.4. Analiza izloženosti glavnim rizicima (nastavak)

7.4.4. Kamatni rizik (nastavak)

Značajan deo obaveza Banke čine transakcioni depoziti i depoziti bez ugovorenog roka dospeća koji se u kamatnom gepu prikazuju u prvoj ročnoj korpi (do jednog meseca), što zajedno sa opštim trendom kretanja kamatnih stopa na domaćem i međunarodnom bankarskom tržištu utiče da se formira negativni kamatni gep u korpama kraćih ročnosti (do jedne godine).

Tabela 35. *Usklađenost sa interno definisanim limitima ekonomske vrednosti kapitala:*

Pokazatelj ekonomske vrednosti kapitala	Limit	30.06.2025	31.12.2024
EVE na dan	max 10%	2.25%	4.56%
NII na dan	max (10%)	3.61%	3.96%

7.4.5. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propusta (namernih i nenamernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnost upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Operativni rizik uključuje i pravni rizik.

Operativni rizik se definiše kao događaj koji je nastao kao rezultat neodgovarajućih ili neuspešnih internih procesa, postupaka zaposlenih i sistema ili sistemskih i drugih spoljašnjih događaja, interne i eksterne prevare, prakse zapošljavanja i bezbednosti na radnom mestu, potraživanja klijenata, distribucije proizvoda, novčanih kazni i penala usled povreda, štete nanete materijalnoj imovini, poremećaja u poslovanju i sistemskih propusta i upravljanja procesima.

Banka događaje operativnog rizika prati i po sledećim linijama poslovanja: finansiranje privrednih subjekata, trgovina i prodaja, brokerski poslovi s fizičkim licima, bankarski poslovi s privrednim društvima, bankarski poslovi s fizičkim licima, platni promet, usluge za račun klijenata i upravljanje imovinom.

Proces upravljanja operativnim rizikom predstavlja integralni deo aktivnosti Banke koji se sprovodi na svim nivoima i omogućava identifikaciju, merenje, ublažavanje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o operativnim rizicima u skladu sa zahtevima i rokovima regulative. Postojeći proces se oslanja na pouzdane metode merenja izloženosti operativnim rizicima, bazu podataka o operativnim gubicima, ažuran sistem kontrole i izveštavanja.

Banka na dnevnom nivou prati događaje operativnih rizika i upravlja operativnim rizicima. U cilju efikasnog praćenja operativnog rizika, u svakoj organizacionoj jedinici Banke imenovani su zaposleni zaduženi i odgovorni za identifikaciju i evidentiranje događaja operativnog rizika, koji su odgovorni za tačnost i ažurnost podataka o svim događajima operativnog rizika, kao i za evidenciju svih nastalih događaja u bazu podataka operativnih rizika. Organizaciona jedinica Banke u čijoj je nadležnosti upravljanje rizicima vrši monitoring i izveštavanje Upravnog odbora, Izvršnog odbora i Odbora za reviziju o operativnim rizicima.

Banka meri izloženost operativnom riziku u skladu sa zakonskim odredbama i odlukama Narodne banke Srbije. U upravljanju operativnim rizikom Banka sprovodi kvantitativno i kvalitativno merenje koje se temelji na prikupljanju podataka o stvarnim i potencijalnim gubicima usled operativnog rizika, samostalnoj proceni rizika i sistema kontrola

7. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

7.4. Analiza izloženosti glavnim rizicima (nastavak)

7.4.5. Operativni rizik (nastavak)

i izveštavanja koje obuhvata interno i eksterno izveštavanje. Banka upravlja operativnim rizikom na način da minimizira uticaj negativnih i neuspelih unutrašnjih procesa, ljudskih grešaka i sistema ili spoljnih događaja na finansijski rezultat Banke.

Samoprocenjivanje podrazumeva procenu izloženosti rizicima od strane organizacionih jedinica u skladu sa mapom identifikovanih operativnih rizika merenjem mogućeg raspona, značaja za poslovanje i učestalosti događaja koji mogu da prouzrokuju gubitke, identifikovanjem nivoa kontrole koje oblasti poslovanja imaju nad ovim rizicima i mera za poboljšanje.

Banka ne može eliminisati sve operativne rizike, ali uvođenjem odgovarajućeg kontrolnog okvira, monitoringom i ublažavanjem potencijalnih rizika uspostavlja proces upravljanja operativnim rizikom kroz unapređenje prethodno uočenih propusta u radu. Banka preduzima mere u cilju ublažavanja operativnih rizika i proaktivnog reagovanja na potencijalne događaje operativnih rizika kroz permanentno praćenje svih aktivnosti, primenu adekvatnog i pouzdanog informacionog sistema i orijentacijom na projektni pristup, a čijim sprovođenjem se unapređuje poslovna praksa i optimizuju poslovni procesi Banke.

Putem pouzdanog izveštavanja o realizaciji mera za ublažavanje operativnih rizika, Banka je uspostavila sistem za monitoring aktivnosti koje preduzimaju organizacione jedinice Banke u cilju umanjenja operativnih rizika i preventivnog reagovanja na događaje operativnih rizika koji su u nastajanju. Banka procenjuje rizik poveravanja aktivnosti trećim licima za obavljanje određenih aktivnosti u vezi sa poslovanjem Banke, a na osnovu ugovora zaključenog sa tim licima kojima se jasno određuju uslovi, prava, obaveze i odgovornosti ugovornih strana.

Banka je u cilju omogućavanja nesmetanog i kontinuiranog funkcionisanja svih značajnih sistema i procesa u Banci, kao i ograničavanja gubitaka u vanrednim situacijama, usvojila Plan za obezbeđenje kontinuiteta poslovanja (*BCP–Business Continuity Plan*), a u cilju ponovnog uspostavljanja oporavka sistema informacione tehnologije u slučaju prekida poslovanja. Banka je usvojila Plan poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja kao njegov sastavni deo koji definiše tehničke i organizacione mere za ponovno uspostavljanje poslovanja Banke u što kraćem roku, odnosno za ublažavanje posledica prekida u poslovanju Banke.

7.4.6. Rizici ulaganja

Rizici ulaganja Banke predstavljaju rizike ulaganja u druga pravna lica i u osnovna sredstva i investicione nekretnine. Ulaganja Banke u jedno lice koje nije lice u finansijskom sektoru ne sme preći 10% kapitala Banke, pri čemu se pod ovim ulaganjem podrazumeva ulaganje kojim Banka stiče udeo ili akcije lica koje nije lice u finansijskom sektoru. Ukupna ulaganja Banke u lica koja nisu lica u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva i investicione nekretnine Banke ne smeju preći 60% kapitala Banke, s tim što se ovo ograničenje ne odnosi na sticanje akcija radi njihove dalje prodaje u roku od šest meseci od dana sticanja.

Ukupna trajna ulaganja Banke (ulaganja u osnovna sredstva, investicione nekretnine i ulaganja u lica koja nisu u finansijskom sektoru) na dan 30.06.2025. godine iznose 2,279,921 hiljada dinara i predstavljaju 14.65% kapitala Banke.

7. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

7.4. Analiza izloženosti glavnim rizicima (nastavak)

7.4.6. Rizici ulaganja (nastavak)

Tabela 36. *Kretanja pokazatelja učešća trajnih ulaganja u kapitalu*

Naziv pokazatelja	30.06.2025.	31.12.2024.	Propisani okviri
Učešće trajnih ulaganja banke u kapitalu	**14.65%**	16.04%	Max 60%
Ulaganje u lica van finansijskog sektora	**0.002%**	0.01%	Max 10%

7.4.7. Rizik izloženosti

Velika izloženost Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica, uključujući i lica povezana sa Bankom, jeste izloženost koja iznosi preko 10% kapitala Banke.

U svom poslovanju Banka vodi računa o usklađenosti sa regulatorno definisanim limitima izloženosti:

- izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica ne sme biti veća od 25% kapitala Banke;
- zbir svih velikih izloženosti Banke ne sme preći 400% kapitala Banke.

Definisani limiti izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica odnose se i na lica povezana sa Bankom.

Izloženost Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica, kao i izloženost prema licima povezanim sa Bankom, kretala se u okviru propisanih limita tokom prve polovine 2025. godine. Banka na dan 30.06.2025. godine nije imala izloženosti preko regulatornog limita dozvoljene izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica od 25% kapitala Banke.

7.4.8. Rizik zemlje

Rizik zemlje je rizik koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena, odnosno rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od dužnika iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla dužnika. Rizik zemlje obuhvata sledeće rizike:

- političko-ekonomski rizik, pod kojim se podrazumeva verovatnoća ostvarivanja gubitka zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa zemlje porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj zemlji;
- rizik transfera, pod kojim se podrazumeva verovatnoća ostvarenja gubitka zbog nemogućnosti naplate potraživanja iskazanih u valuti koja nije zvanična valuta zemlje porekla dužnika, i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih zemalja u određenoj valuti koja su utvrđena aktima državnih i drugih organa zemlje dužnika.

Banka upravlja rizikom zemlje na nivou pojedinačnog plasmana i na nivou portfolija. Merenje i kontrolu izloženosti pojedinačnog plasmana riziku zemlje, Banka vrši određivanjem kategorije interne klasifikacije zemlje dužnika, a na osnovu nezahtevanih dugoročnih kreditnih rejtinga rejting agencije Moody's Investor Service Ltd i utvrđivanjem limita izloženosti kao procenta od kapitala Banke u zavisnosti od kategorije eksternog kreditnog rejtinga zemlje.

7. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

7.4. Analiza izloženosti glavnim rizicima (nastavak)

7.4.8. Rizik zemlje (nastavak)

Merenje i kontrolu izloženosti portfolija riziku zemlje Banka vrši na osnovu grupisanja potraživanja prema stepenu rizika zemalja dužnika.

Plasmani Banke koji su odobreni dužnicima sa sedištem izvan Republike Srbije, za finansiranje poslovanja u Republici Srbiji, čije se izmirenje finansijskih obaveza prema Banci očekuje iz izvora poslovanja ostvarenog u Republici Srbiji, predstavljaju potraživanja Banke bez izloženosti riziku zemlje porekla dužnika.

Banka je u svojim plasmanima na 30.06.2025. godine bila značajnije izložena prema sledećim zemljama: Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Italija, Makedonija, Nemačka, Rusija i Hrvatska. Svi plasmani izloženi riziku zemlje deo su bankarske knjige.

U ukupnim plasmanima Banke, plasmani izloženi riziku zemlje učestvuju sa 6,658,579 hiljada dinara u bruto iznosu, od čega se 33.68% odnosi na Bosnu i Hercegovinu, 23.97% na Crnu Goru i 19.89% na Italiju.

8. OSTALE AKTIVNOSTI BANKE

8.1. Usklađenost poslovanja

Aktivnosti Odeljenja kontrole usklađenosti poslovanja (dalje u tekstu: funkcije kontrole usklađenosti poslovanja) realizovane su, tokom izveštajnog perioda, u više oblasti kontrole.

Aktivnosti su, prema obimu i dinamici, vođene obavezom ispunjenja godišnjeg plana aktivnosti za ovaj period, ali su po svojoj vrsti i metodu, u pojedinim segmentima, dodatno upotpunile godišnji plan aktivnosti.

U tom smislu, sprovedena je anketa svih zaposlenih, kao metod samoprocene i jačanja svesti u pogledu postupanja u skladu sa vrednostima koje promoviše Kodeks profesionalnog ponašanja zaposlenih, vezano za situacije koje mogu upućivati na sukob interesa u radnom angažovanju zaposlenih, odnosno koje mogu uticati na njihov poslovni integritet.

Dodatno, planirane aktivnosti su upotpunjenje u pogledu savetodavnih mišljenja koja su se sačinjavala u odnosu na nacrte internih opštih akata pre njihovog usvajanja, koja je aktivnost inicirana tokom posmatranog perioda, po osnovu organizacione politike o upravljanju internim aktima. Mišljenja su se davala u smislu ocene, da li su navedena interna akta usklađena sa zakonskom regulativom, drugim unutrašnjim aktima Banke, standardima poslovanja, te dobrim poslovnim običajima i poslovnom etikom Banke. U pitanju je preventivna kontrolna aktivnost, kao metod ex ante pristupa upravljanju rizicima usklađenosti poslovanja banke.

Savetodavna uloga funkcije kontrole usklađenosti poslovanja, došla je do izražaja prilikom konsultacija po različitim upitima organizacionih jedinica u pogledu razumevanja i implementacije propisa iz oblasti zaštite korisnika finansijskih usluga, platnih usluga, sprečavanja pranja novca, postupka uzbunjivanja. Mišljenja funkcije kontrole usklađenosti poslovanja u opisanim situacijama, pogodovala su primenljivim rešenjima u razvoju poslovne prakse.

Posmatrani period je karakterisala intenzivna zakonodavna aktivnost, objavljivanjem propisa koji se neposredno odnose na poslovanje Banke, što je zahtevalo blagovremeno informisanje svih relevantnih učesnika o izmenama/dopunama zakonskih i podzakonskih akata, te pribavljanje povratnih podataka u pogledu procene uticaja na poslovanje i planiranim aktivnostima na usklađivanju poslovanja s propisima, posebno u pogledu materije koje uređuju Zakon o platnim uslugama, Zakon o bankama i Zakon o zaštiti korisnika finansijskih usluga.

Značajan fokus je bio usmeren na upravljanje prigovorima korisnika finansijskih usluga, o kojem je redovno, na mesečnom nivou, izveštavan Izvršni odbor. Prigovori su rešavani sistematično i blagovremeno, sa brižljivom i objektivnom procenom njihove osnovanosti, prioritetno se rukovodeći poštovanjem pravila koja predstavljaju zakonski okvir ostvarivanja prava korisnika finansijskih usluga. Poštujući zakonske odredbe iz ove oblasti, blagovremeno je usvojena dopunjena interna procedura koja reguliše upravljanje prigovorima korisnika.

Obaveze funkcije kontrole usklađenosti poslovanja, koje proizilaze iz Odluke o upravljanju rizicima banke, vezano za obrazložena mišljenja koja se dostavljaju regulatoru, u okviru procesa uvođenja/značajne modifikacije proizvoda, poveravanja aktivnosti trećim licima, te uvođenja novih/izmenjenih naknada za platne usluge, realizovane su blagovremeno i u skladu sa izvršenim analizama ključnih elemenata ovih procesa. Pri realizaciji ovih aktivnosti, nije bilo elemenata koji bi predstavljali povod za negativna mišljenja, odnosno, posmatrani parametri su bili ispunjeni, pre svega - u smislu zastupljenosti svih ugovornih elemenata, definisanosti predugovorne i ugovorne faze odnosa sa klijentima, odnosno, kada je u pitanju poveravanje, parametri u pogledu kontinuiteta poslovanja i ispunjenosti pretpostavki za kontrolne aktivnosti regulatora - pravo pristupa, nadzora i mogućnost jednostranog otkaza ugovora o poveravanju aktivnosti trećem licu - po nalogu regulatora.

Realizovane su i posebne kontrole predviđene godišnjim planom aktivnosti koje su se odnosile na kontrolu unutrašnjih akata iz oblasti blagajničkog poslovanja, kao i poslovanja sa depozitima fizičkih i pravnih lica. Nalazi i

8. OSTALE AKTIVNOSTI BANKE (nastavak)

8.1. Usklađenost poslovanja (nastavak)

preporuke iz ovih kontrola su dostavljeni relevantnim organizacionim jedinicama, te su o istim informisani Izvršni odbor i Odbor za reviziju. Implementacija izveštajnih preporuka, predmet je redovnog monitoring procesa.

Konačno, realizovane su planirane obuke zaposlenih iz oblasti upravljanja i rešavanja prigovora, zatim pravila video identifikacije - kao načina uspostavljanja poslovne saradnje, te u pogledu obavezujućih vrednosnih principa sadržanih u Kodeksu profesionalnog ponašanja zaposlenih.

8.2. Poslovi praćenja i procene rizika usklađenosti poslovanja

Odeljenje kontrole usklađenosti poslovanja redovno identifikuje, procenjuje, prati i kontroliše rizike usklađenosti poslovanja Banke, a najmanje jednom godišnje, prema postojećoj metodologiji, procenjuje glavne rizike usklađenosti poslovanja i predlaže planove za upravljanje tim rizicima. Na osnovu procenjenih rizika usklađenosti poslovanje, a u skladu sa Programom praćenja usklađenosti poslovanja, Odeljenje kontrole usklađenosti poslovanja je pripremilo godišnji plan aktivnosti i plan obuka za 2025. godinu, koji je usvojen od strane Upravnog odbora.

Sve kontrolne aktivnosti, u posmatranom periodu, sprovedene su, uzimajući u obzir elemente godišnjeg plana aktivnosti i plana obuka, kao smernica za idrentifikovanje, praćenje i upravljanje rizikom usklađenosti poslovanja, prema definisanim oblastima kontrole.

8.3. Sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma

Redovne aktivnosti Odeljenja sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma (u daljem tekstu: Odeljenje) propisane Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma (u daljem tekstu: Zakon) i podzakonskih akata i definisane internim aktima Banke podrazumevaju sledeće:

Realizacija propisanih aktivnosti zaključno sa 30.06.2025. godine odvijala se ažurno, u propisanim rokovima, uz ostale aktivnosti Odeljenja.

U toku 2025 nastavljen je rad na implementaciji aplikativnog rešenja za AML softver i nastaviće se sa daljom implementacijom dodatnih modula sve u cilju efikase i blagovremene politike sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

8.4. Informaciono-komunikaciona tehnologija

Informaciono- komunikacioni sistem Banke obezbeđuje blagovremene, tačne i potpune informacije za donošenje poslovnih odluka, čime se obezbeđuje sigurno i stabilno poslovanje i sprovođenje strateških ciljeva, a uz kontinuirano održavanje svakodnevnih aktivnosti na visokom nivou.

U skladu sa Strategijom razvoja informacionog sistema Banke planirana su kontinuirana unapređenja informacionog sistema odnosno serverske, arhivske, informaciono komunikacione i softverske platforme kao i digitalizacija poslovanja uvođenjem digitalnih platformi i servisa.

8. OSTALE AKTIVNOSTI BANKE (nastavak)

8.4. Informaciono-komunikaciona tehnologija (nastavak)

Sektor informaciono komunikacionih tehnologija kontinuirano prati i kontroliše postojeće kapacitete i performanse i vrši obezbeđenje potrebnih hardverskih i komunikacionih resursa za podršku poslovanju Banke. U skladu sa zahtevima o uključenju novih korisnika informacionog sistema, internih ili eksternih pružalaca usluga, obezbeđuju se potrebni kapaciteti (komunikaciona oprema, mreža, veze i sl.), vrši se redovno održavanje komunikacionih uređaja, testiranje veza i protoka i obezbeđenje neophodnih komunikacija i opreme na primarnoj i DR lokaciji.

U skladu sa zakonskim i drugim zahtevima, za potrebe upravljanja rizicima, praćenja klijenata, kontrole usklađenosti poslovanja Banke, izveštavanja i podrška razvoju novih proizvoda kontinuirano se vrši održavanje, razvoj i implementacija aplikativnog softvera.

U toku izveštajnog perioda realizovani su svi projekti i unapređenja značajni za redovno održavanje resursa informacionog sistema koji obezbeđuju podršku bankarskom poslovanju a koji se odnose na unapređenje informaciono komunikacione infrastrukture, bezbednosti i unapređenje Core sistema i razvoj i implementaciju novih aplikativnih rešenja.

Uspostavljen je niz politika, procedura i uputstava koji su neophodni za upravljanje informacionim sistemom Banke kao i za praćenje, monitoring i kontinuirano unapređenje informacionog sistema. Sva akta za koja je nadležan Sektor informaciono komunikacionih tehnologija se redovno ažuriraju u toku godine. Najvažnija akta za organizaciju i upravljanje informaciono komunikacionim sistemom su Politike sigurnosti opšte i posebne, Procedure za

Otvaranje, izmenu i zatvaranje i reviziju korisničkih naloga, Testiranje aplikacija, Upravljanje promenama i upravljanje incidentima. Upravljanje IT rizicima se vrši u skladu sa Procedurom za upravljanje rizicima u informacionom sistemu.

8.5. Aktivnosti istraživanja i razvoja

Razvoj Banke zasniva se na kontinuiranom uvođenju novih proizvoda i tehnologija. S tim u vezi, osnovni segment aktivnosti u ovom procesu čini istraživanje tržišta, kao polazna osnova u uvođenju novih proizvoda, kao i kontinuirano praćenje razvoja i primene novih tehnologija u bankarskim procesima. U tom smislu Banka permanentno vrši istraživanje tržišta, što pretpostavlja sprovođenje sledećih grupa istraživanja:

- pozicioniranosti Banke;
- konkurencije;
- fokus grupe istraživanja zadovoljstva i potreba postojećih klijenata
- istraživanja u domenu privrede i velikih sistema;
- istraživanja u domenu stanovništva;
- istraživanja u vezi proizvoda i usluga na tržištu;
- istraživanje po potrebi sektora, odeljenja i ekspozitura.

Istraživanje podrazumeva sistemsko prikupljanje podataka u cilju procene profitabilnosti, rentabilnosti i likvidnosti uvođenja ili zadržavanja određenih proizvoda i usluga u ponudi Banke.

8. OSTALE AKTIVNOSTI BANKE (nastavak)

8.6. Korporativna odgovornost prema društvu

Kao aktivna članica Globalnog dogovora Ujedinjenih nacija počev od 25. marta 2008. godine, ALTA banka a.d. Beograd je posvećena primeni deset principa Globalnog dogovora Ujedinjenih Nacija. U skladu sa Izveštajem o napretku (originalno: *Communication on progress – COP*) je u obavezi da na godišnjem nivou:

- podnese izjavu izvršnog direktora u elektronskoj formi putem koje se nedvosmisleno iskazuje podrška inicijativama Globalnog dogovora UN; i
- dostavi popunjen multidimenzionalni upitnik za Izveštaj o napretku.

Reč je o upitniku koji se sastoji od pet nezavisnih sekcija sa akcentom na sledeće oblasti: ljudska prava, radni standardi, životna sredina, antikorupcija i sistem korporativnog upravljanja po prethodno navedenim stavkama. Upitnik kreira dodatnu vrednost za svoje članove tako što:

1) izgrađuje poverenje kroz iskazivanje njihove posvećenosti korporativnoj održivosti, primeni Deset principa i Ciljeva održivog razvoja;
2) meri i prikazuje ostvareni napredak u primeni Deset principa, na dosledan i uniforman način;
3) omogućava sticanje uvida, učenje i kontinuirano unapređenje učinka;
4) pruža mogućnost da se uporedi dostignuti nivo napretka sa ostalim članicama (tzv. „*benchmark*“) uz slobodan pristup podacima o korporativnoj održivosti ostalih učesnika.

U okviru svake sekcije, Banka opisuje procese i politike/procedure koji nedvosmisleno ukazuju na: stepen posvećenosti i napretka u prethodnom periodu na planu preventivnog delovanja i zaštite od negativnog uticaja na životnu sredinu; ključne indikatore ostvarenih performansi; kao i izveštajne mehanizme i linije komunikacije koje oslikavaju pouke iz prošlosti i predloge za buduće akcije. U predviđenom roku (najkasnije do 31. jula 2025. godine), Banka je ispunila svoju obavezu u pogledu dostavljanja ažuriranog upitnika sa podacima za prethodni izveštajni period koji pokriva vremensko razdoblje između 01.01. i 31.12.2024. godine. Dana 02. aprila 2025. godine Banka je zvanično obnovila status aktivnog člana Globalnog dogovora Ujedinjenih Nacija za narednu godinu.

Banka kao finansijska institucija sa jasno izgrađenom vizijom i misijom, decenijama unazad poštuje i promoviše principe društveno odgovornog poslovanja. Svesna svoje uloge i pozicije na tržištu, Banka posebnu pažnju pridaje balansiranom razvoju ekoloških (E), društvenih (S) i ekonomskih (G) aspekata poslovanja istovremeno doprinoseći opštoj dobrobiti zajednice. Dodatno, Banka svoje poslovanje kontinuirano prilagođava proklamovanim ciljevima održivog razvoja (*Sustainable Development Goals* – SDG) u svim definisanim oblastima opravdavajući svoj status društveno odgovornog subjekta.

U prethodnom periodu, Banka je realizovala veći broj akcija donacija u različitim oblastima, poput:

- *sporta (renoviranje postojećih* košarkaških terena na teritoriji opštine Novi Beograd);
- *obrazovanja* (donacija za akreditaciju studijskog programa poslovne informatike na Visokoj školi strukovnih studija za obrazovanje vaspitača i trenera iz Subotice; donacija za poboljšanje uslova rada i nabavku novih nastavnih sredstava za rad u osnovnoj školi „Ljubomir Aćimović“ iz Obrenovca);
- *zdravstva* (doniranje klimatskih uređaja za KBC Zemun; donacija za opremanje i čišćenje prostora u kojem borave štićenici Centra za zaštitu odojčadi, dece i omladine – Zvečanska);
- *ostalog humanitarnog rada* (donacija socijalno ugroženim grupama na teritoriji Srbije, sa posebnim fokusom na najmlađe sa područja Kosova i Metohije; donacija hramu Rođenja Presvete Bogorodice u Zemunu) i dr.

8. OSTALE AKTIVNOSTI BANKE (nastavak)

8.6. Korporativna odgovornost prema društvu (nastavak)

U maju 2025. godine Banka je dobila priznanje od strane Privredne komore Srbije u okviru konkursa za Nacionalnu nagradu za društveno odgovorno poslovanje „Đorđe Vajfert 2024“ za poseban doprinos unapređenju i poboljšanju kvaliteta života u lokalnoj zajednici. U okviru pomenutog konkursa, promovisan je primer dobre prakse od strane Banke koja je nagrađena za akciju „ALTA za dečje osmehe“. Akcija je realizovana tokom Božićnih i Novogodišnjih praznika, a potom se nastavila i tokom Uskrsa, obuhvatajući preko 15 ustanova u kojima boravi više od 1.000 štićenika uzrasta do 18 godina. Ova akcija imala je za cilj da pruži radost i podršku najmlađima, skrećući pažnju na važnost inkluzije i solidarnosti u društvu.

Zaposleni Banke su bili lično uključeni u pripremu, odabir i uručenje poklona – knjiga, bojanki, bojica, odeće i slatkih paketića - dajući tako svoj doprinos realizaciji ove plemenite i humane akcije. Angažovanjem zaposlenih, Banka je dodatno istakla vrednosti koje neguje u svom poslovanju: empatiju, odgovornost i aktivnu brigu o zajednici. Akcija je realizovana u saradnji sa Centrom inkluzivna Srbija, i uz podršku Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja.

Uspostavljena organizaciona kultura koja se oslanja na principe društveno odgovornog poslovanja predstavlja osnove na kojima Banka zasniva svoju ulogu u okruženju koje počiva na pluralizmu, poštovanju različitosti polova i mišljenja, uz promociju slobodnog izražavanja po svim pitanjima. Dugoročna tendencija Banke jeste da sve vrednosti koje se promovišu društveno odgovornim ponašanjem postanu istovremeno vrednosti ne samo zaposlenih Banke (kao vrlo značajnog resursa) nego i vrednosti eksternih stejkholdera kreirajući istovremeno širi socio-ekonomski kontest. Iz perspektive Banke ekonomski rast se ne može smatrati celovitim ukoliko nije na adekvatan način praćen društveno odgovornim odnosom prema zajednici, koji na kraju rezultira u višem nivou civilizacijskog razvoja. Kao Banka zalažemo se da nacionalna mreža Globalnog dogovora podstiče dijalog/partnerstva između različitih subjekata javnog, poslovnog i nevladinog sektora koji doprinose promovisanju principa društveno odgovornog poslovanja i Agende UN 2030.

8.7. Informacije u vezi sa ulaganjima u cilju zaštite životne sredine

Kada je u pitanju zaštita životne sredine, Banka je postavila za ciljeve brigu o uticajima na životnu sredinu, štednju resursa i energije, upravljanje svim vrstama otpada, kao i vršenje merenja i praćenja uticaja na životnu sredinu. Na zgradi centrale Banke na Novom Beogradu, postavljeni su i pušteni u rad solarni paneli, čime je Banka postala jedan od prvih poslovnih sistema u Srbiji koji deo svojih energetskih potreba zadovoljava iz obnovljivih izvora i sopstvene proizvodnje. Postavljen je *Solar Edge Inverter* na svaki solarni panel koji omogućava efikasniji rad solarne elektrane za 20%. Projektovana je godišnja ušteda CO_2 od 57,90 tona i godišnje proizvodnja struje od 147,70 MWh.

Banka ostaje dugoročno fokusirana na unapređenje korporativne društvene odgovornosti kroz spremnost da pruži podršku svim klijentima koji pokazuju inicijativu za prelazak na čiste izvore energije i značajno doprinesu smanjenju emisije štetnih gasova u procesu realizacije svojih tranzicionih planova. Aktivnim učešćem na stručnim simpozijumima posvećenim temama zelene ekonomije i dekarbonizacije Banka iskazuje svoju opredeljenost ka ostvarivanju ciljeva održivog razvoja na dugi rok posmatrano i pružanju potpore opšte proklamovanim ciljevima da Evropa postane prvi klimatsko neutralni kontinent. Takođe, Banka aktivno učestvuje u projektu izrade nacionalnog Upitnika u oblasti ESG rizika (***E****nvironmental,* ***S****ocial &* ***G****overnance*), iniciranom od strane Udruženja banaka Srbije, kao i u projektu kreiranja smernica i jačanju kapaciteta za efikasno upravljanje ESG rizicima u kojem nemerljivu

8. OSTALE AKTIVNOSTI BANKE (nastavak)

8.7. Informacije u vezi sa ulaganjima u cilju zaštite životne sredine (nastavak)

podršku pruža ekspertiza predstavnika Međunarodne Finansijske Korporacije (*International Finance Corporation - IFC*). Kao vidljivi rezultati se izdvajaju: učešće Banke u istraživanju bankarskog sektora o praksi ESG i održivog finansiranja, izrađivanje Smernica za jačanje kapaciteta za primenu ESG politika i održivog finansiranja, edukacija na globalnom nivou i uključivanje većeg broja institucija ka realizaciji ovog kompleksnog cilja.

8.8. Otkup sopstvenih akcija

Nije bilo otkupa sopstvenih akcija u toku 2025. godine do izveštajnog datuma.

8.9. Ogranci

Banka nema ogranke u smislu Zakona o privrednim društvima.

9. KORPORATIVNO UPRAVLJANJE

9.1. Kodeks korporativnog upravljanja

U skladu sa standardima dobrog korporativnog upravljanja, pravila, načela i osnovni principi poslovanja Banke definisani su opštim aktom Banke „Kodeks korporativnog upravljanja ALTA banke a.d. Beograd“, koji je objavljen na internet prezentaciji Banke.

Pravila korporativnog upravljanja implementirana su kroz interna akta Banke i svi zaposleni u Banci nastoje da u samoj primeni istih ne postoje odstupanja.

Kodeksom korporativnog upravljanja uspostavljeni su principi korporativne prakse prema kojima se, u poslovanju, ponašaju i pridržavaju nosioci korporativnog upravljanja Banke. Cilj Kodeksa je uvođenje dobrih poslovnih običaja u oblasti korporativnog upravljanja, ravnopravan uticaj svih zainteresovanih strana, postojećih i potencijalnih akcionara, zaposlenih, klijenata, organa Banke, države i dr. Konačan cilj je obezbeđenje dugoročnog i održivog razvoja Banke.

9.2. Organi upravljanja i njihovi odbori

Banka u svom radu primenjuje odredbe Zakona o bankama i podzakonskih akata Narodne banke Srbije. Pored navedenog, Banka je internim aktima uspostavila adekvatno upravljanje i obezbedila transparentnost procesa odlučivanja organa upravljanja i drugih donosilaca odluka.

Unutrašnja organizacija Banke, kroz uspostavljenu organizacionu strukturu u 2025. godini, kojom su aktivnosti upravljanja rizicima i aktivnosti podrške, funkcionalno i organizaciono odvojene od preuzimanja rizika, sa jasno utvrđenom podelom poslova, nadležnosti i dužnosti, sprečava sukob interesa.

Organizacija Banke i način upravljanja Bankom uređeni su, u skladu sa Zakonom o bankama, na sledeći način:

- Skupština Banke;
- Upravni odbor;
- Izvršni odbor,
- Odbor za praćenje poslovanja Banke (u daljem tekstu: Odbor za reviziju);
- Kreditni odbor i
- Odbora za upravljanje aktivom i pasivom (u daljem tekstu: ALCO odbor).

Nadležnosti i delokrug rada navedenih organa, kao i odgovornost definisani su Zakonom o bankama i opštim aktom Banke, Statutom.

Skupštinu banke čini akcionar Banke. Skupština donosi odluke na sednicama, na kojima akcionar svoje pravo glasa može ostvariti neposredno ili preko ovlašćenih predstavnika. Način rada i postupak odlučivanja uređen je Statutom i Poslovnikom o radu. Banka je u prvoj polovini 2025. godine održala ukupno 2 sednice Skupštine i to jednu redovnu i jednu vanrednu sednicu.

Upravni odbor Banke čini pet članova, uključujući i predsednika. Mandat članova Upravnog odbora je četiri godine. Minimalan broj članova Upravnog odbora definisan je Zakonom o bankama i Statutom. Najmanje 1/3 članova Upravnog odbora moraju biti lica nezavisna od Banke, a takođe najmanje tri člana moraju imati odgovarajuće iskustvo u oblasti finansija. Članovi Upravnog odbora nisu zaposleni Banke. Članove Upravnog odbora Banke bira i razrešava Skupština Banke, uz prethodnu saglasnost Narodne banke Srbije. U postupku davanja saglasnosti za imenovanja člana Upravnog odbora Narodna banka Srbije naročito ceni poslovnu reputaciju predloženog lica i

9. KORPORATIVNO UPRAVLJANJE (nastavak)

9.2. Organi upravljanja i njihovi odbori (nastavak)

odgovarajuće kvalifikacije koje se odnose na obrazovanje predloženog lica. Način rada i druga pitanja u vezi sa radom Upravnog odbora uređena su Poslovnikom o radu. Tokom prve polovine 2025. godine Upravni odbor je održao ukupno 16 sednica od čega je uz lično prisustvo članova održano 8 redovnih sednica, 2 vanredne, dok je pisanim izjašnjavanjem održano 6 sednica.

Na dan 30.06.2025. godine sastav Upravnog odbora je sledeći:

- Dr Davor Macura, predsednik Upravnog odbora, predstavnik akcionara ALTA GROUP DOO;
- Jelena Pantović, nezavisni član;
- Prof. dr Aleksandar Živković, nezavisni član;
- Nebojša Stojanović, nezavisni član i
- Vladimir Miladinović, nezavisni član.

Odbor za reviziju, u skladu sa Zakonom o bankama i Statutom u svom sastavu ima tri člana, uključujući i predsednika. Nije bilo izmena u sastavu ovog Odbora. Nadležnosti Odbora za reviziju utvrđene su Zakonom o bankama i Statutom Banke, dok je način rada uređen Poslovnikom o radu. Osnovna funkcija Odbora za reviziju je da pomaže Upravnom odboru u nadzoru nad radom Izvršnog odbora Banke i zaposlenih. Odbor za reviziju je u prvoj polovini 2025. godine održao ukupno 7 sednica (1 vanrednu i 6 redovnih), tj. sastajao se minimum jednom mesečno, što je u skladu sa Zakonom o bankama, utvrđenom dinamikom i redovno je izveštavao Upravni odbor o sprovedenim aktivnostima.

Na dan 30.06.2025. godine sastav Odbora za reviziju je sledeći:

- Jelena Pantović, predsednik Odbora za reviziju i član Upravnog odbora;
- Prof. dr Aleksandar Živković, član Odbora za reviziju i član Upravnog odbora i
- Sanja Jevtović, član Odbora za reviziju.

Sastav Izvršnog odbora Banke čini pet članova, uključujući i predsednicu. Minimalan broj članova Izvršnog odbora definisan je Zakonom o bankama i Statutom. Članove Izvršnog odbora imenuje i razrešava Upravni odbor i na postupak imenovanja i razrešenja članova Izvršnog odbora shodno se primenjuju odredbe Zakona o bankama koje se odnose na imenovanje i razrešenje članova Upravnog odbora. Način rada i druga pitanja u vezi sa radom Izvršnog odbora uređena su Poslovnikom o radu. Izvršni odbor Banke je u prvoj polovini 2025. godine održao ukupno 70 sednica od čega 19 pisanih, 3 vanredne i 48 redovnih sednica.

Na dan 30.06.2025. godine sastav Izvršnog odbora je sledeći:

- Dr Una Sikimić, predsednica Izvršnog obora;
- Tatjana Kuljak, član Izvršnog odbora;
- Nikola Krdžić, član Izvršnog odbora;
- Sanja Tanasijević – Krstić, član Izvršnog odbora;
- Milan Vićentić, član Izvršnog odbora.

U skladu sa Statutom Banke Kreditni odbor Banke čini najmanje pet članova, uključujući i predsednika. Članove Kreditnog odbora imenuje i razrešava Upravni odbor Banke. U prvoj polovini 2025. godine Kreditni odbor je održao ukupno 68 sednica od čega je uz lično prisustvo članova Kreditnog odbora održano 48 redovnih i 3 vanredne sednice, dok je pisanim izjašnjavanjem održano 17 sednica.

9. KORPORATIVNO UPRAVLJANJE (nastavak)

9.2. Organi upravljanja i njihovi odbori (nastavak)

Na dan 30.06.2025. godine sastav Kreditnog odbora je sledeći:

- Dr Una Sikimić, predsednica Kreditnog obora;
- Tatjana Kuljak, član Kreditnog odbora;
- Milan Vićentić, član Kreditnog odbora;
- Tanja Knežević, član Kreditnog odbora i
- Nenad Lukić, član Kreditnog odbora.

ALCO odbor u prvoj polovini 2025. godine u svom sastavu je brojao 6 članova. Minimalan broj članova ALCO odbora definisan je Statutom, kao i mandat članova ALCO odbora koji iznosi četiri godine. Tokom drugog kvartala 2025. godine došlo je do izmena u sastavu ALCO odbora dok je broj članova odbora ostao nepromenjen. Nadležnosti ALCO odbora utvrđene su Zakonom o bankama i Statutom, dok je način rada uređen Poslovnikom o radu. Osnovna funkcija ALCO odbora je da prati izloženost Banke rizicima koji proizilaze iz strukture bilansnih obaveza i vanbilansnih stavki i predlaže mere za upravljanje deviznim rizikom, kamatnim rizikom i rizikom likvidnosti. U prvoj polovini 2025. godine održano je ukupno 14 sednica ALCO odbora od koga su: 6 redovnih i 8 pisanih.

Na dan 30.06.2025. godine sastav ALCO odbora je sledeći:

- Dr Una Sikimić, predsednica ALCO obora;
- Tatjana Kuljak, član ALCO odbora;
- Milan Vićentić, član ALCO odbora;
- Tanja Knežević, član ALCO odbora;
- Marko Vuković, član ALCO odbora i
- Zora Todorović, član ALCO odbora.

Članovi organa upravljanja imaju potrebna znanja, sposobnosti i stručna iskustva neophodna za uspešno obavljanje poslova iz njegovog delokruga.

Banka ima uspostavljen efikasan sistem unutrašnjih kontrole upravljanja rizicima kojima je izložena u svom poslovanju, koji se sastoji od:

- Funkcije upravljanja rizicima;
- Odeljenja unutrašnje revizije;
- Odeljenja kontrole usklađenosti poslovanja i
- Odeljenja sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

9.3. Informacije o ponudama za preuzimanje

U prvoj polovini 2025. godine nije bilo ponuda za preuzimanje.

9. KORPORATIVNO UPRAVLJANJE (nastavak)

9.4. Opis osnovnih elemenata sistema unutrašnjih kontrola i smanjenja rizika u vezi sa postupkom finansijskog izveštavanja

Osnovni elementi sistema unutrašnjih kontrola i smanjenja rizika u vezi sa postupkom finansijskog izveštavanja uspostavljeni su kroz:

- rad odbora osnovanih u skladu sa Zakonom o bankama (Upravni odbor, Izvršni odbor i Odbor za reviziju)
- uspostavljene sisteme internih kontrola (funkcija upravljanja rizicima, funkcija usklađenosti poslovanja i funkcija unutrašnje revizije) i
- odgovarajuće strategije, politike i druga akta usvojena na nivou Banke u cilju obezbeđivanja adekvatnog finansijskog izveštavanja.

U cilju uspostavljanja adekvatnog sistema unutrašnjih kontrola i smanjenja rizika u vezi sa postupkom finansijskog izveštavanja, u skladu sa Zakonom o bankama i Statutom Banke:

Upravni odbor Banke, pored ostalog:

- usvaja predlog poslovne politike i strategije Banke i podnosi ih Skupštini Banke na usvajanje;
- usvaja strategiju i politiku za upravljanje rizicima, kao i strategiju upravljanja kapitalom Banke;
- uspostavlja sistem unutrašnjih kontrola u Banci i vrši nadzor nad njegovom efikasnošću;
- usvaja program i plan unutrašnje revizije Banke i metodologiju njenog rada;
- razmatra izveštaje spoljne i unutrašnje revizije o rezultatima izvršene revizije, kao i izveštaje o aktivnostima i radu unutrašnje revizije, te odobrava godišnji izveštaj o adekvatnosti upravljanja rizicima i unutrašnjoj kontroli Banke;
- usvaja tromesečne i godišnje izveštaje o poslovanju Banke, uključujući tromesečne izveštaje o upravljanju rizicima i skupštini Banke podnosi usvojeni finansijski izveštaj na konačno usvajanje i
- donosi poslovnike o svom radu i radu Odbora za reviziju, kreditnog odbora, Odbora za upravljanje aktivom i pasivom.

Izvršni odbor Banke, pored ostalog:

- predlaže Upravnom odboru poslovnu politiku i strategiju Banke, kao i strategiju i politiku za upravljanje rizicima i strategiju upravljanja kapitalom Banke;
- sprovodi poslovnu politiku i strategiju Banke donošenjem odgovarajućih poslovnih odluka;
- sprovodi strategije i politike za upravljanje rizicima i strategiju upravljanja kapitalom Banke usvajanjem procedura za upravljanje rizicima, odnosno za identifikovanje, merenje i procenu rizika i obezbeđivanjem njihove primene i izveštava Upravni odbor u vezi s tim aktivnostima;
- analizira sistem upravljanja rizicima i izveštava Upravni odbor Banke o nivou izloženosti rizicima i upravljanju rizicima i
- podnosi Upravnom odboru Banke pregled poslovnih aktivnosti, bilans stanja i uspeha Banke.

Odbor za praćenje poslovanja (Odbor za reviziju), pored ostalog:

- analizira godišnje izveštaje i druge finansijske izveštaje Banke koji se Upravnom odboru Banke podnose na usvajanje i razmatranje;
- analizira i usvaja predloge strategija i politika Banke u vezi sa upravljanjem rizicima i sistemom unutrašnjih kontrola koje se Upravnom odboru banke podnose na usvajanje;

9. KORPORATIVNO UPRAVLJANJE (nastavak)

9.4. Opis osnovnih elemenata sistema unutrašnjih kontrola i smanjenja rizika u vezi sa postupkom finansijskog izveštavanja (nastavak)

- analizira i nadzire primenu i adekvatno sprovođenje usvojenih strategija i politika za upravljanje rizicima i sprovođenje sistema unutrašnjih kontrola i
- razmatra, sa spoljnim revizorom Banke, godišnje revizije finansijskih izveštaja Banke.

Sistem unutrašnjih kontrola

Banka je uspostavila tri nivoa odbrane, koji se sastoje od:

- **Poslovne linije** - čine prvu liniju odbrane, predlažući poslovne odluke u okviru definisanih internih politika i ovlašćenja, i time preuzimaju odgovornost za preuzete rizike.
- **Upravljanje rizicima i usklađenost poslovanja** - obuhvataju drugu liniju odbrane, definišući pravila o rizičnom apetitu / profilu, strategiji za rizike, praćenju i upravljanju rizicima. Pored toga, to uključuje analizu i suodlučivanje o rizicima koje predlaže poslovni deo, a time i preuzimanje odgovornosti za analizu i preuzete rizike. Odeljenje kontrole usklađenosti poslovanja vrši nadzor nad specifičnim rizicima usklađenosti sa zakonima i pozitivnim propisima (rizik od izricanja sankcija regulatorog tela, rizik od finansijskih gubitaka i narušavanje reputacije banke), a bavi se i proverom usklađenosti nacrta internih akata unutar organizacije. Organizaconi deo nadležan za uspostavljanje sistema za upravljanje rizikom od pranja novca i finansiranje terorizma (Odeljenje sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma) se fokusira na identifikovanje i procenu rizika od pranja novca i finansiranje terorizma, definisanje strategije i uspostavljanje sistema za praćenje i upravljanje rizicima, kao i kontrolu njegove efikasnosti.
- **Unutrašnja revizija** - predstavlja treću liniju odbrane. Osnovni zadaci Odeljenja unutrašnje revizije su da Upravnom odboru Banke pruži nezavisno i objektivno mišljenje o pitanjima koja su predmet revizije, da obavlja savetodavnu aktivnost usmerenu na unapređenje postojećeg sistema unutrašnjih kontrola i poslovanja Banke i da Upravnom odboru Banke pruža pomoć u ostvarivanju njegovih ciljeva, primenjujući sistematičan, disciplinovan i dokumentovan pristup vrednovanju i unapređenju postojećeg načina upravljanja rizicima, kontrole i rukovođenja procesima.

U skladu sa Zakonom o bankama, Banka je uspostavila odgovarajući sistem unutrašnjih kontrola na način koji omogućava kontinuirano praćenje rizika kojima je Banka izložena u svom poslovanju.

Sistem unutrašnjih kontrola sastoji se, naročito, od:

- Funkcije upravljanja rizicima,
- Funkcije kontrole usklađenosti poslovanja i
- Funkcije unutrašnje revizije.

U skladu sa Zakonom o bankama, Banka je organizovala posebnu organizacionu celinu za upravljanje rizicima u cilju identifikacije, merenja i procene rizika kojima je izložena u svom poslovanju odnosno u cilju upravljanja rizicima kojima je izložena. Aktivnosti upravljanja rizicima su funkcionalno i organizaciono odvojene od redovnih poslovnih aktivnosti Banke.

U okviru funkcije upravljanja rizicima u Banci su formirana dva sektora i to: Sektor upravljanja rizicima i Sektor analize kreditnog rizika. U sklopu redovnih aktivnosti na nivou ova dva sektora sačinjavaju se odgovarajuće strategije, politike, metodologije, procedure, uputstva i druga dokumenata.

9. KORPORATIVNO UPRAVLJANJE (nastavak)

9.4. Opis osnovnih elemenata sistema unutrašnjih kontrola i smanjenja rizika u vezi sa postupkom finansijskog izveštavanja (nastavak)

Sistem unutrašnjih kontrola (nastavak)

Funkciju kontrole usklađenosti poslovanja u Banci, obavlja Odeljenje kontrole usklađenosti poslovanja. Rukovodioca Odeljenja, u skladu sa Zakonom o bankama, postavlja i razrešava Upravni odbor Banke. Funkcija kontrole usklađenosti poslovanja vrši identifikaciju i praćenje rizika usklađenosti poslovanja i upravlja tim rizikom koji posebno obuhvata rizik od izricanja sankcija regulatornog tela i finansijskih gubitaka, kao i narušavanje reputacije banke.

Rizik usklađenosti poslovanja jeste rizik od izricanja sankcija regulatornog tela, finansijskih gubitaka ili narušavanja reputacije banke usled obavljanja poslova banke na način koji nije u skladu sa zakonom i drugim propisom, unutrašnjim aktima banke, standardima poslovanja, procedurama o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, kao i s drugim aktima kojima se uređuje poslovanje banke.

Rukovodilac Odeljenja kontrole usklađenosti poslovanja i zaposleni u Odeljenju su nezavisni u radu i obavljaju isključivo poslove koji su zakonskim i podzakonskim aktima Narodne banke Srbije dodeljeni u nadležnost organizacionog dela za kontrolu usklađenosti poslovanja.

Odeljenje kontrole usklađenosti poslovanja, u skladu sa zakonskom regulativom, najmanje jednom godišnje identifikuje i procenjuje glavne rizike usklađenosti i predlaže planove upravljanja tim rizicima o čemu sačinjava izveštaj koji se nakon usvajanja od strane Izvršnog odbora Banke dostavlja na razmatranje Upravnom odboru Banke. O utvrđenim propustima utvrđenim u postupcima kontrole usklađenosti internih akata obaveštava se Izvršni odbor Banke i Odbor za reviziju.

U skladu sa zakonskom regulativom, Odeljenje kontrole usklađenosti poslovanja sačinjava Program praćenja usklađenosti poslovanja Banke, koji posebno sadrži metodologiju rada te organizacione jedinice, način i rokove izrade izveštaja i način provere te usklađenosti.

Funkciju unutrašnje revizije u Banci obavlja Odeljenje unutrašnje revizije koje je formirano u skladu sa Zakonom o bankama. Odeljenje unutrašnje revizije je nezavisno u svom radu što mu omogućava Zakon o bankama, odnosno uspostavljena organizaciona struktura u Banci, tako da Odeljenje unutrašnje revizije za svoj rad odgovara direktno Upravnom odboru Banke. U skladu sa Zakonom o bankama, rukovodioca Odeljenja unutrašnje revizije na dužnost bira odnosno sa iste razrešava Upravni odbor Banke. Rukovodilac Odeljenja unutrašnje revizije ima pravo da se direktno obrati Upravnom odboru Banke kada god je to potrebno. Rukovodilac Odeljenja unutrašnje revizije izrađuje program unutrašnje revizije i utvrđuje metodologiju njenog rada, a o svom radu podnosi izveštaje Odboru za praćenje poslovanja (Odboru za reviziju) i Upravnom odboru Banke. Odeljenje unutrašnje revizije ne može obavljati druge poslove iz delatnosti Banke, osim poslova koji se odnose na vršenje unutrašnje revizije. Zaposleni ovog Odeljenja imaju pravo uvida u sva dokumenta Banke i bez ograničenja vrše nadzor nad poslovanjem Banke, a sve u skladu sa važećom regulativom.

9. KORPORATIVNO UPRAVLJANJE (nastavak)

9.4. Opis osnovnih elemenata sistema unutrašnjih kontrola i smanjenja rizika u vezi sa postupkom finansijskog izveštavanja (nastavak)

Smanjenje rizika u vezi sa postupkom finansijskog izveštavanja – Računovodstvene politike Banke

U skladu sa članom 50. Zakonom o bankama, Banka vodi poslovne knjige i računovodstvenu evidenciju i priprema godišnje finansijske izveštaje, koji istinito i objektivno odražavaju njeno poslovanje i finansijsko stanje. Sadržaj i oblik finansijskih izveštaja utvrđeni su Zakonom o računovodstvu, Zakonom o bankama i drugim propisima Narodne banke Srbije. Prilikom sastavljanja godišnjih finansijskih izveštaja banke su dužne da primenjuju međunarodne standarde finansijskog izveštavanja, od dana koji je nadležno međunarodno telo odredilo kao dan njihove primene.

Računovodstvenim politikama Banke uređuju se: osnovni principi, okviri i postupci za način vođenja poslovnih knjiga, način vrednovanja i priznavanja svih oblika imovine i obaveza, prihoda i rashoda, kao i sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa zahtevima MRS (Međunarodni računovodstveni standardi), MSFI (Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja) i tumačenjima ovlašćenih regulatornih tela, kao i odgovornosti.

Računovodstvene politike predstavljaju posebne principe, osnove, konvencije, pravila i praksu usvojenu od strane Banke za vrednovanje bilansnih pozicija, sastavljanje, prezentaciju i obelodanjivanje finansijskih izveštaja. Usvojene računovodstvene politike odnose se na priznavanje, prestanak priznavanja, merenje i procenjivanje sredstava, obaveza, prihoda i rashoda Banke.

U izboru računovodstvenih politika primenjuju se načela: razumljivost, relevantnost, pouzdanost, suština iznad forme, materijalni značaj, neutralnost, opreznost, sveobuhvatnost, doslednost, uporedivost, blagovremenost, ravnoteža između koristi i troškova i drugi kriterijumi.

Računovodstvene politike su zasnovane na:

- konceptualnom okviru za finansijsko izveštavanje,
- pojedinačnim Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS),
- Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI),
- važećim tumačenjima Međunarodnih standarda za finansijsko izveštavanje i
- drugoj profesionalnoj regulativi.

Računovodstvene politike se određuju u skladu sa osnovnim tretmanom koji zahtevaju MRS/MSFI, a u određenim slučajevima, kada se to pokaže kao prikladno, u skladu sa dozvoljenim alternativnim tretmanom.

Izvršni odbor Banke i ovlašćeni rukovodioci odgovorni su za:

- pravilnu primenu propisa kod donošenja odluka iz oblasti materijalno – finansijskog poslovanja i
- zakonsku ispravnost finansijskih izveštaja.

Rukovodioci koji po funkciji organizuju i koordiniraju rad na računovodstveno knjigovodstvenim poslovima Banke i delova Banke, odgovorni su za:

- izradu finansijskih izveštaja,
- blagovremeno davanje uputstava i određivanje rokova o dostavljanju podataka i dokumenata za izradu finansijskih izveštaja,
- pravovremeno upoznavanje nadležnih organa na kršenje i nepoštovanje materijalno finansijskih propisa i odluka organa upravljanja,

9. KORPORATIVNO UPRAVLJANJE (nastavak)

9.4. Opis osnovnih elemenata sistema unutrašnjih kontrola i smanjenja rizika u vezi sa postupkom finansijskog izveštavanja (nastavak)

Smanjenje rizika u vezi sa postupkom finansijskog izveštavanja – Računovodstvene politike Banke (nastavak)

- pravilnu primenu propisa i profesionalne regulative u vođenju poslovnih knjiga i
- blagovremeno davanje potrebnih pregleda (internih i eksternih) kao podataka za izradu izveštaja.

Rukovodioci Banke zaduženi za organizaciju i koordinaciju na poslovima kontrolinga i planiranja, kao i zaposleni koji neposredno obavljaju te poslove, odgovorni su za izradu internih i eksternih izveštaja o poslovanju Banke.

Smanjenje rizika u vezi sa postupkom finansijskog izveštavanja – upravljanje operativnim rizikom

Pod „upravljanjem operativnim rizicima“ podrazumevamo identifikovanje, merenje odnosno ocenjivanje, savlađivanje i praćenje rizika, uključujući izveštavanje o operativnim rizicima kojima je Banka izložena ili kojima bi mogla biti izložena.

Politika upravljanje operativnim rizicima uređuje način organizovanja procesa upravljanja operativnim rizicima sa podelom odgovornosti zaposlenih, način procene rizičnog profila, uspostavljanje sistema limita za operativni rizik i postupanje u slučaju prekoračenja definisanih limita, način praćenja i kontrole operativnog rizika, principe funkcionisanja sistema internih kontrola, procenu internih kapitalnih zahteva za operativni rizik, okvir i učestalost stres testiranja i postupanje u slučajevima nepovoljnih rezultata stres testova u Banci.

Banka upravlja operativnim rizikom na način da se minimizira negativan uticaj neadekvatnih i neuspelih unutrašnjih procesa, ljudi i sistema, sudskih ili vansudskih postupaka u vezi sa poslovanjem Banke (obligacioni odnosi, radni odnosi, i slično) ili spoljnih događaja na finansijski rezultat i kapital Banke.

Cilj Politike je postavljanje okvira za upravljanje operativnim rizikom, definisanje načina identifikacije, merenja i praćenja kako bi se ograničio obim potencijalnih gubitaka i verovatnoća njihove realizacije na nivo koji je za Banku prihvatljiv sa gledišta finansijske štete, a posredno, i sa gledišta ugleda Banke. Za postizanje ovog cilja, Politika i njoj podređeni dokumenti, uspostavljaju konzistentan pristup upravljanju operativnim rizicima.

Sistem upravljanja operativnim rizikom obezbeđuje da rizični profil Banke bude u skladu sa definisanom sklonošću Banke ka rizicima, kao i tolerancijom prema rizicima.

U cilju identifikacije i upravljanja operativnim rizikom, Banka implementira praksu i informacioni sistem čiji je cilj efektivan monitoring i kontroling kvaliteta identifikovanih operativnih rizika. Identifikovanje događaja operativnog rizika podrazumeva mapiranje vrsta operativnih rizika kojima Banka može biti izložena u svom radu, odnosno formiranje matrice koja identifikuje događaje koji predstavljaju izvore operativnog rizika.

Banka u cilju identifikovanja operativnih rizika razvija metodologiju ključnih indikatora rizika. Ključni indikatori rizika predstavljaju rano upozorenje za signaliziranje promena u rizičnom profilu organizacije. Odnose se na određeni operativni rizik i prikazuju promenu u verovatnoći ili učestalosti u nastanku događaja operativnog rizika. Njihova

9. KORPORATIVNO UPRAVLJANJE (nastavak)

9.4. Opis osnovnih elemenata sistema unutrašnjih kontrola i smanjenja rizika u vezi sa postupkom finansijskog izveštavanja (nastavak)

Smanjenje rizika u vezi sa postupkom finansijskog izveštavanja – upravljanje operativnim rizikom (nastavak)

svrha je pružanje pomoći u smanjivanju gubitaka i zaštiti izloženosti tako što se Banka proaktivno suočava sa događajem rizika pre nego što se on desi.

Identifikacija i merenje operativnog rizika se sprovodi kroz praćenje i evidentiranje svih internih i eksternih događaja, procesa i poslovnih funkcija, kao dela poslovnog ciklusa proizvoda koje Banka nudi, koji mogu imati negativan uticaj na poslovanje Banke i njen finansijski rezultat. Identifikacija i ocena operativnih rizika se izvodi u slučajevima uvođenja novih procesa, proizvoda ili sistema u Banci, kao i u slučaju pojave novih velikih štetnih događaja i/ili uočenih rizika (ad_hoc identifikacije). Svi incidenti operativnog rizika (kvantifikovani i događaji koji mogu da dovedu do gubitka/dobitka po osnovu operativnih rizika, a koje je teško ili nemoguće kvantifikovati), evidentiraju se u jedinstvenu bazu podataka, koja sadrži sve potrebne podatke o datom incidentu.

Postupkom praćenja operativnog rizika Banka definiše pravila u vezi sa odgovornošću, učestalošću i izveštavanjem o sprovođenju usvojenih mera za umanjenje operativnih rizika.

Izveštavanje o operativnom riziku Banke obuhvata sistem eksternog i internog izveštavanja o upravljanju operativnim rizikom. Banka je uspostavila sistem izveštavanja putem adekvatnog informacionog sistema koji podržava upravljanje operativnim rizikom. Adekvatno uspostavljen i kontrolisan informacioni sistem Banke, kao i kontrola unosa podataka je omogućio nesmetano funkcionisanje Banke u pogledu finansijskog izveštavanja regulatornih institucija.

U Banci nije bilo kašnjenja u finansijskom izveštavanju regulatornih institucija ni finansijskih posledica po poslovni rezultat Banke.

9.5. Opis politike raznolikosti

Banka, kao poslodavac, primarno se rukovodi osnovnim načelima prava i sloboda garantovanih Ustavom Republike Srbije. Ovom Politikom, navedeni principi se dosledno sprovode kroz interna akta Banke, s ciljem stvaranja radnog okruženja koje prepoznaje, uvažava i aktivno prihvata različitosti. Time se podstiče stvaranje poslovnih prednosti, maksimalna realizacija potencijala svih zaposlenih, njihova ravnopravnost i osiguravanje jednakih mogućnosti za napredovanje.

Razvoj zasnovan na ljudskim pravima ne podrazumeva samo ekonomski prosperitet, već i osnaživanje i osposobljavanje onih kojima su uskraćena osnovna prava. Pravo na razvoj predstavlja ključni okvir za unapređenje ljudskih kapaciteta i društvenih potencijala, omogućavajući punu primenu ljudskih prava u svim segmentima zajednice.

Banka, kao društveno odgovorna institucija s dinamičnim razvojnim konceptom, upravljanje ljudskim resursima usmerava ka promociji zdravog i etičkog poslovanja. Samo takvo okruženje može doprineti integralnoj primeni ljudskih prava i poštovanju različitosti u svim aspektima politike zapošljavanja i profesionalnog razvoja.

9. KORPORATIVNO UPRAVLJANJE (nastavak)

9.5. Opis politike raznolikosti (nastavak)

Načela Politike raznolikosti primenjuju se i pri izboru kandidata za organe upravljanja, uz afirmaciju jednakih mogućnosti za sve, uz poštovanje specifičnih zahteva Banke. Kandidati za upravljačke pozicije moraju ispunjavati uslove propisane od strane Narodne banke Srbije (NBS), koja daje saglasnost na njihov izbor.

Od 82 sistematizovane rukovodeće pozicije, 35 zauzimaju žene, što odražava njenu posvećenost rodnoj ravnopravnosti i jednakim šansama.

Obrazovanje ima ključnu ulogu u promociji osnovnih demokratskih vrednosti, poštovanju ljudskih prava i vladavine prava, kao i u prevenciji njihovog kršenja. Banka posebno podstiče preventivne aktivnosti u oblasti zaštite ljudskih prava, čime aktivno doprinosi kreiranju zdrave poslovne klime i podsticanju pozitivne konkurencije među društveno odgovornim subjektima. Ovakav pristup osigurava da ekonomski razvoj ide ruku pod ruku sa poštovanjem socijalnih i etičkih vrednosti.

Banka teži stvaranju okruženja u kojem svaki zaposleni oseća pripadnost i ima jednake mogućnosti za profesionalni rast i razvoj.

Kako su navedeni strateški ciljevi zasnovani na analizama eksternog okruženja, njihova realizacija zavisi i od drugih privrednih subjekata, kao i od ekonomskih, tehnoloških i drugih faktora koji utiču na poslovne odluke. Zbog toga će strategija biti predmet kontinuirane analize, a u slučaju značajnih odstupanja od planiranih uslova poslovanja, biće korigovana na godišnjem nivou.

10. RAZVOJ BANKE U NAREDNOM PERIODU

Banka planira da svoje strateške ciljeve u narednom periodu realizuje kroz nastavak tržišnog pozicioniranja, rast prihoda i kontrolu troškova, digitalizaciju i razvoj prodajne mreže, kao i jačanje ALTA brenda.

Prateći razvoj novih trendova u bankarstvu, Banka je preduzela korake kako bi ubrzala svoj razvoj i kroz digitalnu transformaciju i digitalizaciju svog poslovanja u svim segmentima unapredila svoje poslovanje i privukla što veći broj klijenata i plasirala im što jednostavnije i dostupnije proizvode.

Digitalna transformacija podrazumeva i stalni proces promene načina poslovanja uz pomoć softverskih alata koji pomažu zaposlenima da svoje poslove obavljaju efikasnije i efektivnije.

Digitalna transformacija i razvoj poslovne mreže biće glavni pokretač investicija u osnovna sredstva i nematerijalnu imovinu u narednom periodu.

11. POSLOVANJE BANKE U DRUGOM KVARTALU 2025. GODINE

Tabela 37. *Uporedni pregled ostvarenog rezultata i Plana poslovanja za 30.06.2025. godine*

		u hiljadama dinara u periodu od 01. januara do 30. juna	
Pozicija	**30.06.2025.**	**Plan 2025**	**Realizacija**
Prihodi od kamata	2,845,624	1,908,303	149%
Rashodi od kamata	(1,361,843)	(343,247)	397%
Neto prihod po osnovu kamata	1,483,781	**1,565,056**	**95%**
Prihodi od naknada i provizija	2,582,809	1,420,752	182%
Rashodi naknada i provizija	(728,448)	(327,524)	222%
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	1,854,361	**1,093,228**	**170%**
Neto rezultat po osnovu trgovanja finansijskim instrumentima	22,170	(5,000)	-443%
Neto rezultat od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	(3,347)	(60,000)	6%
Neto rezultat po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(118,839)	(258,177)	46%
Ostali poslovni rezultat	105,215	6,116	1720%
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(925,501)	(776,917)	119%
Troškovi amortizacije	(120,317)	(170,654)	71%
Ostali rashodi	(1,077,523)	(600,276)	180%
Dobitak pre oporezivanja	**1,220,000**	**793,377**	**154%**
Dobitak / (gubitak) po osnovu odloženih poreza	1,504	-	
Porez na dobitak	(200,077)	(119,007)	168%
Dobitak / (gubitak) nakon oporezivanja	**1,021,427**	**674,371**	**151%**

11. POSLOVANJE BANKE U DRUGOM KVARTALU 2025. GODINE (nastavak)

Tabela 38. *Uporedni pregled Bilansa stanja i projekcije bilansa stanja Banke na dan 30.06.2025. godine*

u hiljadama dinara

	30.06.2025.			Plan 2025			
	Bruto	Ispravka	Neto	Bruto	Ispravka	Neto	Realizacija
Aktiva							
Gotovina i sredst. kod central.banke	53,259,544	6,133	53,253,411	24,869,207	(662)	24,868,544	214%
Potraživanja po osnovu derivata	7,077	-	7,077	-	-	-	-
Hartije od vrednosti	1,105,767	7,736	1,098,031	214,431	(2,879)	211,552	519%
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	14,953,112	36,868	14,916,244	21,935,177	(12,716)	21,922,461	68%
Krediti i potraživanja od komitenata	65,151,686	1,242,775	63,908,911	36,897,188	(3,369,242)	33,527,946	191%
Investicije u zavisna društva	273,879	685	273,194	234,514	-	234,514	116%
Nematerijalna imovina	466,118	87,352	378,766	894,994	(304,303)	590,691	64%
Nekretnine, postrojenja i oprema	2,737,684	588,005	2,149,679	2,601,091	(820,869)	1,780,222	121%
Investicione nekretnine	129,952	-	129,952	241.694	-	241,694	54%
Tekuća poreska sredstva	124,201	-	124,201	-	-	-	-
Ostala sredstva	533,477	1,859	531,618	665,145	(12,297)	652,848	81%
Ukupno aktiva	**138,742,497**	**1,971,413**	**136,771,084**	**88,553,440**	**(4,522,969)**	**84,030,472**	**163%**
Pasiva							
Obaveze po osnovu derivata	9,295	-	9,295	-	-	-	-
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finans. organizacijama i centralnoj banci	7,479,255	-	7,479,255	2,712,901	-	2,712,901	276%
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	110,169,082	-	110,169,082	68,558,154	-	68,558,154	161%
Rezervisanja	199,006	-	199,006	336,974	-	336,974	59%
Tekuće poreske obaveze	200,077	-	200,077	238,013	-	238,013	84%
Odložene poreske obaveze	110,901	-	110,901	119,706	-	119,706	93%
Ostale obaveze	1,640,944	-	1,640,944	635,103	-	635,103	258%
Ukupno obaveze	**119,808,560**	**-**	**119,808,560**	**72,600,852**	**-**	**72,600,852**	**165%**
Kapital	**16,962,524**	**-**	**16,962,524**	**11,429,620**	**-**	**11,429,620**	**148%**
Ukupno pasiva	**136,771,084**	**-**	**136,771,084**	**84,030,472**	**-**	**84,030,472**	**163%**

12. DOGAĐAJI NAKON PROTEKA PRVE POLOVINE POSLOVNE GODINE

Nije bilo bitnih događaja nakon datuma bilansiranja koji bi zahtevali obelodanjivanje ili korekciju u bilansima Banke.

Miloš Kolović	Dr Una Sikimić	Tatjana Kuljak
Direktor odeljenja finansijskog planiranja i kontrole	Predsednica Izvršnog odbora	Član Izvršnog odbora

ALTABANKA
STABILNA, SIGURNA I JAKA

ALTABANKA
STABILNA, SIGURNA I JAKA

NEFINANSIJSKI IZVEŠTAJ ZA PRVU POLOVINU 2025. GODINE u okviru GODIŠNJEG IZVEŠTAJA O POSLOVANJU

1. OSNOVNI PODACI O ALTA BANKA A.D. BEOGRAD

1.1 Osnivanje i delatnost

ALTA banka a.d. Beograd osnovana je 26. juna 1979. godine kao Jugoslovenska banka za međunarodnu ekonomsku saradnju a.d. (u daljem tekstu "Banka"), u skladu sa posebnim saveznim zakonom kao specijalizovana banka za finansiranje i osiguranje izvoznih poslova kojima se podstiče i unapređuje dugoročna ekonomska i finansijska saradnja domaćih preduzeća, kada je i upisana u sudski registar Privrednog suda u Beogradu.

Banka je po posebnom zakonu poslovala do 1997. godine kada je donet Zakon o prestanku važenja Zakona o Jugoslovenskoj banci za međunarodnu ekonomsku saradnju ("Službeni list SRJ" br. 29/97). Ovim zakonom Banka je bila dužna da izvrši usaglašavanje organizacije i poslovanja sa zakonom kojim se uređuje organizacija i poslovanje banaka i drugih finansijskih organizacija. U postupku usaglašavanja organizacije i poslovanja sa Zakonom o bankama i drugim finansijskim organizacijama i pratećim odlukama, osnivači Banke su 15. septembra 1997. godine zaključili Ugovor o osnivanju, a Skupština Banke je donela Statut i druga relevantna akta potrebna za rad Banke. Banka je počela da posluje u skladu sa propisima koji se primenjuju za komercijalne banke od 1. jula 1998. godine.

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa u zemlji i inostranstvu i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu i u skladu sa Zakonom o bankama, dužna je da posluje na principima likvidnosti, sigurnosti plasmana i rentabilnosti, radi ostvarivanja dobiti.

Osnovne aktivnosti Banke su obavljanje platnog prometa u zemlji i inostranstvu, kreditni poslovi, depozitni poslovi i poslovi kupoprodaje deviza. Ostale aktivnosti obuhvataju poslove izdavanja garancija, otvaranja akreditiva i ostale bankarske poslove.

U skladu sa Zakonom o bankama ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 107/2005), Skupština Banke je u 2006. godini usvojila izmene i dopune Ugovora o osnivanju i usvojila novi Statut, kojim je promenjen naziv banke u JUBMES banka a.d., Beograd.

Dana 22.09.2023. godine, rešenjem APR-a broj BD 84229/2023 od 22.09.2023. godine upisana je odluka o povlačenju akcija sa regulisanog tržišta, na osnovu skupštinske odluke o isključenju akcija izdavaoca sa tržišta berze broj 16082/23 od 11.09.2023. godine.

Prinudnim otkupom akcija jedini akcionar Alta Banke je ALTA Group doo Beograd, sa vlasništvom od 100%.

Dana 30. januara 2020. godine Skupština Banke je usvojila naknadne izmene i dopune Ugovora o osnivanju i usvojila novi Statut, kojim je promenjen naziv banke tako da sada glasi ALTA banka a.d., Beograd. Za usvajanje navedenih akata i izmena Banka je dobila saglasnost od Narodne banke Srbije.

Organi upravljanja Bankom su: Skupština Banke, Upravni odbor i Izvršni odbor. Članove Upravnog odbora imenuje Skupština Banke. Banku predstavlja i zastupa Predsednik Izvršnog odbora Banke. Banka je formirala i sledeće odbore: Odbor za praćenje poslovanja Banke (Odbor za reviziju), Kreditni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom.

Banka je osnivač Humanitarne fondacije "Za dečje srce".

U julu 2024. godine Banka je stekla vlasništvo u kapitalu od 100% u Vantage leasing d.o.o. Beograd koje sada posluje pod nazivom ALTA Leasing d.o.o. Beograd.

Banka je na dan 30. juna 2025. godine imala 556 zaposlena (30. jun 2024.: 366 zaposlenih). Sedište Banke je u ulici Bulevar Zorana Đinđića 121 u Beogradu. Poreski identifikacioni broj Banke je 100001829.

1. OSNOVNI PODACI O ALTA BANKA A.D. BEOGRAD (nastavak)

1.2 Misija i Vizija i korporativne vrednosti

Banka je i dalje na usluzi svojim klijentima, ne samo kroz usmerenost na klijente, već i predviđanje njihovih potreba, u ulozi finansijskog savetnika od poverenja, sa vizijom "Banka po meri čoveka".
Imamo izraženu motivaciju i posvećenost da našim klijentima pružimo izvrsno iskustvo i izuzetnost utiska, što je i moguće, jer je ključni faktor briga i investiranje u ljudske resurse i potencijal našeg tima.
Kontinuiran rast, kao pouzdan savetnik i partner naših klijenata kroz njihovo dugoročno finansijsko putovanje, trudeći se da budemo inovativni, uvek dostupni eksperti, zahvalni na lojalnosti klijenata.
Korporativne vrednosti su u potpunosti usaglašene sa onim što ALTA Banka jeste: inovativna – uvek korak ispred potreba klijenata, vredna poverenja – pouzdan partner za dugoročno putovanje, agilna – ne stoji u mestu, već se stalno i brzo razvija, odgovorna – prema klijentima, saradnicima, partnerima i sredini u kojoj živimo i efikasna – jednostavnim procedurama do brzih rešenja.

1.3 Organizaciona struktura

Organizaciona struktura Banke definisana je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji. Ovim internim aktom utvrđen je način i obim u kome se funkcije, ovlašćenja i odgovornosti delegiraju, kontrolišu i koordiniraju, kao i kako se informacije prenose između različitih organizacionih nivoa.
Utvrđena organizaciona struktura Banke obezbeđuje usklađenost sa obaveznim zakonskim i regulatornim uslovima, transparentnost procesa odlučivanja, kao i efikasno sprovođenje odgovarajućih odluka.
Organizacione promene zahtevaju odobrenje Izvršnog odbora, a zatim i finalnu saglasnost Upravnog odbora Banke, koji je nadležan za utvrđivanje unutrašnje organizacije.

1.4 Akcionarska struktura

Banka se nalazi 100% u vlasništvu ALTA Group doo Beograd.
ALTA Group doo Beograd je društvo registrovano kao institucija elektronskog novca, sa registarskim brojem 625 u Registru institucija elektronskog novca kod Narodne banke Srbije.
Društvo kao institucija elektronskog novca, pored izdavanja elektronskog novca, ima dozvolu za pružanje sledećih platnih usluga iz člana 4. Zakona o platnim uslugama (Sl.Glasnik RS br. 139/2014, 44/2018 i 64/2024):

1. usluge koje omogućavaju uplatu gotovog novca na platni račun, kao i sve usluge koje su potrebne za otvaranje, vođenje i gašenje tog računa;
2. usluge koje omogućavaju isplatu gotovog novca s platnog računa, kao i sve usluge koje su potrebne za otvaranje, vođenje i gašenje tog računa;
3. usluge prenosa novčanih sredstava s platnog računa, odnosno na platni račun, uključujući:
    - transferom odobrenja,
    - direktnim zaduženjem, uključujući jednokratno direktno zaduženje,
    - korišćenjem platne kartice ili sličnog sredstva;
4. usluge izvršavanja platnih transakcija kod kojih su novčana sredstva obezbeđena kreditom odobrenim korisniku platnih usluga, i to:
    - transferom odobrenja,
    - direktnim zaduženjem, uključujući jednokratno direktno zaduženje,
    - korišćenjem platne kartice ili sličnog sredstva;

1. OSNOVNI PODACI O ALTA BANKA A.D. BEOGRAD (nastavak)

1.4 Akcionarska struktura (nastavak)

Društvo kao institucija elektronskog novca na početku pružanja platne usluge odobravanja kredita neće odobravati kredite korišćenjem platne kartice.

5. usluge izdavanja platnih instrumenata i/ili prihvatanja ovih instrumenata na osnovu kojeg pružalac platnih usluga primaocu plaćanja omogućava izvršavanje platnih transakcija koje inicira platac upotrebom određenog platnog instrumenta;
6. usluge izvršavanja novčane doznake kod koje pružalac platnih usluga prima platiočeva novčana sredstva bez otvaranja platnog računa za platioca ili primaoca plaćanja, isključivo radi stavljanja tih sredstava na raspolaganje primaocu plaćanja ili radi prenosa tih sredstava primaočevom pružaocu platnih usluga, koji ih stavlja na raspolaganje primaocu plaćanja.

Društvo kao institucija elektronskog novca će vršiti realizaciju novčanih doznaka unutar Republike Srbije.

2. ODRŽIVO POSLOVANJE I KORPORATIVNA ODGOVORNOST

2.1 Održivo poslovanje i strategija

Prilagođavanje Banke osnovnim principima održivog poslovanja je postala nephodnost i imperativ modernog poslovnog okruženja. Kao Banka koja je inspirisana ljudima, želimo da sadašnje i buduće generacije žive u čistom okruženju, uz aktivnu podršku Banke ka realizaciji svih održivih i društveno prihvatljivih ekonomskih aktivnosti. Istovremeno, kao Banka nastojimo da na optimalan način odgovorimo na sve tekuće izazove i podržimo potrebe svih zainteresovanih strana favorizujući poslovno okruženje koje podstiče održivost i raznolikost u svim aspektima. Imajući u vidu da su potrebe svake grupe zainteresovanih strana različite, i naš pristup kao Banke podrazumeva da se temi održivog poslovanja pristupa iz različitih perspektiva i na različitim nivoima, uključujući perspektive kupaca, zaposlenih ili investitora.

Ponuda proizvoda Banke je usmerena na zadovoljavanje individualnih potreba klijenata i podržavanju svakodnevnih poslova i strateških izazova. Element koji spaja sve prethodno navedeno su ljudi: ljudi kao inspiracija na pozitivne promene. Kao odgovoran poslovni subjekt uverenja smo da će nam ostvarenje ciljeva i inicijativa omogućiti da delujemo u pravcu realizacije plana održivog razvoja u korist sadašnjih i budućih generacija. Strateški pristup održivom poslovanju se zasniva na tri stuba koji su ključni u smislu uticaja poslovanja Banke na:

1. životnu sredinu (E komponenta - **E**nvironmental)
2. ljude (S komponenta – **S**ocial) i
3. korporativno upravljanje (G komponenta – **G**overnance)

Banka ne potencira isključivo postizanje sopstvenih lukrativnih ciljeva, već akcenat stavlja i na način na koji se proklamovani ciljevi ostvaruju. Inicijative Banke se posmatraju na tri različita nivoa: u okviru načina na koji poslujemo kao organizacija; u interakciji Banke sa klijentima i poslovnim partnerima i kroz uticaj Banke na okruženje. Banka je obuhvatila sve opšte poznate ciljeve održivog razvoja koji su sadržani u tzv. „tripple bottom line," tj. *3P (People, Planet & Profit)* principu a koji podrazumeva balansirano ostvarivanje ekoloških, društvenih i korporativnih ciljeva.

2. ODRŽIVO POSLOVANJE I KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak)

2.1 Održivo poslovanje i strategija (nastavak)

Ne zanemarujući nijednu od komponenti ESG, Plan Banke u okviru **E segmenta** jeste finansiranja projekata održivog razvoja kroz aktivno učešće u Vladinim i EU programima, koji imaju za cilj smanjenje negativnog uticaja na životnu sredinu.

Banka će aktivno razmatrati finansiranje projekata koji doprinose realizaciji Zelene Agende na nivou Republike Srbije kroz samostalno finansiranje, sufinansiranje sa drugim kreditorima ili lokalnom samoupravom, odnosno, kroz zelene kreditne linije podržane od strane međunarodnih finansijskih institucija (poput: EBRD, EIB, IFC i dr.).
U pogledu realizacije ciljeva obuhvaćenih **S komponentom** Banka će se fokusirati na: implementaciju inicijativa koje podržavaju prijateljsko radno okruženje; brigu o razvoju zaposlenih; razvijanje inkluzivne organizacione kulture i promociju raznolikosti; podršku klijentima u razvoju njihovog poslovanja kroz nove usluge i digitalizaciju procesa; nastavak sprovođenje pokroviteljskih aktivnosti u oblasti kulture i sl.
U oblasti korporativnog upravljanja (**G segment**) Banka će nastojati da se komunikacija sa svim zainteresovanim stranama odvija na jasan, razumljiv i transparentan način. Istovremeno, Banka značajnu pažnju posvećuje ravnomernoj zastupljenosti polova u upravljačkoj strukturi.
Aktivno praćenje svih trendova u ESG oblasti uz fokusirani monitoring na promene u regulatornom nivou koje se očekuju u srednjem roku.
Banka je zadržala status aktivnog člana **Globalnog dogovora Ujedinjenih Nacija (UN)** uz pružanje kontinuirane podrške Deset principa i ciljeva održivog razvoja UN i dijaloga/partnerstva između različitih subjekata javnog, poslovnog i nevladinog sektora koji doprinose promovisanju principa društveno odgovornog poslovanja.
Banka svoje poslovanje kontinuirano prilagođava i primenjuje usvojene ciljeve održivog razvoja (*Sustainable Development Goals – SDG*) u svim definisanim oblastima opravdavajući status društveno odgovornog subjekta, koji uzima aktivno učešće u unapređenju postojećih i promovisanju humanijih uslova života za buduće generacije ostvarajući ciljeve međugeneracijske pravde.
Banka je uzela aktivno učešće u projektima: izrade nacionalnog Upitnika o ESG rizicima (*Ennvironmental, Social and Governance*) kao i kreiranju smernica u pogledu jačanja kapaciteta banaka za efikasno upravljanje ESG rizicima, pod pokroviteljstvom Udruženja banaka Srbije uz aktivnu saradnju sa predstavnicima IFC grupacije u okviru Svetske banke.
Uspostavljena je organizaciona kultura koja se oslanja na principe društvenog odgovornog poslovanja i koja posebnu pažnju pridaje balansiranom razvoju ekoloških, društvenih i ekonomskih aspekata poslovanja istovremeno doprinoseći opštoj dobrobiti zajednice. *Kao budući ostvariv cilj Banke ističe se proaktivni pristup u procesu upravljanja ESG rizicima i podsticanje zelenog ponašanja zaposlenih kroz primenu zelenih praksi u svom poslovanju*.
Primeri zelenog ponašanja zaposlenih na radnom mestu u cilju “ozelenjavanja” organizacije su:

- Eliminisanje i/ili minimiziranje upotrebe papira;
- Dolazak na posao trotinetom/biciklom/pešice;
- Zajednički prevoz zaposlenih koji dolaze automobilom na posao, a žive blizu/usput jedni drugih;
- Isključivanje računara kada nije u upotrebi;
- Isključivanje klima uređaja barem 30 minuta pre kraja radnog vremena;
- Rad pod prirodnim svetlom dokle god je to moguće;
- Korišćenje staklenih čaša ili šolja umesto plastičnih čaša;
- Konzumiranje prirodne umesto rashlađene vode za piće (smanjena potrošnja električne energije);
- Korišćenje stepenica umesto lifta i sl.

2. ODRŽIVO POSLOVANJE I KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak)

2.2 Korporativno upravljanje

Banka posebnu pažnju posvećuje odgovornom i transparentnom poslovanju u cilju očuvanja i jačanja poverenja i razumevanja od strane vlasnika, klijenata i drugih zainteresovanih strana.
Posebna pažnja se posvećuje unapređenju korporativnog upravljanja, koje se odnosi na pravila i prakse koje se koriste za upravljanje i praćenje banke, a određuju ga regulatori i vlasnik.
Organi upravljanja Bankom su: Skupština Banke, Upravni odbor i Izvršni odbor. Banka ima i odbore: Odbor za praćenje poslovanja Banke (Odbor za reviziju), Kreditni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom.
Upravljanje i kontrola u banci koja je svesna odgovornosti, kvalifikovana, transparentna i usmerena na dugoročno povećanje vrednosti su ciljevi dobrog korporativnog upravljanja, efikasna saradnja zasnovana na poverenju između različitih organa kompanije, zaštita interesa vlasnika, kao i otvorena i transparentna komunikacija su glavne smernice za nas u stvaranju savremenog korporativnog upravljanja.

Korporativno upravljanje u Banci se zasniva na različitim zakonskim odredbama, kao i na odredbama koje regulišu njene poslovne aktivnosti, kako internim, tako i eksternim. Polazeći od zakonske regulative, Banka je definisala interna pravila i pravilnike. Kao izraz posvećenosti Banke održivom korporativnom upravljanju i posledičnoj društvenoj odgovoronosti i odgovornosti u pogledu zaštite životne sredine.
Takođe, Banka se značajno trudi da sprovodi odgovorno i transparentno poslovanje kako bi ojačala i održala poverenje svih zainteresovanih strana. Otvorenost i transparentnost u komunikaciji sa vlasnikom, članovima Upravnog i Izvršnog odbora, klijentima, zaposlenima i zainteresovanim stranama su od velikog značaja za Banku. Na internet sajtu Banke mogu se naći važne informacije o Banci, poslovnim aktivnostima, poslovnim uspesima, izveštajima, važna saopštenja i slično.
Poslovanje Banke se zasniva na principima efikasnog i odgovornog rukovodstva, koje je u potpunosti usaglašeno sa zakonskim principima.

2.3 Kodeks profesionalnog ponašanja

Kodeks profesionalnog ponašanja oblikuje temelje korporativne kulture koja obuhvata duh integriteta. Kodeks se zasniva na korporativnim vrednostima i etičkim principima i ima za cilj da obezbedi da ponašanje u poslovanju i etičkim pitanjima bude u skladu sa visokim standardima.
Profesionalnost, efikasnost, integritet, etičnost, transparentnost i doslednost su načela koja su sastavni deo bančine korporativne kulture.
Razumevanje naših klijenata uz saradnju, poverenje, dinamičnost i inovativnost čine osnov naših vrednosti, na osnovu kojih definišemo korporativni identitet naše Banke.
Kodeks predstavlja dopunu odredaba utvrđenih Zakonom o bankama, Zakonom o privrednim društvima, drugim zakonima, propisima i internim aktima Banke i treba da doprinese očuvanju reputacije Banke kao tržišno respektabilne i društveno odgovorne institucije, uspešnoj realizaciji definisanih ciljeva poslovanja, odnosno održavanju i uvećavanju finansijskog potencijala Banke.
Banka posluje u skladu sa važećim zakonima, pravilima i propisima. Svi zaposleni su upoznati sa regulatornim zahtevima koji važe za njihove zadatke i u obavezi su da redovno i sa dužnom pažnjom pohađaju sve obavezne treninge/obuke.

2. ODRŽIVO POSLOVANJE I KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak)

2.4 Borba protiv korupcije i mita u cilju usklađenosti poslovanja

U svrhu sprečavanja i borbe protiv rizika od korupcije i mita, pokrenute su značajne mere u celom svetu. Mito i/ili korupcija su krivična dela koja se procesuiraju na međunarodnom nivou, ciljano, i u privatnom i u javnom sektoru. Mere za borbu protiv svih oblika korupcije imaju za cilj sprovođenje važećih međunarodnih i lokalnih zakona.
One zahtevaju opšti pristup koji uključuje više zainteresovanih strana sa jakim privatnim i javnim partnerstvima, uključujući saradnju i podršku finansijskih institucija.
Banka preuzima odgovornost za sprečavanje i borbu protiv korupcije i mita uspostavljanjem skupa pravila, koja su u skladu sa međunarodnim standardima.
Uspostavljene procedure za sprečavanje korupcije, između ostalog, objašnjavaju odgovornosti zaposlenih u Banci, navode dostupne interne resurse, ističu rizike i upozorenja na koja treba obratiti pažnju, kako bi se otkrili i ublažili rizici od korupcije i mita. Banka pruža različite resurse za pomoć i podršku svojim zaposlenima za rešavanje sumnjivih situacija i izbegavanje negativnih posledica.
Na taj način cela Banka, rukovodstvo i zaposleni snažno podržavaju program borbe protiv korupcije i mita i posvećeni su poštovanja propisa utvrđenih Kodeksom profesionalnog ponašanja ka oi drugim internim aktima Banke.
U cilju što uspešnijeg suzbijanja korupcije i mita Banka, između ostalog, preuzima sledeće radnje:

- upravljanje izvršenim delima korupcije ili drugim slučajevima kod kojih postoji sumnja da je zaposleni u Banci izvršio radnju koja se može smatrati koruptivnim delom, sto povlači odgovarajuće mere za ublažavanje posledica;
- obavezne obuke za sve zaposlene Banke kao bi se obezbedilo podizanje svesti o pravilima i propisima u vezi sa borbom protiv korupcije i mita i slično.

Banka nije odgovorna za postupke svojih klijenata, ali isto tako ne može pomagati svojim klijentima u vršenju nelegalnih poslovnih aktivnosti. U skladu sa navedenim, mere koje se sprovode u cilju sprečavanja nelegalnih poslovnih aktivnosti od strane klijenata u osnovi odgovaraju merama koje je Banka dužna da sprovodi u cilju sprečavanja pranja novca.
Postoje različiti faktori koji označavaju povećan rizik od korupcije. Takvi indikatori sadrže:

- aktivnosti u zemljama sa visokim stepenom korupcije koje su iz tog razloga klasifikovane kao visoko rizične,
- aktivnosti u osetljivim industrijama;
- obavljanje bankarskog poslovanja sa sledećim karakteristikama:
- gotovinske tansakcije u većem iznosu;
- neuobičajeni transferi sredstava na računima (primer: transakcije preko stranih država i off-shore računa bez logičnog razloga);
- netransparentne vlasničke strukture (off-shore kompanije);
- poslovne transakcije sa domaćim i stranim politički eksponiranim osobama;
- poslovne transakcije preko trećih lica (agenata);
- kompanije koje su na crnoj listi i slično.

U pogledu koruptivnih radnji klijenata Banke, obavezno je poštovanje pravila da će bilo koje nezakonito korišćenje bankarskih usluga za koruptivne ili druge kriminalne radnje opravdati sumnju u pranje novca koje za sobom povlači obavezu da se obavesti Uprava za sprečavanje pranja novca.

2. ODRŽIVO POSLOVANJE I KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak)

2.4 Borba protiv korupcije i mita u cilju usklađenosti poslovanja (nastavak)

Sukobi interesa u vezi sa sprečavanjem korupcije i mita su važni i u slučaju kada su lični interesi zaposlenih Banke u sukobu sa interesima Banke i/ili kada su interesi Banke u koliziji sa interesima njenih klijenata. Zaposleni treba da obezbede da njihovi lični interesi ne budu u sukobu sa njihovim dužnostima u odnosu na Banku ili njene klijente. Situacije sukoba interesa u kojima zaposleni ima sukobljene interese ili vlastite interese mogu nastupiti iz ličnih odnosa između zaposlenih i klijenata, predstavnika poslovnih partnera ili drugih zaposlenih. Potencijalni sukobi interesa mogu nastati u vezi sa poklonima, dodelom ugovora i transakcijama sa finansijskim instrumentima.
Banka u toku godine sprovodi obuke i testiranje zaposlenih kako bi ih edukovala u cilju smanjenja mogućnosti rizika od korupcije i mita.

2.5 Usklađenost sa poreskim propisima

Banka je poreski obveznik i uredno izmiruje svoje obaveze. Banka u potpunosti poštuje sve poreske propise.
Ukoliko poreske obaveze nisu obračunate i prijavljene u punom iznosu i plaćene na vreme, to može prouzrokovati značajne finansijske i reputacione rizike. U slučaju da Banka ne obračuna ili ne prijavi puni iznos poreskih obaveza, ili plati poreske obaveze sa zakašnjenjem, biće u obavezi da plati kaznu za neusaglašenost sa poreskim propisima kao i zateznu kamatu za neblagovremeno izvršenje poreskih obaveza. Takođe, u slučaju namernog kršenja poreskih propisa, odgovorne osobe mogu biti i zakonski odgovorne.
Poreske obaveze uslovljavaju određeni poreski rizik odnosno neizvesnost u pogledu tumačenja određenih transakcija sa poreskog stanovišta. Ove situacije se najčešće mogu javiti usled kompleksnosti ekonomskih pitanja uključenih u poreski sistem.
U cilju minimiziranja ove vrste rizika, Banka ažurnim praćenjem regulative iz oblasti poreza nastoji da smanji greške i propuste koji mogu nastati usled različitih tumačenja, dok internim aktima nastoji da se smanje moguće operativne greške iz oblasti poreza. Cilj Banke je da sve poreske obaveze izmiri na vreme, u tačnom iznosu i sa kompletnom dokumentacijom.
Nadzor na relevantnim poreskim oblastima se sprovodi kroz sistem internih kontrola, kao i od strane eksternog revizora. Takođe, u situaciji kada se Banka suočava sa kompleksnim pitanjem iz oblasti poreza, angažuju se i eksterni eksperti iz ove oblasti u cilju pribavljanja relevantnih mišljenja i tumačenja.
Preko Udruženja banka Srbije se podstiče intenzivniji dijalog sa nadležnim poreskim vlastima u cilju razvijanja saradnje koja se bazira na partnerskim odnosima.

2.6 Uključivanje interesnih grupa u poslovne aktivnosti

Aktivnosti Banke utiču na interese različitih grupa i pojedinaca. Stejkholderi su ljudi ili grupe ljudi koji imaju legitiman interes u Banci kroz njene direktne ili indirektne poslovne aktivnosti (zaposleni, klijenti, vlasnik, poslovni partneri).
Održivo poslovanje je moguće samo ako se angažujemo u otvorenom i konstruktivnom dijalogu sa našim stejkholderima i tražimo i pronalazimo zajednička rešenja. Trudimo se da prepoznamo potrebe naših stejkholdera i delujemo u okviru naših nadležnosti. U skladu s tim, dvosmeran i konstruktivan dijalog sa stejkholderima je jako

.

2. ODRŽIVO POSLOVANJE I KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak)

2.7 Aktivnosti kojima Banka podržava ciljeve održivog razvoja

U nastavku su neke od aktivnosti kojima Banka podržava ciljeve održivog razvoja:

- Pristupačnost ekspozitura;
- Pružanje finansijskih usluga osetljivim grupama kroz razvoj posebnih proizvoda, tržišno prisustvo i prilagođavanje ekspozitura;
- Doprinos lokalnoj zajednici;
- Širok asortiman proizvoda banke dostupnih svima;
- Pružanje jasnih i transparentnih informacija o proizvodima;
- Razvoj i usavršavanje proizvoda i digitalnih usluga;
- Sprovođenje mera zaštite na radu;
- Program dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja
- Politika i procedura zapošljavanja daje mogućnost zapošljavanja svima koji ispunjavaju kriterijume;
- Reciklaža, upravljanje otpadom i energijom;
- Donacije;
- Usklađenost poslovanja sa merodavnim zakonskim i drugim propisima standardima poslovanja, procedurama o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma;
- Odgovorno ophođenje prema životnoj sredini itd.

2.8 Zadovoljstvo klijenata

Zaštita i sigurnost podataka klijenata

Sveobuhvatna zaštita podataka kojima raspolaže ALTA banka, posebno podaci o pojedincima (klijentima ili zaposlenima), predstavlja ne samo integralni deo poslovnih aktivnosti banke, već segment koji se nalazi u fokusu sa najvišim stepenom posvećenosti. Zbog toga, bezbednost ima najveći prioritet u poslovanju Banke, a podacima klijenata, zaposlenih i poslovnih partnera rukuje se sa najvećom pažnjom. Podaci klijenata su zaštićeni skupom tehničkih i organizacionih mera i principa kao što je need-to-know princip u poslovnim procesima, enkripcija podataka tokom prenosa ili skladištenja, pristup podacima i zapisi o pristupu podacima, kao i four-eyes princip.

Merenje zadovoljstva klijenata

Banka na redovnoj osnovi sprovodi ankete o zadovoljstvu klijenata, kako bi na osnovu povratnih informacija podizala nivo usluge. Jedan od osnovnih ciljeva Banke je pružanje izuzetnog i prepoznatljivog nivoa usluge korisnicima njenih proizvoda. Konstantan rast klijentske baze (klijenata pravnih i fizičkih lica) pokazuje da klijenti prepoznaju ALTA Banku kao partnera od poverenja. U odnosu na 2024. godinu banka je u prvih 6 meseci gotovo duplirala nivo aktivnih klijenata..

2. ODRŽIVO POSLOVANJE I KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak)

2.8 Zadovoljstvo klijenata (nastavak)

Ukupan broj aktivnih klijenata banke

Godina	2019	2020	2021	2022	2023	2024	jun 2025
Pravna lica	631	805	1.029	1.480	3.456	6.810	8.477
Fizička lica	5.433	6.149	7.153	11.080	23.270	40.570	49.068
Ukupno	**6.064**	**6.954**	**8.182**	**12.560**	**26.726**	**47.380**	**57.545**

Nagrade u 2025. godini

ALTA banka dobitnik je priznanja u okviru konkursa za Nacionalnu nagradu za društveno odgovorno poslovanje „Đorđe Vajfert 2024“ za poseban do
prinos unapređenju i poboljšanju kvaliteta života u lokalnoj zajednici, koju dodeljuje Privredna komora Srbije (PKS). U okviru ovog konkursa, ALTA banka, najbrže rastuća banka u Srbiji, prepoznata je kao primer dobre prakse i nagrađena za akciju „ALTA za dečje osmehe“, koja je obeležila praznični period iskrenim gestovima pažnje i humanosti.
Akcija je realizovana tokom Božićnih i Novogodišnjih praznika, a potom se nastavila i tokom Uskrsa, obuhvatajući više od 15 ustanova u kojima boravi više od 1.000 mališana uzrasta do 18 godina. Ova akcija imala je za cilj da pruži radost i podršku najmlađima, skrećući pažnju na važnost inkluzije i solidarnosti u društvu.
Zaposleni iz ALTA banke i ALTA grupe bili su lično uključeni u pripremu, odabir i uručenje poklona – knjiga, bojanki, bojica, odeće i drugih ličnih stvari, kao i slatkih paketića, dajući tako svoj doprinos realizaciji ove plemenite akcije. Svaka poseta bila je prilika za druženje, stvaranje toplih trenutaka i dogovor za novi susret.
Angažovanjem zaposlenih, ALTA banka je dodatno istakla vrednosti koje neguje u svom poslovanju – empatiju, odgovornost i aktivnu brigu o zajednici. Akcija je realizovana u saradnji sa Centrom inkluzivna Srbije, i uz podršku Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja.

2. ODRŽIVO POSLOVANJE I KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak)

2.8 Zadovoljstvo klijenata (nastavak)

U osnovi ambiciozno postavljenih ciljeva ALTA banke leže značajne investicije, uključujući ulaganje u najsavremenije tehnologije, digitalne proizvode, poboljšanje kvaliteta usluga, širenje mreže ekspozitura, razvoj znanja i veština zaposlenih, kao i široku primenu ESG standarda u poslovanju – sa vizijom: banka po meri čoveka.

Rešavanje prigovora

ALTA Banka posvećuje punu pažnju zaštiti prava korisnika finansijskih usluga, kao temeljni princip u svom poslovanju.

Puna pažnja se posvećuje rešavanju prigovora, kao korektivni mehanizam poslovanja Banke, odnosno prilika jačanja poslovnog poverenja s korisnicima. Banka brižljivo, po osnovu posebne procedure, ispituje prigovorom izraženo nezadovoljstvo korisnika, koje može ukazati da se Banka ne pridržava odredaba Zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga, drugih propisa kojima se uređuju finansijske usluge, opštih uslova poslovanja ili obaveza iz ugovora zaključenog s korisnikom.

Pomenuta procedura se primenjuje prilikom svakog postupanja po prigovoru i zahtevu Narodne banke Srbije za izjašnjenje po pritužbi korisnika finansijskih usluga Banke, odnosno podnetog predloga za posredovanje, kao i podnetog prigovora pravnog lica - klijenta Banke.

Izveštaji o prigovorima klijenata pripremaju se i dostavljaju na redovnoj osnovi Narodnoj banci Srbije i Izvršnom odboru banke.

Odgovoran pristup u prodaji i marketingu bankarskih proizvoda

Banka prilikom oglašavanja i marketinga njenih proizvoda primenjuje stroge smernice kako bi klijentima pružila sveobuhvatne, lako razumljivih informacija i zaštite od gubitaka, kako bi se izbegla dovođenje klijenata u zabludu pružajući im netačne ili zavaravajuće informacije.
Poslovanje ALTA banke a usklađeno je sa regulatornim okvirom koji je definisan Zakonom o zaštiti konkurencije. U skladu sa ovim zakonom, svi novi proizvodi i usluge, reklamni materijali, reklamne poruke i marketinške kampanje koje prate nove proizvode i usluge prema definiciji regulatora, kao i izmene na postojećim proizvodima i uslugama, procenjuju se iz perspektive relevantnih rizika i prijavljuju lokalnom regulatornom telu pre implementacije.

3. ODNOS PREMA ZAPOSLENIMA

Kao dogovoran poslodavac, posvećeni smo pružanju fer i podržavajućeg okruženja za sve naše zaposlene. Verujemo da je fer odnos ključan za uspeh kompanije i zadovoljstvo svakog pojedinca. Kroz naše politike zapošljavanja, pravedne procese nagrađivanja i promocije, kao i redovnu komunikaciju i otvorenu saradnju, nastojimo da svaki zaposleni oseća poštovanje i pravednost u svakom aspektu svog radnog iskustva. Uz to, kontinuirano radimo na unapređenju radnih uslova, obuka i razvoja, kako bismo omogućili svakom zaposlenom da ostvari svoj puni potencijal. Ovim temama se bavimo ciljano i na dugoročan način.

Našim zaposlenima pružamo široki spektar mogućnosti za lični i profesionalni razvoj, u vidu pohađanja različitih seminara, eksternih treninga, stručnih konferencija.

3.1 Pregled broja zaposlenih po poslovnim jedinicama i njihova struktura

ALTA Banka na dan 30. juna 2025. godine imala 556 zaposlenih (30. jun 2024. 366 zaposlenih).

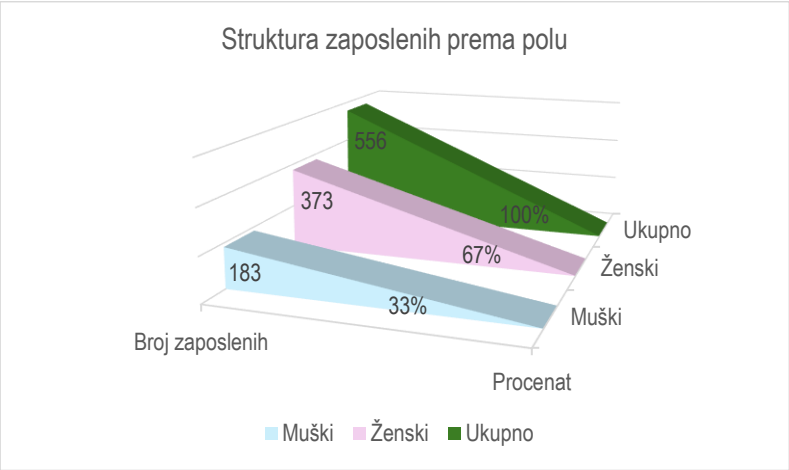
U prilogu je dat tabelarni prikaz sa strukturom zaposlenih po poslovnim jedinicama na dan 30.06.2025. godine.
Ukupno 15 poslovnih jedinica, raspoređenih u 9 gradova (Beograd, Novi Sad, Vršac, Subotica, Niš, Stara Pazova, Novi Pazar, Lučani i Čačak).
U ekspoziturama ima 196 zaposlenih, dok je u centrali 360.

Poslovna jedinica	Adresa	Broj zaposlenih
Centrala Beograd	Novi Beograd, Bulevar Zorana Đinđića 121	360
Filijala	Novi Beograd, Bulevar Zorana Đinđića 121	46
Filijala	Lučani, Jugoslovenske armije	5
Filijala	Beograd, Zemun, Ugrinovačka 212	6
Filijala	Novi Sad, Bulevar oslobođenja 81	23
Filijala	Vršac, Dositejeva 8a	7
Filijala	Beograd, Bulevar Vudroa Vilsona 12	13
Filijala	Subotica, Trg Republike 6	11
Filijala	Niš, Vožda Karađorđa 2	15
Filijala	Beograd, Južni bulevar 78	14
Filijala	Stara Pazova, Ćirila i Metodija 3	9
Filijala	Novi Pazar, Šabana Koče 71	10
Filijala	Beograd, Terazije 31	16
Filijala	Beograd, Hercegovačka 19	11
Filijala	Čačak, Bate Jankovića 56	10
Ukupno		**556**

3. ODNOS PREMA ZAPOSLENIMA (nastavak)

3.1 Pregled broja zaposlenih po poslovnim jedinicama i njihova struktura (nastavak)

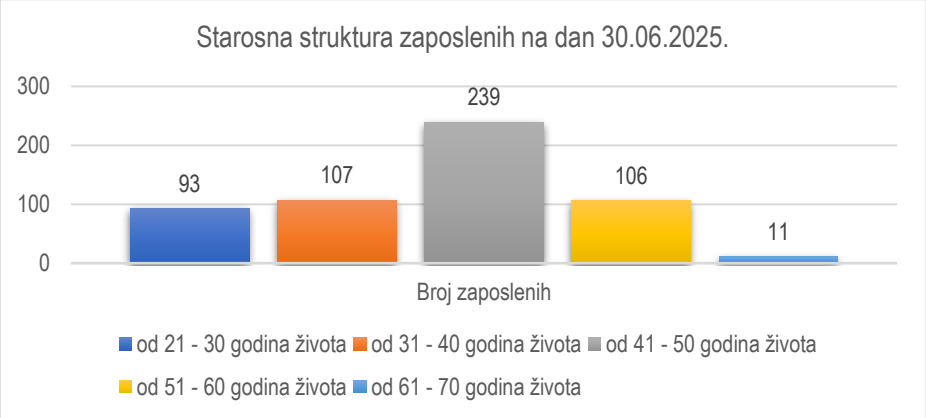
Struktura zaposlenih prema polu na dan 30.06.2025.

Procentualno je zastupljen veći broj zaposlenih ženskog pola 67%.

Starosna struktura zaposlenih:

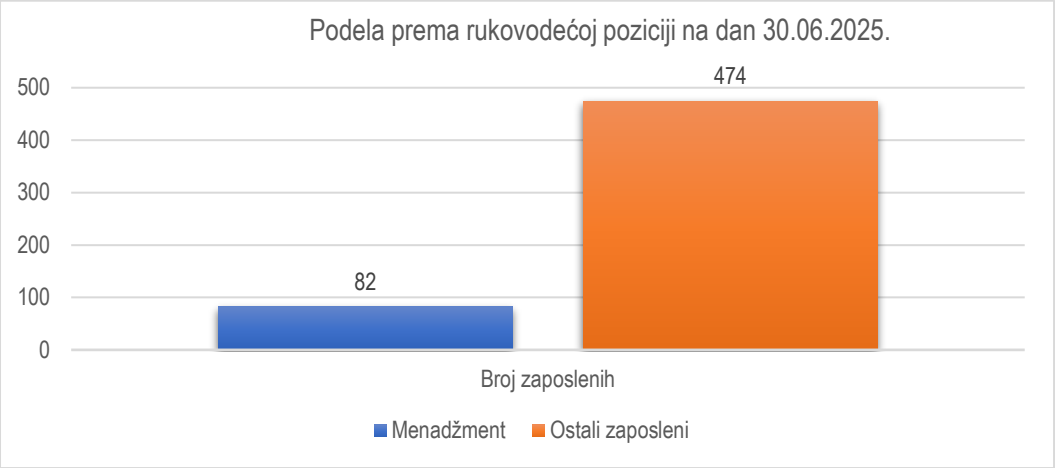
Starosna struktura zaposlenih	Ukupno		Muški		Ženski	
	Broj zaposlenih	Procenat	Broj zaposlenih	Procenat	Broj zaposlenih	Procenat
od 21 – 30 godina života	93	17%	22	4%	71	13%
od 31 – 40 godina života	107	19%	34	6%	73	13%
od 41 – 50 godina života	239	43%	91	16%	148	27%
od 51 – 60 godina života	106	19%	33	6%	73	13%
od 61 – 70 godina života	11	2%	3	1%	8	1%
Ukupno	**556**	**100%**	**127**	**33%**	**229**	**67%**

Najveći broj zaposlenih je u rangu od 41 do 50 godine života.

3. ODNOS PREMA ZAPOSLENIMA (nastavak)

3.1 Pregled broja zaposlenih po poslovnim jedinicama i njihova struktura (nastavak)

Na rukovodećim pozicijama se nalazi 82 zaposlena, dok je na ostalim pozicijama 474 zaposlena.

Podela	Ukupno		Muški		Ženski	
	Broj zaposlenih	Procenat	Broj zaposlenih	Procenat	Broj zaposlenih	Procenat
Menadžment	82	15%	47	8%	35	6%
Ostali zaposleni	474	85%	136	24%	338	61%
Ukupno	**556**	**100%**	**183**	**33%**	**373**	**67%**

Od 82 zaposlena na rukovodećim poziicjama, 35 su pripadnice ženskog pola a 47 su pripadnici muškog pola.

Nivo kvalifikacije	Ukupno		Muški		Ženski	
	Broj zaposlenih	Procenat	Broj zaposlenih	Procenat	Broj zaposlenih	Procenat
III stepen	6	1%	3	1%	3	1%
IV stepen	143	26%	48	9%	95	17%
V stepen	2	0%	2	0%	0	0%
VI stepen	217	39%	66	12%	151	27%
VII stepen	171	31%	59	11%	112	20%
VII/2 stepen	15	3%	5	1%	10	2%
VIII stepen	2	0%	0	0%	2	0%

3. ODNOS PREMA ZAPOSLENIMA (nastavak)

3.2 Podaci o razvoju zaposlenih - obuke

Banka je posvećena stvaranju inspirativnog i podsticajnog radnog okruženja u kojem zadovoljni zaposleni doprinose pozitivnoj atmosferi i timskom duhu. Kontinuirano učenje i stručno usavršavanje ključni su stubovi našeg pristupa razvoju zaposlenih, jer verujemo da osnaženi pojedinci grade snažne timove i uspešnu organizaciju.
Usvajanje novih znanja i veština omogućava zaposlenima da se prilagođavaju dinamičnim promenama i aktivno učestvuju u oblikovanju organizacione kulture. Pružanjem prilika za lični i profesionalni razvoj, dugoročno zadržavamo talente, jačamo njihovu motivaciju i povezujemo njihove ciljeve sa strateškim ciljevima Banke.
Svesni da su naši zaposleni naša najveća vrednost, kontinuirano ulažemo u njihovu edukaciju, unapređenje veština i razvoj talenata. Kroz podršku, podsticaj i zajednički rad, gradimo okruženje u kojem zadovoljni zaposleni doprinose uspehu Banke, stvarajući inspirativno i harmonično radno okruženje.

Unapređenje znanja zaposlenih vrši se kroz standardne stručne obuke (u zemlji i inostranstvu), kao i preko elektronskih platformi. Među održanim obukama u prvoj polovini 2025 su obuke iz oblasti: informacione bezbednosti, operativnih rizika, sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma, obuke sa rad sa gotovim novcem, zaštita podataka o ličnosti, veštine rukovođenja, veštine prodaje i dr.

Tokom proteklog perioda, naši zaposleni su imali priliku da učestvuju u različitim obukama koje prevazilaze standardne programe, fokusirajući se ne samo na stručno usavršavanje, već i na lični razvoj. Kroz ove treninge, dodatno su unapredili svoje kompetencije, stekli nova znanja i veštine koje će im pomoći u svakodnevnom radu i profesionalnom napredovanju.

U maju 2025. godine održan je team buidling u trajanju od 2 dana, za članove Izvršnog odbora, direktore sektora i odeljenja. Na pomenutom skupu prezentovana je HR strategija, trenutni izazovi i način na koji će se rešavati. Učesnici su prisustvovali i zajedničkim igrama za stvaranje i osnaživanje timova.

3.3 Evaluacija rada zaposlenih

Proces evaluacije rada zaposlenih ključan je za praćenje učinka, prepoznavanje talenata i identifikaciju oblasti za unapređenje. U bankarskom sektoru, naročito u okviru ljudskih resursa, evaluacija se sprovodi kroz strukturiran i objektivan pristup koji osigurava transparentnost i pravičnost u proceni zaposlenih.
Prikupljanje relevantnih podataka predstavlja osnovu za objektivnu procenu zaposlenih. Podaci mogu biti:

- Kvantitativni – ostvareni rezultati, produktivnost, kvalitet rada.
- Kvalitativni – ponašanje, saradnja, inovativnost.

Nakon prikupljanja podataka, vrši se procena kroz sledeće načine:

- Evaluacija od strane neposrednog rukovodioca, rukovodioci daju stručnu ocenu učinka svojih zaposlenih.
- Povratna infomacija od strane kolega iz tima zaposlenog
- Samoprocena zaposlenog

3. ODNOS PREMA ZAPOSLENIMA (nastavak)

3.3 Evaluacija rada zaposlenih (nastavak)

Formalni sastanak između zaposlenog i rukovodioca uključuje diskusiju o ostvarenim rezultatima i davanje povratne informacije:

- Analizu snaga i oblasti za poboljšanje.
- Postavljanje planova za dalji razvoj i unapređenje.
- Na osnovu evaluacije definišu se dalje aktivnosti:
- Identifikacija potreba za obukom i profesionalnim razvojem.
- Povezivanje rezultata evaluacije sa sistemom nagrađivanja i napredovanja zaposlenih.
- Evaluacija nije jednokratan proces, već zahteva kontinuirano praćenje:
- Implementacija dogovorenih akcija i praćenje napretka zaposlenih.
- Prilagođavanje ciljeva i strategija prema rezultatima evaluacije.

Efikasan sistem evaluacije rada zaposlenih doprinosi unapređenju performansi, profesionalnom razvoju i motivaciji zaposlenih. Implementacija strukturiranog i objektivnog pristupa osigurava pravednost i omogućava prepoznavanje talenata i pravovremeno reagovanje na eventualne izazove.

3.4 Zdravlje i sigurnost

Pravilno usklađivanje profesionalnog i privatnog života doprinosi većoj produktivnosti, smanjenju stresa i opštem zadovoljstvu zaposlenih, što je osnovni motiv a ciljevi su:

1. Povećanje produktivnosti jer zaposleni koji imaju dobar balans između posla i privatnog života su motivisaniji i fokusiraniji.
2. Poboljšava zdravlje, svesni smo da su fizičko i mentalno zdravlje direktno povezani sa time koliko uspešno balansiramo obaveze i slobodno vreme.
3. Podsticanje lojalnost zaposlenih jer nam je važno da održimo nisku stopu fluktuacije zaposlenih i bolju radnu atmosferu.

Kao poslodavac doprinosimo boljem balansu kroz:

- Podsticanje kulture rada koja poštuje privatni život zaposlenih.
- Pružanje programa podrške za mentalno zdravlje.

Zaposlenima je obezbeđeno privatno zdravstveno osiguranje u saradnji sa Triglav osiguranjem. Polisa privatnog zdravstvenog osiguranja dostupna je zaposlenima tokom cele godine, bez participacije, a postoji i mogućnost osiguranja članova najuže porodice po povoljnijim uslovima.

Dugogodišnja praksa organizovanja sistematskih pregleda za sve zaposlene nastavljena je i u 2025. godini. Svaki zaposleni ima pravo na jedan besplatan sistematski pregled godišnje, čime se omogućava pravovremena prevencija i očuvanje zdravlja.

U slučaju težih bolesti zaposlenih, Kolektivnim ugovorom predviđena je mogućnost da Banka izdvoji i uplati jednokratnu finansijsku pomoć za lečenje.

Za decu naših zaposlenih i nezaboravne uspomene iz detinjstva, organizujemo fotografisanje povodom novogodišnjih praznika.

Zaposleni koji pripadaju ugroženim kategorijama, poput osoba sa invaliditetom i samohranih roditelja, imaju pravo na dodatni dan godišnjeg odmora, u skladu sa važećim Kolektivnim ugovorom. Takođe, zaposleni čija deca polaze u prvi razred osnovne škole imaju pravo na slobodan dan na početku školske godine.

Banka takođe podržava sportske aktivnosti zaposlenih kroz učešće u košarkaškoj Biznis ligi.

3. ODNOS PREMA ZAPOSLENIMA (nastavak)

3.5 Selekcija zaposlenih

Proces selekcije igra ključnu ulogu u angažovanju novih talenata i obezbeđivanju dugoročnog uspeha naše organizacije. Naš pristup je strukturiran, dosledan i transparentan, omogućavajući kandidatima jasno razumevanje koraka selekcije i pružajući objektivnu procenu njihovih veština i potencijala.
U 2025. godini otvorili smo 91 novu poziciju i uspeli u potpunosti da ih popunimo, što potvrđuje efikasnost našeg procesa i atraktivnost naše organizacije za kandidate. Poseban fokus stavljamo na privlačenje i razvoj mladih talenata, uključujući studentsku populaciju, jer verujemo da su oni ključ budućeg rasta i inovacija u banci.
Kako bismo podstakli profesionalni razvoj mladih, uspostavili smo stratešku saradnju sa Ekonomskim fakultetom kroz potpisan memorandum. Kroz ovaj program omogućavamo studentima i diplomcima da steknu praktično iskustvo, razviju ključne veštine i započnu svoju karijeru u našoj banci. Juniorske pozicije i stručne prakse dizajnirane su tako da mladima pruže priliku za učenje i napredovanje, uz jasne puteve razvoja i mogućnost dugoročnog zapošljavanja. Dosadašnja iskustva pokazuju izuzetno visok stepen uspešnosti ovog modela, jer mnogi praktikanti postaju naši stalni zaposleni.
U narednom periodu, dodatno ćemo jačati naš brend poslodavca, stvarajući atraktivno i podsticajno radno okruženje za mlade talente. Naš cilj je da prepoznamo i podržimo ambiciozne pojedince, pružimo im mogućnosti za profesionalni rast i tako osiguramo dugoročnu konkurentnost naše organizacije na tržištu rada.

4. ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE

4.1 Poštovanje ekoloških standarda

Kada je reč o uticaju na životnu sredinu, princip dvostruke materijalnosti podrazumeva razumevanje i uzimanje u obzir uticaja sopstvenih aktivnosti kompanije na životnu sredinu, kao i implikacije ekoloških problema i njihov uticaj na kompaniju.

Banka poštuje sve zakonske propise u pogledu zaštite životne sredine i ekoloških standarda. Usvojen je plan za upravljanje otpadom, Banka je zaključila ugovore sa operaterima za reciklažu papira, PET ambalaže i elektronskog otpada u skladu sa zakonskim propisima.

Kada je reč o uticaju na životnu sredinu, princip dvostruke materijalnosti podrazumeva razumevanje i uzimanje u obzir uticaja sopstvenih aktivnosti kompanije na životnu sredinu, kao i implikacije ekoloških problema i njihov uticaj na kompaniju.

Banka koristi energetski štedljive klima uređaje, čime smanjuje potrošnju električne energije. Takođe pomoću ugrađenih tajmera kontroliše rad rashladnih uređaja, tako da se hlađenje i grejanje isključuju uveče i tokom vikenda.

Banka je će u svim novootvorenim ekspoziturama tokom 2025. godine, prilikom adaptacije prostora izvršiti ugradnju LED rasvete. U prethodnom periodu u zgradi Direkcije banke je izvršena zamena tradicionalnih osvetljenja sa novim LED sistemima. Imajući u vidu da LED rasveta troši značajno manju količinu energije prilikom korišćenja, generiše veoma malo toplote, ne sadrži toksične materije kao npr. fluo sijalice, 100% se mogu reciklirati, da se njenim korišćenjem emisija CO2 može da se smanji do trećine, kao i da sama proizvodnja ovih sijalica koristi manje energije u poređenju sa proizvodnjom tradicionalnih incandescent sijalica.

4. ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE (nastavak)

4.1 Poštovanje ekoloških standarda (nastavak)

U poslednjem kvartalu 2024. godine izvršena je ugradnja solarnih panela na krovu zgrade direkcije Banke. Solarna energija je jedan od najperspektivnijih izvora čiste, obnovljive energije. Upotrebom solarnih panela ne zagađuje se vazduh i voda, ne troši se voda za hlađenje kao u slučaju termoelektrana, smanjuje se zavisnost od fosilnih goriva, ne emituje se CO2 tokom proizvodnje energije. Paneli su pušteni u rad početkom 2025. godine, tako da se puni efekti ovog ulaganja u smislu uticaja na životnu sredinu mogu očekivati u narednom periodu.

Tokom prve polovine godine Banka je nabavila 2 električna vozila a do kraja godine planira da nabavi dodatnu količinu hibridnih vozila tj. obnovi svoj vozni park vozilima koja su u skladu sa najnovijim EURO standardima, kako bi na taj način uticali na smanjenje emisije CO2 i smanjenje potrošnje fosilnih goriva.

4.2 IT oprema i elektronski otpad

Korišćenje elektronske oprema vrhunskih performansi jedan je od preduslova za uspešno i sigurno poslovanje banaka. IT odeljenje redovno zanavlja stare računare i monitore energetski efikasnijom opremom sa Energi Star standardom. U cilju postizanja veće energetske efikasnosti, serveri data centara zamenjeni su serverima sa malom potrošnjom energije. Elektronskim otpadom se upravlja na odgovoran način, u skladu sa zakonskim propisima i planom za upravljanje otpadom.

Na prostoru ispred zgrade direkcije, postavljen je parking za bicikle, kako bi se zaposleni i klijenti koji dolaze u našu poslovnicu motivisali da koriste ovaj vid prevoza.

Banka investira značajna sredstva u proces digitalizacije usluga, koji pored lakše dostupnosti bankarskih proizvoda i značajne uštede vremena klijentima, doprinosi smanjenju korišćenja prirodnih resursa, pre svega potrošnje papira, redukciji elektronskog i ostalog otpada koji nastaje prilikom standardnog procesa obrade i realizacije bankarskih usluga.

5. DRUŠTVENA ODGOVORNOST BANKE

Tabela sa prikazom distribucije sredstava po kategorijama (uključuje objedinjeno sponzorstva i donacije) za prvih 6 meseci 2025. godine:

Kategorije	Iznos	%
Edukacija i nauka	5,439,707	4%
Socijalne i ostale aktivnosti	15,172,587	12%
Sport	107,167,537	84%
Ukupno	127,779,831	**100%**

5.1 Sponzorstvo konferencija

Konferencija MICEB 2025:

Kao strateški partner konferencije MICEB 2025 (Montenegrin International Conference on Economics and Business), koju organizuje Ekonomski fakultet Univerziteta Crne Gore, ALTA Grupa još jednom potvrđuje svoju posvećenost jačanju regionalne saradnje, razmeni znanja i podršci inicijativama koje doprinose institucionalnom razvoju i održivoj ekonomiji.
Ovogodišnji MICEB okupio je istaknute stručnjake iz akademske zajednice, javnog sektora i privrede, a posebnu pažnju privuklo je učešće profesora Jamesa A. Robinsona, dobitnika Nobelove nagrade za ekonomiju za 2024. godinu.

5.2 Donacije za obrazovanje

Donacija University Xavier, Sisinati, Ohajo, jednom od najstarijih univerziteta u Sjedinjenim Američkim Državama osnovanom 1831. godine. Univerzitet pokriva sledeće naučne oblasti: medicinska nega, biznis, biomedicinske nauke, psihologija , biologija, eksperimentalne nauke, sportski menadžment, sportski marketing i finansije.

5.3 Donacija novogodišnjih paketića

ALTA banka, u saradnji sa Centrom inkluzivna Srbija i uz podršku Ministarstva za rad, socijlna i boračka pitanja, realizovala je akciju „ALTA za dečje osmehe" sa snažnom porukom ljubavi, inkluzije i solidarnosti, pružajući podršku mališanima smeštenim u ustanovama socijalne zaštite širom Srbije. U okviru ove akcije realizovane su posete ustanova u kojima borave deca različitih uzrasta, s ciljem druženja i donacije. Ova akcija je nastavljena i u toku 2025. godine, dodeljivanjem poklon paketića mališanima u sledećim ustanovama za božićne i uskršnje praznike.

1. Ustanova za decu i mlade "Hristina Markišić", Aleksinac
2. Dom za decu i omladinu "Duško Radović", Niš
3. Centar za porodični smeštaj, Niš
4. Ustanova za decu i mlade, Šabac
5. Centar za zaštitu odojčadi, dece i omladine Zvečanska, Beograd
6. Dom za decu i omladinu "Vera Blagojević", Banja Koviljača
7. Dom za decu i omladinu "Stanko Paunović" Negotin.

5. DRUŠTVENA ODGOVORNOST BANKE (nastavak)

5.4 Donacija Fondaciji „Nikad nije kasno“

Fondacija “Nikad nije kasno” je posvećena pružanju podrške talentovanoj deci koja imaju potencijal da postignu velike stvari, ali se suočavaju sa ozbiljnim izazovima u obrazovanju i životu i kojima je potrebna materijalna i druga pomoć da ostvare svoj puni potencijal.
Ova organizacija okuplja tim stručnjaka, volontera i donatora koji veruju u moć obrazovanja i mogućnosti koje ono pruža.

5.5 Sponzorstva sportskih aktivnosti i klubova

ALTA banka i tokom 2025. godine nastavila sa pružanjem podrške mladim sportistima, sportskim klubovima i talentima iz različitih sportskih disciplina:

- KK Crvena Zvezda
- Sponzorstvo za nabavku autobusa KK Crvena Zvezda
- AKSK Crvena Zvezda
- FK Vojvodina
- 3X3 reprezentacija u basketu – Košarkaški savez Srbije
- Dečija škola skijanja
- Kartland AdaHuja

Ove aktivnosti deo su šire vizije ALTA banke da doprinese zdravlju i fizičkoj aktivnosti mladih, kao i promociji sportskih vrednosti i fer-pleja.

5.6 Fondacija “Za dečje srce”

Humanitarna fondacija “Za dečje srce“ osnovana je u decembru 1992. godine. Cilj osnivanja Fondacije je obezbeđivanje neophodnih uslova i sredstava za lečenje dece s urođenim srčanim manama. Pored JUBMES banke, među osnivačima Fondacije su ugledne kompanije Invest-Import, Beograd i Energoprojekt-Hidroinženjering, Beograd.
Zahvaljujući radu Fondacije, koja pruža finansijsku podršku za nabavku uređaja, materijala i opreme, normalizovani su uslovi za obavljanje kardiohirurških intervencija dece – od novorođenčadi do punoletstva.
Tokom skoro 33 godine postojanja i rada Fondacija kontinuirano potvrđuje svoje ciljeve i misiju aktivnostima usmerenim na prikupljanje pomoći radi obezbeđenja kvalitetnijih uslova operativnog lečenja pacijenata sa urođenim srčanim manama – nabavkom nužne medicinske opreme i aparata, pružanjem pomoći u edukaciji kadrova u oblasti dečije kardiohirurgije.

12. DOGAĐAJI NAKON PROTEKA PRVE POLOVINE POSLOVNE GODINE

Nije bilo bitnih događaja nakon datuma bilansiranja koji bi zahtevali obelodanjivanje ili korekciju u bilansima Banke.

Miloš Kolović	Dr Una Sikimić	Tatjana Kuljak
Direktor odeljenja finansijskog planiranja i kontrole	Predsednica Izvršnog odbora	Član Izvršnog odbora

ALTA BANKA
STABILNA, SIGURNA I JAKA